

DEVİRİMCİ TEORİ
OLMADAN,
DEVİRİMCİ PRATİK
OLMAZ!

SINIF TEORİSİ

2005 ■ OCAK-ŞUBAT ■ 2 AYLIK TEORİK DERGİ ■ FİYATI: 3 YTL- 3.000.000 TL

- ✓ 2004 GENEL DEĞERLENDİRMESİ
- ✓ ÇARPIK DEMOKRASİ BİLİNCİ VE GRUÇULUK (2)
- ✓ TEORİDE DOĞRULTU'NUN TROÇKİZMİ VE İDEOLOJİK SEFALETİ! (2)
- ✓ TİKB, İŞLEDİĞİ "BÖLÜCÜLÜK" SUÇUNU BAŞKALARINA YÜKLEYEREK TEMİZE ÇIKAMAZ
- ✓ BİR KEZ DAHA GENEL ELEŞTİRİ! (2)

10

İÇİNDEKİLER

2004 GENEL DEĞERLENDİRMESİ..... 7

Giriş.....	7
Dünya.....	9
AB Anayasası Ve AB Ordusu.....	14
Sınıfsal Kurtuluş Hareketleri.....	18
Ülkede.....	21

ÇARPIK DEMOKRASİ BİLİNCİ VE GRUPLUK (2).....27

Devrim Cephesini Zayıflatan Hastalık: GRUPLUK.....	27
Parti ve Araç-Amaç İlişkisi.....	32
İdealizmin Değişik Bir Tezahürü: Yekpare Parti Anlayışı.....	34
"Farklı Çelişkiler Farklı Yöntemlerle Çözülür".....	36
Amaca Göre Şekillenme; Araçları Da Gerçek Gücüne Kavuşturur.....	39

TEORİDE DOĞRULTU'NUN TROÇKİZM'İ VE İDEOLOJİK SEFALETİ (2) 42

TD, Kemalizm Ve Faşizm Konusunda Sağ Oportünizmin Teorisini Yapıyor!.....	42
TD, Dimitrov'un Faşizm Tahlilini Revize Ediyor!.....	45
TD'nin Faşizm Tahlili, Kemalist Diktatörlüğün Askeri Faşist Karakterini Aklamaya Hizmet Ediyor!.....	50
TD'nin Ne Olduğu Belirsiz "Demokratik Devrim" Anlayışı!.....	54
"Milli Burjuvazi Karşı-Devrimcidir".....	60
PKK/Kongra-Gel Kuyrukçuluğuna Devam!.....	67
"İdeolojik Kriz Var"! Çözecek Anahtar: MLM'yi Avunmaktır!.....	72

2 aylık teorik dergi
2005 ·10· Ocak-Şubat

**SINIF
TEORİSİ**

KARDELEN BASIM YAYIM REKLAM GÖSTERİ
ORGANİZASYON LTD. ŞTİ.

Sahibi ve Yazışmaları Müdürü:
Erdal GÜLER

Yönetim yeri: Millet Cad. Nevbahar Mah. Fındıkzade
Saray Apt. No:57 D:11 K:5 Fındıkzade/İST.

Tel: (0212) 584 18 04

Fax: (0212) 584 18 05

Dizgi: Kardelen Yayıncılık

Baskı: KAYHAN MATBAASI * Adres: Davutpaşa

Cad. Güven Sanayi Sit. D Blok No:134 Topkapı/İST

Hangi "Özgün Teori"?	76
Sonuç Yerine	80

BİR KEZ DAHA GENEL ELEŞTİRİ (2).....82

MLM Temel Halkadır	82
Denge Ve Tam Uygunluk Mu, Çelişki Mi?	89
Partizan Dergisi Ve Yeni Demokratik Devrim	95
Partizan Dergisi Ve BPKD	100

TİKB, İŞLEDİĞİ "BÖLÜCÜLÜK" SUÇUNU BAŞKALARINA YÜKLEYEREK TEMİZE ÇIKAMAZI!.....105

Yalan Ve Abartılarla İnşa Edilmiş İbretlik Üç Belge, Üç Söylem	108
Büyük Bir Demagoji	116
Oral Çalışlar Cumhuriyet Gazetesi'nin Sesini Dillendiriyor, Ya TİKB Kimin Sözcülüğünü Yapıyor?	117
Oral Çalışlar Ve Selim Açıan'a Soruyoruz: Görüşme Diyalogunu Kesen Kim? Anlaşma Yapmaktan Kaçan-Kaçınan Kim?	119
TİKB Ve Selim Açıan Demagojide Sınır Tanımıyor!	123
Gerçekten H. Selim Açıan Ne Yapmak İstiyor?	125
19 Aralık Bir Tarihti; Önlenezdi!	128
Sonuç Yerine	129

Yeni bir sayı ile karşınızdayız. Dergimizde dünyada ve Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yaşanan önemli güncel gelişmelere mümkün olduğunca değinmeye çalışıyor, MLM teorisinin klavuzluğuna başvuruyoruz.

Bu sayımızın ilk yazısı 2004 yılında yaşanan önemli gelişmeleri ve bu gelişmelerin değerlendirilmesini ele almakta. Sınıf mücadelesi açısından hızlı ve hareketli geçen yeni bir mücadele yılına girerken, 2004 yılında yaşanan önemli politik gelişmelerin değerlendirilmesi, önümüzdeki süreci kavramak ve devrimci müdahalelerde bulunmak açısından önem arz ediyor.

Gerek dünyada, gerek Türkiye-Kuzey Kürdistan'da önemli politik gelişmeler yaşanıyor. Fakat, belli bir toparlanma yaşamasına karşılık, komünist ve devrimci hareket hali hazırda halk kitleleri içerisinde yeterli düzeyde bir politik güç olabilmemiş değil. Bu, halk kitlelerinin günlük yaşamını ve gündemini asıl olarak egemen sınıfların belirlemesine, sanal gündemlerle gerçek gündemlerin üzerinin örtülmesine yol açıyor.

2004 yılında burjuva medya ve reformist basın tamamen AB'ye üyeliğe kilitlendi. Tüm gelişmeleri bu ekseninde ele aldı. Deyim yerindeyse, reformistlerin de önemli katkılarıyla egemen sınıflar halk kitlelerini tatlı bir rüyanın içine hapsedmek istedi. Somut başka bir alternatif halk kitlelerinin gündemine sokulamadığından, AB kurtuluş umudu olarak görüldü.

Bizler ise, bunun bir rüya olduğunu ve halk kitlelerinin buna hapsedilerek uyutulmak istendiğini çok iyi biliyoruz. Türkiye-Kuzey Kürdistan halkları Türkiye'nin AB'ye girmesiyle sömürü ve zulümden, kötü yaşam şartlarından kurtulamayacaktır. Zaten, AB'li emperyalistlerin Türk egemen sınıflarına sundukları AB üyeliği uzun, ince bir yoldur ve üstelik sonu da belirsizdir. Amaç, Türk egemen sınıflarının eşit koşullarda AB'ye alınması değil, AB kapısına demirlenerek AB'li emperyalistlerin politik çıkarları için bölgemizde kullanılmasıdır. Ucuz işgücünden yararlanmak istiyorlar. Sömürüden daha katmerli bir pay almak derdindedirler. Türk ordusunu Ortadoğu ve Kafkaslar'da kendi çıkarları doğrultusunda koçbaşı olarak kullanmak istiyorlar vs. Sonuç, Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesi olacaktır.

Yine, 2004 yılında emperyalistler arasındaki çelişkiler de, emperyalizme karşı dünya halklarının mücadelesi de yükselme eğiliminde. 2004 yılını ele alan genel değerlendirmemizde, bu ve bir dizi temel konulara değinilmekte ve gelecek için perspektifler sunulmaktadır.

"Devrimci harekette kronik bir illet: Çarpık demokrasi bilinci ve grupçuluk" başlıklı yazımız, 2 bölümünün bu sayıda yayınlanmasıyla birlikte sona eriyor. Emperyalizm ve uşağı Türk hakim sınıfları "böl-parçala-yö-

net" stratejik politikasını her daim kullanmakta ve halk kitleleri, ezilen uluslar arasında var olan çelişkileri kullanarak birbirine kırdırmakta. Bu politikayı boşa çıkaracak olanlar öncelikle komünistler ve devrimcilerdir. Ne var ki, kronik bir illet halini almış olan grupçuluk ezilen halk kitlelerinin ve ezilen Kürt ulusunun mücadelesinin daha derli toplu ve güçlü bir şekilde yürütülmesinin önünü alan en büyük engellerden biri durumunda. Devrimciler ve halk arasında birlik söylemi sıkça kullanılmasına karşın, buna zıt pratiklerde ısrar genel eğilim durumunda. Grupçuluğun neden ve niçinleri ve nasıl aşılacağına ilişkin yazımızı okurlarımız büyük bir dikkatle okumalıdır.

"Teoride Doğrultu'nun Troçkizmi ve ideolojik sefaleti" başlıklı yazı dizimiz de bu sayıda yayımlanan 2. bölümü ile sona erdi. "TD, Kemalizm ve Faşizm Konusunda Sağ Oportünizmin Teorisini Yapıyor!", TD Dimitrov'un faşizm tahlilini revize ediyor!, TD'nin Ne Olduğu Belirsiz "Demokratik Devrim" Anlayışı!, PKK/Kongra-Gel Kuyrukçuluğuna Devam!, "İdeolojik Kriz Var"! Çözecek Anahtar: MLM'yi Savunmaktır!" ara başlıklarına yer verilen yazı, umarız muhattaplarının kolaycı-abartılı eleştirileri tarzlalarını sorgulamalarına ve düzeyli bir ideolojik mücadeleye yol açar.

"Bir kez daha genel eleştiri" ve "TKB işlediği 'bö-lücülük' suçunu başkalarına yükleyerek temiz çıkamaz!" başlıklı yazılarımıza da bu sayımızda yer verdik. İlgili okunacağını ve gerekli derslerin çıkarılacağını düşünüyoruz.

Düzeltilme ve Özür

Daha önce 7. Sayımızda yer alan "28 Mart Yerel Seçim Sonuçları Üzerine" başlıklı yazının içinde "Komünistlerin Tutumu Ve Öğrenilmesi Gereken Dersler" alt başlığıyla yer verdiğimiz yazıda yaptığımız hatayı düzelterek özür dileriz. Yazıda yer alan "... Partiler nezdinde yapılan tartışmalarda belli bir mesafe katedildiyse de ve hatta bu noktada SHP'nin 'Demokratik Güçbirliği'ne dahil edilmesine rağmen, birliği bozmama noktasında adayların hangi partiye ait olduğuna bakarak lokal uygulamalar yapılabileceği noktasında bir esneklik gösterilmesi şeklindeki bir tutumla ilerlenmesine rağmen DEHAP, EMEP, ÖDP ve SDP gibi partilerin SHP ile ittifakı, SHP çatısı altında birleşme gibi 'teknik' bir boyuta varmış olması bir yol ayrımına neden oldu" ifadelerinde EMEP, ÖDP ve SDP ile ilgili bölümde pratikte yaşanan tezat ifadeler yer almıştır. EMEP, ÖDP ve SDP yerel seçimlerde SHP ve DEHAP'ın da içinde yer aldığı Demokratik Güç Birliği'nde yer almış ancak seçimlere SHP'nin çatısı altında girmemişlerdir. Seçimlere SHP çatısı altında giren partiler ideolojik ve politik olarak aynı kulvarda yer alan DEHAP ve ÖTP'dir.

2004 Genel Değerlendirmesi

2004, bir yanda Pazar dalaşı kaynaklı emperyalistler arası ilişkiler keskinleşmeye ve hegemonya mücadeleleri artmaya devam ederken öte yanda buna karşılık ezilen ulusların ve halkların devrimci mücadelelerinde de emperyalizme ve yarı-sömürgelerdeki uşak iktidarlara karşı savaşımın yükseldiği bir yıl oldu

Giriş

Yeni bir mücadele yılına girerken geride bıraktığımız yılın politik gelişmelerinin temel başlıklar itibariyle değerlendirilmesi önümüzdeki politik gelişmeleri kavramak ve politik müdahalede bulunabilmek için faydalı olacağı inancındayız. Gerek dünyada, gerek Türkiye-Kuzey Kürdistan'da çok önemli politik gelişmeler yaşanmaktadır. Ancak komünist ve devrimci hareketin hali hazırda kitleler içerisinde politik nüfuzu yeteri boyutta olmadığından, dolayısıyla sözkonusu politik gelişmeler halkın gündemine de oturmuyor. Reformist parti ve akımlar bu önemli gelişmeleri bir iki makale ve basın açıklaması ile geçiştirirken devrimci ve komünist hareketin var olan örgütlü-pratik gücü bu gelişmeleri gündeme taşımakta yetersiz olmakta. Özellikle de egemen medyanın sansürcülüğüne reformist basının sansürcülüğü de eklenince halk, bu önemli politik gelişmelerin bırakın doğru yorumunu bir yana günlük yaşam telaşı içerisinde ne olup bittiğini bile doğru dürüst takip edememekte. Egemen komprador medya ve reformist basının açısından 2004 yılı AB üyeliği ve Türk devletinin bu üyelik çerçevesinde yeni çıkarmış olduğu bazı yasaların yorumlanmasından ibaret oldu. Hemen hemen her gelişme de bu bağlamda ele alınıp değerlendirildi ve deyim yerindeyse geniş halk kitleleri tatlı bir rüyanın içerisinde itildi. Oysaki bu değerlendirmemizde görüleceği gibi Türkiye-Kuzey Kürdistan halkını bekleyen ne AB üyeliğidir ne de

bu üyelik çerçevesinde kazanacağı bir takım haklardır. Yani “sessiz devrim” olarak tanımlanan ve adlandırılan bu süreç doğru bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde tam tersine Türkiye-Kuzey Kürdistan halkı için tam bir yıkım süreci olmuştur ve olacaktır.

Bu, sadece Türkiye-Kuzey Kürdistan halkı için geçerli değil, genel olarak tüm dünya halkları için de geçerlidir. Benzer bir süreç Avrupa’dan Amerika-Japonya’ya kadar tüm dünya halklarını bekliyor-beklemektedir.

Bu bağlamda geçmiş yılın bir değerlendirmesini yapmak ve bazı önemli gelişmelerin yeniden yorumunu yapmak belirttiğimiz gibi önümüzdeki yılın gelişmelerini kavramak ve politika üretmek açısından faydalı olacaktır.

2004, bir yanda Pazar dalaşı kaynaklı emperyalistler arası çelişkiler keskinleşmeye ve hegemonya mücadeleleri artmaya devam ederken öte yanda buna karşılık ezilen ulusların ve halkların devrimci mücadelelerinde de emperyalizme ve yarı-sömürgelerdeki uşak iktidarlara karşı savaşımın yükseldiği bir yıl oldu. Ortadoğu, Kafkaslar ve Latin Amerika’da ezilen ulusların ve halkların mücadeleleri hem yaygınlaştı hem de derinleşti. Ancak ezilen ulusların ve halkların bu yaygınlaşan ve şiddetlenen mücadelelerinde önderlik sorunu, ideolojik problemler büyük oranda aşılamadı. Özellikle Ortadoğu ve Kafkaslarda, anti-emperyalist mücadelenin islami, gerici feodal-burjuva önderlikler tarafından yürütülüyor olması dünya genelinde halkların, silahlı mücadele sorununda haklı savaşların desteklenmesi ile emperyalistlerin terör demagogjisini ayrıştırarak bir netlik yaşanmadı. Başta da emperyalist metropollerde halklar, haklı savaşları ve proletarya önderlikli sınıf savaşımını da içine katan bir şekilde genel bir barış söylemiyle emperyalist saldırganlığa karşı tavır koymaları yaşanan ideolojik karmaşanın en tipik göstergesi olmuştur. Hatta bu ideolojik karmaşa o kadar

kaotik bir hal aldı ki anti-emperyalist mücadelele anti-ABD’cilikle ve anti-Bush’çulukla sınırlamaya kadar götürdü. Saddam mı, Bush mu, El-kaide mi, ABD işgali mi ikilemleri ulusal bağımsızlık ögeleri dahi gözden ırak tutularak kötünün arasından iyinin tercih edilmesi gibi bir politika ve düşünüş tarzı sürekli olarak gündemde tutulmuş ve reel politika adına başka alternatiflerin olmadığı gösterilmeye çalışılmıştır.

2005 Ocak ayı içerisinde beşincisi Brezilya’da düzenlenen dünya sosyal forumu 2004’te ise Hindistan’da düzenlenmişti. Dünyanın birçok ülkesinde ve genel olarak reformist çizgideki politik akımların önderliğinde gerçekleştirilen bu etkinlikler enternasyonal dayanışma ve dünyanın gerçek sorunlarının gündeme taşınması anlamında bir bakıma faydalı olmaktadır. Ancak 2004’teki Hindistan sosyal forumu, bir yanda ABD’nin Irak işgaline karşı büyük bir protesto alanı haline dönüşmesine rağmen fakat öte yanda bu forumların sonucunda ortaya çıkan politik bilinç yukarıda ortaya koyduğumuz ideolojik kaosun çözülmesine değil aksine daha da bulanıklığa hizmet etmiştir.

Nepal, Filipinler ve Peru’da Maoistler önderliğindeki ya da Kolombiya’daki FARC gibi küçük burjuva devrimci politik yapılar önderliğindeki silahlı mücadeleler ise altını çizdiğimiz ideolojik kaosu gidermede önemli politik rol oynamakla birlikte ancak ne yazık ki yeterli oldukları da söylenemez. Ki bu etkisizlikte emperyalist medyanın sansür rolünü de göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu durum, Nepal Halk Savaşı konusunda kendisini çok bariz bir şekilde göstermektedir. Nepal halk savaşı iktidarı ele geçirmenin ön günlerini yaşamasına rağmen oysa emperyalist medya tekelileri söz konusu gelişmeleri ya gizlemekte ya da sınırlı bir şekilde aktarmaktadır. Şüphesiz ki her şeye rağmen Nepal halk savaşı ve yeni demokratik devrimi öncelikle ön Asya’da olmak üzere başarılı bir

şekilde ilerlediğinde ve iktidarı tümüyle ele geçirdiğinde dünyadaki sınıf savaşım-
larının boyutu değişecektir ve Nepal devri-
mi birçok ülke halkına esin kaynağı ola-
caktır. Ki bu diğer ülkelerdeki sınıfsal kur-
tuluş mücadelelerinin **niteliğinden** de önemli
değişiklikler gündeme getirecektir. Tıpkı
Ekim ve Çin kültür devrimi gibi. Bu dev-
rimler nasıl ki diğer ülkelerde yürütülen sı-
nıfsal kurtuluş mücadelelerine Marksist-
Leninist-Maoist önderlik karakteri veriyse,
Nepal devriminin dünya üzerindeki politik
sonuçları da bu minvalde olacaktır.

Ülkemizde de politik gelişmeler dünya
genelinde yaşananlardan çok farklı değildir.
Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sınıf dinamik-
leri gün geçtikçe daha bir açığa çıkarak yük-
selmekte ve devrimci hareket her geçen
gün biraz daha kendisini toparlayıp ilerle-
mektedir. Tüm bu gelişmelere rağmen an-
cak reformist politik akımların halk üzerin-
deki ideolojik-politik etkisi henüz yeterli
oranda kırılabilmiş değil. Türkiye-Kuzey
Kürdistan'da devrimci durum, Maoist ko-
münistler ve devrimci yapıların ilerlemek-
te olan devrimci hareketin yanısıra halen
silahlı gücünü koruyan Kongra-Gel'in var-
lığı da sınıf savaşımında halk kitlelerine
belli bir avantaj sağlamakta. Bu dinamikler
arasında nicel ve aynı zamanda politik ba-
kımdan güçlü olan Kongra-Gel'in **ulusal
burjuva** önderlikli çizgisi Türkiye-Kuzey
Kürdistan devrimi açısından dezavantajlı
bir durum yaratmaktadır. Bu dezavantaj
Kongra-Gel'in son yıllarda daha da derin-
leşen "reformist" ideolojik hattıyla daha
bir olumsuz boyut almaktadır. Yani bir
yanda devrim cephesinin silahlı güçlerinin
yeterince var olması ama öte yanda bu
önemli ve büyük gücün burjuva önderlikli
bir yapı tarafından kumanda ediliyor olma-
sı, özellikle de milliyetçi ve ağırlıklı olarak
dar ulusal talepli bir hatta yürümesi Tür-
kiye-Kuzey Kürdistan sınıfsal kurtuluş
devriminin en belirgin dezavantajlarından
birisini oluşturmaktadır.

Dünya

2004 yılı ABD için son yıllarda en faz-
la teşhir olduğu yıl olarak geçti. Dünya
devrim cephesindeki politik gelişmelere
damgasını vuran en belirgin iki olay ise hiç
kuşkusuz Irak ulusal direnişçilerinin ABD
ve işgal ordularına karşı yürüttüğü şanlı
ulusal direniş ve Nepal'daki Maoistler ön-
derliğinde yürütülen Halk Savaşı'dır.

ABD, Irak işgalini Irak'ta düzenlediği
sayısız operasyon ve vahşi katliamlarla de-
vam ettirdi. Bu teşhirlik Ebu Garip hapis-
hanesindeki tutsaklara yönelik başvurduk-
ları insanlık dışı işkencelerle daha bir ay-
yuka çıktı. İşkence görüntüleri ve itirafları-
nın basına yayılması üzerine ABD emper-
yalizmine yönelik nefret dünya halklarının
bilincinde daha bir artış gösterip kökleşti.
"Irak'ta varolduğu" iddia edilen kitle imha
silahlarının bulunmayışının netleşmesi ve
resmi raporlara geçmesi üzerine ABD'nin
Irak'ı işgal için ileri sürdüğü tüm senaryo-
lar ve projeler, tümüyle meşruiyetini yitir-
miş oldu. ABD ve uşak iktidarları Irak'ta
ya da Afganistanlı tutsaklara uyguladığı
sistemik işkence suçlamalarından sıyrıla-
bilmek için her zaman başvurdukları yön-
teme yine başvurdu: işkencecilerden bir-
iki kişiyi cezalandırarak işin içinden çık-
maya çalıştılar. Yaptıran-emir vereni değil
yapanı cezalandırdılar. Şüphe yok ki di-
ğer işkence olaylarında olduğu gibi bu kla-
sikleşmiş kurtarma operasyonu ABD em-
peryalizmini işlediği insanlık dışı suçlar-
dan kurtarmaya yetmedi. Aynı vahşi işken-
celeri İngiltere'nin de Irak'ın başka hapis-
hanelerinde yaptığını bu arada not düşelim.
Bu barbarlıklar, basına da yansıdı. Başka
ülkeler yapınca "insanlık suçu işliyorlar"
diye suçlayanlar, ama iş kendilerine geldi
mi en pervasız işkenceyi yapmaktan geri
durmuyor.

Hatırlanacağı gibi 2004 Mart ayının
sonlarına doğru ABD'li "dört sivil" Irak
ulusal direnişçileri tarafından öldürüldü ve
cesetlerini halk direklerinde sallandırdı diye
emperyalist medya tekellerinde ve Türk

komprador medyasında haberler çıktı. Ölen ABD'lilerin bir "inşaat şirketinde çalıştığı" ilk etapta söylendi. Ama bu haberin yalan olduğu çok kısa zaman içerisinde anlaşıldı. Öldürülen ABD'lilerin Amerikan istihbaratından olduğu açığa çıktı. Öldürülen CIA ajanlarının araçlarda sallandırılma görüntülerini kendi lehinde dramatize ederek kullanmak isteyen aynı ABD emperyalizmi Felluce'ye karşı büyük bir yıkım ve yoketme operasyonuna girişti. Ve Felluce'de günler süren işgalci bir kuşatma gerçekleştirdi. Felluce'de "1500'ün üzerinde direnişçi öldürdüğünü" söyleyen ABD işgal güçleri ne yazık ki bu iddialarını da ispatlayamadı. Onca yasağa, sansüre ve yönlendirme yalan habere rağmen felluce'de sadece binlerce sivilin öldürüldüğü açığa çıktı. Kuşatma altında kalan Felluce'de halk açlıktan ve susuzluktan da kırıldı. ABD işgal orduları direnişçilerin Musul'a kaçtığını iddia etti ve ardından da Musul'a yönelik ağır ve barbar bir operasyona girişti.

Belirtmek gerekir ki Irak genelinde ulusal direniş daha çok Sünni Arap direnişçiler önderliğinde devam etti, etmeye devam ediyor. Fakat direniş sadece Sunni araplar tarafından değil Şii Araplar içerisinde belli başlı gruplarca da desteklenmektedir. Ki bir dönem Necef'te Şii Araplar tarafından gösterilen direniş çok büyük darbe vurdu işgalci ordulara. Fakat Şii gericiliğinin başı Fistani işgalci ordularla teslimiyetçi uzlaşmaya girerek direnişe son verdi. Böylelikle direniş cephesi belli bir zayıflama gösterdi. Fakat hiç durmadı. Ki işgalci ordular ve emperyalist medyanın da kabul ettiği gibi direniş her geçen gün daha bir yaygınlaşarak yoğunlaştı. Öyle ki ABD işgal güçleri hemen her gün yeni saldırılarla karşılaşmakta ve ağır kayıplar vermekte. Bilindiği gibi daha önce bu sayfalarda "asıl ve nitelikli ulusal direniş 9 Nisan'dan sonra başlayacak" diye saptamalarda bulunmuştuk. Ki aradan geçen iki yıllık zaman dilimi bu politik öngörülerimizin ne denli bilimsel olduğunu ortaya çıkardı. Öyleki gelinen aşamada ABD işgal güçleri düzenli savaş

döneminden kat be kat daha fazla kayıp verdiği gibi Irak genelinde ne denetim ne de güvenlik sağlayabilmekteler. Kaçmak istiyor Irak'tan. Fakat bunu tam ekonomik ilhak ve siyasi mandacılıkla pekiştirmeden gitmez. Bunun için de ilk olarak 2005 Ocak'ında seçimlerle işe başlamak istedi. Seçimler, ABD işgalciliğine yasal düzlemde bir resmiyet kazandırmanın manevrasından başka bir amaç taşııyordu. Yapılmak istenen "demokratik" görünüm altında ABD'nin Irak'ı askeri işgalinin resmileştirilmesidir.

Bunun yanısıra gerçekleştirilen göstermelik seçimlerin sonucundan bile gelişmeler gösterdi ki Irak siyasi dengelerinde de henüz bir ağırlık sağlayabilmiş değiller. Kürt ve Şii hakim sınıflarından herhangi bir kanat çoğunluğu sağlayamadığı gibi aralarında, özellikle de Kürt sorunu noktasında ciddi politik çelişkilerin olduğu da bir gerçektir. Bu çelişki, Kürt yöneticilerinin "federasyon" vb. yönlü taleplaeeri doğrultusunda çözülmezse hem kukla hükümetin kurulmasını engelleyecek gelişmelere hem de ciddi çatışmalara gebecektir. Bu seçimler meşru bir seçim değildir. Zorla, dahası sömürgeciliği ve kukla hükümeti meşrulaştırmak için işgalci orduların dipçığı altında yapılmış seçimlerdir.

Seçimlerde çoğunluğu kazanan Şii hakim sınıflarının kurulacak kukla hükümeti ve anayasayı "islami şeriat yasalarıyla şekillendireceği" anlayışının ise sözkonusu güçler arasında ayrı bir önemli-derin politik çelişki yarattığını da belirtelim.

Kerkük'ün Kürtler tarafından yönetilme isteği ise mevcut çelişkilerin başka bir boyutunu oluşturuyor. Bu konuda sorunlu olan esasta Türkmenlerdir. Kerkük Kürtlerindir. Bunu, dünya alem de biliyor. Körfez savaşından sonra Saddam tarafından zorla katliamla göçertilen Kürtler bugün kendi yurtlarına dönüyor. Bunda karşı çıkılacak bir şey yok. Ama Türkmen gericisi sınıfları Türk devletinin de şoven-ırkçı kışkırtmaları sonucu göçedenlerin Kerkük'e dönüşleri-

ne karşı çıkıyor. Türk devleti burada Türkmen kartını oynayarak Kürtlerin geniş kapsamlı hak almasının önüne geçmek istiyor. Ama esas amacı olası geniş kapsamlı Kürt ulusal hakkının elde edilmesinin önüne geçmektir. Çünkü Güney Kürdistan'da Kürtler lehine gelişecek bir hareket ve statü doğrudan Kuzey Kürdistan'ı da etkilemiş olacaktır. Türk devletinin esas sorunu budur. Türk devletinin gücü yetse ve uluslararası destek alması durumunda, özellikle de karşılarında ABD gibi bir emperyalist haydut olmasa doğrudan Kürtlerle çatışmaya, hatta Kerkük'ü işgal etmek için bir gün dahi beklemeden işgale yeltenecektir.

Irak'ta siyasi istikrar seçimlerle de sağlanmadı-sağlanamaz. İşgalcilik ve onun kukla hükümetleri devam ettiği müddetçe bir kez değil 50 kez dahi seçim yapılırsa yine de siyasi istikrar sağlanmayacaktır. Çünkü ulusal direniş devam edecektir.

Tüm bunların sonucu olarak ABD işgal güçleri için geriye tek şey kalıyor, o da katliamlar düzenlemek ve işkencelerle Irak ulusal direnişini bastırmaya çalışmak. Felluce'den sonra Bakuba'ya topyekün saldırıları bunun açık göstergesidir. Hem de seçim sonrası ve Şubat sonlarında yaptılar bunu.

ABD ve diğer işgalci güçlerin hiç bir politik manevra ve vahşeti dün olduğu gibi bugün de Irak ulusal direnişinin hızını kesmeye yetmedi-yetmeyecek. Taa ki işgalci ordular Irak'tan çekilinceye dek de bu durum devam edecektir. "Seçim" sonrası direnişçilerin saldırılarının daha fazla artış göstermesi bunu çok somut bir şekilde ortaya koymaktadır.

Irak ulusal direnişçilerinin savaşımı hiç şüphe yok ki sadece askeri hedeflere saldırıyla sınırlı olamazdı. Bu askeri savaşı güçlendirmek için ekonomik kaynaklara da saldırı yapmak şarttı. Ve öyle de yaptılar. 2004 yılı boyunca, Irak'ta işgalci güçlerle ticari ilişkisi olan birçok şirket de hedeflendi. Bu hedefler arasında çok sayıda Türk şirketi ve çalışanı da vardı. Özellikle Türk

şoförlerine yönelik onlarca saldırı oldu. Bu saldırılar sonucu bazı Türk şirketleri Irak'ta iş yapmama kararları aldı. Eylemler gerilettilti, Türk devleti ve şirketlerini. Aslında Türk şirketleri ABD'nin taşeronluğunu yapmaktaydı. Belirtmek gerekir ki eylemler esasta amacına ulaştı. Fakat sözkonusu eylemler içerisinde zaman zaman aşırıya da kaçıldı. Sıradan kamyon ya da tır şoförlerine yönelik yapılan hedefsiz saldırılar Irak ulusal direnişinin Türkiye-Kuzey Kürdistan kamuoyunda sorgulanır hale gelmesine de yol açtı. Türk hakim sınıflarının sözkonusu yanlış eylemler üzerine yaptığı demagoji halk yığınları nezdinde özellikle de geri kesimler üzerinde etkili oldu.

Ancak bilinmelidir ki bu olumsuz tepkiler ABD'nin 2004 Kasım ayı ortalarında Felluce'yi yeniden kuşatıp yakıp-yıkması üzerine yerini tekrar olumlu tepkilere bıraktı. Felluce, Hitlerin İspanya'da yarattığı GUERNİKA katliamından, yakıp-yıkmasından farksız oldu. Vahşi kapitalizmin tanrısı ABD bir kez daha suç üstü yakalandı. Bu durum dünya kamuoyunu daha üst boyutta ABD işgaline yöneltti ve dünyanın birçok köşesinde ABD karşıtı kitlesel gösterilere yolaçtı.

Bu katliam ve barbarlık üzerine hükümet partisi AKP milletvekillerinden bazılarının ABD'nin Felluce'de çizdiği siyasi tabloyu "soykırım" olarak nitelendirmesi ve başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ölenleri "şehit" ilan etmesi üzerine ABD ile Türk devlet ilişkilerinin gerilip-bozulmasına yolaçtığını da not düşelim.

Aynı süreçte Birleşmiş Milletlerin de ABD'nin Irak işgaline karşı açıklamalar yapması ABD'yi en azından diplomasi alanında da yalnızlaştırdı. Ancak tüm bunlar ABD emperyalizmini saldırgan politikalarından vazgeçirme ya da engellemeye yetmedi. Yetmediği gibi ABD emperyalizmi bu kez hedef tahtasına İran'ı oturtan açıklamalar yaptı. ABD'de yapılan Kasım başkanlık seçimlerinden hemen sonra görevinden istifa eden Colin Powell'ın görevini bırak-

ABD ve diğer işgalci güçlerin hiç bir politik manevra ve vahşeti dün olduğu gibi bugün de Irak ulusal direnişinin hızını kesmeye yetmedi-yetmeyecek. Taa ki işgalci ordular Irak'tan çekilinceye dek de bu durum devam edecektir. "Seçim" sonrası direnişçilerin saldırılarının daha fazla artış göstermesi bunu çok somut bir şekilde ortaya koymaktadır

masından önce yaptığı açıklamalarla gündeme gelen İran meselesi önceleri Bush yönetimince Powell'ın gafi olarak nitelendirildi. Ama kısa bir süre sonra 2005 Ocak'ında, yani haydut başı Bush'un ikinci döneme resmen başladığı günlerde yaptığı konuşmalarda İran'a yönelik saldırı politikası resmen başlatılmış oldu. Bush ve hükümetinin ne kadar yalan söylediği ve yalan üzerine politika yaptığı bir kez daha gözler önüne serildi. Şüphesiz ki katil ve vahşi kapitalizmin başı ABD emperyalizminin saldırganlık politikaları yalnızca bununla da sınırlı değildi. 2004 yılının Haziran ayında İstanbul'da düzenlenen NATO zirvesinde diğer emperyalist devletleri ve NATO üyelerini Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) için ikna etmek için geçiren ABD, yılın ilk yarısını Irak işgali ile birlikte bu tartışmalara ayırdı. Zirve öncesinde, özellikle dış işleri bakanı Colin Powell, savunma bakanı Donald Rumsfeld ve yardımcısı Paul Wolfowitz ile birlikte BOP olarak adlandırılan politikalarını diğer devletlerle ve basında tartıştırmak istedi. Ancak ABD, mevcut saldırganlık politikalarının yürütücüsü ve ideologlarından olan bu üçlü içinde, özellikle son iki isim altını ne kadar

doldurmaya çalışırsa çalışsın BOP için doğru dürüst bir açıklama yapmadı ve BOP'un Ortadoğu için ABD'nin yeni emperyalist hegemonya planlarından başka birşey olmadığını bir kez daha açığa çıkarmış oldu.

Şubat ayı içerisinde yapılan NATO zirvesinde de BOP projesi, diğer emperyalist haydutlar tarafından destek görmedi. ABD, NATO zirvesinden bir kez daha bu yönüyle eli boş dönerken, zirvede Irak'ta kukla yönetime bağlı silahlı güçlerin NATO tarafından eğitilmesi kararını çıkarttırarak sözde Irak işgaline karşı çıkan Fransa ve Alman emperyalizmine bu işgali kabul ettirmiş oldu. Aynı zamanda NATO üyesi birçok AB ülkesi daha sonra Irak silahlı güçlerinin eğitimine fiilen katılmayacaklarını açıklasalar da NATO bünyesinde bu görevi dolayısıyla da işgali kabul etmiş oldular.

Büyük Ortadoğu projesi, ABD tarafından Ortadoğu ülkelerine "özgürlük ve demokrasi götürme operasyonu" olarak lanse edilmeye çalışıldı. Ancak Irak'ta ve Afganistan'da sığağı sığağına meydana gelen gelişmeler, ABD'nin bu demagojisinin ipliğini oldukça erken pazara çıkarmış oldu. Oysa ABD'nin isteği ve amacı açıktı. Ortadoğu'da, hem de petrol yataklarının en zengini olan Irak'ı önce askeri yolla işgal etmek, arkasından siyasi ve ekonomik ilhakını gerçekleştirmektir. 25 Şubat günü Colin Powell'in "Irak'a saldırı yapmakla hata yaptık, Bush'u ikna edemedim" şeklindeki günah çıkarıcı söylemi, her şeyi tüm çıplaklığıyla ortaya koyuyor. Önce "kimyasal silah var" bahanesi, arkasından bu tutmayınca "Özgürlük ve demokrasi götürüyoruz" yalanının arka planında yatan tek bir neden var, o da Or-

tadoğu petrol ve enerji kaynaklarını yeniden paylaşmak ve pazarı ele geçirmek. Buna bağlı ikinci bir neden ise krizde olan ekonomisini savaş harcamaları ile rahatlatmak ve bu harcamaların faturasını şimdi Irak'ta olduğu gibi işgal edilen ülke halkının sırtından çıkarmak. Bundandır ki ABD'nin salt ele geçirilecek pazara ihtiyacı yok. Aynı zamanda sıcak savaş yapabileceği durumlar da yaratması lazım. Bunun için de yeni tehdit hedefleri belirlemesi şarttır. Hatırlanacağı gibi Körfez savaşından sonra 13 yıl boyunca ufak çaplı da olsa Irak'ı bombalıyordu. Irak, Afganistan ya da daha önce Sırbistan'a olduğu gibi büyük işgal ve saldırı operasyonları düzenlemesi lazım. Çünkü ABD ekonomisinin önemli bir bölümünü de savaş üzerine kurulu ekonomi oluşturmaktadır. Buna ekonomisinin ihtiyacı var. Durgunluk içerisinde olan ABD ekonomisi ancak bu şekilde durgunluğunu aşabilecek ve yeni yatırım alanlarını işgal edilmiş yıkıntılar içerisinde yaratabilecek.

ABD emperyalizmi 1990 Birinci Körfez savaşı ile birlikte yürüttüğü saldırı savaşlarını TV'lerden canlı bir şekilde izlenilecek seyirlik bir olay haline getirmek çabası içerisinde. Bunu, Birinci Körfez savaşı, arkasından Yugoslavya (Sırbistan) operasyonlarında başardığı da söylenebilir. Evlerinden, doğrudan savaştan etkilenmeyen başta ABD halkı olmak üzere dünya halkları savaşlara karşı yani bu seyirlik gösterilere karşı ciddi bir yabancılaşma yaşamaktaydı. Emperyalizm lehine olan bu durum kısmen Afganistan, daha çok da Irak işgali ile birlikte tersine işledi. Sadece hava bombardmanı ile işgali devam ettiremeyen işgalciler mecburen karaya inmek zorunda kaldılar ve ciddi bir direnişle karşılaştılar. Ve yine özellikle ABD'ye dönen ABD askerlerinin cenazeleri, dünyanın birçok yöresinden gelip de Irak'ta ya asker ya da işgalcilerin kurduğu ekonomi içerisinde yer alanlar direnişin sonuçlarından doğrudan etkilendiler ve bu barbar emperyalist savaşın canavar gerçekliği ile de doğrudan etkilenme durumunda kaldılar.

Hiç şüphe yokki başta ABD'nin savaş canavarlığı olmak üzere bu tür gelişmelerin payıyla birlikte son iki yıl içerisinde dünya genelinde anti-emperyalist bilinçte önemli bir gelişme sağlandı. ABD nezdinde anti-emperyalist bilincin ivme kazandığı ülkelerden birisi de Türkiye-Kuzey Kürdistan oldu.

Irak'ın işgali ekseninde gündeme gelen bir diğer önemli politik gelişme de Japonya cephesinde gerçekleşti. II. Emperyalist paylaşım savaşından yenik çıkan Japon emperyalizmi o dönemden bu yana barış(!) amaçlı görevlerin dışında ilk defa bir işgal hareketine katıldı. Alman ve Japon emperyalizminin askeri alandaki gelişimleri 1990'lı yıllara kadar İngiltere, Fransa, ABD ve SSCB tarafından denetlenmekteydi. Ki uluslararası işgal ve istila hareketlerine da sadece bu devletlerin denetiminde asker gönderme hakları olan sözkonusu iki emperyalist devlet SSCB'nin dağılmasından sonra bu denetim de kalkmış oldu. Almanya askeri açıdan uluslararası işgal hareketine ilk kez Yugoslavya bölünüp-parçalanması savaşlarında katılırken, Japonya da Irak'la birlikte sifatah yapmış oldu. Böylelikle kendi askeri güçlerini geliştirme ve kendi iradesiyle kullanma hakkına kavuşmuş oldu.

Kısacası, bu gelişmeyi emperyalistler arası çelişkilerin almış olduğu boyutun dışında değerlendirmek mümkün olmayacaktır. Çünkü ABD emperyalizmi II. Emperyalist paylaşım savaşından sonra ittifakı olarak gördüğü Japonya'nın gelişmesinden yana. Birinci körfez savaşında doğrudan asker almadığı Japonya'dan büyük bir maddi yardım almış ve deyim yerindeyse savaşın sponsorluğunu Japonya'ya yaptırmıştı. Japonya'nın Irak'a asker gönderme kararı alması ve işgale katılması Japon anayasasına aykırı. Ancak hükümetteki parti ABD emperyalizminin de desteği ile bu adımları attı. Japon halkı ve muhalefet partilerinin tüm karşı ataklarına rağmen Japon egemenleri dünya halkları için yeni bir tehdit oluşturan bu adımı atmaktan çekinmedi.

ABD emperyalizmi, Birleşmiş Milletleri birinci körfez savaşından bu yana gerçekleştirdiği tüm emperyalist saldırganlık operasyonlarında kendisine engel olarak gördü. Bu nedenle Afganistan saldırısında NATO kararları çerçevesinde kendisine ittifak arayışına girerken, Irak saldırısında bu desteği de bulamadı ve İngiltere ile birlikte göstermelik bile olsa hiçbir uluslararası hukuk kuralı tanımadan peşine taktığı devletlerle korsan bir şekilde Irak'a saldırdı.

İşine geldiği zaman Birleşmiş Milletleri de yanına alan, gelmediği zaman ise devre dışı bırakan-bırakmak isteyen ABD emperyalizmi uluslararası planda tümünden tecrit olmamak için Birleşmiş Milletleri yeniden güçlendirmek istemekte ve bu nedenle beşi daimi (ABD, Rusya, İngiltere, Fransa ve Çin) üye olmak üzere onbeş geçici üyeden oluşan güvenlik konseyinin yapısını değiştirmek istemekte. Kendi yandaşlarını güvenlik konseyine, daha doğrusu G-8 ülkeleri içerisinde olan ama güvenlik konseyinde yer almayan devletleri taşımak isteyen ABD, Japonya'nın da güvenlik konseyine daimi üye olmasını istemekte. Ancak buna Japon anayasasının dış ülkelere asker "göndermeme" kanunu engel. Dolayısıyladır ki ABD bu engeli kaldırmak için Japonya'nın Japonya'nın anayasa değişikliğini şart koşmakta.

Alman devletinin de güvenlik konseyinde daimi üye olmak istediğini belirtelim. Çünkü Almanya uluslararası diplomasi arenasında daha fazla söz sahibi olmak istemekte. Bu nedenle sözkonusu emperyalist devletler Birleşmiş Milletler güvenlik konseyinin yapısını tartışmak istiyorlar. II. Emperyalist paylaşım savaşı sonrası oluşan siyasi dengeleri yansıtan güvenlik konseyinin ve Birleşmiş Milletlerin yapısını değiştirerek mevcut siyasi şartlara uyarlamak istemekteler. Fakat evdeki hesap çarşıya uymamaktadır. Her emperyalist devlet kendi çıkarları cephesinden soruna yaklaştığından dolayısıyla sözkonusu sorunların nasıl aşılacağı konusunda henüz netleşmiş bir durum ortada yok.

AB anayasası ve AB ordusu

2004 yılının önemli politik gelişmelerinden birisini de AB'nin kendi anayasasını oluşturması ve üye devletlerin siyasi temsilcilerinin bu anayasayı imzalaması oluşturdu. 29 Ekim tarihinde İtalya'nın başkenti Roma'da tarihi capitol sarayında törenle imzaya açılan AB anayasası 25 üye ülke ve aralarında Türk devletinin de bulunduğu aday ülkelerle birlikte 29 devlet temsilcisi AB anayasasını imzaladı. 2007 yılına kadar üye devletlerin tümünde referanduma sunulacak anayasasının tüm üye ülkeler tarafından referandumla kabul edilmesi gerekiyor. Bir ülke sözkonusu anayasayı eğer "birinci referandumda kabul ettiremezse ikinci kez referandum yapabiliyor ya da üyelikten çekilebiliyor." Bunun dışında anayasa maddelerine itiraz da bulunabiliyor. Sözkonusu anayasaya itiraz üye ülkelerin halklarından evvel ABD emperyalizminden geldi. Çünkü sözkonusu AB anayasası ABD'nin çıkarlarına aykırı. Avrupa'nın güvenliği gerekçesi ile kurulan, dolayısıyla NATO'yu boşa çıkaracak ve işlevsizleştirecek bir AB ordusu kurulmasını öngören bu anayasa ile AB, artık ABD ile askeri (özellikle bu) bağlarını koparıp tek başına askeri stratejik merkezi bir güç-blok olmak istemekte. Mevcut durumda AB'nin başını çeken Fransa-Almanya merkezli devletlerin ABD'ye kafa tutması zor. Ancak belirtmeliyiz ki ABD'nin itirazı AB'nin sözkonusu stratejisini durduracak ya da yavaşlatacak gibi de gözüküyor. Her ne kadar Almanya-Fransa ile İngiltere arasında bir rekabet ve çekişme olsa da, özellikle de Almanya-Fransa işbirliği içerisinde ABD emperyalizmine karşı kıta avrupalısını kendi arkalarına almak istiyorlar. Rusya ile de ilişkilerini iyi tutan bu ikili AB ordusunun oluşturulmasının da başını çekmek istiyor.

ABD ise AB'nin bu ataklarına karşı avrupalının doğusundaki sömürgeci operasyonlarına devam ediyor.

2003 Kasım seçimlerinde Gürcistan Devlet Başkanı Eduard Şevardnadze ilk se-

çimleri kazandığını açıklayıp koltuğunda direneceğinin mesajlarını verince ABD emperyalizmi Şevardnadze'ye karşı Gürcistan'daki büyükelçiliği aracılığıyla operasyon başlattı ve Şevardnadze'nin seçimlerdeki rakibi ABD'li avukat Mikail Saakağvili'nin taraftarları sokaklara dökülerek "kadife devrim" adı verilen bir operasyonla gerçekleştirilen ikinci seçimlerin sonucunda kaybettiğini açıklayarak başkanlıktan çekilmek zorunda kaldı. Şevardnadze aslında Gürcistan'ı ABD'ye peşkeş çekmekte geri durmamasına rağmen Rusya'nın bölgedeki politikalarına direnemez duruma gelince ABD tarafından gözden çıkarıldı ve yerine doğrudan ABD'den ithal saakağvili getirilmiş oldu. Bu arada 4 Şubat 05'te ise Saakağvili'nin sağ kolu Gürcistan başbakanı Zurab Jvanyia ziyaret için gittiği bir arkadaşının evinde ölü bulundu. Daha doğrusu Rusya tarafından kadife devrimin hesabı sorulmuş oldu.

İkinci operasyon ise Ukrayna'da gerçekleşti. "Kadife devrim" Gürcistan'da birinci yılını doldururken Ukrayna'da seçimler gerçekleştirildi ve Rusya'nın adayı olan Viktor yerine ABD'nin adayı seçimleri kazandı. Bunun adına da "turuncu devrim" dediler. Aynı şekilde Kasım 2004'te gerçekleştirilen ilk tur seçimlerin sonucunda Rusya yanlısı Viktor Yanukoviç seçimlerden galip geldiğini açıklamış ama Viktor Yuşenko'nun taraftarları sokağa dökülünce ikinci kez seçimlerin yapılmasını kabul ederek ikinci seçimlerin sonucunda ayrılmak zorunda kalmıştır. Medyaya yansıdığı ve iddia edildiği kadarıyla Rusya bu seçimlerin de hesabını Viktor Yuşenko'yu zehirleyerek almış. "Mağluptur bu yolda galip" hesabı Yuşenko'yu daha seçimleri kazanmadan zehirleyerek öldürmeye çalışmıştır.

Şüphesiz bölgedeki ABD Rusya hegemonya kapışması bu kadarla da sınırlı değil. Bölgede yeni bir Amerikan Devrimi beklenen ülkeler Ermenistan ve Kırgızistan'dır. Bu noktada ilk sinyaller AB'den geldi. Avrupa Karma Parlamenterler meclisi aldığı bir kararla Ermenistan Yukarı Ka-

rabağ konusunda uyarıldı. Bu karar önerisinin bir İngiliz milletvekilinden gelmiş olmasını yeni bir "Amerikancı devrimin" sinyali olarak algılamak gerekiyor. Çünkü bu devrimleri AB'nin de desteklediğini belirtmek gerekiyor. AB, Rusya'yı yanında görmek istiyor ama kendi denetiminde olan bir Rusya'yı. ABD-Rusya'nın kapışması ve arkasından Rusya'nın kendi arka bahçesinde güç kaybetmesi daha çok AB'nin işine gelmektedir.

2004 Mart ayında Kırgız muhalefet liderlerinin ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından Washington'a çağrılarak "rejimin değişmesi gerekir" başlıklı toplantılarla böylelikle Kırgızistan'daki Amerikan Devrimi'nin ilk adımları atılmış oldu.

ABD'nin Ortadoğu ve Kafkaslardaki sömürgeci operasyonları bunlarla da sınırlı değil. Suriye ve İran'ı hedef tahtasına koyan ABD emperyalizmi, Bush'un yeniden seçilmesiyle saldırganlık politikalarına, büyük Ortadoğu projesi diye nitelendirdiği politikalarına devam etmekte. Suriye'yi "terörist örgütlere yardım yapmakla", İran'ı da "nükleer silah geliştirmekle" suçlayan ABD, bu ülkelere yönelik savaş tehditlerine devam etmekte. Ortadoğu dışında Kuzey Kore ve Küba'ya yönelik de tehditlerde bulunmakta ve kendince dünyaya yeni bir düzen vermeye devam etmeye istekli. Bu saldırı politikalarının yürütücüsü olan Bush ekibinin yeniden seçilmesi ABD emperyalizmi açısından sadece bir üslup farkı yaratmaktadır. Çünkü Kasım seçimlerinde her kim seçilirse seçilsin ABD'nin saldırganlık ve sömürgeci savaş politikalarında esasta birşey değişmeyecekti. Bir başka ifadeyle 2004 Kasım seçimlerinde Bush değil, Demokrat Parti'nin adayı John Kerry de seçilmiş olsaydı ABD'nin saldırganlık politikalarında esasta bir değişiklik olmayacaktı. Tersine anlayış ve yorumlar emperyalizmin karakterini anlamamak demektir. Kim başa geçerse geçsin onlar emperyalist tekeli burjuvazinin çıkarları doğrultusunda hareket etmek zorundadır. Dahası Bush mu Kerry mi ikilemli bir tercihli

tartışma yürütmek emperyalist ideologların işine yarar. Çünkü John Kerry'nin de dış politika açıklamaları Bush'unkinden farklı değildi. Ve emperyalizm sömürsüz, yarı-sömürsüz ve savaşız (bölgesel veya yerel) yaşayamaz. Bunu kanıtlamak için fazla teorik tartışmalara girmeye gerek yok. Seçimlerden birkaç gün önce Usame Bin Ladin'in ABD kamuoyuna yönelik yayınlanan video açıklamasından sonra Kerry'nin yaptığı açıklamalara bakmak yeterli olur. Kısacası, bu tür yorumların ve bilinç bulanıcı görüşlerin sahipleri olsa olsa ancak emperyalist ideologlar ve onların ideolojik ipliğinden dokunan reformist çevreler olabilir. Onlar sahte gündemler ve ikilemler yaratarak dünya halklarına sahte umutlar yaymaya çalıştılar-çalışırlar. Yoktur birbirlerinden farkı. Kerry ile ABD saldırganlığını şekere bulanmış mermi gibi gösterceklerdi, ama olmadı.

Görünen o ki AB ve Rusya ABD'nin Suriye-İran'a yönelik saldırganlık politikaları karşısında bundan böyle özellikle Irak deneyimini yaşadktan sonra daha aktif rol oynama çabası içerisine girecekler. Çünkü kendi pazarlarını daha fazla kaybetmek istemeyirler-istememezler. Bilindiği gibi Suriye ve İran'da en güçlü pazara sahip olan emperyalist devletlerin başını Fransa-Almanya ve Rusya çekmektedir. Bu Pazar dalaşından dolayı da ABD'nin İran'ı hedef yapmasından sonra AB ve Rusya İran'a daha aktif bir şekilde sahip çıkmaya başladı. Özellikle AB deyim yerindeyse İran'a kol kanat gerdi ve onun adına açıklamalar yapmaya kadar işi vardırıdı. ABD bu neden ve Irak'ta yaşadığı tecritliği ve içine düştüğü bataklığı da hesaba katarak İran'a kolay kolay saldıramıyacaktır. İran'dan çok Suriye'ye saldırma olasılığı daha yüksek gözüküyor. İran'a ise şu aşamada daha çok havadan ufak çaplı taciz bombardımanları yapmaya çalışacaktır. Bununla bir tarafta İran'ı içten içe çökertmeye çalışırken, diğer tarafta emperyalist devletler ve kamuoyunun geniş tepkisini çekmemeye çalışacak.

ABD'nin Ortadoğu ve Kafkaslardaki sömürgeci operasyonları bunlarla da sınırlı değil. Suriye ve İran'ı hedef tahtasına koyan ABD emperyalizmi, Bush'un yeneden seçilmesiyle saldırganlık politikalarına, büyük Ortadoğu projesi diye nitelendirdiği politikalarına devam etmekte. Suriye'yi "terörist örgütlere yardım yapmakla", İran'ı da "nükleer silah geliştirmekle" suçlayan ABD, bu ülkelere yönelik savaş tehditlerine devam etmekte. Ortadoğu dışında Kuzey Kore ve Küba'ya yönelik de tehditlerde bulunmakta ve kendince dünyaya yeni bir düzen vermeye devam etmeye istekli

ABD'nin İran'a yönelik olası saldırganlığı İran halkının anti-emperyalist bilincini daha da geliştirip pekiştirecektir. ABD için İran'ın en zayıf halkası Kürtler ve Azerilerdir. Bir diğeri ise İran hakim sınıfları içerisindeki liberal kanadı oluşturanlardır. Dolayısıyla ABD olası bir işgal saldırısında söz konusu ulusların hakim sınıfları ve liberal kanat üzerinden amacına ulaşmaya çalışacaktır. Daha önce de belirttiğimiz gibi ABD, şu aşamada yeni bir Irak bataklığını yaşamak istemiyor. Olası bir saldırıda Irak ulusal direniş cephesi daha bir güçleneceği gibi İran ulusal direnişi de güçlenecektir. Savaş geniş alanlara ve cepheye yayılmış olacak. Direniş cephesi her bakımdan güçlenecek. Bu da askeri ve siyasi açıdan ABD'nin zor durumda kalmasını, dahası yenilgisini kaçınılmaz kılacaktır. Hem de çok büyük kayıplar vererek. Evet ABD, İran üzerinde hegemonya kurmak istiyor. Amaç bu. Bunun için de şu an öncelikle uluslararası ittifak cephesini genişletmek istiyor. Tabii bunu İran'a tehditler savurarak yapıyor.

Bir kez daha belirtmek isteriz ki ABD'nin Irak'ta içine düştüğü bataklık Vietnam sonrası ikinci büyük bataklaktır. Her iki ülkede yürütülen ulusal savaş ABD'ye unutamayacağı derecede askeri ve siyasi darbe vurmuştur-vurmaktadır. Her iki ulusal direnişin ortak özellikleri var. Her iki ulusun da işgal altında olması ve dolayısıyla yürüttükleri savaşın haklı ve meşru olmasıdır. Fakat daha öncede belirttiğimiz gibi Irak'ta düştüğü bataklığı Vietnam'da düştüğü bataklığa aynılaştırmak doğru bir tespit olmaz. Başka farkları bir kenara bırakıyoruz. En önemli ve tayin edici olan fark Vietnam ulusal kurtuluş savaşına önderlik eden sınıf ve partilerin niteliğiyle Irak savaşına önderlik edenlerin birbirinden farklı olmasıdır. Vietnam savaşına önderlik edenler komünistlerken, Irak ulusal direnişine önderlik edenler ise komünistler değil gerici İslami feodal burjuva hareketlerdir. Biri sınıfsal kurtuluş eksenli savaşken diğeri sadece ulusal kurutuluş (işgalden) eksenli bir savaştır. Savaş taktikleri ve askeri hedefler noktasında da birçok farklılık vardır. Vietnam savaşında hedefsiz bir savaş yürütülüyordu. Onlar amaca ulaşmak için her yol mubahtır askeri-siyasi stratejisini izlemiyordu. Ama Irak ulusal direnişçileri için aynı şeyi söylemek mümkün değil. Tamamıyla "kurşun adres tanımaz" burjuva savaş taktikleriyle hareket etmektedirler. Diğer farkları ise sıralamaya gerek görmüyoruz. Çünkü her iki savaşın niteliği ve gidişatına ilişkin detaylı analizi dergimizin ikinci sayısında (Haziran-Temmuz 2003) ortaya koyduk. Geniş bilgi için aynı sayıya tekrar bakılabilir.

ABD'nin Irak'ı işgal savaşı sadece ABD'yi bozguna uğratmadı. Onun ve diğer emperyalist haydutların 11 Eylül senaryosu sonrası komünist, devrimci ve ilerici ulusal hareketlere karşı "antiterör dalgasıyla" başlattığı yalan ve demagojiyi de yerle bir etti. Terör edebiyatı tutmadı. Afganistan işgalıyla bir nebze cikte olsa tuttu. Fakat bu terör edebiyatı Irak işgalıyla geri tepti. ABD'nin "terör" edebiyatıyla ülkeleri işgal etmek is-

tediği bir bir açığa çıktı. ABD, dünya halkları nezdinde teşhir oldu. Hem de çok yaygın ve yoğun bir şekilde.

ABD'nin Afganistan ve Irak'ı işgal, Suriye ve İran'ı tehdit savaşları, Leninist emperyalizm tezinin ne denli bilimsel olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Leninist emperyalizm tezinin "eskidiğini" savunan bilim emperyalist teorisyenler ve onların kuramından gıdasını alan reformist-revizyonistler ABD'nin saldırgan ve işgalci savaşlarına ne diyecekler acaba? Daha önce de bir çok ülkeyi işgal edip yerinde yönetmeye çalışıyordu emperyalistler. 2.Dünya savaşı sonrasında Kore, Vietnam, Cezayir, Çad, Libya, Balkanlar, Kafkaslar, Zaire, Çad, Panama, Grenada, Fankland ve daha bir çok ülkeye yönelik yapılan doğrudan işgalci saldırılar emperyalizmin sömürgecilik işine geldiği gibi kullandığını gösteriyor. Bir başka ifadeyle bu somut örnekler de gösteriyor ki emperyalizm klasik sömürgecilikten vazgeçmiş değil. Çıkarlarına ve uluslararası güç dengesi denk düştüğü an fiili işgal ve istilaya başvurmaktan çekinmiyor. Şüphesiz ki emperyalist saldırganlığın başını dünya halklarının can düşmanı ve dünyanın baş jandarması ABD çekiyor. Dolayısıyla mevcut durumda halkların en büyük tepkisini de bu haydut devlet çekiyor.

ABD'nin Irak'ı işgal ve sömürgeleştirme savaşı son 40 yılın en güçlü anti-ABD'ci tepkinin ortaya çıkmasına yol açtı. Bu bağlamda anti-emperyalist bilinç gelişti. Özellikle de bu durum dini açıdan müslüman olan ülkelerde katlanarak gelişti.

Anti-emperyalist bilinç kendine koşut olarak reformist-tasfiyeci dalganın önemli derecede kırılmasına da yolaçtı. Bu kuşatma hala da ve esasta varlığını sürdürmektedir. ABD'nin haksız savaşı, Irak'ın haklı ulusal direnişi, en önemlisi de her geçen bu direnişin ABD ve işgalci ordulara şok darbeler indirerek büyüyor olması uluslararası düzlemde emperyalist patentli reformist, revizyonist ideolojik akımlara da darbeler indirmekte olduğunu görmezlikten gelmek olmaz.

Vurgulamak gerekir ki bu savaş ve ona karşı yürütülen ulusal direniş savaşı gerçekliği içerisinde dünya çapında derlenip toparlanan islami ideolojiyi kendisine rehber alan siyasi akımlar olmuştur. Bu hareketlerin çoğunluğunun önderliği gericidir. Fakat emperyalizme vurdukları darbeden dolayı da ilerici rol oynamaktadırlar. MLM'ler olarak bu tür hareketlerin anti-emperyalist, anti-işgalci yönlerini desteklerken fakat gerici siyasi niteliklerini ise teşhir etmeyi devrimci bir görev biliriz.

Dünya çapında politik gündemin ön sıralarında yer alan bir diğer gelişme ise Filistin ulusal kurtuluş savaşıydı. Bu savaşın birinci derecede önder ve lideri Yaser Arafat öldü. Ve arkasından yeni lider olarak Mahmut Abbas seçildi. Filistin-İsrail savaşı ve sorunu tüm hızıyla hala ortada duruyor. Diplomatik alanda masa başı belli görüşmeler ve adımlar atılsa da ancak bu adımların Filistin ulusal sorununun yakın gelecekte çözüleceği işareti vermiyor. Filistin ulusal sorununun çözümü ya iki uluslu tam bağımsız devlet, ya da tek bir devlet fakat her iki ulusun da somutta tam hak eşitliğini ifade edecek olan "bölgesel özerklik" şiarının gerçekleşmesiyle olur. Tersi "çözüm" formülleriyle Filistin ulusal sorunu hep varlığını koruyacaktır.

Afganistan'da da 2003 yılına oranla işgalci ordulara yönelik ciddi vuruşlar gündeme geldi. İşgalci orduların işi bu ülkede de zor. Önümüzdeki süreçte anti işgalci ulusal mücadelenin daha bir ivme kazanacağını söylemek için insanın fazlaca kahin olmasına gerek yok. Bağımsızlığı ve özgürlüğü zorla gasbedilmiş bir ulusun direnmemesi ve işgalci güçleri kovmaması diye bir şey düşünülemez.

Bu ülkedeki Maoist örgüt ve grupların bir toparlanma süreci içerisinde olduklarını da ayrıca belirtmek isteriz. Ki Maoist grupların tek Maoist bir parti altında birliğini sağlamaları ise Afganistan proletaryası ve halkı için oldukça önemli bir gelişme olduğunu da vurgulamak isteriz.

Sınıfsal Kurtuluş Hareketleri

Dünyanın kırları, eskiden olduğu gibi yine sınıfsal kurtuluş hareketlerinin çekim merkezi olarak varlığını devam ettirmektedir.

Avrupa, özellikle de Batı Avrupa'da emperyalist ülkelerdeki ekonomik ve sosyal haklar alanındaki kısıtlama, en önemlisi de işsizliğin her geçen gün katlanarak ivme kazanması, tabandaki faşist-ırkçı hareketlerin büyümesi emekçi sınıfların mücadelesine belli bir ivme katsa da ancak bu hareketler siyasi iktidarı devrimci anlamda sarsacak bir boyuta evrilmiş değil. Bu ülkelerdeki işçi sınıfının en büyük dezavantajı subjektif koşullardan yoksun oluşudur. Mevcut partilerden bir kaçını hariç (onların da politik gücü oldukça zayıf) hemen hepsi revizyonist-reformist veya euro komünist partilerdir. Bu ülkelerde en ciddi ve radikal tepkileri anarşist gruplar göstermektedir. Bazı yanlış ve hatalı eylem biçimleri olsa da ancak mevcut durumda öne çıkan ve gelişmekte olan akım daha çok anarşistlerdir. Ki "anti küresel hareketlere" damgasını da bu akımlar vurmaktadır.

Maoist parti ve akımlar bu ülkelerde ya örgütlü değil ya da örgütlüyse politik etki güçleri zayıftır. Küçük burjuva ara akım devrimci partileri de aynı durumu yaşıyor. Bu durum, gerek emperyalist gerekse yarı-sömürge kapitalist Avrupa ülkelerinin hepsi için geçerlidir.

Dünyanın kırları dediğimiz Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde sınıfsal kurtuluş mücadelesi açısından öne çıkan ülke ise Nepal'dir. Sınıfsal kurtuluş özneli akımlar içerisinde öne çıkan hareketlerin başını ise Maoist Partiler önderliğinde yürütülen Halk Savaşları çekmektedir. Nepal'da Maoistler önderliğinde yürütülen Halk Savaşı 2004 yılında da en öne çıkmış sınıfsal kurtuluş hareketi olarak varlığını sürdürdü. Hem de daha ileri mevziler kazanarak ilerledi. Savaş stratejik saldırı aşamasında seyrediyor. Kralın askeri darbesinin gücü de bu mücadelenin ve kazanılması

mevzilerin hızını kesmeye yetmeyecektir. Savaş, emin adımlarla ilerliyor. Hem de ülkenin tüm genelinde iktidarı ele geçirmenin eşiğinde. Dünyanın çatısındaki bu devrim dünya halklarına gülümsüyor. Ve uzak olmayan bir gelecekte Nepal Yeni Demokratik Devlet'i kuracağını muştusunu veriyor.

Hindistan'da önemli gelişmeler oldu. Bu ülkede Halk Savaşı geçmiş yıllara oranla daha bir ivme kazandı. Bu ülkede HKP (ML) Halk Savaşı ile MKM(Maoist Komünist Merkez)'nin birliği sağlaması (birlik kendi içinde bazı ciddi ideolojik problemler taşısa da) olumlu bir gelişme olarak tarihe geçti. Bu iki örgütün birlik sonrası devlete yönelik ciddi askeri saldırılarının devam etmesi ise apayrı olumlu bir gelişmedir.

Peru'daki Halk Savaşında geçmiş on yıla oranla ciddi bir toparlanma gözük-

mektedir. Ve bu toparlanmaya koşut olarak da düşmana yönelik ciddi askeri saldırılar düzenlenmektedir.

Filipinlerde Halk savaşı kendi mevzilerini koruyarak devam etmektedir.

Küçük burjuva önderliği halk hareketlerinin başını Kolombiya çekmektedir. FARC, önemli ve büyük bir politik güce sahip, fakat küçük burjuva ideolojik yapısından dolayı iktidarı alamadan sistemle uzlaşmaya giriyor. Bu durum 1960'lardan bu yana Kolombiya da bir kaç kez tekrarlanmıştır. Bu örgüt ve cephe örgütlenmeleri daha çok Kastrocu küçük burjuva ideolojik çizgiden hareket etmektedirler. Latin-Amerika'daki sınıf özneli devrimci hareketler içerisinde ve politik olarak etkili olan hareketlerin hemen hepsi (PKP ve Kolombiya'daki küçük bir Maoucu grup gibi parti ve örgütler hariç) Kastrocu çizgi ışığında hareket etmektedirler. Ve bu hareketlerin hiç biri iktidarı almadan düzenle uzlaşarak onun yedeğine düşerek tasfiyeci rol oynamışlardır. Latin Amerika ülkelerinde TUPACAMARO diye ifade edilen örgütlenmelerin tümü güzergahta hareket etmiştir. Peru'dan Honduras'a kadar bu çizgide yürümüşlerdir.

Enver Hoca'nın revizyonist-troçkist çizgisini takip eden partilerin hemen hepsi ise (ülkemizdeki bir-iki örgüt hariç) birer yasalıcı-tasfiyeci parti haline dönüşmüşlerdir. Bu çizgi doğrultusunda yürüten partilerin kendi ülkelerinde politik etki gücü oldukça zayıftır. En etkili olanların başını Ekvator çekmektedir.

Troçkizm dünya çapında nüfuz alanını Rus sosyal emperyalizminin kendi yüzündeki maskeyi atması ve diğer demokratik-Sosyalist ülkelerin kapitalizme restorasyon süreçlerini açıktan tamamlamasıyla birlikte ilk yıllarda belli bir gelişme kaydetmiş olsa da ancak son yıllarda bu gelişim seyrini kaybetti. Ve geriledi. Bu çizginin politik bakımdan en güçlü olduğu ülkelerin başında ise Arjantin gelmektedir.

Dünyanın kırları dediğimiz Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde sınıfsal kurutuluş mücadelesi açısından öne çıkan ülke ise Nepal'dir. Sınıfsal kurtuluş özneli akımlar içerisinde öne çıkan hareketlerin başını ise Maoist Partiler önderliğinde yürütülen Halk Savaşları çekmektedir. Nepal'da Maoistler önderliğinde yürütülen Halk Savaşı 2004 yılında da en öne çıkmış sınıfsal kurtuluş hareketi olarak varlığını sürdürdü. Hem de daha ileri mevziler kazanarak ilerledi. Savaş stratejik saldırı aşamasında seyrediyor. Kralın askeri darbesinin gücü de bu mücadelenin ve kazanılmış mevzilerin hızını kesmeye yetmeyecektir. Savaş, emin adımlarla ilerliyor

Kısacası, Marksizmden etkilenmiş ama ona yabancı ideolojik akımlar içerisinde dünya çapında hala da hakimiyetini sürdüren yasalıcı-reformist akımlardır.

İdeolojik akımlar içerisinde gelişmekte olan akım ise MLM akımıdır. Bu ideolojik akım uluslararası düzlemde gün geçtikçe politik nüfuz alanlarını daha bir genişletiyor. Bu genişlemenin birinci ve temel ayağını Maoist akımların DEH gibi bir çekirdek örgütü oluşturmaları ve bunun çizgisi etrafında ideolojik netliklerini sağlamış olmaları iken, diğer ayağını ise Peru, Nepal, Filipinler, Hindistan, Türkiye-Kuzey Kürdistan gibi yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde halk savaşının gelişerek boyutlanmış olması oluşturmaktadır.

Uluslararası genel çizgide netlik sağlamak hiç şüphe yokki tek tek ülkelerde devrim mücadelesini daha emin ve kalıcı bir şekilde ileri taşır. Bir başka ifadeyle ideolojik bakış açın net değilse yürüteceğin bir savaşta kör topal yürür.

Kuruluşu itibarıyla 20 yıllık bir tarihe sahip olan Devrimci Enternasyonalist Hareket (DEH)'in geldiği aşama küçümsenmemeli. Şüphesiz ki bu örgütlülük henüz uluslararası düzlemde bütün ülkelerde örgütlenmiş değil. Dünyanın çoğunluk ülkesinde henüz MLM komünist partiler teşekkül etmiş değil. Maoistlerin parti ve örgüt olarak örgütlendiği ülkelerin isimlerini ka-ba taslak sayarsak şunlardır:

Nepal, Hindistan, Peru, Bangladeş, Afganistan, İran, Türkiye-Kuzey Kürdistan, İtalya, Fransa, Almanya, ABD, Kanada, Kolombiya ve daha bir çok ülkede grup ve çevre şeklinde örgütlenmenin olduğu ülkelere sözedilebilir.

Ayrıca DEH örgütlülüğü içerisinde yer almayan fakat çizgisi bakımından ona yakın olan bir kısım partilerin de (Filipin KP, TKP/ML gibi) olduğunu da belirtelim. Bu uzaklık, söz konusu örgüt ve partilerden kaynaklıdır. DEH ve Maoizme yaklaşımlarındaki eklektik görüşleri, onları halihazırda DEH ve çizgisinden uzak tutmaktadır.

Daha öncede vurguladığımız gibi Maoist akımlar güçlenmektedir. Dünya çapında hakim ve aynı zamanda gelişmekte olan esas akım devrim akımı olduğu gibi sınıf savaşlarındaki yükselişte bir kaç yıl öncesine kıyasla daha da yükseliş göstermektedir.

ABD, dünya halklarının baş düşmanı olarak varlığını devam ettiriyor. Gidişat daha uzun yıllar dünya jandarmalığını kimseye bırakmayacağını gösteriyor.

Marksist görüntülü ideolojik akımlar içerisinde en tehlikeli olan akım reformizmdir. Dolayısıyla okun sivri ucunu reformizme yöneltmeliyiz. Dini-islami ideolojiyi kendisine rehber alan gerici feodal ideolojilere karşı mücadeleyi de küçümsememeliyiz. Bu akımlar ve mücadeleleri siyasi olarak kendi bağrında her ne kadar anti-emperyalist özellik taşısa da ideolojik açıdan oldukça gericidirler. Ki söz konusu hareketler Marksizm kaynaklı sol kategoride değerlendirilemez. Aynı durum diğer milliyetçi burjuva hareketler için de geçerlidir. Hiçbirisi sol kategoride ele alınamaz. Sol kategorideki hareketler ancak mevcut iktidarı değiştirmeyi hedefleyen ve kendisine nihai olarak komünizmi hedef alan Marksizmden etkilenmiş hareketler olur. Yoksa ulusal Pazarı için, daha doğrusu uluslara göre örgütlenmeyi esas alan bir hareket sol hareketler kategorisinde değerlendirilmez. Çünkü onun programı ve hareket çizgisi biçimde de olsa komünist değil. Fakat bu, o hareketin devrimci ve ilerici karakter taşımadığı anlamına gelmez. Devrimci ve ilerici karakter taşımak farklı sol kategoride yer almak farklıdır. Birisi direkt olarak Marksizm ve ideolojiyle ilişkili söylem iken diğeri siyasi duruş ve tutumlarla ilişkilidir. Bir hareket ideolojik çizgisi bakımından reformist ve revizyonist olabilir ama siyasi olarak devrimci güçler içerisinde yer alır-alabilir. Ya da reformist-revizyonist olan bir parti belli tarihi-siyasi koşullar altında karşı-devrimci de olabilir. Aynı durum ulusal hareketler için de geçerlidir. Yani ulusal burjuva hareketlerde kendi içinde

devrimci ve reformist diye ikiye ayırılır.

Günümüzdeki ulusal hareketlerin hepsi, özellikle de geriye dönüşlerden sonra sosyalizmin güçlerine yakın durmaktan çok emperyalist ve gerci devletlere daha fazla yakın durmakta ve onlarla uzlaşma yollarını aramaktadırlar. Kendisiyle doğrudan çelişkili olan güçler dışındakilerle “denize düşen yılana sarılır” misali erken uzlaşma yollarını ararlar. PKK ve Kongra-Gel’in 1990 sonrası uzlaşmacılığını hızlandırmasını uluslararası gelişmelerden ayrı düşünmek, diyalektik bir yaklaşım olmaz. PKK, 1990 öncesi Rusya sosyal emperyalistte olsa ona çok güveniyordu. PKK, Rusya’yı sosyalist değerlendiriyor, onun işgali hareketlerini “sosyalizm” adına yapıyor diye destekliyordu. Ne zamanki Rusya Gorbaçov’la birlikte yüzündeki maskeyi çıkardı, işte o zaman PKK’de kuruluşu itibarıyla kendi bağrında taşıdığı reformist ideolojik hattını daha da derinleştirdi. Ve bu kez Avrupa-ABD emperyalist kapılarını çalarak destek bulmanın yollarını aradı. Bu, ciddi bir ideolojik sorundur. İdeolojik alandaki uzlaşmacılık siyasi alanda doğal olarak erken kırılma ve teslimiyeti getirir. Kendi bağımsız siyasi gücüne ve gerçek dostlarına güvenmek yerine dış-gerici emperyalist güçlere güvenerek siyaset yapmanın sonucu da pek tabii ki Kongra-Gel’in durduğu yer olur. Ki bu çizgi terkedilmediği, özellikle de Apo’dan devrimci anlamda kopuşu sağlamadıkları müddetçe daha da olumsuzluğa evrilecektir. O durumda sadece ideolojik olarak değil, siyasi olarak da reformist olup çıkacaklardır. Eğilim ona doğrudur.

Ülkede

Ülkede ekonomik durum hiç iyi gitmiyor. Tam tersine her geçen gün daha da kötüleşiyor. Hükümetin “ekonomi iyileşti” söylemleri kocaman bir demagoji ve palavradan ibarettir. Bir ülkenin ekonomisinin iyileşmesinin en belirgin özelliği o ülke

halkının gelir dağılımındaki aldığı payla orantılıdır. Alım gücü her geçen gün düşüyor. YTL; ise göz boyamaktan öte bir anlam ifade etmiyor. İfade etmediği gibi halkın cebini daha da kötü etkiledi. Bu durum tıpkı AB üyesi ülkelerin kendi ulusal paraları yerine 2002 yılında Euro’ya geçişine benzedi-benziyor. Her şeyi bir kenara bırakalım ulusal paralardan Euro’ya geçişle nasıl ki halkın ekonomik durumu düştü, YTL’ye geçişle de ülke halkının ekonomik durumunda iyileşme değil kötüleşme oldu. Küsurlü kuruluşların halka geri verilmediğini, düz hesaplarla halkın cebindeki paraların çekildiğini pazarda-mağazada alıveriş yapan halkımız çok iyi bilir. Bunu da bir kenara bırakıyoruz. Son bir yılda, yani 2004 yılı itibarıyla bu ülke insanın, dahası yeni doğan bir bebeğin 2003 yılına oranla daha fazla borçlandırıldığını söylersek, orada milli gelirdeki artışın değil düşüşün olduğunu herkes anlar.

Bu hükümet iş başına geldiğinde kişi başına düşen borç miktarı 3086 dolarken, bu miktar 2004 yılı itibarıyla 4200 dolar olmuştur. Yani iki yıl içerisinde kişi başına yaklaşık 1200 dolar daha fazla borçlanma altına girilmiştir. Bu, TC tarihi boyunca rekor borçlanma olarak değerlendirilmektedir.

Emperyalistlere, IMF ve dünya bankası gibi emperyalist sermaye kuruluşlarına olan dış borç miktarı 35.4 milyar dolar,

Açlık sınırı 514 milyon TL,

İşsizlik resmi rakamlara göre % 13, gayriresmi % 20’nin (doğru olan budur. Çünkü hükümet kendisini iyi göstermek için gerçek rakamları gizliyor) üzerinde,

Tarım ve köylülük her geçen gün tam bir çöküş yaşayarak yoksullaşmaktadır.

Küçük ve orta ölçekli esnaftan binlercesini iflas ederek yoksullaştırmış;

2004 itibarıyla 17271 küçük esnaf dükkanı ve 7600 şirket kapanmıştır.

Borcuna borç ekleyerek ve bu borcu da daha yüksek faizlerle emperyalist devletle-

re ödemeye çalışan bir ekonominin iyileştirmesini ve iyi olduğunu söylemek için insanın ya politikadan anlamaması ya da burjuvazinin kiralık kaleşörünü olmalıdır. Emperyalizme göbekten bağımlı bir ekonominin gelişeceğini ve bunun da halkın refahını yükselteceği tezini, emperyalist ideologlar ve ulusal bakımdan ihanetçiler dışında kimse savunamaz. Halkımızın geri kesimi burjuvazinin ekonomi politikalarından anlayamadığı için devlet ve onun siyasi alanındaki borazanları siyaseten daha fazla yalan ve demagoji yapabiliyor. Halk kitlelerini manipüle edebiliyor. Halkımızın önemli bir kesimi sisteme alternatif politik önderlikten yoksun oluşu ve geçmiş hükümet krizlerinden çok çektikleri için bu hükümetin yaptıklarını sineye çekmeye çalışıyor. Yoksa memnun olduklarından değil. Şüphesiz halkı hükümet lehinde en çok manipüle eden bir kurum da yazılı ve görsel komprador medyadır.

Açlık, hırsızlık, fuhuş, sokak çocukları gibi toplumsal olayların her geçen gün çığ gibi büyümesi bu sistem ve hükümetin ekonomisinin iyi yolda olduğunu değil, kötü yolda olduğunu gösterir. Bu tür toplumsal olayların çığ gibi büyümesinin bir nedeni varsa o da sistemin mevcut ekonomik, siyasi ve kültürel yapılanmasıdır. Burjuva ideologları ve medyası ekonomik tabloyu nedenli toz pembe bir şekilde göstermeye çalışırsa çalışsın ancak bu yalan balonları her geçen gün biraz daha patlayarak siyasi tepkilere yol açıyor.

Ekonominin iyi gitmediği bir yönetim pekala siyasi erkini de iyi yönetemez. Evet hala **hükümet düzleminde** de olsa belli bir siyasi istikrar söz konusu. Ki 2004 yerel seçimlerinde oylarını artırması da bunu gösteriyor. Ancak vurgulamalıyız ki bu oy artışları mevcut hükümetin ekonomik ve siyasi alanda iyi şeyler yaptığından değil, halkın doğru bir önderlikten yoksun oluşundan kaynaklıdır. Ki seçim tarihlerine bir bakalım bir o partiye bir bu partiye oy akışının sağlanmasının ana nedeni alterna-

tifsiz oluşlarıdır. Yoksa bu ülkenin gelmiş geçmiş sistem partisi, hükümet ve iktidarlarının halka verdiği daha fazla sömürü ve zulümden başka bir şey değil. Aynı durum AKP ve hükümeti için de geçerlidir. Dolayısıyla, yani bu sistemsel gerçeklikten dolayıdır ki bu hükümet ve partinin ömrü de uzun sürmeyecektir.

Hükümet Avrupa Birliğine üyelik noktasında 17 Aralık 2004 günü 3 Ekim 2005'te başlamak üzere "müzakere tarihi" aldı. Ve bunu zafer sarhoşluğuyla kutlamaya çalıştı. Fakat düğün-bayram şenlikleri pek uzun sürmedi. Çünkü gerek AKP içinde gerekse diğer parti ve hakim sınıf klikleri arasında 17 Aralık zirvesini pekte olumlu karşılayanlar olmadı. Hakim sınıfların MHP'sinden diğer CHP'sine kadar tüm parti ve klikleri AB üyeliğini hararetle savunuyor, fakat gerek hükümete muhalefet babında gerekse Kemalist devlet ve Misak-ı Millîcilik babında karşı çıktığı noktalar da sözkonusudur. Örneğin, Kuzey Kıbrıs sorunu çözülmeden Güney Kıbrıs'ın tanınması, "Kürt, alevi ve azınlıklar" sorunu, "tam üyelik değil özel statü", "serbest dolaşım hakkının tanınmaması" gibi önemli politik konularda yoğun çelişkiler sözkonusudur. Bu çelişkili durum AKP ve hükümetini önümüzdeki süreçte siyasi olarak daha da zorlayacağına benziyor.

Hükümetin ve partinin kendi içinde sağladığı iki yıllık balayı süreci de hızla bitmeye doğru yüz tuttu. Turizm bakanı Erkan mumcu ve onu takip eden bir kaç milletvekilinin hükümetin icraatlarını ve AKP'yi eleştirerek istifa etmesi ve yeni parti arayışları içerisinde olması gibi gelişmeler hükümetin kendi içindeki klik dalaşının daha da kızışacağını gösteriyor.

Türban vb. sorunlar da hükümeti ve AKP içi kanatlar çatışmasını zorluyor. Bilindiği gibi AKP, 3 Kasım seçimleri öncesinde "hükümet olunca türban sorununu çözeceğiz" vb. yalan üzerine kurulu propagandaları sonucu oldukça fazla oy toplamıştı. Aradan iki yıl geçti ama sözünü yeri-

ne getirmedi. Dolayısıyla bu sözkonusu taban AKP'yi, daha doğrusu İslami milli görüşçü kanat AKP'yi zorluyor. Aynı şekilde 1 Mart tezkeresi ve Felluce katliamına karşı gerek başbakan gerekse AKP milletvekillerinin "şehit", "soykırım" vb. gibi ifade ve tutumlar alması da ABD ile hükümet arasında ciddi soğukluklar yaratmış durumda. Bu da sadece ABD'yi değil gerek AKP içindeki gerekse ABD'ci diğer klikleri rahatsız etmektedir. Ki son zamanlarda ABD emperyalist kalemşörlerinin AKP ve hükümet karşıtı yazılar yazması bunun göstergesidir.

Dahası ABD, ülkede yükselen anti-ABD'ci bilinçten oldukça rahatsız. Bundan sadece ABD rahatsız değil, onun ülkedeki paralı yazarları ve klikleri de rahatsız. ABD şu an durumu kendi lehine nasıl çevireceğinin hesabını yapıyor. Bunun için önce yerli kiralık ulusal hain kalemşörlerini devreye sokuyor. Arkasından görsel basın aracılığıyla "anti-ABD'ci" kampanya ve yükselişi durdurmak için tartışma platformları düzenlemek için düğmeye basmış durumda. Son bir kaç haftadır görsel medyada bunun yoğun tartışmaları yapılmaktadır. ABD bu gidişatı durdurmak için her yola başvuruyor. Bu araçlardan birisi de yerli televizyon kanallarından birisini doğrudan kullanmak için yasa çıkartma baskısını uyguluyor.

Evet AKP ve hükümet esasta bütünlüğünü koruyor. Mevcut durumda olası bir ge-

nel seçim olsa tek başına hükümet olma olasılığı çok yüksek olmasa da var. Ki bu durum AKP kurmayları tarafından da tartışılıyor. Daha fazla teşhir olmadan bir erken seçim düşünüyorlar. Çünkü önümüzde gerek ekonomik gerekse siyasi bakımdan AKP ve hükümetini çok zor dönemler bekliyor. AKP'nin söz konusu sorunları çözmesi de zor. Çelişkiler daha da derinleşecek. Ve AKP teşhir olacaktır. Dolayısıyla yeniden hükümet olması veya en azından parlamentoda çoğunluğu sağlama olanağını yitirecek. Hatta parti olarak bile siyasi sahneden silinebilir. Bunun için AKP bu süreci yaşamadan erken seçim hesapları yapmaktadır. Tabii bu hesap içerisinde Tayyip'i Cumhurbaşkanı yapmada var. Hazır AKP parlamentoda Cumhurbaşkanı seçecek çoğunluğa sahipken Tayyip de cumhurbaşkanı olmak ister. Tabii ki buna hakim sınıflar, özellikle de ordu kanadı müsaade ederse. Tayyip o durumda Sezer sonrasının cumhurbaşkanıdır diyebiliriz.

Hakim sınıfların TUSİAD kanadı hükümeti ekonomi-politikalarını özelleştirme ve AB gibi konularda "ağır" gittiğine dair eleştirmeye başladı. AB'ye üyelikte işi yavaş aldı, "müzakareci" vb. heyetin henüz atanmaması konusunda eleştirilerini açıktan dillendirdiler. Onların seçim vb. kaygıları olmadığı için emperyalist efendilerinin buyurdukları politikaları bir an önce uygulamasını isterler. Daha fazla ba-

AKP dışındaki diğer düzen partileri henüz AKP ve hükümetine alternatif olacak bir güce sahip değiller. Çünkü AKP'nin politikaları yerine koyacakları yeni politikalar yok. Artı olarak diğer partiler hükümet oldukları dönemlerde yıprandıkları için güçlü muhalefette yürütemiyorlar. Şu dönem sarıldıkları daha çok Kıbrıs vb. sorunlardır. Ki o da AB'ye karşı olduklarından kaynaklı değil, Kıbrıs'taki işgalci statülerini korumak ve AB'den taviz koparmak içindir

gımlılık için daha hızlı ekonomik ve siyasi kararlar alınmasını isterler. Fakat hükümetler için durum aynı değil. Çünkü partilerin seçim kaygıları var. Seçim dönemlerinde halka bir çok vaatlerde bulundular. Yeniden seçilme kaygıları olduğu için doğrudan kamuoyunu karşısına almak istemezler. Onun için emperyalist efendileri ve yerli hakim sınıfların dayattığı kararları hemen uygulamazlar. Yavaş yavaş uygularlar. Tabii ki bir de bu politikaların karşısında halk muhalefeti güçlü ise o zaman istedikleri yasaları daha uzun ve zorlukla çıkartabilirler.

İşin bir başka boyutunu da klikler arası çelişkinin kendisi oluşturmaktadır. Örneğin devlet merkezli Kemalist politikaları birden bire ve kısa sürede değiştirmeleri mümkün olmaz. Bunun karşısında ordunun bir kanadı ve katı Kemalist parti olan CHP gibi parti ve onun temsil ettiği hakim sınıf klikleri sözkonusudur. Bu çelişki ve sorunlar önümüzdeki süreçte de devam edecektir.

AKP dışındaki diğer düzen partileri henüz AKP ve hükümetine alternatif olacak bir güce sahip değiller. Çünkü AKP'nin politikaları yerine koyacakları yeni politikalar yok. Artı olarak diğer partiler hükümet oldukları dönemlerde yıprandıkları için güçlü muhalefette yürütemiyorlar. Şu dönem sarıldıkları daha çok Kıbrıs vb. sorunlardır. Ki o da AB'ye karşı olduklarından kaynaklı değil, Kıbrıs'taki işgalci statülerini korumak ve AB'den taviz koparmak içindir.

Merkez sağ faşist partiler dağınık. Hiç birisi de anti-emperyalist olmadığı gibi anti-AB'ci de değil. MHP'nin zaman zaman çıkış yapması tamamıyla tabanın baskılanması sonucudur. Yoksa MHP'nin kendisi de 1990-2002 yılları arası hükümet döneminde en koyu AB'ci ve AB kanunlarının altına imza atan uşak bir partidir.

Aynı durum merkez sol faşist partiler için de geçerli. Bunların hiçbirisi de AB karşıtı partiler değil. CHP'den SHP'ye kadar hepsi de AB çizgisinde yürümektedirler. Ve de koyu AB'cidirler. Bazı noktalarda sesle-

rini çıkarmaları ise tamamıyla Kemalist Misak-i Millicilik ve devlet politikalarından kaynaklıdır. Bir kez daha vurgulamamız gerekir ki Kemalist devletçilik konusunda merkez sol partiler sağ merkez partilerden daha tutucu ve gericidirler.

Bu kesim içerisinde de yeni parti arayışları söz konusu. Deniz Baykal'ın başını çektiği CHP'de yeni kopuşlar ve bu kopuşlar sonucu yeni parti kurma arayışları sözkonusudur. Mantar gibi düzen partisi üremektedir.

Bu da hakim sınıfların siyasi bağlamda mevcut iktidarlarını istedikleri gibi yönetmemelerinin göstergelerinden birisini oluşturmaktadır. Ki bu durum sadece partilerle bağıntılı değil mevcut devlet sisteminin 1923 yılından bugüne kadar kuruluşuna yön veren Kemalist ideolojik-siyasi çizgisinden kaynaklıdır. Öyle ki bir çok yasayla, AB'ye üye olma ayağıyla da olsa Kemalist devlet çizgisi önemli derecede parçalandı diyebiliriz. Fakat Kemalist devlet çizgisi başta devletin anayasası olmak üzere hala da üçlü (yasama, yürütme ve yargı) ayağın yönetilip yönlendirilmesine karakterini vermektedir. Bu konudaki hakim sınıf klikleri arası çelişkiler önümüzdeki süreçte de devam edecektir. Hatta bu çelişkinin kendisi AB'ye üyeliği redde kadar da götürülebilir. Bu olasılık var.

Bu durum kendi içerisinde farklı nedenlerle de olsa ancak nesnel olarak AB karşıtlığı cepheyi genişletecektir. Bu bağlamda ve her nedenle olursa olsun Kemalist kliğin AB karşıtlığı söylem ve olası tepkileri AB karşıtı anti-emperyalist kampanyaların işine yarayacaktır. Bu, nesnel olarak böyledir. Bu durum farklı sözkonusu parti ve sınıflarla ittifak yapmak farklı şeydir. Bunları birbirine karıştırmamalıyız. Sözkonusu sınıf ve partilerle devrimimizin mevcut aşamasında herhangi bir ittifak ilişkisine girilemez. Hepsi de stratejik sınıf düşmanlarımızdır. Bu ittifak politikası sadece düzen partileri için geçerli değil, orta burjuva sağ-sol kanat partilerinden bazıları için de ge-

çerlidir. Örneğin milli burjuvazinin sağ kanadını temsil eden Refah partisi veya günümüzde ulusalcılık adı altında daha çok ordu eksenli politika yürüten İşçi Partisi (İP) için de geçerlidir. Örneğin bir ÖDP gibi AB'ye üyeliği savunan partilerle de doğal olarak anti-AB kampanya yürütülemez. Keza DEHAP gibi partilerle de aynı düzlemde kampanya yürütmenin koşulları yoktur.

Kısacası, AB üyeliği vb. gündemlerle halkın bilinci kuşatılıp bulandırılmaya çalışılıyor. Denilebilir ki ne kadar anti-ABD'ci tepki varsa tersinden de o kadar AB'ye sempatiyle yaklaşıyor. Hakim sınıflar ve kimi orta burjuva partiler yıllardır AB rüyalarıyla yatıp kalkıyor. Bu yatıp kalkışlar hiç şüphesiz ki kitlelerin geniş kesimini etkiliyor. AB üyeliğine adeta kurtuluş gözüyle yaklaşıyor. Bunun ideolojik propagandası alabildiğine yaygın ve yoğun bir şekilde yapılıyor. Kitleler mevcut sistemin ekonomik ve siyasi baskısından kurtulması için AB sistemi şırınga ediliyor. Tamam bir ABD gibi ortada Irak'ın işgali ve türk ordusunun kafasına çuval geçirme yok. Bu anlamda AB'nin hegemonyası derinden ve sessiz bir şekilde ülkeyi ve kitleleri kuşatıyor. Tıpkı şekere bulanmış mermi gibi. Daha önce belirttik ki AB tartışmaları önümüzdeki süreçte daha da yoğunlaşacak. Komünist ve devrimci güçler Irak işgali ve sonrasında Anti-ABD'ci kampanyalarda epeyce etkili oldular. Başta işgalin etkisi olmakla birlikte bu devrimci aktiviteler anti-ABD'ci bilinci geliştirmede tayin edici oldu. Bu önemli seviyeyi daha da ileri taşımak gerek. ABD karşıtı bilinci AB karşısında da yakalayabiliriz. Az önce belirttiğimiz dezavantajlar olsa da bunu yaratmak mümkündür. Bu konuda geniş ittifaklı ve uzun süreli kampanyalar sürdürülebilir. Açılan kampanya ile yetinmemeli, tam tersine bunu bir ön adım olarak ele almalı ve uzun yıllara yaymalıyız. Anti-AB'ci, daha doğrusu yukarıda altını çizdiğimiz güçler dışında kalan tüm parti ve örgütlerle geniş

cepheli ve merkezi bir AB kampanyası yürütmenin koşulları mevcuttur. Güçleri birleştirmek için özel çaba harcanmalı. Eylem ve ittifaklar konusunda genel perspektifimiz belli. Dolayısıyla aynı şeyleri tekrarlamayacağız.

Bu süreç bir yandan anti-AB bilinci geliştirirken diğer yandan birlikte iş yapma ve devrimci hareketin daha bir derlenip toparlanmasını sağlayacaktır. Irak işgali devrimci hareketin nefes alıp toparlanması için önemli bir avantaj oluşturdu. Dolayısıyla başta komünistler olmak üzere tüm devrimci hareket doğan fırsatları kaçırmamalıdır. Bunu devrim lehine kullanmalıdır. Zaten önderlik denen şey de devrim için doğan fırsatları doğru ve yerinde değerlendirmek değil midir?

Devrimci harekette önemli bir toparlanma olduğu göze çarpmaktadır. Ki devrimci durumda da gözle görülür bir yükseliş ve dinamizm söz konusu. Devrimci durum daha da iyiye doğru gidecektir. Yukarıda ortaya koyduğumuz ekonomik koşullar bunu daha da elverişli kılacaktır.

Devlet her ne kadar reformist-tasfiyecilerin önünü belli boyutlarda açsa da, ancak bilinmelidir ki bu politik açışlar geçicidir. Çünkü bu ülkede devrimin objektif koşulları daha çok komünist ve devrimci parti ve yapılanmaların lehinedir. Mevcut feodal burjuva sistemin güçsüz ekonomik durumu ve demokrasi dışı faşist rejimden dolayı reformlar yapılmasına müsait değil. Evet devlet bu güçlerin önünü bazı dönemler açmaya çalışıyor. Bu durum farklı fakat reformlar yapılması farklıdır. Reformist-tasfiyeciliğin devrimci-ilerici kitle üzerinde hala da ciddi etkisi var. Fakat bu, bu kuşatmanın etkisi her geçen daha fazla kırılmaktadır. Bu kırılma devrimci durumun yükselmesi ve Maoist hareketin Halk savaşını yükseltmesi durumunda daha güçlü bir şekilde kırılacaktır. Ki önümüzdeki süreç bunu kırmanın daha güçlü dinamizmini kendi

içinde taşıyor. Gerilla savaşını bir kenara bırakalım. İzmit-SEKA işçilerinin yaktığı devrimci ateş bu ülke işçi sınıfı ve halkı için büyük bir meşaledir. Yeterki başta biz Maoistler olmak üzere devrimciler objektif koşulların bilimsel analizini yaparak bundan doğru sentezlere varsın. En önemlisi de subjektif güçlerini doğru ve yerinde harekete geçirebilsin. Kısacası gelişmelerin yönü devrim ve komünistlerin lehinedir. Bu fırsatlardan doğru bir şekilde yararlanmak, biz Maoistler açısından daha önemlidir. Çünkü diğer devrimci hareketlere oranla çok büyük avantajımız var. Her şeyden önemlisi ulusal ve uluslararası ideolojik-siyasi çizgimiz bilimsel, doğru ve nettir. Bunun uluslararası düzlemde yaşanmış somut sahalara da var. Nepal, Peru, Hindistan, Filipinler ve daha bir çok ülkede yürütülen Halk Savaşları bunun somut kanıtıdır. O nedenle ülkemizdeki Maoist hareketin her zamankinden daha fazla koşulları mevcuttur. Bu bağlamda Kaypakkaya'nın 1972'de ortaya koyduğu Komünist Manifesto düne göre daha fazla yolumuzu aydınlatıyor. Bugün yapılması gereken ana görev Kaypakkaya çizgisinde daha sebatlı ve kararlı bir şekilde halk savaşı pratiğine yüklenmek, onun ilkelerine sarılmak ve dağınık durumdaki Maoist güçleri bir çatı etrafında derleyip toparlamaktır. Bu görev layıkıyla yerine getirildiği durumda reformist-tasfiyeciliğin politik-ideolojik etki gücü uzun sürmez. Bu tür çizgiler her zaman olur. Fakat toplum üzerindeki nüfuzları devrimci durumun gerilediği, devrimci hareketin ise dağınık ve iyi olmadığı dönemler kadar etki güçleri olmaz. Tam tersine bu güçler devrimci durum ve hareketin gelişmesi durumunda sisteme daha fazla yaklaşmak yerine ondan uzaklaşmaya doğru meyil gösterirler.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de ideolojik mücadelede okun sivri ucunu yasalca-tasfiyeci reformistlere yöneltmeliyiz.

Çarpık Demokrasi Bilinci Ve Grupçuluk (2)

Devrimci hareketin, kendi geçmişini ele almada da grupçu ve tek yanlı davranmaktadır. Kendi tarihini özetlerken, bunu doğru-yanlış, olumlu-olumsuz yönleriyle bir bütün olarak değerlendirip gerekli dersleri çıkarmak yerine, olumluluklarına methiye düzmenin ötesine geçmeyen bir ajitasyon diliyle işin içinden sıyrılmaya çalışıyor

Devrim Cephesini Zayıflatan Hastalık: Grupçuluk

Emperyalizmin en etkili silahı hangisidir? Büyük ekonomik gücü, devasa savaş teknolojisi vb maddi olgular mı? yoksa, enternasyonal proletarya ve dünya halklarına karşı kullandığı “böl-parçala-yönet” stratejik politikası mıdır? Elbette ekonomik gücü ve devasa savaş teknolojisi, küçümenecek şeyler değildir. Ama bunlar, doğru bir politika ile kuvvetli bir yumruk haline getirilmiş ezilen milyonlar karşısında yenilmeye mahkumdurlar. Yoksul ama güçlü

bir yumruk şeklinde birleşmiş Vietnam ulusu, dünyanın en büyük ekonomik ve askeri gücüne sahip ABD emperyalizmini yenilgiye uğratıp bu gerçekliğin en çarpıcı örneği olarak tarihe not edilmedi mi? Dolayısıyla bu konuda başka örnek vermeye gerek yok sanırım.

Emperyalizm “böl-parçala-yönet” stratejik politikası ile uluslar arasında yapay çelişkiler çıkarıp kızıştırarak ulusları, halkları birbirine kırdırıyor. Emperyalizm bunu yapar da uşakları geri durur mu? Elbette hayır. Onlar da amaçlarına ulaşmak için envai çeşit yöntemlere başvuruyor, kitlelerin geri değer yargılarını her gün besliyor ve böylece dünya çapında genel hakim bir kültür oluşturuyor.

Ülkemizdeki hakim sınıflar da emperyalizmle işbirliği içinde aynı politikayı uygulamaktadır.

Bu ideolojik ve siyasi hakimiyet sonucu yaratılan kültür, on milyonlarca insanı ne hale getiriyor? Dini bakımdan Alevi-Sünni, dahası bunları da kendi içinde tarikatlara-postlara şeklinde ayırıyor, ilaveten laik, anti-laik olarak bölüyor; Hemşericilik şeklinde Sivaslı-Kayserili, şuralı buralı, o mahalleden bu mahalleden, beri köylü öteki köylü olarak; şu bu futbol takımının, CHP'li AKP'li taraftarı vb. vs olarak bölünme uza-yıp gidiyor... Nereye kadar? “her koyun kendi bacağından asılır” veya “gemisini kurtaran kaptandır” şeklinde sözlerde ifadesini bulan bireysel kurtuluş üzerinden hegemonik olarak geliştirilen bireyciliğin “köşeyi döndün mü, paçayı kurtardın demektir” felsefesi baş tacı edilerek milyonlarca insan birbirinin ayağını kaydıran, birbirin kışkanan, birbirinin mutsuzluğu üzerine mutluluk kurmaya çalışan, kısaca birey de olamayan, kişilikleri parçalanan, birbirine hasım, zalim sömürücü sisteme itaatkar kullar haline getiriliyor.

Tabii ki bu geri ideolojik hegemonya ve hakim kültür ve anlayışın karşıtı da birlikte var. “Yarin yanağından gayrı her şeyde hep birlikte” diyen Bedrettin de bu toprakların insanıydı. “Komşu, komşunun külüne muhtaçtır” özdeyişi de bu halkındır, imece kültürü de. Keza, faşizm tarafından boyunlarına ilmek geçirilen siper yoldaşlarını kurtarmak için kendi yaşamını feda eden, diktatörlük tarafından infaz edilen devrimci dostlarının intikamını alan devrimci, komünist önderler de bu halkın evlatlarıdır. Yine, bu halkın devrimci evlatlarının aynı siperlerde düşmana karşı direnişleri, savaşları var; kanları birbirine az karışmadı, birbirleri için az ölmediler...

Ne var ki, halkımızın ve devrimci komünist hareketin olumluluklarıyla övünmekle yetinemeyiz. Bu olumlulukların bize emrettiği, onları daha da güçlendirerek büyütmezdır. Bunun için de olumsuzlukların

üstüne yürüme cesaretine sahip olunmalıdır. Açıkça kabullenmek gerekir ki, devrimci hareketin bugünkü durumu bu bakımdan hiçte iç açıcı değil. Grupçuluk alabildiğine yaygın. Ve bu, salt bugünün sorunu değil, geçmişten beridir yaşana gelen bir sorundur. Dönem dönem olumlu gelişmeler yaşandıysa da bunlar kısa süreli gelişmeler olmaktan öte gitmedi. Öyle ki, birbirlerine karşı şiddet kullanmaya ve bunun da pek istisna olmayan bir yaygınlıkta cereyan ettiğine, spotlar halinde de olsa yazımızın ilk bölümünde vurgu yapmıştık. Bu nedenledir ki bu önemli sorun üzerinde durmak ve tartışmak zorundayız.

Grupçuluğa çarpıcı bir örnek olarak 1 Mayıs 1996 Kadıköy Mitingindeki şu olayı ele alalım: Bilindiği üzere bu miting, 1977 yılından sonra ilk kez yüz binlerin bir araya geldiği en kitlesel miting olmuştur. Aynı zamanda devrim ve demokrasi cephesindeki tüm güçlerin bir arada olduğu bir alan oldu. Miting alanındaki kürsü, TİKB tarafından, bütün bu güçler ve yüz binlerce kitle hiçe sayılarak işgal edildi. Bu grubun amacı, örgüt propagandası yapmaktır ve yaptı. Ve bunu da iyi bir şey yapmış gibi yayınlarında savundu.

Oysa o özgülde amaç, kürsünün herhangi bir gurubun propagandası için kullanmak olamazdı. 1977 yılından o tarihe kadar 1 Mayıs kutlamalarının tekrar meşrulaştırılıp kitlelere mal edilebilmesi için uzunca yıllar yoğun bir çaba verilmiş, büyük bedeller ödenmiş ve sonuçta bu başarılmıştır da. Artık orada kitlelerin sınıfsal ve ulusal taleplerinin devrimci bir tarzda işlenmesi, kitlelerin bu vesileyle bir adım daha ileri taşınması somut hedefdir. Ancak, küçük burjuvazi kitlelerin taleplerini devrimci tarzda işlemeyi, bir adım ileri taşıyarak siyasallaştırmayı esas almak yerine kürsüyü işgal edip kendi örgüt bayrağını açmayı, yani örgüt propagandası yapmayı esas alıyor. Kitlelerin uzun vadeli kazanımları yerine, benim adım duyulsun, örgütümün propagandası yapılsın dürtüsüyle hareket

ediyor. Büyük hedef ve görevler yerine bu denli küçük hesaplar yapıyor.

Üstelik tüm bunları, o sırada dahil olduğu platformun iradesini çiğneyerek yapıyor. Dostlarıyla vardığı ortak tutumu bir kenara atarak grupsal çıkarlarının esiri oluyor. Genel olarak grupsal çıkarlarının zarar veren bir tutumu sergilemekten zerre kadar tereddüt duymuyor. Bununla, nasıl bir demokrasi anlayışına sahip olduğunu da ortaya koymuş oluyor. Demek ki herhangi bir süreçte, alanda ortak bir devrimci otorite kurulmuş olsa, ilk fırsatta darbeci bir mantıkla onu tekeline almaya çalışacaktır. Hayır, abartmıyoruz, bu mantığın kaçınılmaz doğal sonucu olarak bu ortaya çıkar.

Anlayış, oraya götürür. Ki, zaten meselemiz, her hangi bir örneğin salt o anki durumuyla ilgilenmek değil. Daha ötesidir. O anki pratiğin neye hizmet ettiği, altında yatan anlayışın ne olduğudur. Eğer buralar eşilmezse, yüzeysel bir yaklaşımla ele alınırsa, gerçekten de kime hizmet ettiği, altında yatan anlayışın ne olduğu ve varabileceği sonuçları kestirebilmek de önlemek de olanaklı olmaz.

Devam edelim.

Aynı grupçu anlayış, aynı yıl hapisaneler cephesinde devrimci tutsakların devletin hücre saldırısını püskürttüğü genel direnişte de tamamen grupçu hesapların bir ürünü olarak kendini “ayrı” ve “öncü” gösterebilmek için olmadık gerekçeler üretmeye yöneltmiş ve kendinden menkul bir ön-

cülükle ayrı davranmış, bununla da kalmarak ölüm orucu aleyhinde propaganda yapmaya kadar işi götürmüştür. Keza, aynı pratiğin ve anlayışın sahipleri, F tiplerine karşı direniş sürecinde ise bütün sağ duyu çeperini parçalayarak, burjuva basınının kendilerine açtığı sayfalarda devrimci tutsakların direnişine açıktan dil uzatmaktan ve direnişin destek güçlerinin direnişe mesafeli durmalarını, bundan kendi dar grup çıkarları için faydalanmayı umut etmekten geri kalmamış, gelinen aşamada ise, daha da ileri giderek, açıktan doğru söylemeyerek gerçekleri çarpıtmakta hiçbir sakınca görme- yen bir “rahatlık” örneği sergileyebilmiştir. Bu grubun söz konusu ettiği- miiz bu pratiği, öncesi ve sonrası ile birlikte etraflı olarak belgeleri ve bütün gerçeği ile beraber bu sayımızda ve ayrı bir yazıda oldukça kapsamlı bir şekilde işlendiği için, burada ayrıca tekrara girmeyeceğiz. Burada sadece grupçuluğa bir örnek teşkil etmesi bakımından değinip geçiyoruz.

Bir dernekten tutalım da askeri bir alana kadar hemen her yerde grupçuluk hastalığıyla karşılaşmak mümkün. PKK/Kongra-Gel'in Kürt illerinde kendi grubu dışındakilere hayat hakkı tanımama pratiği ile her hangi bir kitle örgütünde, dernek, sendika vb. yerlerde yönetime başka yapılardan bir kişi fazla koyabilmek için parmak ısırtan manevralara giren anlayışlar veya her hangi ortak bir eylem programını illa kendi istediği biçime büründürmek için işi öldürbittilere getiren pratik ve anlayışlar arasında özünde bir fark var mı? Yok. Çünkü, özünde hepsi de grupçuluktan kaynaklıdır.

Propaganda/ajitasyon dilinde dahi bu hastalık kendini gösterebilmektedir. Legal bir bildiri dağıtımını bile yere göğe sığdıramaz bir "savaşçılık", "hücum ruhu" örneği olarak verenler var. Ama, diyelim ki, kendi dışında bir yapı çatışmada düşmana 8-10 kayıp verdirten bir darbe indirdiği halde buna gözlerini kapayabiliyor, olmamış gibi davranabiliyor ve haber değeri olarak bile görmeyebiliyor. Oysa "savaşçılık", "hücum ruhu" düşmana indirilen her devrimci darbeden coşar, sahiplenir. Ama ne yazık ki küçük burjuva grupçu anlayış, devrimci değerler bizimdir diye sahiplenmeye girmiyor. Fakat silahlı mücadele-eylemler kitlelerin ileri kesimini ve devrimci hareketin tabanını coşturan, egemenlere karşı öfkelerini dışa vuran bir manivela işlevi gördüğünden, ordu örgütlenmesini benimsememesine karşın kitlelere yönelik ajitasyonda "tugaylar", "müfrezeler" gibi kavramları eksik etmiyor. Biraz dikkatli bir okur, bunun hem abartıcılık hem de grupçu bir tarz olduğunu ve abartıcılık ile grupçuluğun da birbirini beslediğini rahatlıkla görebilir.

Başka bir örnek daha verelim: Bir kitle gösterisine taşıyabildiği kitle oranını olması gerekenle kıyaslama yerine kendinden az katmış olan grup veya gruplarla kıyaslayarak "ben şu kadar kattım, senin kattığın sayı ne ki konuşuyorsun" türünden söylemlerle durumu idare etmeye çalışılan tutum. Düzene karşı kitleleri seferber etme, alternatif bir tutarlılıkla bunu uygulamak yerine sanki kendisini diğer gruplardan daha çok sayıya sahip olduğunu kanıtlamakla sınırlandırmış bir "devrimcilik", devrimin dost güçleriyle dayanışmayı, ortak eylem birliklerini örme isteği hiçbir tutarlılık arzetmez. Bu, başkaca ideolojik zaafın yanı sıra, aynı zaman da rekabetçi bir reflekstir. Oluşmuş eylem birlikleri içinde dahi bu rekabetçiliği elden bırakmaz. Diğer gruplara nazaran es kaza bir kitle fazlalığı oluşmuşsa, bunu, diğerleri üzerinde basınç oluşturmak, hegomonik bir güç olma hevesiyle kullanma eğilimi geliştirmenin ötesinde bir

şeye hizmet etmez.

Devrimci hareketin, kendi geçmişini ele almada da grupçu ve tek yanlı davranmaktadır. Kendi tarihini özetlerken, bunu doğru-yanlış, olumlu-olumsuz yönleriyle bir bütün olarak değerlendirip gerekli dersleri çıkarmak yerine, olumluluklarına methiye düzmenin ötesine geçmeyen bir ajitasyon diliyle işin içinden sıyrılmaya çalışıyor. Elbette, olumluluklar kitlelere taşınmak durumundadır. Bunları kıskançlıkla sahiplenmek gerek. Hele de reformizmin, tasfiyeciliğin revaçta olduğu dönemlerde tarihsel devrimci değerleri daha da güncelleştirmek ihtiyaçtır. Bunu, yapmalıyız.

Fakat, kendi tarihini "analiz" iddiasıyla yapılan değerlendirmeler tamamen farklı bir kategoridir. Tarih, tek yanlı olarak ne sadece olumluluklardan oluşur ne de olumsuzluklardan. İyi-kötü, doğru-yanlış, ilerigeri, haklı-haksız arasındaki mücadele bütünüdür tarih. Onun içinde işinize geleni alıp gelmeyi yok saymak gibi keyfi bir tutumu reddeder sınıf mücadelesi tarihi. Gerçekçi olmak, gerçekleri her yönüyle görmek ve geri-yanlış yönlerden gerekli dersleri çıkarmakla ileri-doğru olan büyütebilir ve ancak o zaman tarih sahiplenilmiş olunur.

Felsefi açıdan, tarihin olumluluklarını inkar eden tutum ile olumsuzluklarını sahiplenmeyen tutum arasında özde bir fark yoktur. İkisi de öznelci, tek yanlı bir tutumdur. Siyasal anlamda durum biraz farklı. Biri geçmişi tümünden inkar eden bir tövbe-karlıkta konaklamış oluyor. Öteki ise bir bütün inkarcı davranmıyor, hiç olmazsa olumluluklarını sahipleniyor. Ama, bu sahipleniş tek yanlı olduğu, olumsuzluklardan ders çıkarmadığı için alttan alta olumluluklarını da kemiren-tüketen bir mecraya doğru akmaktan kurtulamaz.

Ben hep iyi yaparım, benim örgütüm hep doğruyu yapar, iyi şeyleri hep ben-benim örgütüm yarattı, tarih benimle başlar, benimle biter yaklaşımı, ben-merkezci bir yaklaşımdır. Bu, grupçuluğu büyüten, ör-

gütlerin içinde, devrimin dost güçleri arasında ve halk içinde birliğin zeminini dinamitleyen, parçalı duruşları çoğaltan, devrim saflarında kan kaybına neden olan bir yığın yanlış pratiğin de ortaya çıkmasına yol açan bir anlayışı güçlendirir.

Ortak faaliyetlerde, kendi olumlukları, başkalarının da olumsuzlukları üzerinde polemik yürüten yaklaşımlar da grupçuluğun değişik bir türevidir. Halkımızın güzel bir sözü var: Önce iğneyi kendine batır, sonra çuvaldızı başkasına. Bu çok doğru bir sözdür. Ama grupçuluğun gözleri kör ettiği küçük burjuva yapılarda özeleştirir, adeta kendini küçük düşürme gibi görülüyor. Eleştiri ise, bir gurur vesilesi olmaktadır. Böyle olunca da burnundan kıl aldırmayan bir kibirlilikle herkes birbirine verip veriyor. Sonuç? Benzer olayların yaşandığı kısır döngü oluyor.

Birlikte hareket etme, sağlıklı ve nispeten uzun sürebilecek eylem birlikleri oluşturma ihtiyacı, hemen herkesçe kabul edilmesine karşın, iş bunun pratik ayaklarını örmeğe geldi mi anında değişivermekte. Diyelim ki bir hareket ortaya böyle bir öneri attı ve bunun uğraşına girdi. Bakmışsınız ki başka bir yapının yayın organlarında öneri sahibi yapıya yönelik oldukça kaba ve o yapıyla arasındaki mesafeyi daha da açmayı hedefleyen polemik yazıları yayınlamaya başlamış. Devrimci bir yapının önerisinin doğruluğu ve yanlışlığı üzerine tartışma yürütmesi gerekirken, bunu bir tarafa bırakıp kaba bir polemik üslubuyla kağıda kaleme sarılıyor

Yarınlara, doğru bir mecrada akabilmek, bugünün ihtiyaçlarına devrimci temelde yanıt olabilmek için grubun çıkarları değil, devrimin ihtiyaçlarını esas alan bir siyaset geliştirme ihtiyacının ne denli gerekli olduğunu uzun uzadıya anlatmaya gerek yok sanırız. Bunun için de, öncelikle devrimin dost ve ittifak güçlerini doğru tanımlamak ve bu konuda sağlam bir perspektife sahip olmak şarttır. Hangi sınıflar devrimin dostudurlar, hangi politik güçler ittifak güçleridir vb. vs.

Kendine “komünist” sıfatını yakıştırıp proletaryanın en yakın müttefiki olan köylülüğü yok sayan, devrimin dostlarıyla birlikte sadece hareket etmeyi değil, onlarla iktidarı paylaşması gerektiğini de kavramayan, dolayısıyla proletaryanın sınıfsal çıkarlarına aykırı davranan anlayışları, proletarya ideolojisiyle kötürümleştirmek şarttır. Çünkü, Marks'ın dediği gibi, proletarya yalnızca kendisini değil, bütün insanlığı kurtarması gereken bir tarihsel misyona sahiptir ve eğer insanlığı kurtaramazsa kendisini de nihai kurtuluşa kavuşturamayacaktır. Bu, devrimci sınıf mücadelesinin temel perspektifidir. Bunu kavrayamayan bir yaklaşım, bugünden yarınlara doğru ne dost düşman ayrımını ne temel ve taktik ittifaklarını ne de devrimden menfaati olan sınıflar ve onların politik örgütlülükleriyle iktidarı paylaşmayı ve dolayısıyla bu sınıf ve gruplara karşı proletarya demokrasisiyle yaklaşmayı becerir. Bu meselelerin hiç birinde tutarlı ve doğru bir politika geliştirip uygulayamaz ve kalıcı başarılar elde edemez.

Devrimin dost güçleri, yarının devrimci iktidarının da ortak güçleridir. Bunun yerine siyasal rakip olarak görmek, ise devrimci ittifak politikasında ciddi bir sapmayı ifade eder. Böylesi sapmalar da devrimin dost güçleri arasında pek çok olumsuz gelişmeyi kaçınılmaz hale getirir, getiriyor da. Çünkü, ideolojik rakip olarak görmek farklıdır, siyasi rakip olarak görmek ise tamamen farklıdır.

Bir örgüt kendi dışındaki örgüt ve partileri küçük burjuva vb olarak tanımladığında, bu, ideolojik bir farklılıktır ve rakip ideolojik akımlardan biri olarak değerlendirilebilir ve barışçıl yöntemlerle ideolojik mücadelesini sürdürür. Bunun da aralarındaki devrimci dostluğu zedeler hiçbir yanı yoktur. Aksine, yararı vardır. Ama, devrimin dostlarına karşı siyasal mücadele verilemez, onun için de siyasal rakip olarak görülemez. Çünkü siyasal mücadele, iktidar mücadelesidir. Sınıf düşmanlarına karşı yürütülür; şiddet dahil her mücadele

yöntemine baş vurulur. Fakat, devrimin dost güçlerine karşı olsun, parti-örgütler içinde olsun, siyasi mücadele yürütülmesini savunmak, yanlıştır. Siyasi mücadele, sadece sınıf düşmanlarımıza karşı yürütülür. Parti-örgüt içinde ve partiler arasında, yani halk içi çelişkilerde geçerli tek doğru metot ideolojik mücadeledir ve de barışçıl yöntemlerle yürütülür.

Dolayısıyla, devrimci parti ve örgütler bir birlerinin siyasal rakipleri değildir. Fakat, bir kez böyle görülmeye başlandı mı, yukarıdaki örneklerde de görüleceği üzere pek çok yanlışın, olumsuzluğun ortaya çıkmasına vesile olunur. 12 Eylül öncesi ve

lamına gelir. Kendi adımıza, böyle bir lükse sahip değiliz ve böyle de davranmayacağız. Grupçuluğu besleyen, çarpık bir demokrasi kültürüne neden olan en önemli nedenlerden biri de, hiç kuşku yok ki araç-amaç ilişkisinin pratikte nasıl kavrandığı ile doğrudan ilgilidir. Meselenin bu yönünü es geçemeyiz.

Parti ve Araç-Amaç İlişkisi

Sınıf mücadelesinde Partinin araç mı amaç mı olduğu ve bunlar arasındaki ilişkide hangisinin öncelikli olduğu, bu önceliğin neye göre belirlenmesi gerektiği gibi temel sorunlar, çok açık ki proletarya ide-

A maçtan sapma düzeltilemediği taktirde, işçi sınıfı ve emekçi halkın başına yeni belaların açılmasıyla sonuçlanır. İşçi sınıfı ve halkların canı-kanı-alın teriyle elde edilmiş kazanımların kaybına yol açar. Tıpkı, geçmişin sosyalist ve demokratik cumhuriyetlerde yeni tipte burjuvaların peydahlanıp iktidarı ele geçirerek yeniden kapitalizme dönüşleri gibi... Bütün bunlar, doğru bir çizgi izleyip izlememe sorunudur. Yani, niyet olarak komünizmi isteyip istememe sorunu değildir, nasıl bir çizgiyle bu mücadelenin sürdürüldüğüdür.

Bu, tayin edici noktadır ve asla akıllardan çıkarılmamalıdır

sonrası bir çok devrimci örgüt arasında bu rekabetten ve çarpık demokrasi anlayışından kaynaklı olarak birçok olumsuzluğun yaşandığı ve bu olumsuz gelişmelerin yer yer şu veya bu biçimiyle çatışmaya dönüştüğünü bilmeyen yoktur. Bu handikap henüz aşılmış değil. Dahası, hala benzer olaylar gündeme gelebilmektedir. Aşmak için, her şeyden önce, meseleyi sağlıklı olarak tartışabilmek gerekiyor. Çok acıdır ki böylesine hayati önemde olan bir meseleyi, devrimci olgunlukla tartışabilme kültürü bile henüz yeterince sağlanabilmiş değil. O halde, önce bunu sağlayacak duyarlılıkla meseleye eğilmek gerektiği, apaçık ortadadır. Sorunu geçiştiren bir mantıkla davranmak, bilinmeli ki, aynı kısır döngünün süregitmesini çaresiz olarak kabullenmek an-

olojisinin emrettiği muhtevada kavranmamıştır. Ne neyin hizmetinde, hangisi diğeri için var, hangisinin ötekine feda edildiğini hem net olarak anlayabilmek, nedenlerini bilimsel olarak tahlil edebilmek ve ardından da doğru ve berrak bir sonuca varabilmek için bu konuyu derinliğine ele almak gerekmektedir.

Partiler nedir, niye ortaya çıkmışlardır, işçi sınıfı partilerini diğer tüm partilerden ayıran temel özellikler nelerdir? Halk ve devrim için yola çıkan, hatta bu uğurda önemli işler yapan, çeşitli zaferler kazanan, önemli değerler yaratan, daha da ötesi devrimlere önderlik yapan-gerçekleştiren partiler bile, nasıl oluyor da yenilgilere, değerlerin dejenere olmasına ve hatta karşıtına dahi dönüşebilmekteler?

Bilinmelidir ki, hiçbir şey birden bire

ortaya çıkmaz ve yine öyle de ortadan kalkmaz. Yeryüzünde her politik ve şeyin bir tarihsel gelişimi var; önce oluşurlar, işlevlerini yerine getirirler ve yerlerini başka şeylere bırakarak hayattan çekilirler... Gezegeni-mizde, başlangıçta organik madde de yoktu ama zamanla oluştu... Maymunların bir türünün insana dönüşerek insanlığın ortaya çıkışından bu yana kaç yüz bin yıl geçti? İnsan, önce doğaya karşı savaşarak kendini var etmeye çalıştı. Bu sürecin belli bir aşamasından sonra, doğal iş bölümü yerini zorunlu iş bölümüne bıraktı... Derken, ilkel komünal toplumdan ilk sınıflı toplum olan köleci topluma geçildi. İnsanlığın sınıflı toplumdan önceki serüveni, öylesine uzun bir tarihi kapsamaktadır ki, bunun yanında sınıflı toplumların tarihi henüz çocukluk aşamasında denecek kadar azdır. Ancak, sınıflı toplumlar da ortaya çıktıkları gibi kalmadı. Köleci toplumdan sonra feodal ve kapitalist toplumlar... Bunlarla da sınırlı kalmayacak; zorunlu olarak nitel sıçramalarla, devrimlerle sosyalist ve komünist topluma doğru gidecektir...

Burada şu soru karşımıza çıkıyor: Madde bir biçimden başka bir biçime; insanlık, sınıfsız toplumdan sınıflı topluma ve sınıflı toplum da aynı kalmayıp değişikliklerden geçerek sürekli ilerlerken, insan düşüncesi hangi mecralarda akıyor? Hep aynı mı kalıyor yoksa o da mı değişikliklere uğruyor?

Düşünce alanında da durum; durağan değildir, sürekli bir gelişim göstermiştir. İnsanın, ilkin doğaya karşı verdiği var olma mücadelesi, onu, zamanla doğa hakkında birçok şeyin bilgisine sahip olma durumuna getirdi. Sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte, her toplumsal gerçekliğe uygun dünya görüşü ve düşünce metotları oluştu. Ama bunlar da oldukları gibi kalmadılar. Mao Zedung'un ifade ettiği gibi; " Antikçağın diyalektiği ortaçağların metafiziğine, ortaçağların metafiziği de modern zamanın diyalektiğine dönüştü."

Çok açık ki, bütün bunlar; insanın ilkel komünal dönemden sınıflı topluma, sınıflı

toplumların da aynı kalmayıp değişik aşamalarda geçmesi ve düşüncenin de ilerleyişi, tek düze olmadı. Karşıtlarıyla girdikleri mücadeleler ve bu mücadelelerin tarihsel gelişimi ile gerçekleşti. Hiçbir şey karşıtı olmaksızın ne var oldu ne de gelişti. Her hangi bir nesneden tutalım da, bütün canlı varlıklara, sınıflara ve düşünceye değin her şey karşıtıyla birlikte vardır. Bağrında karşıtını taşımayan tek bir şey gösterilebilir mi?

İşte, parti ve Marksizm'in ortaya çıkışı ve gelişimi de böyledir. Tarihsel bir kesitte ortaya çıktıkları gibi, gelişimlerinin de tarihsel bir süreci vardır. Proletarya, burjuvaziyle birlikte tarih sahnesine çıktı. Bu sınıfların ideolojileri ve partileri de öyle şekillendi. Her daim de mücadele halindedir. Burjuvazi, kendi iktidarına ve bunu korumak için bir yığın araca sahip. Proletarya ise henüz kendi iktidarına sahip değil. Siyasi iktidarları ele geçirmek için her ülkenin koşullarına uygun değişik mücadele araçlarına ihtiyaç duyar ki, bunlardan en önemlisi ve başta geleni, partidir. Çünkü, parti olmaksızın proletarya ve halkların nihai kurtuluşu sağlanamaz. Ama, öyle böyle bir parti değil, bilimsel bir dünya görüşüne, doğru bir siyasal çizgi ve örgütsel politikaya sahip bir parti. Dolayısıyla, sıradan bir araç değil, stratejik bir araçtır. Ama nihayetinde bir araçtır.

Tam da burada, proletarya ile burjuvazi ve dolayısıyla partileri arasındaki temel ayrımın altını çizelim: Burjuvazi, sömürü ve baskıya dayanan kendi iktidarını ebedi olarak korumak ister. Ama proletarya, sadece siyasi iktidarı ele geçirmek için mücadele etmez. Çünkü onun nihai amacı, kendisiyle birlikte bütün sınıfları ve sınıf mücadelesi araçlarını (devlet, parti vb. gibi) ortadan kaldırarak sınıfsız, sömürsüz, baskısız, sınırsız bir dünya için dövüşmektir. Proletaryanın temel amacı budur. Bütün araçları (parti, ordu, devlet, vb.) bu amaç doğrultusunda kullanır. Onun için parti-örgüt, iktidar her şey değildir. Onun için, kendisiyle birlikte bütün insanlığı komünist topluma

götürmek her şeydir. İşte, proletaryanın, çağımızın en devrimci sınıfı olması buradan gelir. İdeolojisinin bilimsel doğruluğu da bu topraktan beslenir. Her şeyi onun nihai çıkarlarına göre, onun bilimsel ideolojisiyle ele almanın temel kriter olması da bu sebeptir. Araçlar da buna hizmet etmek zorundadır ve asla bu amaca gölge düşürmemelidir.

Esas amacı, kendisiyle birlikte bütün sınıfları ortadan kaldırmak iken, onun, bu mücadele için kullandığı araçları amacın önüne çıkarması, nereye götürür?

Hedeften sapmaya...!

Amaçtan sapma düzeltilemediği takdirde, işçi sınıfı ve emekçi halkın başına yeni belaların açılmasıyla sonuçlanır. İşçi sınıfı ve halkların canı-kanı-alın teriyle elde edilmiş kazanımların kaybına yol açar. Tıpkı, geçmişin sosyalist ve demokratik cumhuriyetlerde yeni tipte burjuvaların peydahlanıp iktidarı ele geçirerek yeniden kapitalizme dönüşleri gibi... Bütün bunlar, doğru bir çizgi izleyip izlememe sorunudur. Yani, niyet olarak komünizmi isteyip istememe sorunu değildir, nasıl bir çizgiyle bu mücadelenin sürdürüldüğüdür. Bu, tayin edici noktadır ve asla akıllardan çıkarılmamalıdır. Bu noktada tam bir bilinç açıklığı olmalıdır. Çünkü, bu çok önemli tayin edici bir husustur.

Çizgi doğru olmazsa ne olur? Devrimin, halkın çıkarları, sosyalizm ve komünizm için çaba harcanabilir, birçok değer ve kazanım da yaratılabilir ve hatta iktidar da olunabilir ama asla işçi sınıfının nihai kurtuluşu sağlanamaz ve karşıtına dönüşmesi önlenemez. Bunlar, sadece muhtemel olasılıklar değil, sınıf mücadelesi tarafından ispatlanmış tarihsel tecrübelerdir. Sovyetler Birliği, Çin, Arnavutluk ve daha başkaları sosyalist ve halk demokrasileri ile yönetiliyorlardı. Ama nasıl ki doğru çizgiden saptılar ve bunu da düzeltmek yerine sistemleştirdiler, iflah olmaz iktidarlar ve partiler haline geldiler; birer gerici iktidar ve partilere dönüştüler. Bu tarihi tecrübe unutulmamalıdır.

Bir dönem baskı ve sömürüye karşı mücadeleye önderlik eden bu partiler, ne oldu da zamanla karşıtlarına dönüştüler? Yanlış olan neydi? Marksizm miydi yoksa bunların Marksizmi terk etmesi mi? Elbette, Marksizmi terk etmeleri idi. Ama hiç biri, başlangıçta Marksizmi terk etme niyetinde değildi. Çünkü Marksizm, sınıf ve halkın çıkarlarının ideolojisiydi ve bunu açıktan söylemeleri, alaşağı edilmelerine yol açardı.

İnsanlar, Marksizmi terk etmek için mi Marksist olurlar? Tabi ki hayır. İnsanlar, Marksizme sarılarak sınıf ve halkın kurtuluşu için savaştılar-savaşıyorlar. İdeolojiden sapmadıkları ve sapmaya düştükleri durumda da bunu fark ettiklerinde düzelttenler, devrimi sonuna kadar sürdürdüler. Ancak sapmayı derinleştirenler, iflah olmazlar Marksizmden kopup yeni burjuvalara dönüştüler ve parti ve devlet kontrolünü ele geçirerek kapitalizme dönüş yaptılar. Onlar için artık amaç, komünizm değildi. İktidar ve partileri ele geçirdikten sonra var güçleriyle bütün çabaları bu araçları-iktidarlarını korumak oldu. Ancak Çin, K.Kore gibi birkaç istisna dışında iktidardaki revizyonist KP'leri kapitalist dönüşümün belli bir aşamasında ya kendilerini feshettiler ya da bürokrat-sosyalist maskeyi atıp gerçek yüzüyle açığa çıkan burjuvazi tarafından yasadışı ilan edilerek kapatıldılar. Yani, araçla amaç yer değiştirdi.

İdealizmin Değişik Bir Tezahürü: Yekpare Parti Anlayışı

Şu meseleler üzerinde biraz duralım.

Sosyalist ve halk demokrasilerini gerisin geriye dünya kapitalist-emperyalist sisteme entegre eden kapitalist yolcu kadrolar nerede ve nasıl ortaya çıktılar? Dışardan mı geldiler? Hayır. Hepsi de istinasız o ülkelerin içindeki insanlardı. Peki bunlar birden bire mi ortaya çıkıp o partileri ve iktidarları ele geçirdiler? Hayır. Hepsi de uzun yıllardır o partilerin kadrolarıydılar. Üstelik

bazıları, devrim öncesi de mücadele yürütmüş ve devrime birçok hizmette bulunmuş kadrolardı. O zaman, nasıl oluyor da bunlar karşıtına dönüşebiliyor? İşte meselenin can damarı da burasıdır! Evet, nasıl?...

Kimileri diyebilir ki “devrime inançlarını yitirmişlerdi de ondan.” Bu, asıl sorunun üzerinden atlamak dışında bir anlam ifade etmez. Hayır, işin özü öyle değil. İşin özü, çizgi meselesidir. İnsanlar komünist olabilirler. Hatta çok sağlam komünist de olabilirler. Ama bu demek değildir ki burjuva ideolojisinden hiç etkilenmezler. Daha da ötesi, aynı beyinin kıvrımlarından burjuva ideolojisini de taşırlar. Bu

iki ideoloji sadece iki karşıt sınıfın açıktan siyasi mücadelesi şeklinde cereyan etmekle kalmaz. Bireylerin beyinlerinde de sürekli mücadele halindedir. Sözün özü; bir kez devrimci, komünist olduktan sonra artık o insan hep komünist, devrimci kalacaktır anlamına gelmez. Öyle olsaydı, komünist partilerin içinde yeni burjuvalar çıkmazdı.

Ülke tarihimizde de buna benzer pek çok örnek vardır. Yaşamlarının sonuna kadar iyi birer komünist ve devrimci olarak kalmayı başaranlar olduğu gibi, bir dönem mücadele içinde yer almış bazı kimseler, daha sonra sınıf mücadelesini bıraktılar. Bazıları ise karşı devrime iltihak ettiler. Aralarında Şemsi Özkan gibileri ise polis tarafından göz altına alınan devrimcilerin sorgularına bile katıldılar. Bu, olumluluktan olumsuzluğa doğru bir dönüşmeyi ifade eder. Ters örnekler de mevcut. Gerilemiş, bırakmış, poliste çözülüp bir daha devrimcilik yapmayacağını söyleyen pek çok insan, hatalarını gördükten ve yardım edildikten sonra tekrar toparlanıp iyi birer devrimci olmayı başarmış ve mücadeleye pek çok hizmette bulunarak şehit düşmüşlerdir.

Bu da olumsuzluktan tekrar olumluğa doğru bir dönüşmedir. Bütün bunlar birden bire olmuyor. Bireylerin kafalarında ileri ve gerinin, doğru ve yanlışın arasında süren şiddetli ve karmaşık bir mücadelenin sonucu olarak ortaya çıkıyor.

Yanlış fikirlere karşı mücadele, idari tedbirlerle olmaz. Yanlış düşüncelerin fark edilebilmesi, insanları tamamen veya büyük oranda etkisi altına alması için, insanların kafalarının içindeki düşünceleri tereddütsüz ortaya koyabilecekleri canlı bir siyasal atmosferin yaratılması gerekir ve bunu sağlamak esasta önderliklerin görevidir

Demek ki, mücadele, sadece karşıt sınıflar arasında sürekli olmakla sınırlı değil, bireyin içinde de sürekli cereyan eder. Çünkü, komünist de olsa, insanlar, toplumdan yalıtılmış değiller; içinde yaşadıkları toplumun kültüründen, alışkanlıklarından etkilenirler. Bu bizi şu sonuca götürür; demek ki birey çelişkisiz bir varlık değildir. Parti ve örgütler insanlardan meydana geldiğine göre, bu çelişkili durum kaçınılmaz olarak örgüt ve partilere de yansır. Bu da şunu gösterir: Parti, yekpare değil, çelişkili bir birliktir. Birinci nokta, bu.

İkinci önemli nokta; burjuva ve komünist ideoloji her bireyin kafasında da sürekli mücadele halinde olduğuna göre, bunların toplamının yansımaları olarak partiler içinde bu mücadele kaçınılmazdır. Bu, irademiz dışında bir olgudur. İsteğe bağlı bir durum değildir. Dışımızdaki dostlarımız, tamamen bu nesnellikten hareketle iki çizgi mücadelesini savunuyor olmamızı “bunlar parti içinde ikinci bir çizginin olmasını istiyor” yönlü söylemlerle meselenin özü üzerinden atlıyorlar. Oysa, savunulan, “içimizde ikinci bir çizgi de olursa, iyi olur” değildir, zaten tamamen irade dışında bir nesnellik olarak örgüt içinde zuhur eden bu duruma karşı iki çizgi mücadelesinin kaçınılmaz olduğu gerçekliğini kabul etmek ve bunun da doğru yöntemlerle verilmesi gerektiğidir. Eğer gerçekleri olgularda arayacaksak, bu meselede durum tam da böyledir.

Parti denen canlı mekanizma, çelişkili

bir birlik olduğuna göre, bundan ürkmeli miyiz? Kesinlikle hayır. Çünkü, çelişki olmaksızın gelişme olmaz. Önemli olan, çelişkiyi gelişmenin motoru olarak ele alıp gereklerini yerine getirmektir. Bu yapıldıkça, devrim ilerler. Ama keyfi bir tutumla onu yok saymak, tersi sonuçlar doğurur. Çünkü, bir olguya gözlerini kapatmak, onu ortadan kaldırmaz. Nesnellığın dışına çıkıp idealistçe çelişkiyi reddetmek, onun doğuracağı sonuçları engellemez. Devrimci, her şeyden önce, gerçekçi olmak zorundadır. Sınıf mücadelesi ideolojik boyutuyla parti içinde ve bireylerin beyninde de sürekli vardır. Bu gerçekliği sadece kabul etmeyi doğru bir anlayış ve yöntemde ifadesini bulan iki çizgi mücadelesiyle kesintisiz bir halde yürütülmediği takdirde, bireyin de partilerin de kazanıldığı zaman iktidarların da konaklayacağı minder; burjuvazinin minderi olur. Sınıf mücadelesinin tarihi tecrübeleri, bunu unutmamamız gerektiğini emreder.

“Birlikten söz ettiğimiz anda ayrılık da mevcuttur; ayrılık mutlaktır... Durmadan bölünmez birlikten söz etmek ve mücadeleyi ağızımıza almamak, marksist-leninist bir tutum değildir. Birlik, mücadeleden geçer ve sadece bu yolla sağlanabilir. Parti içinde, sınıflar konusunda ve halk içinde de bu geçerlidir... Çelişmeler ve mücadele olmasaydı, dünya olmazdı, ilerleme olmazdı, hayat olmazdı, hiçbir şey olmazdı. Durmadan birlikten söz etmek 'durgun bir göl'e benzer; cansızlığa yol açar. Birliğin eski temelini yıkmalı, bir mücadeleden geçmeli ve yeni bir temel üzerinde birleşmeliyiz. Hangisi daha iyidir; durgun bir göl mü, yoksa coşup kükreyerek akan bitmez tükenmez Yangze mi? Parti içinde aynı şey geçerlidir, sınıflar ve halk için de. Birlik-mücadele-birlik: Bu, görevimizi yerine getirmiş olduğumuzu gösterir.” (Mao Zedung, cilt 6, sf 68)

Bütün bunlar, bizi şu noktaya götürmektedir: Sosyalist toplumda kapitalist yolcular partinin içinden çıktıklarına göre, geriye dönüşler için en ciddi tehlike, parti içi ide-

olojik mücadelenin doğru, sistemli ve etkili yürütülememesi oluşturur. Bu, artık sınıf mücadeleleri tarihi tarafından kanıtlanmış bir olgudur.

Eğer bu mücadele doğru çizgi ve yöntemlerle yürütülürse, esasta gelişme olumlu yönde olur ve başarıya gidilir, devrim kazanır. Yanlış çizgi ve yöntemlerle yürütülürse, tersi sonuçlar kaçınılmaz olur. Peki bu mücadeleyi hangi mekanizma sağlayacaktır? Birey salt kendi başına mı yapacaktır? Elbette değil. Partiler organize edecektir. Parti denen mekanizma, sonuçta tek tek birey ve organların toplamından oluşmaktadır.

Bu durumda da önderlik çizgisinin belirleyici fonksiyona sahip olduğunun altını çizelim. Zira, partiler içinde de irademiz dışında doğru ve yanlış olacağına göre, doğru ile yanlış arasındaki mücadelenin devrim lehine sonuçlar doğurması için, bilimsel anlayış ve yöntemlerle bu mücadelenin de icra edilmesi gerekmektedir. Buna kim önderlik edecek? Parti önderlikleri. Ama nasıl?

“Farklı Çelişkiler Farklı Yöntemlerle Çözülür”

Bu konuyu biraz deşelim.

Her gelişme, genelden bağımsız olmakla birlikte kendine has özellikler ihtiva eder. Yine, genel durum ve gelişmeler de öyle; birbirlerinden farklılıklar arzedebilir ve bunlar arasındaki farklılıklar kiminde nitel, kiminde ise nicel muhtevada olurlar. Bu genellemeden bile şu sonucu çıkarmak mümkün: Her farklılık bir çelişkiye tekabül eder. Birbirinden farklı olan çelişkiler ise ancak farklı yöntemlerle çözülebilir. Bundan hareketle;

Parti içinde doğru ile yanlış arasındaki mücadelede temel metot ne olmalıdır? Bunun için önce şu temel ayırım yapılmak zorundadır. İki farklı olguyu kesinlikle birbirinden ayırmalıyız; Doğru ile yanlış arasındaki ilişki ve devrimle karşı-devrim arasındaki ilişki. Devrimle karşı-devrim arasın-

daki çelişkinin çözüm yöntemi, şiddettir. Doğru ile yanlış arasındaki ise barışçıldır; ikna, eğitim, eleştiri-özeleştiriyle yürütülmek zorundadır. Bunlar asla birbirine karıştırılmamalıdır.

Yanlış fikirlere karşı mücadele, idari tedbirlerle olmaz. Yanlış düşüncelerin fark edilebilmesi, insanları tamamen veya büyük oranda etkisi altına alamaması için, insanların kafalarının içindeki düşünceleri tereddütsüz ortaya koyabilecekleri canlı bir siyasal atmosferin yaratılması gerekir ve bunu sağlamak esasta önderliklerin görevidir.

Bu sadece örgüt içinde değil, örgüt dışında devrimin dost güçleri ve halka karşı da uygulanacak biricik doğru yöntemdir. Çünkü, gerek örgüt içinde olsun gerekse örgüt dışında devrimin dost güçleri ve halk nezdinde olsun, nihayetinde bütün bunlar halk içindeki çelişkiler kapsamındadır ve bu çelişkiler, kesinlikle doğru ile yanlış arasında tamamen barışçıl metotlarla yürütülerek çözüme kavuşturulmak zorundadır. Bu kategorideki çelişkileri şu veya bu gerekçeye sığınarak zorla-şiddetle çözmeye çalışmak, halkın menfaatlerine zarar veren bir tutumdur. Zira, halk saflarındaki doğru-yanlış arasında süren bir mücadeledir bu.

Doğru ve yanlış. Her politik düşünce, sonuçta bir ideolojiye tekabül eder. Esasta ya proletarya ideolojisine ya da burjuva ideolojisine. Dolayısıyla, doğru ile yanlış arasındaki mücadele, aslında ideolojik mücadeledir demektir. Bir diğer ifadeyle, iki çizgi mücadelesidir. Gelişmenin motoru da budur. Örgüt içinde doğru-yanlış çizgi mücadelesi olmazsa, örgütte gelişme de olmaz. Şayet bu çelişki olmasaydı, parti ve örgütler çok donuk ve cansız olurlardı.

Bu mücadelenin metodu, asıl olarak ikna, eğitim, dönüştürme, eleştiri-özeleştiri demektir. Örgüt içinde buna yön verecek olan ilke, demokratik-merkeziyetçiliktir. Politikaların belirlenmesi ve kararların alınması, tartışma yoluyla kolektif olarak yapılmak zorundadır. Önderliklerin seçimi de öyle. Bu, demokrasi demektir. Politika-

lar belirlenip kararlar alındıktan sonra da artık bunları uygulamak esastır. Bu da merkeziyetçi yöndür.

“Demokrasi olmadan doğru bir merkeziyetçilik olamaz, çünkü insanların düşünceleri farklıdır ve şeyleri kavrayışlarında birlik yoksa, o zaman merkeziyetçilik gerçekleştirilemez. Merkeziyetçilik nedir? Merkeziyetçilik, kavrayış, siyaset, planlama, kumanda ve hareket birliğinin sağlanması temelinde doğru fikirlerin merkezleştirilmesidir. Buna merkezi birleşiklik adı verilir. ...merkezi birleşiklik nasıl gerçekleştirilebilir? Demokrasi olmazsa, tecrübeleri doğru bir şekilde özetleyemeyiz. Demokrasi yoksa, kitlelerden fikir gelmiyorsa, iyi bir çizgi, iyi genel ve özel siyasetler ve yöntemler ortaya koymak imkansızdır.” (Mao, cilt 6, sf 256)

Her konuda insanlarda anlayış birliğini beklemek, idealizmdir. Tartışmalar sonucunda insanlar ikna da olmayabilirler. Ama çoğunluğun oluşturduğu irade tarafından alınan kararları uygulamak zorundadır. Kendi düşüncesini ise koruma ve mücadelesini verme hakkı vardır. Çoğunluk ve önderlik ise sadece bu hakka saygı duymakla kalmayacak, azınlığın bu hakkını garanti altına almakla mükelleftir. İrade ve eylem birliğini bozmadan azınlığın bu hakkını kullanabileceği mekanizmalar yaratacaktır. Bu, doğru fikirlerin mücadele yoluyla daha da güçlenmesine, gelişmesine hizmet eder.

Bir örgüt içinde ayrı fikirlerin ortaya çıkabileceğini kabul etmek ve ama ikna olmadıkları durumda o fikrin etkisinde olan insanların üzerinde baskı oluşturmak yahut tasfiyeye yönelmek, yanlış ve zararlı bir mücadele metodudur. İnsanlar irade ve eylem birliğini bozmadıkları sürece, farklı fikirlerinden dolayı hiçbir iradi tedbir uygulamasına maruz kalmamalıdır. Farklı fikirler üzerinde baskı oluşturmak, insanların kafasının içindeki düşünceleri ortadan kaldırmaz, kaldıramaz. Hiçbir partinin yekpare olmadığı, çelişkili bir birlik olduğunu ve bunun isteklerle alakasız tamamen nes-

nel bir durum olduğunun altını çizmiştik. Eğer böyle olmasaydı, birey, parti ve iktidarların geriye dönüşleri mümkün olur muydu? Elbette olmazdı. Ama ne oldu?

Kısa ve özet olarak olan şu idi:

Özellikle Sovyetler Birliğinde, ideoloji ve siyasetten çok teknik ilerleme ve ekonominin gelişmesine ağırlık verildi. Teknik ve ekonominin gelişmesine çalışmak yanlış değildi. Yanlış olan, bununla birlikte ideoloji ve siyasete gerekli önemin verilmemesiydi. Bu yanlış, komünist çizgiden çok her hangi bir alanda uzmanlaşmanın daha fazla prim etmesine yol açtı. Üretim geliştirilmesinde siyasete değil maddi teşviklere öncelik verildi. Zamanla uzmanlık-uzmanlar her şey, çizgi ise tali bir duruma düştürüldü. Yönetenlerle yönetilenler arasındaki çelişki, görülmek istenmedi veya yeterince doğru yöntemlerle mücadele edilmedi. Bunun yerine, idari tedbirler devreye girdi; merkezin görüşlerinden farklı görüş ve çizgiye sahip olanları mücadele yoluyla dönüştürmek yerine özeleştiriyeye zorlama ve özeleştiriyeyi yapmayanları partiden tasfiye etmek, “partiyi oportünizmden arındırma” adına başvurulan esas yöntem haline getirildi. Kitle inisiyatifi harekete geçirilmiyor, kitlelerin sosyalizmin meselelerine aktif katılımı yeterince sağlanamıyordu. Bu, önderliği partinin, partiyi de kitlelerin çıkarından kopmaya götürerek, parti içinde bürokratik yapının güçlenmesine, yeni burjuvaların ortaya çıkmasına yol açıyordu. Yeni burjuvazi güçleniyor, parti ve devlet içinde kilit noktaları ele geçiriyordu. Bunun böyle olduğu fark edildiğinde, artık çok geçti. Zira, 20. kongre ile yeni burjuvazi parti ve devlet kontrolünü ele geçirmişti. Onlar için artık amaç şu idi: Ele geçirdikleri parti ve devlet iktidarını korumak! Hem de kitlelere karşı!

Mao, SBKP'nin 20. kongresinden, hatta Stalin yoldaşın ölümünden önce bu tehlikeyi fark ediyor, uyarılarda bulunuyordu. 20. kongre sonuçları durumu bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermiş ve Mao'nun uyarıla-

rının ne kadar haklı olduğunu teyit etmişti. Stalin yoldaşın ölümünden sonra ise, artık zamanla SBKP revizyonistlerine karşı açık ideolojik mücadeleye girişmesi kaçınılmaz hale gelmişti.

Tabii ki sadece SBKP revizyonistleriyle sınırlı değildi mücadele. Çin'de, Parti ve devletin başında bulunan çok sayıda revizyoniste karşı da mücadele etmek zorundaydı. Ama bu, öyle idari tedbirlerle üstesinden gelinebilecek bir durum değildi. Kitle inisiyatifini harekete geçirmeli, alttan yukarıya doğru parti ve devleti eleştirme, denetleme ve iflah olmaları kitle inisiyatifiyle alaşağı etmeliydi. Zira, hedef, kitlelerin devrimcileştirilmesi, doğru çizginin kitlelere mal edilmesi idi. Devrim, tam da buydu! Bunun için de, demokratik bir ortamın hakim olması gerekmektedir. Kitlelerin harekete geçip parti kadro ve önderlerini eleştirmeye başlamasıyla birlikte, bu kitle selinin önüne gerici bentler oluşturmaya yeltenen kadrolar da hareketlendi. Mao'nun tavrı, tereddütsüz olarak kitlelerden yana oldu ve merkezi kadrolara şunu öğütledi;

“Bürolarda oturup rapor dinlemenin bir yararı yoktur. Tek yol kitlelere dayanmak, kitlelere güvenmek, sonuna kadar mücadeleye etmektir. Devrimin bize karşı çevrilmesine hazırlıklı olmalıyız. Parti ve hükümet önderliği ve sorumlu partili yoldaşlar buna hazırlıklı olmalıdırlar. Şimdi devrimi sonuna kadar sürdürmek istiyorsanız, kendinizi disipline sokmalı, geride kalmamak için kendinizi yenilemelisiniz. Aksi halde, sadece devrimin dışında kalırsınız.

“Ateşi kendi vücutlarınıza yansıtmak, yanması için alevleri körüklemek sizin görevinizdir. Buna cesaret edecek misiniz? Çünkü ateş, kafalarınızı da yakacaktır.” (cilt 6, sf 365)

Görüldüğü gibi, modern revizyonistlerin aksine, Mao, gerektiğinde partiye karşı da devrimin örgütlenmesi ve gerçekleştirilmesinden yanadır. Başında bulunduğu parti için kitlelere “Karargahı bombalayın!” tarihi çağrısını yapıyordu. İşte aradaki nite-

lik fark! Çünkü, o, partinin bir araç olduğunu ve amaçla çelişir hale geldiği zaman, kitlelerin nihai çıkarları uğruna onun da devrilmesi gerektiğini, devrimin esas olduğunu en billur haliyle çözümlenmişti. Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin gerçek mahiyeti buradadır.

Parti, örgüt, önderlerin çıkarları değil, sınıf ve halkın çıkarları esastır. Parti, örgüt ve önderlerin çıkarları ile kitlelerin sınıfsal çıkarları çeliştiği durumda, korunması gereken kitlelerin sınıfsal çıkarlarıdır. Gerçek ve tutarlı devrimciler ile komünistlerin tercihi bu olur. Parti, örgüt, önder fetişizmi yaratarak her şeyi bunların çıkarlarına göre düzenlemek, bunlarla kitlelerin sınıfsal çıkarları arasında çelişki oluştuğunda bunlara karşı mücadele etmek yerine “kul” misali hizmet etmek, ne adına yapılırsa yapılsın, sınıf ve halktan yana tutarlı devrimci bir tavır olmaz.

Parti, örgüt ve önderler, kendilerine yönelik kitlelerin eleştiri ve denetimini sağlamakla görevlidirler. Halkın, taraftar, sempatan, militan ve üyelerinin eleştiri ve denetimine açık olmayan, bizzatıhi bunu örgütlemeyen, buna önderlik etmeyen ve kendisine karşı da devrim yapmayan parti, örgüt ve önderlikler önünde sonunda devrimin dışında kalırlar. Çünkü mutlak ve kalıcı olanlar bunlar olmayacak, sürekli olan devrimdir ve her devrim, kendini yenileyerek, kendi bağrındaki geriliklere karşı devrim yaparak ilerler. Sınıf mücadeleleri tarihi bunu yeterince ortaya koymadı mı?

Bu tarihi tecrübeye dayanarak şunu söylemeliyiz ki, enternasyonal proletarya olarak siyasi iktidarlarımızı geçici olarak kaybettik. Bir dönemin güçlü ve doğru bir çizgiye sahip partilerimizi de kaybettik. Yenilginin ağır tahribatlarıyla yüz yüze kaldık. Ama meseleye derinden vakıf olursak, söz konusu geçici kayıplarımıza rağmen aynı zaman da çok güçlü olduğumuzu da görebiliriz. Şimdi, olabildiğince zengin bir tecrübe hazinesi önümüzde duruyor. Bunu kav-

rarsak, emperyalizm ve dünya gericiliği karşısında yenilmez bir silahımız olacak, kavrayamazsak, bu, kendimizi vuran bir silaha dönecek. Mesele bu kadar berrak!

Peki, sınıf mücadelesinin bu tarihi tecrübelerinden devrimci hareket gerekli dersleri çıkarabilmiş midir? Dahası, kendi tarihi birikimlerini olumlu ve olumsuz yönleriyle tahlil ederek doğru bir senteze ulaşabilmiş midir? Tek kelimeyle, hayır. Eğer çıkarabilmiş olsaydı, parti ve araç-amaç ilişkisinde halen bu denli bir bozulma yaşanıyor olur muydu? Özürlü bir demokrasi anlayışı ve gurupçuluk illeti halen çok güçlü olarak kendini var edebilir miydi? Kuşkusuz ki bu sorunları yine tartışıyor olurduk ama mücadelede böylesine ağır ve derin tahribatlar yaratır düzeyde olmazdı. Bu kadar sık aralıklarla ve yaygın olarak ortaya çıkmazdı. Tahribatları daha az olur ve nispeten daha kolay giderilirdi..

Amaca Göre Şekillenmek; Araçları da Gerçek Gücüne Kavuşturur

Araçların amaca uygun olması, amaç esaslı bir siyasal kültürü de gerektirir. Yaygın organlarına şöyle genel anlamda tahlilci bir gözle bakıldığında, bu siyasal kültürün yeterince işlenmediği, bunun yerine araçları yücelten bir kültürün yaygınlaştığı rahatlıkla görülebilir. Mesela; “her şey parti için” , “her şeyim partiye-harekete feda olsun” , “önderlik her şeyimizdir” vb gibi söylemlerle çokça karşılaşmaktadır. Elbette bir devrimci, yoldaşları ve örgütünü korumak ve gerektiğinde de bunlar için her şeyi göze almak zorundadır. Fakat bunu, asla sınıf ve halkın nihai menfaatlerinin önüne çıkaracak denli yanlış bir söylemle ifade etmemelidir. Bunlar yerine şu söylemler daha doğru olmaz mı? “Her şey devrim ve halk için” , “ her şeyim sınıf ve halk için”

ka feda olsun.” Parti-örgütler de devrimin, sınıf ve halkın gerçek menfaatleri için çabaladıkları durumda anlam bulduklarına göre, her şey sınıf-halk-devrim için ve her şeyim bunlara feda olsun demek, daha doğru ve kapsayıcı bir ifadedir. Ki, bu, zaten yoldaşları ve parti-örgütleri de içine alan bir ifadedir. Ama tersi söylem aynı kapsayıcılıkta olmadığı gibi, niyetlerden bağımsız olarak örgüt ve önder fetişizmine kapıları aralayan söylemlerdir. Kişiler putlaştırılmaz!

Örgütler büyük kayıplara uğradığı, ağır tahribatlar yaşadığı veya önderleri düşman karşısında beklenmeyen bir olumsuzluğa düştüğü yahut da mücadeleyi terk ettikleri zamanlarda, genelde, o saflarda yılları kapsayan bir bunalım yaşanmaktadır. Umut-suzluk, karamsarlık ciddi boyutlara varmaktadır. Fakat, saflardaki insanlar amaç merkezli perspektifle biçimlenirlerse, bu gibi durumların tahribatı asgariye indirilmiş olunur. Örgütler-partiler yenilebilir, tek tek insanlar yenilebilir ama devrim asla durmaz, yaralarını sararak yürüyüşüne daha güçlenmiş olarak devam eder. Çünkü, sınıflar var olduğu sürece sınıf mücadeleleri kaçınılmazdır ve ne denli tersliklerle karşılaşmış olsa da devrim önünde sonunda muzaffer olacaktır... İşte, bu bilimsel gerçekliği felsefi, politik-ekonomi ve bilimsel sosyalizm boyutlarıyla kavratmak mümkün kılındığında işler daha düzgün olarak yolunda gider. Bu, amaca kilitlenmiş bir yürüyüş olur. Ancak, bunun yerine, araca-kişilere endeksli bir şekilleniş; örgüt ve kişi fetişizmine dönüşür.

Böyle bir fetişizm yaratıldığında artık örgüt ve önderler dokunulmaz mabetlere dönüşür. Kürt hareketinde bunun en tipik örneği, A. Öcalan ve PKK/Kongra-Gel fetişizmidir. Bunlar ortaya çıkışlarındaki hedefleri bağımsız Kürdistan iken gelinen aşamada bu hedefi açıktan reddettikleri ve bunun birinci dereceden siyasetini yapanın da A. Öcalan olmasına rağmen hala A.

Öcalan için “Güneşimiz” denmesi, “savaşta da barışta da seninleyiz Öcalan” denerek Öcalan tarafından ortaya konan teslimiyetçi çizginin gözü kapalı onaylanması neyi göstermektedir? Kürt ulusunun gerçek çıkarlarını ve çizgiyi esas alan bir şekillenme değil, önderi esas alan bir kültürel şekillenme olduğu ortadadır. Ve önder, çıkışının tam tersi bir rotaya-hem de açıktan- girdiği halde hala “güneş” olarak kabul görüyorsa, devrimci bir siyasal kültürden çok yüzeyde devrimci ama özünde tapınmacı bir siyasal kültürel şekillenişin oluşturulduğu apaçıktır.

Başta ortaya “bağımsız Kürdistan” hedefi konmuş. Silahlı mücadele bunun için benimsenmiş. Sonra ne olmuş? Zamanla, silahlı mücadele düşmanı masaya oturtmak ve bazı anlaşmalar yapmak amacıyla yürütülür hale gelmiş. Ama kimse, bu politika bağımsız Kürdistan hedefimize hizmet mi ediyor yoksa zarar mı veriyor diye tartışmamış. Sonrasında ise, A. Öcalan o güne kadar ileri sürdüğü hemen her şeyi mahkum eden ve mevcut devlet yapısındaki “bazı bozuklukların” giderilerek devletin güçlendirilmesine yönelik bir çizgi oluşturdu. Örgüt bu çizgiyi, “Manifesto” diye sahiplendi. Örgütte, “bu nasıl iş?” sorusunu çok az insan sorabildi. Bunları saymazsak, herkes yine yönünü bu mabede çevirdi. Bunun nedenlerinden biri söz konusu yapıda demokratik bir işleyişin olmaması iken, ikinci nedeni de oluşturulan önder fetişizmin bir sonucu olarak “Serok böyle diyorsa bir bildiği vardır” şeklinde dile gelen tapınmacılıktır.

Bu durum sadece Kürt hareketine mi mahsus? Bizce değil. Elbette bir Kürt hareketi kadar gelişmiş değil ama, var. Eğer devrimci hareketin kimi bölükleri bu mabetten gerekli sonuçları çıkarmazsa, farklı tarihsel koşullarda yeni Öcalan ve Kongra-Gel örneklerinin yaşanması işten bile değil.

Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimci ha-

reketine musallat olan çarpık demokrasi bilinci ve gurupçuluğu tartışmaya açma ihtiyacının ne kadar gerekli-nesnel olduğu, yazımızın bu ikinci bölümünü yazıyorken, Kongra-Gel'in Yunanistan'da DHKC taraftarlarına, ardından da DEHAP'ın İstanbul'da HÖC'lülere yönelmesi ile de doğrulandı. Bu üzücü gelişmeler, böyle bir konuyu tartışmaya açma gerekliliğini ne yazık ki bir kez daha gösterdi.

Hemen belirtelim ki; bu olaylardan birkaç ay önce de Kongra-Gel Dersimde Maoistlere saldırdığında, Maoistler bu tutumu teşhir etmiş ve meselenin doğru ele alınması yollarını göstermiş, bunlardan bir yöntem olarak da devrimci yapılardan teşekkül olacak bir komisyon önermişlerdi.. Bu öneri o sıralar hayata geçmediyse de, İstanbul'daki söz konusu olaylar ardından böyle bir komisyonun oluşması ve tarafların da komisyonun varacağı sonuçlara saygılı olacağını beyan etmiş olmaları, sevindirici ve olumlu bir gelişmedir. Bu olumluluğu vurgulamakla beraber, şunun altını çizmekte yarar var: “Olumlu bir adım atıldı, böyle şeyleri tartışmaya gerek yok” gibisinden mazeretlere sığınarak, devrimci hareketteki çarpık demokrasi anlayışı ve gurupçuluğu ön yargısız tartışmaktan kaçınılırsa, bugün değilse de yarın, yazımızda değindiğimiz türden gelişmeler ve gelişmelerin devrim saflarında yol açtığı tahribatların benzerleriyle karşılaşmak, önlenemez. Zira, sorunlara neden olan anlayışlar yerli yerinde durdukça, bu yaklaşımlar asgari oranda da olsa giderilmedikçe, ortaya çıkaracağı olumsuz sonuçlardan kaçınmak, hayaldir. Böyle bir yanılısamaya düşülmemeli.

TEORİDE DOĞRULTU'nun Troçkizmi ve İdeolojik Sefaleti! (2)

TD'ye göre "eğer bir ülkede kapitalist üretim ilişkileri hakim" değilse o ülkenin siyasi yönetimi ne denli "şoven" ve "ırkçı" olursa olsun yine de faşist olarak nitelendirilemez. Yine bu anlayış sahiplerine göre büyük toprak sahipleriyle komprador burjuvalar iktidarı birlikte yönetemez-bir arada duramaz. Veya yarı feodal ilişkiler dedin mi bununla katı feodalizm anlaşılır-anlaşılmalıdır. Dolayısıyla buradan hareketle de bizi "Osmanlı dönemini de faşist diktatörlük olarak tanımlıyoruz" diye ithamda bulunarak demagoji yapmaktan geri durmuyor

TD, Kemalizm ve Faşizm Konusunda Sağ Oportünizmin Teorisini Yapıyor!

Belirtmek gerekir ki ülkemizde Kemalizm ve Kemalist devletle ideolojik-siyasi açıdan köklü kopuşu sağlayamayan bütün küçük burjuva hareketler ülkemizdeki faşizmin iktidara gelişi konusunda da sağ oportünizmden kurtulamıyor. Ülkemizdeki faşizmin 1923 sonrası inşa edildiğini inkardan geliyorlar. 1950 öncesinde faşist diktatörlük yok. Faşizmin işbaşına gelişini ya 1950'li ya da 1970'li yılların başında başlatıyorlar. Kimisi bunu, ülkede "kapitalizmin hakimiyetine", kimisi ise **sadece** askeri darbelere (hem de 1970 sonrası) bağlayarak teorileştirmeye çalışıyor. Yine bu iki sağ fikrin ideolojik olarak kesiştiği diğer temel noktalardan birisi de Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğün "küçük burjuvazinin radikal kesimi" veya "milli burjuvazinin siyasi temsilcisi" olarak tanımlanmasıdır. Bir başka ifadeyle sözkonusu oportünist görüş sahipleri "bizimki gibi **yarı-feodal** yarı-sö-

mürge ülkelerde faşizmin işbaşına geleme-yeceğini” savunmanın yanısıra Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğü milli ve küçük burjuva hareket olarak tanımlayıp şirin göstermeye çalışıyorlar. Yine bu oportünist görüşlerin sonucu olarak içine düştükleri derin politik yanlışlarından birisini de Türkiye-Kuzey Kürdistan’da hüküm süren **askeri** faşist diktatörlüğün 1923 yılından günümüze (80 yıldır) devam ettiği gerçekliğini görememeleri oluşturmaktadır. Oportünizmin mevcut faşist rejimin Türk Genel Kurmayı tarafından yönetilmesinin tarihi olarak “12 Mart 1970’i” belirlemesi ise onun daha da sağ-uzlaşmacı fikirlere savrulduğuna ayna tutuyor. Hem daha derin bir sağ oportünizm şeklinde! Dolayısıyla ki bu yazımızın ana konusunu, adıgeçen konularda sağ oportünist bakış açısına sahip Teoride Doğrultu’nun eleştirisi oluşturacaktır. Şüphesiz ki TD’ya yönelik yürüttüğümüz eleştiriler aynı siyasi çizgiye sahip diğer akımlar için de geçerlidir.

Faşizmin tanımı, tarihi ve işbaşına geliş biçimlerine ilişkin yapılan teorik tartışmalar yeni değil. Bunun tarihi, onlarca yıl öncesine kadar gitmektedir. Ki sözkonusu polemiklerin en yoğun bir şekilde yaşandığı dönem ise 1970’li yılların ortalarıdır. Bu tür konular üzerine polemik yapmak iyidir. Daha doğrusu teorik mücadele yürütmek iyi, yürütmemek kötüdür. Hem de bunu keskin ve amansız bir şekilde yürütmeliyiz. Hatırlanacağı gibi Kongre’nin yaptığı tarihi muhasebede, özellikle de 1980’li yıllar ve sonrası için teorik alanda mücadelenin yeterince yapılmadığına dair dikkatleri çekmişti. Bu bilinçten hareketle kongre sonrası bu alan üzerinde önemle yoğunlaşmış durumdayız. Bunu, yeter ki ideolojik mücadelenin ruhuna uygun yapalım. Verimini süreç içerisinde alacağımız kesindir. Bu yöntemin doğru ve bilimsel bir şekilde uygulanması teorik netlik-ayrışma ve bilinç zenginliği-aydınlığını daha fazla pekiştirecektir. Sınıf mücadelesinin siyasi ve ekonomik, özellikle de siyasi mücadeleye daha fazla katkı sunacak, onun yolunu daha net bir şekilde ay-

dınlatacaktır. Unutulmamalıdır ki herhangi bir politik soruna ilişkin bakış açısı ne kadar doğru ve bilimsel ise siyasi duruşu da o kadar doğru mecrada yürüyecektir. Teorik alandaki mücadelenin sınıf mücadelesinin önemli üç ayağından birisini oluşturduğunu her Marksist bilir. Elbette ki bu mücadeledeki amaç dar ufuklu küçük burjuva grup yapısını tatmin etmek için değil, ikna olmak ve etmek için olmalıdır. Bu, aynı zamanda kendimizi iknayı da içerir. Tersı sidik yarıdır. Bu tür yöntemlerin sınıf mücadelesine yararı değil, zararı dokunacağı kesindir. Biz bu tür tartışmalarda yokuz ve olmayacağız da. Sözümlümü daha fazla uzatmadan TD’nin faşizm tahlili ve ülkemizdeki faşizmin işbaşına gelişine ilişkin söylediklerini aktaralım:

“...*mali sermayenin var olmadığı, tekelci kapitalizmi bir yana bırakın, daha kapitalizmin dahi hakim olmadığı, (abç) hala toprak ağaları sınıfının iktidarı altında ‘yarıfeodal’ ekonomik yapıdaki bir ülkede nasıl faşist diktatörlük olabilir?’*”

“*Bu topraklarda faşist diktatörlüğü, bir yarı askeri diktatörlük olarak inşa eden 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinin tekelci kapitalizmin gelişimiyle ve ona karşı gelişen devrim tehdidinin bertaraf edilmesi karşısdevrimci girişimiyle bağlı olduğu açıktır.*” (abç) (TD. Sayı 15, Sf; 61)

TD oportünizminin tezlerinin özü nedir? Önce bunları özetleyelim:

* Kapitalist ilişkilerin **hakim** olmadığı hiç bir ülkede faşizm ve faşist diktatörlük olmaz.

* Bir ülkede faşizmin işbaşına gelmesi için illa da o ülkede tekelci kapitalizm veya kapitalizm hakim olmalıdır.

* Komprador kapitalist ilişkilerle feodal ilişkilerin iç içe geçtiği, dahası komprador burjuvazi ile büyük toprak ağaları sınıfının birlikte devleti yönettiği veya bu iki sınıfın ortak diktatörlüğü altında yürütülen diktatörlük faşizm olmaz. İlla da tekelci kapitalizm,

illa da tekelci burjuvazi tek başına iktidarı-devleti yönetmelidir!

* Yarı-feodal ekonomik ilişkilerin hakim olduğu ülkelerde faşizm ve faşist diktatörlükten söz etmek yanlış ve hatalı bir görüştür.

* Türkiye-Kuzey Kürdistan'da kapitalizm hakimdir. Bu ülkedeki tekelci kapitalizmin gelişimiyle orantılı olarak faşizm işbaşına gelmiştir.

* Ülkede, 1970'ler öncesi kapitalizm değil feodalizm hakimdi. 1970 öncesi M. Kemal dönemi de dahil devlete **sadece** büyük toprak ağaları sınıfı hakimdi.

* Ordu-MGK, Türk devletini 1970 sonrası yönetmeye başlamıştır.

* Bu ülkede faşist diktatörlük, 12 Mart 1970 ve 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle inşa edilmiştir.

* Faşizm, ancak **askeri darbelerle** işbaşına gelir-gelir.

* Parlemanter maskeli faşizm olmaz.

* M. Kemal'in partisi CHP vb. gibi "sosyal demokrat" parti ve hükümetler işbaşında olduğu zaman o rejim faşist olmaz.

* Faşizm, sağ parti ve hükümete özgü bir ideolojik-politik rejimdir!.

* 1970'ler öncesi askeri darbe hiç olmamıştır. Olmuşsa da bu, "sol" ve "demokratik"tir veya feodal karakterli askeri darbeler olduğu için faşist değil.

* Kemalizm, faşist ideoloji, M.Kemal dönemi ise askeri faşist diktatörlük olamaz.

* Kemalizm ve Kemalist diktatörlük milli veya küçük burjuva bir sınıfın ve hareketin ideolojisi ve diktatörlüğüdür.

* 1923-1970 arası devleti yöneten ege-men sınıflar feodal ağalar, milli burjuvazi veya küçük burjuvazidir.

* Devlet için komünizm ve devrim tehdidi **sadece** 1968'ler sonrası başlamıştır. Devlet daha önce komünist, devrimci ve ulusal hareketi tehdit unsuru olarak görmüyordu. Ya da bu güçler devleti tehdit etmiyordu.

* En ırkçı, şoven ve gerici devlet terörü

ilk olarak 12 Mart 1970 yarı-askeri darbesiyle inşa edilmiştir.

* Kemalist devletin 1930'larda İtalya-Musolini'den alarak inşa ettiği "anayasa", 12 Mart 1970 öncesine kadar faşist değil.

* Kemalist diktatörlük askeri bir diktatörlük değil.

* 1960 askeri darbesi faşist değil, gerici veya demokratiktir.

* Faşizmi, bir başka ifadeyle faşist diktatörlüğü bizimki gibi ülkelerde tüm ege-men sınıflar değil, sadece tekelci burjuvazinin bir kanadı (sağ) uygular. Onu da sağın "en gerici" kanadı MHP gibi partiler işbaşına geldiğinde uygular.

Teoride Doğrultu'nun konu hakkında sağ oportünist tezlerinin özet sonuçları bunlardır. Böyle olduğu, kaynak vererek yaptığımız aktarımların özünü deşifre ettiğimizde görülecektir.

TD'nin sağ oportünist tezlerini analiz etmek için fazla ayrıntılara girmeye ihtiyaç yok. Bu, HÖ (Haydar Özkan)'nün yazısından yaptığımız aktarımlarla da ortada. Kaldı ki TD, sözkonusu tezleri yeni savunmuyor. Bu görüşleri öteden beri savunmaktaydı. Öyleki bu tezlerin tarihi ve teorik esin kaynağı Şefik Hüsnü, Hikmet Kıvılcımlı, M. Çayan ve Deniz Gezmiş'lere kadar gitmektedir. Dahası aynı sağ oportünist görüşleri Doğu Perinçek ve İşçi Partisi de savunmaktadır. Bu, vb. konularda Şefik Hüsnü'den M. Çayan ve Deniz'lere, oradan da D. Perinçek ve TD'ye kadar (1923'ten günümüze) bilimum küçük ve orta burjuva hareketlerin hemen hepsi aynı **teorik** ekseninde buluşmaktadır. Ve aynı küçük burjuva kökenli hareketler aradan 30 yıl geçmesine karşın hala da Kemalizm ve faşist diktatörlük konusundaki sağ görüşlerinden vazgeçmiş değiller. Ülkemizdeki faşizmi, Kemalist ideoloji ve Kemalist askeri diktatörlükten hep ayırdılar. Yoldaş Kaypakkaya ve onun kurucu önderi olduğu Partimiz dışında kalan bütün (M. Suphi dönemi TKP'si de dahil) sol hareketler Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğü faşizmden apayrı bir iktidar

olarak ele alıp değerlendirdiler. İkisini karşı karşıya koydular. Yoldaş Kaypakkaya'nın "Kemalist diktatörlük aynı zamanda bir askeri faşist diktatörlüktür," tezine hep sırt dönerek derin bir politik körlük ve Kemalizm uzlaşmacılığı içerisinde oldular.

Dimitrov'un faşizm tahlilini revize ediyor!

TD, Dimitrov'un emperyalist devletler için geçerli olan faşizm tahlilinin aynısını bizimki gibi yarı-sömürge yarı-feodal ülkelere indirgeyerek mekanizme düşüyor. Mekanikliğe düşmesinden öte onun görüşlerini tahrifata uğratıyor. Teorik demagoji yapıyor. Dolayısıyla bir türlü gerek teorik gerekse pratik oportünizmden kurtulamıyor. Bu mekanik tespitleri sadece faşizm tespitleriyle sınırlı kalmayıp başka politik-ideolojik konulara da yansıyor. Tam bir dogmatiklik ve şablonculuk içerisinde MLM'i ters-yüz ediyor.

Şüphesiz ki Dimitrov'un faşizm üzerine söylediklerini çarpıtan sadece TD değil bütün küçük burjuva oportünistleridir. Bütün küçük burjuva oportünistleri yazıdan aktardığımız gibi bizimki gibi ülkelerde faşizmin işbaşına gelmesi için "kapitalizmin hakim olması" şartını koşuyor.

TD'ye göre "eğer bir ülkede kapitalist üretim ilişkileri **hakim**" değilse o ülkenin siyasi yönetimi ne denli "şoven" ve "ırkçı" olursa olsun yine de faşist olarak nitelendirilemez. Yine bu anlayış sahiplerine göre büyük toprak sahipleriyle komprador burjuvalar iktidarı birlikte yönetemez-bir arada duramaz. Veya yarı feodal ilişkiler dedin mi bununla katı feodalizm anlaşılır-anlaşılmazdır. Dolayısıyla buradan hareketle de bizi "Osmanlı dönemini de faşist diktatörlük olarak tanımlıyoruz" diye ithamda bulunarak demagoji yapmaktan geri durmuyor. Kısacası TD, hangi ülkede faşist diktatörlükten söz edilirse o ülkelerin hepsinde de kapitalist ilişkiler hakim demektir teorisini savunuyor. Bu hakimiyet olmadan o ülkelerde

faşist diktatörlükten söz edilemez diyor. Böylelikle o, Dimitrov'un emperyalist ülkeler için ileri sürdüğü tezlerin aynısını yarı-feodal yarı-sömürge ülkeler için de geçerlidir deyip bir çırpıda sözkonusu ülkeler kendi arasındaki ekonomik-siyasi farkları da ortadan kaldırıyor. TD'ye, İspanya, Portekiz, Polonya, Finlandiya, Yunanistan, Arjantin gibi yarı-sömürge ülkelerdeki bir dönemin faşist diktatörlüklerini bir kenara bırakarak soralım; devrim öncesi Arnavutluk (Ahmet Zoğö rejimi) ve Küba (Batista dönemi rejimi), Endonazy'a'da Suharto, Filipinlerde Marcos, Panama'da Noriega, Nikaragua'da Somaza, Şili'de Pinochet, Irak (Saddam dönemi), İran(1980 öncesi Şah Rıza Pehlevi dönemi), Uganda (Idi Amin dönemi), Afganistan, Pakistan gibi ülkelerdeki askeri faşist diktatörlükler için ne diyor? Bunun gibi yarı-feodal üretim ilişkisinin hakim olduğu daha onlarca ve aynı zamanda faşist, hem de askeri diktatörlüklerin işbaşında olduğu ülke ismi sayabiliriz. Yoksa bu ülkelerde de mi kapitalizm hakimdi? Bu ülkelerdeki üretim ilişkisi yarı-feodal. Bu ülkelerin üretim ilişkisinin yarı-feodal olduğunu (TD ve onunla faşizm konusunda aynı oportünist görüşleri savunanları saymasak) dünya alem biliyor. İnsaf!!! Bu kadar öznelci tahlile de pes doğrusu!

Dahası da var: 1920-30'ların Güney Avrupası, Balkan ülkeleri ve Macaristan'da da mı burjuva demokartik devrim yapıldı veya kapitalizm hakim hale geldikten sonra mı faşist diktatörlükler işbaşına geldi?

TD teorik tutarlılık açısından günümüzde, hatta 1920'li yıllardan bu yana dünyada kapitalist üretim ilişkisinin hakim olmadığı hiç bir ülkeden söz etmemelidir. 1950'ler öncesini bir kenara bırakın. Günümüzde dahi Latin Amerika'dan Afrika'ya, oradan da Asya'ya kadar uzanan üç kıtada yüz'ün üzerinde yarı-feodal ilişkilerin hakim olduğu ülke ismi sayabiliriz.

Kaldı ki yazarın kendisinin de, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki faşizmin tarihini 12 Mart 1970'le başlatmasının teorik arka pla-

nını da ülkenin kapitalist değil yarı-feodal ilişkilerin hakim olduğu teorisi anlaşılmalıdır. Kendi oportünist teorisini sağlama almak için önce ülke kapitalisttir tezini getiriyor, sonra faşizmin inşasını 12 Martla birlikte başlatıyor. Tabii ki bu teorisi tutmuyor. Teorisi tıpkı “yamalı bohça gibi” yama tutmuyor.

TD, 1970’le birlikte faşizmi başlatırken aynı zamanda Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğü feodal ideoloji ve diktatörlük olarak tanımladığının ayırında değil. Oportünizm budur işte. Nereye çekersen oraya gider. Onun için ilkelerin önemi yoktur. Öyle değilse, 1923-1970 arası iktidara hangi sınıf ve sınıflar hakimdi? Egemen sınıfın veya sınıfların adını koymalıdır! Ağalar mı? Milli burjuvazi mi? Küçük burjuvazi mi? Yoksa komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfı birbirine kopmaz ve içiçe bir şekilde mi yönetiyor? Soruları daha da uzatabiliriz. Ama ihtiyacı yok.

TD oportünizmini daha yakından ve derinliğine algılamak için Dimitrov yoldaşın faşizmin **sınıf niteliği** ve **ideolojik açıdan özellikleri** üzerine söylediklerini özetlemekte fayda var. Dimitrov yoldaşın bu iki nokta ve onunla bağıntılı olarak yaptığı açıklamalar kavranırsa, TD vd. oportünistlerin faşizm üzerine yaptığı teorik demogojiler de daha kolay alt edilmiş olur. Bu kavrayış “yok tekeli kapitalizm, yok kapitalizm hakim olduktan sonra ancak faşizmden sözedilir-edilebilir” söylemlerinin ne denli anti-bilimsel ve demagojik tezler olduğu anlaşılır.

Sözü Dimitrov yoldaşa bırakmadan faşizmin emperyalizm çağı ve emperyalist siyasi gericiliğin bir sonucu olarak ortaya çıktığını bir kez daha vurgulamak isteriz. Ve buna ek olarak iktidara gelişinin ise ilk olarak emperyalist ülkelerde değil, Bulgaristan gibi henüz tekeli kapitalizmin hakim olmadığı, dolayısıyla burjuva demokratik devrimin yapılmadığı yarı-sömürge bir ülkede işbaşına geldiğini (1923) bir kez daha belirtmek isteriz.

Dimitrov yoldaş **ideolojik** açıdan faşizmi şöyle tanımlıyor:

“İdeolojik açıdan faşizm, esas olarak milliyetçilik ve şovenizm fikirlerine sarılmaktadır. Bunun için, yerli işçileri, diğer ülkelerden gelen işçilere karşı çıkarmaya, özellikle işsizleri aldatmaya ve kitlelerin dikkatini iç siyasi meselelerden dış siyasi meselelere çekmeye çalışmaktadır. Bunun için kitleleri diğer halklara karşı kıskırtmakta, milli şoven duyguları körüklemekte ve işçi sınıfının durumunun komşu bölgelerin ve toprakların fethedilmesiyle düzeleceğini söylemektedir.” (abç) (Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe. Sf,27)

Dimitrov faşizmin sınıf temeline ilişkin ise şu tanımlama ve vurguları yapmaktadır:

“Faşizmin sınıf niteliği

... Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin 13. Oturum'unda doğru olarak tanımladığı gibi iktidardaki faşizm, finans kapitalin en gerici, en şoven ve en emperyalist unsurlarının açık terörcü diktatörlüğüdür.”(abç)

“Faşizmin en gerici türü, Alman tipi faşizmdir. Alman faşizmi, sosyalizm ile hiçbir ortak yanı olmadığı halde, kendisine nasyonal-sosyalist adını verecek kadar yüzsüzdür. Hitler faşizmi, yalnızca burjuva milliyetçiliği değil, aynı zamanda gaddar şovenizm demektir. O, siyasi haydutluğun yönetim sistemidir. İşçi sınıfı, köylülüğün devrimci unsurları, küçük burjuvazi ve aydınların üzerinde bir provokasyonlar ve işkenceler sistemidir. O, ortaçağ barbarlığı ve canavarlığıdır, diğer halklara karşı doludizgin saldırıdır.” (abç)

“Faşizm, finans kapitalin iktidarının ta kendisidir. Faşizm, işçi sınıfının ve köylülüğün devrimci kesimlerin ve aydınların şiddetle ve kanla ezilmesinin örgütlendiği düzendir. Faşizm, dış siyasette, diğer halklara karşı hayvanca nefreti körükleyen şovenizmin en vahşi biçimidir.”(abç) (age.Sf,59)

Dimitrov ve Komüntern faşizmin ideolojik ve sınıfsal nitelik-özelliklerini bu sözlerle açıklıyor.

Şimdi ise Dimitrov yoldaşın sözleriyle

TD'nin ileri sürdüğü, hatta Dimitrov'a atfen savunduğu tezleri karşılaştıralım:

TD'nin konuya ilişkin söylediklerini karşılaştırmak için bir kez daha aktarıyoruz:

“Eğer faşizm, Dimitrov'un (sizin de kabul ettiğiniz) tanımındaki gibi ‘mali sermayenin en gerici, en terörist, en şoven kesimlerinin diktatörlüğü ise, tekelci kapitalizmi bir yana bırakın, daha kapitalizmin dahi hakim olmadığı,... ‘yarıfeodal’ ekonomik yapıdaki bir ülkede nasıl faşist diktatörlük olabilir?”

Bir kere daha altını çizerek vurgulamak isteriz ki biz, faşizmin tanımını noktasında, özellikle de bizimki gibi ülkeler açısından TD ile aynı düşünceleri paylaşmıyoruz.

İkinci olarak TD'nin, Dimitrov'a ait olarak turnak içinde verdiği alıntıyı eksik ve yanlış verdiğini belirtmek isteriz. Doğrusu yukarıya aktardığımız gibidir. Ve orada faşizmin tanımını yaparken bu tanımı bütün ülkeler için değil, emperyalist ülkeler için, başta da Almanya için yapmaktadır. Yazar alıntıyı bir kez daha ve doğru okuma zahmetine katlanırsa yanlış aktardığının farkına varır. “Emperyalist unsurlarının” vurgusunu unutup. Ya da unutkanlıktan geliyor. Çünkü oportünist teorinin işine gelmiyor.

Lütfen demogoji yapmayın! Dimitrov yoldaş, faşizm üzerine olsun başka konulu makelelerinde olsun hiç bir zaman faşizmin iktidara gelmesi veya faşizm tanımı için TD gibi illa da “kapitalist ilişkiler hakim olmalıdır” şartını koşmuyor. Bu, TD'nin Dimitrov'u tahrifata uğratarak yorumlamasıdır. Dimitrov'un söylediklerini yukarıya aktardık. O, faşizm; ideolojik olarak dokusunu milliyetçi ve şovenist fikirlerden alırken, sınıfsal (faşist) niteliğini ise tamamıyla bu fikirler üzerinden karakterize eder diyor. Hangi sınıflar? Emperyalist bir ülkenin tekeli burjuvazisinin (finans kapital) bir kanadı için bu tanımı yapıyor. Faşist ideolojiye sahip bir kanadın parlamento-hükümet yoluyla (kitleler içerisinde tabandan tavana doğru örgütlenerek) iktidara gelmesinden sonra onun uygulayacağı diktatörlük de pek tabii ki “en gerici, en şoven ve en açık terör-

cü diktatörlük,” diye tanımladığımız faşist diktatörlükten başkası olamaz. Her siyasi kurum ve iktidar savunduğu ideoloji doğrultusunda siyasi şekillenmesini yaratır. Faşist ideoloji de burjuva ideolojisidir. Ama ortaya konulduğu gibi onun “en gerici, en şoven ve ırkçı” halidir. Aynı şekilde burjuva demokrasininin hüküm sürdüğü rejimler de tekeli burjuvazinin diktatörlüğüdür ve gerici. Fakat faşist değildir. Yoksa her iki diktatörlüğün beslendiği ideoloji aynıdır ve sınıf olarak burjuvazidir. Kısacası, faşizmin **sınıfsal niteliğine** ilişkin aktardığımız pasajdan da anlaşılacağı gibi Dimitrov, emperyalist ülkeler için geçerli olan sınıfsal temel (finans kapital) olgusunu bütün ülkelerdeki faşizm için şart koşmuyor.

Dimitrov ne diyor? “İktidardaki faşizm,” diyor. Kimdir bu ülkeler? Faşizmin iktidarda olduğu üç emperyalist ülkeden söz ediyor. Bunlar Almanya, İtalya ve Japonya'dır. Kaldığı bu devletler arasında da ayırım yapıyor ve “en gerici türü” olarak da Almanya'yı gösteriyor.

Faşizmin **en gerici türü** diyor? Kim için, Almanya için!

Ne diyor “en emperyalist unsurlarının” diyor!

Yarı-sömürgelerdeki faşist diktatörlükler veya TD'nin söylemiyle “mali sermaye” sahipleri “en emperyalist unsurlar” mıdır? Yoksa ülkenin kompradorları ve büyük toprak ağaları mı bu mali sermayeyi elinde bulunduruyor?

Sözün özü, hiç kimse Dimitrov'dan “emperyalist ülkelerdeki (iktidardaki) faşizmin sınıfsal temeli için yaptığı tanımı yarı-sömürge yarı-feodal, hatta yarı-sömürge kapitalist ülkeler için de yapıyor” şeklinde bir kanıt gösteremez. Onun sınıfsal niteliği olarak ortaya koyduğu “en gerici emperyalist unsurlar” şartı emperyalist ülkelerin dışında hiç bir ülke için geçerli olamaz. Çünkü böyle bir ekonomik gerçeklik yok. Tekelci kapitalizm ülkemize hakim değil. Tekelci kapitalizmin hakimiyeti demek o ülkenin emperyalist ülke olması demektir. Dolayısıyla

TD'nin, emperyalist ülkeler için ileri sürülen “**sınıfsal temel** şartını bizimki gibi ülkeler için de geçerlidir” şeklinde ele alarak bizi eleştirmesi, kendi oportünist teorisini meşrulaştırma amaçlıdır.

Çünkü faşizm, bir ideolojidir. Bu ideolojinin ana dokusunu milliyetçi ve şoven fikirler oluşturur. Konumuzun daha bir netlikle algılanması için bir kişi “ekonomik-sınıfsal bakımdan işçi olabilir ama siyasi niteliği bakımından faşist olabilir” kuramı üzerinde birazcıkta olsa duralım:

Bilimsel sosyalizmin kuramcıları bir kişinin ekonomik durumu farklı ama politik durumu farklı olabilir diyor. Bunlar birbiriyle tezatlık gösterebilir. Çünkü politik duruşu aldığı-savunduğu ideolojiden ayrı düşünülemez. Daha açık bir söylemle üretimde oynadığı rol bakımından işçi olan her insan için politik olarak komünist denemez. Bir işçiye, bir kişiye komünist demek için işçilerin Komünist ideolojiyle donanması şarttır. Kim komünist ideolojiyi teori-pratik diyalektiği içerisinde savunup uyguluyorsa ancak o kişiler komünist olabilir. Ancak şunu da bilmeliyiz ki sınıfsal bakımdan, bir başka ifadeyle sınıf nesneliği bakımından işçi sınıfı gerici bir sınıf değil ilericidir. Tarihsel olarak böyledir. Bu sınıftan tek tek insanların faşist çıkması o sınıfıngenel karakterine damgasını vurmaz. Aynı durum tersi için de geçerlidir.

Elbette ki ulus milliyetçiliği, ırkçı-şovenist ve anti-komünist fikirler kapitalizm ve emperyalizmle birlikte ortaya çıkıp gelişti. İşin bu boyutunu reddeden yok. Kaldı ki dünyada kapitalizmin girmediği bir ülke de yok. Dolayısıyla dün olduğu gibi bugün de dünyanın bütün ülkelerinde hem milliyetçilik hem de ırkçılık (şovenizm) vardır. Burada kavranması gereken **ana halka bir devlet ve onun mevcut siyasi iktidarının faşist ideolojiyle** şekillenip şekillenmemesi gerçekliği olmalıdır. Bundandır ki biz bir iktidar, bir devlet ve biçimini veya bir partiyi tanımlarken o parti ve devletin iktidarın, özellikle de devleti tahlil ederken mevcut **anayasasının hangi ideolojik-siyasi çizgiyle** donandığına bakmalıyız. Diğer yaklaşım tarzları biçimseldir. Devletin ve mevcut diktatörlük biçimini görmezden gelen sağ oportünist fikirlerdir. Bu ideolojik berraklık sağlanmadan hiç bir gerici sistem ve devlete karşı uzun ve kalıcı siyasi mücadele yürütülemez!

Dimtrov yoldaşın söyledikleri açık ve net bir şekilde ortada. Sözkonusu tanımı yarı-feodal yarı-sömürge için yapmadığını faşizmin emperyalist ülke-

TD, illa da tekelci kapitalizmin hakimiyetini arıyor. O, aramaya devam etsin. Ve bu oportünist anlayışıyla 1970 öncesi ni kurtarmaya çalışsın. Bizimki gibi ülkelerde faşizmin sınıfsal temelini tekelci kapitalizm olarak ararsan oportünizmden kurtulamazsın! Daha önce ve söz konusu yazıda (program açılımı) belirttiğimiz gibi bizimki gibi ülkelerde faşizmin sınıfsal temeli değil sosyal dayanağı sınıflar mevcuttur. Bunlar da komprador bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfıdır. “Feodal faşizm” ifadesini de tamamıyla bu gerçekliğin sonucunu kullandık

lerde iktidara geliş biçimiyle bizimki gibi ülkelerde geliş biçiminin **farklı** olduğu tezinden dahi anlayabiliriz. Faşizm, üçlü faşist kampı oluşturan emperyalist ülkelerde tabandan tavana (aşağıdan yukarıya) doğru örgütlenerek işbaşına gelirken, oysa bizimki gibi ülkelerde yukarıdan aşağıya doğru iktidara gelir diyor. Faşizmin iktidara geliş biçimindeki farklılık dahi sözkonusu ülkelerin ekonomik ve siyasi bakımdan farklı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nesnel ekonomik farklılıktan dolayıdır ki Dimitrov'un işaret ettiği gibi birisinde aşağıdan yukarıya doğru "barışçıl", diğerinde askeri darbe, bir başka ifadeyle yukarıdan aşağıya doğru iktidara gelmektedir. Konuya ilişkin sözü Dimitrov yoldaşa bırakıyoruz:

"Faşizm, burjuvazinin sınıf egemenliğinin son aşamasıdır. Bütün burjuva ülkeleri, birbirini ardına, er geç darbe veya 'barışçı' yollarla faşizme geçmektedir. Bu geçişin yöntemlerinin vahşi veya yumuşak olması önemli değildir ve yalnızca söz konusu ülkedeki durumun özelliklerine, sınıf ve siyasi güç ilişkilerinin sosyal yapısına bağlıdır."

"... bir dizi kendine özgü tarihsel, ekonomik ve siyasi nedenlerin burjuvaziye kaçınılmaz olarak faşizm yoluna sürüklediği güneydoğu Avrupa, Balkan ülkeleri, Macaristan ve diğer ülkeler için daha çok geçerlidir. Bu nedenlerin en önemlileri şunlardır:

"Balkanlar'da ve Macaristan'da henüz tamamlanmış bir burjuva demokratik devrim yoktur. Burjuvazi, geçmişte halk yığınlarının feodalizme ve mutlakiyete karşı mücadelesinde kendisini önder olarak ön plana çıkartan, onu ideolojik ve siyasi bakımdan kitlelerle sıkıca birleştirecek devrimci görevlerini yerine getirmemiştir. Köylüler, burjuva demokratik devrim sayesinde toprak sahibi olmamıştır. Tersine, onlar yalnızca, sermayenin ilk birikim amacına hizmet eden sınırsız sömürü ve talana hedef olmuşlardır. Feodalizm nihai olarak yok edilmemiş, milli mesele çözülmemiştir."

"Balkan ülkeleri ve Macaristan, emperyalizmin yarı sömürgeleri durumundadır.

Bunlar çoğunlukla emperyalist ülkelerdeki çok gelişmiş kapitalizmin şiddetli rekabeti altında ezilen cılız sanayiye sahip tarım ülkeleridir.

"Balkan burjuvazisi ve bütün güneydoğu Avrupa burjuvazisi, özellikle Balkan ve diğer güneydoğu Avrupa ülkelerinin emperyalist ve Sovyet düşmanı savaşın hazırlıklarına katılmaları için emperyalizmin yaptığı baskı sonucunda, kaçınılmaz olarak bu yolu izleyeceklerdir. Proletaryanın, köylülüğün ve ezilen milliyetlerin devrimci hareketinin bastırılması, dağıtılması ve zayıflatılması, bu savaşın önkoşuludur.

"Ancak Güneydoğu Avrupa ülkelerindeki özel koşullar faşizme, kendine özgü karakter vermektedir. Bu özellik, öncelikle, örneğin İtalyan faşizminden farklı olarak, faşizmin bu ülkelerde alttan, bir kitle hareketiyle, devlet ve hükümet biçimi olarak değil, tersine yukarıdan gelmesinde yatmaktadır. Gasp edilmiş bir devlet iktidarına, burjuvazinin askeri gücüne, banka sermayesinin mali gücüne dayanan faşizm, kitlelere nüfuz etmeye ve kendine kitleler arasında ideolojik, siyasi ve örgütsel bir dayanak yaratmaya çalışmaktadır. Bulgaristan'da bu, 9 Haziran askeri faşist darbesiyle oldu. Yugoslavya'da faşizmin tezgahlayıcısı ve örgütleyicisi, monarşizm, militarizm ve banka sermayesinin ittifakıdır. Romanya ve Yunanistan'da küçük değişikliklerle aynı oldu." (abç) (Dimitrov. age, Sf; 23-24-25-26)

Alıntıları çoğaltabiliriz. Dimitrov'un faşizm üzerine söyledikleri açık ve net. Ama TD gibileri kendi sağ oportünist fikirlerine haklılık kazandırmak için Dimitrov'u tahrif ederek soruna yaklaşıyorlar.

Dimitrov'un emperyalist ve yarı-sömürgeler için söyledikleri bunlar. Yarı-sömürgelerdeki faşizm için "kapitalizm hakim olmalı" şartını koşuyor mu? Tam tersine oralarda burjuva-demokratik devrimin yapılmadığını, feodalizmin tasfiye edilmediğini ve milli meselenin çözülmediğini açık açık ortaya koyuyor. Tarım ülkeleri ve toprak sorunu gündemdedir, köylülüğün toprak sorunu

nu çözülmemiştir diyor. Dimitrov'un bizimki gibi ülkelerdeki faşizm üzerine söyledikleri bu kadar net ve açıkken, buna karşın TD'nin kalkıp ülkemizde faşizmin iktidar olması için "kapitalizm egemen olmalıdır" şartını ileri sürmesi, teorik demagoji yapmaktan başka bir anlam ifade debilir mi? Hayır!

Faşizm Tahlili, Kemal Diktatörlüğün Askeri Faşist Karakterini Aklamaya Hizmet Ediyor!

Daha önce de işaret ettiğimiz gibi TD faşizm tahliliyle, 1923'le birlikte tam anlamıyla iktidara oturan M. Kemal ve devamcısı hükümet ve iktidarların 12 Mart 1970'e kadarki faşist karakterini gizlemeye hizmet ediyor.

Kemalist diktatörlük, başından sonuna kadar askeri bir faşist diktatörlüktür! Savaşın başında yer alan askeri komuta kademesinin hemen hepsi olduğu gibi Ankara hükümeti ve iktidarına da önderlik yapmıştır. Onun en üst yöneticisi, bakan ve bürokratları olmuştur. Hatırlatmaya gerek yok ki TC 1945'lere kadar tek parti (M. Kemal'in partisi CHP) ve tek "milli şef" tarafından yönetildi. Her türden demokrasi dışı bir yönetim şekli!

Tek parti ve tek şef tarafından yönetilen bir iktidar, faşist değil de nedir?

Bu dönem içerisinde bir-iki parti kurulduysa da ancak bunların ömrü çok kısa oldu. Çünkü sözkonusu partiler kurulduğu gibi M. Kemal ve iktidarı tarafından kapatıldı!

Mustafa Suphi ve 14 Yoldaşı 1920 yılında M. Kemal'in başında bulunduğu Ankara hükümeti tarafından katledildi!

14 Kasım 1922 tarihli İzvestia gazetesinde geçtiği gibi "Kemalist hükümet, komünistleri takip ettirerek, emperyalist devletlerin teveccühünü kazanmak emelinde" yürüdü!

Komünist Partisi'ni ve Komünizm propagandasını yasaklayan maddeleri (141,142. maddeler) anayasaya yerleştiren M. Kemal'in başında olduğu hükümettir.

Mevcut "anayasa" ve faşist maddeler 1930-35 yılları arasında M. Kemal hükümeti tarafından faşist Mussolini'nin (İtalyan) anayasasından alınmıştır.

1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanmasının yasaklanması 1923 yılından kısa bir süre sonra gerçekleşti.

Hemen hemen bütün sendikalar kapatıldı! İşçi sınıfı hareketini ezmek için her türlü yola baş vuruldu?

1927 yılında Fransızlara ait Adana-Nusaybin demiryolunda çalışan işçilerden bayram arifesinde avans almak için greve giden 700 işçiyi katleden M. Kemal hükümetidir!

Hükümeti eleştiren, hatta eleştirme ihtimali bile olan gazeteler kapatılmıştır!

Yüzlerce komünist, aydın, demokrat, ilerici ve yurtsever işkencelerden geçirerek zindanlara tıkanların başında M. Kemal hükümeti ve diktatörlüğü vardır!

Kemalist diktatörlük, "Bir Türk dünyaya bedeldir," "ne mutlu Türküm diyene", "her Türk asker doğar," "Türkçe konuş, çok konuş", "Türk övün, çalış güven", vb. gibi ırkçı-şoven sloganları ülkenin her köşesine, okullara, dairelere, her yere soktu.

Ermeniler ve Kürt ulusu en vahşi ve barbar bir şekilde M. Kemal ve diktatörlüğü tarafından katledildi!

1925 yılında kurulan İstiklal mahkemeleri ve iki yıl süren sıkıyönetim döneminde yüzlerce, binlerce Kürt idam edilip zindanlara tıkıldı.

Yüzlerce Kürt aydını ve yurtsever M. Kemal ve onu takip eden CHP hükümetleri döneminde işkenceden geçirilip zindanlara tıkıldı!

Kemalist diktatörlük milli meselede tam bir Türk şovenistidir! "Bütün milletlerin Türklerden türediği" şeklinde ırkçı-faşist teoriyi piyasaya sürdü. Diğer azınlık milliyet-

leri ise tamamen tarihin sayfalarında sildi. Bütün dillerin “Türkçeden doğduğunu” ileri sürerek Güneş Dil Teorisi safsatasını yaydı.

İkinci dünya savaşında Hitler faşizmini destekleyen Kemalist devlet ve onunun CHP hükümetidir!

Ki devletin aynı ideolojik-siyasi çizgisi ve uygulamaları (hatta bir de askeri darbe yapılarak) 1970'lere kadar devam etmiştir. Tüm bunların yanında 1960 askeri darbesiyle orduya devleti daha fazla yönetmesi için özel yetkiler verilmiştir. Ve bu yetkiler anayasa maddesi haline getirilmiştir. Ki bu Milli Birlik Komitesidir. Bugünkü adıyla Milli Güvenlik Kurulu (MGK)'dur.

Tüm bunlar Dimitrov'un “faşizm, işçi sınıfının ve köylülüğün devrimci kesiminin ve aydınların şiddetle ve kanla ezilmesinin örgütlendiği düzendir. Faşizm, dış siyasette, diğer halklara karşı hayvanca nefreti körükleyen şovenizmin en vahşi biçimidir,” tanımlamasını doğrulamıyor mu?

M. Kemal ve devamı hükümet-iktidarlarının yaptıkları ortada. Kemalist diktatörlüğün yaptıkları tarihe not düşülmüş belgeli faşist uygulamalardır. O halde Kemalist rejimin 1970 öncesi sürecini faşist olarak nitelendirmemek için geriye Kemalizm kuyrukçuluğu ve faşizmi kapitalizmin **hakimiyetine** bağlamaktan hiç bir şey kalmıyor!

Kemalizm ve kemalist diktatörlüğün niteliğine ilişkin dün olduğu gibi bugün de yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Kema-

lizm kuyrukçuluğu had safhada. Ki bu sağ liberal anlayışlardan hareketle de bir çok küçük burjuva hareket devletin **en** tayin edici hakimiyet aracı olan beyaz orduyu, askeri-siyasi hedef olarak belirlememekte, ona karşı mücadele yürütmektedir. Adeta ordunun sol ayağını oluşturmaktadırlar.

TD, demokratik devrim ve onunla doğrudan ilişkili olan çelişkiler sorununda tam bir idealizm örneği sergilemektedir. Ne olduğu belirsiz bir demokratik devrim teorisi ve temel çelişki savunuyor. Bir yanda kapitalizm hakim diyor ama öte yanda demokratik devrimi savunuyor. Bir yanda devrimin temel çelişkisi olarak emek sermaye çelişkisini belirliyor, ama diğer yanda “anti-emperyalist demokratik devrim” diyor. Bir tarafta “demokratik devrim” diyor, ama diğer tarafta bu devrimin altını “siyasi özgürlükleri kazanma” olarak dolduruyor

Daha önce altını çizdiğimiz gibi yine bir çok küçük burjuva sol hareketin sisteme **erken** demirmemesinde başlıca rol oynayan fikirlerden birisi de Kemalizm ve Kemalist diktatörlük hayranlığı değil mi? Dolayısıyla ki oportünizm ülkemizdeki faşizmi M. Kemal döneminden başlatmaz.

Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğe ilişkin söyleyeceklerimizi daha fazla uzatmadan sözü Yoldaş Kaypakkaya ve Şnurov yoldaşa bırakıyoruz.

“Kemalist Diktatörlük İşçiler, köylüler, şehir küçük burjuvazisi, küçük memurlar ve Demokrat aydınlar üzerinde Askeri Faşist bir diktatörlüktür.” Yoldaş kaypakkaya bu belirlemeyi yaptıktan sonra o da sözü Şnurov'a bırakıyor:

“Her ne kadar bazı görüntüsel demokratik şekiller mevcutsa da (seçimle meydana getirilen parlamento v.s) Türkiye’de bugün (1920) mevcut olan düzenin özü, bütün demokrasilerden uzak bir diktatöryadır(abç) (yani faşizmdir). Egemen parti dışında hiç bir parti örgütü yoktur ve hiç bir partinin de meydana gelmesine imkan verilmemektedir. Sosyal demokrat parti bile yasaklanmıştır. Gazete ve dergiler, bir an dahi gevşemeyen sıkı bir kontrol altındadır. Hatta bu gazete ve dergilerde hükümet aleyhi-

ne, ileride herhangi bir makalenin çıkabilmesi ihtimali dahi, bunların kapatılmasına yetiyor”.(Türkiye Proletaryası. sf.21)

“Bugünkü Türk hükümeti bir diktatorya (faşizm olmalı) hükümetidir. Çünkü egemen olan Türk burjuvazisi tamamen güçsüzdür ve gelişebilmek için emekçi halkı ezme zorundadır.” (age. Sf,22)

“... sendikalar hemen hemen yasaklanmıştır; kurulmasına izin verilen federasyon ve dernekler, hayır işleriyle yetinip devlet kontrolü altında çalışmak zorundadır” (age.sf, 24). “her türlü işkolu dernekleri ve dernek birlikleri yasaktır...” (age. sf.25) “... kanuna göre, ‘memur ve işçi işini terk edebilir, fakat her türlü gösteri, eylem ve iş özgürlüğüne halel getiren hareketler yasak edilmiştir” (age. sf, 26)

“... Kemalistler de, Jön Türkler gibi yalnız emekçi kitlelerinin desteği ile iktidara gelebilirdi. Jön Türkler gibi, Kemalist devrimin ilk aylarında milli burjuvazi, işçi örgütlerinin kurulmasına engel olmadı. Ancak, bu sendikalar sırf sınıfsal nitelikte değildi; bazıları burjuvazinin etkisi altındaydı” (afe.sf,42)

“Kemalist burjuvazi emperyalistlerle barış paktını imzaladıktan sonra (...), burjuvazinin artık emekçi kitlelerinin desteğine ihtiyacı kalmamıştı. Sınıf kavgasının büyümesine engel olmak lazımdı; öyle ya, yerli olsun yabancı olsun, bu kavga bütün sömürönlere, bütün kapitalistlere karşı açık bir savaş halini almak üzere idi.

“Kemalistler, Komünist Partisi'nin ve işçi hareketinin canına okudu. Komünist Partisi yeraltına inmek zorunda kaldı. Birçok ünlü üyesi, bu arada Mustafa Suphi hunharca öldürüldü, hayatta kalanlar takibe uğradı, hapslere atıldı. 1923 senesinde İstanbul Milletlerarası İşçi Birliği kapatıldı. Kapatılması için 1 Mayıs gününün kutlanması ile ilgili bildirimlerin dağıtılması bahane edildi. Birliğin ileri gelenleri tutuklandı ve tıpkı vaktiyle Jön Türklerin proletarya sınıf hareketinin ‘hesabını’ gördükleri, burjuvazi kontrolünde sözümona işçi ör-

gütleri kurmaya koyuldukları gibi, şimdi de Kemalistler, kendi burjuva sendikalarını, işçi eylemine karşı mücadele aracı olarak kullandılar” . (age. sf, 43)

Amele Teali'nin yağma edilmesi üzerine yayınlanan Komintern Yönetim Kurulu bildirisinde şöyle deniliyor:

“Halk Partisi hükümeti (Kemalistler), uzun zamandan beri sendika eylemini eline geçirip faşist bir örgüt haline getirmeye çalıştılar” . (age. Sf,47)

“Türkiye, işçi hareketinin en zalim takibata uğradığı ülkelerden biridir. Komünintern'in III.Kongresi (1924 yılında) özel bir kararda Türkiye işçi sınıfına yapılan bu baskıları şiddetle protesto ederek şu bildiri-yi yayınlamıştı:

“ ‘Komünintern’ in III. Kongresi, Türk Kemalist hükümetinin Türkiye devrimci işçi örgütlerine yaptığı baskıyı ve işçileri uğrat-tığı kovuşturmayı şiddetle protesto ediyor!...” (age. Sf; 59)

“...Kürt isyanından sonra 1925 senesinde İstiklal Mahkemeleri kurularak, yine iki yıl müddetle sıkıyönetim ilan edilmişti. Bu olay vesile edilerek işçi, köylü ve genellikle bütün emekçi kitleleri ağır takibata uğratıldı. Aydınlik ile Orak-Çekiç gazeteleri kapatıldı. Türk işçi liderleri, türlü işçi birlikleri ve bu gazeteleri çıkaran yayınevleri sorumluları İstiklal Mahkemelerinde 10-15 sene hapis cezalarına mahkum oldular.”

“Tarihin tekerürü! Tıpkı bunun gib, devrimin sonunda emekçi kitlelerinin sırtından iktidara gelmiş olan Jön Türkler de aynı şeyi yapmışlardı vaktiyle. Fakat ne oldu? Jön Türkler eninde sonunda Alman emperyalizminin itaatkar aleti haline geldiler” (age. sf,59-60)

“...İşçi hareketini ezme için Kemalist hükümet her araca başvuruyor, her şeyi mübah görüyor. İşçi örgütlerinin ilerici üyelerini polis gece yarısından sonra, şafak vakti evinden alıp karakola götürüyor. Birkaç gün tutuklu tutuyor... Sebep? Hiç. Filan tarihte, falan günde kravatların rengi ne

imiş. Kasketlerinde nasıl işaretler varmış, ne konuşmuşlar acaba?”

“Kemalistler başka görüş açısı olan kimseleri işten kovuyor...” (age. Sf, 67)

“...1925 yılında birkaç şehrin telgraf (telsiz) memurlarının maaşlarına zam yapılması için giriştikleri grev de bastırıldı. Hükümet bu işin arkasında yine komünistlerin bulunduğu ileri sürerek grevcileri tutkladı. Adana’da bu emir yerine getirildi ve birçok grevci telgrafçı Ankara’ya istiklal mahkemesine sevk edildi. Suçları, hükümet aleyhine bir komplo imiş.” (age.sf;68-69) (İ. Kaypakaya. Seçme Yazılar. Sf, 129-130-131-132-133)

Kemalist diktatörlüğün uygulamalarına ilişkin daha çok örnekler var. Fakat bu kadarı yeterlidir. TD’ye sormalı? Kemalist diktatörlüğü faşist olarak nitelendirmemek için geriye herhangi bir argüman kaldı mı? Vahşi miliyetçilikten-ırkçılığa, gaddar anti-komünist baskılardan tüm demokratik hakların kısıtlanmasına, oradan da tek parti ve milli şef yönetimine kadar, tüm bunlar bir iktidarı faşist değerlendirmek için yeterli politik argümanlar değil midir?

Ülkemizde tekelci kapitalizm hakim değil. Faşizmi tanımlamak veya bir iktidara faşist demek için bundan başka argümanlar aranır mı?

TD, illa da tekelci kapitalizmin hakimiyetini arıyor. O, aramaya devam etsin. Ve bu oportünist anlayışıyla 1970 öncesini kurtarmaya çalışsın. Bizimki gibi ülkelerde faşizmin sınıfsal temelini tekelci kapitalizm olarak ararsan oportünizmden kurtulamazsın! Daha önce ve söz konusu yazıda (program açılımı) belirttiğimiz gibi bizimki gibi ülkelerde faşizmin sınıfsal temelini değil sosyal dayanağı sınıflar mevcuttur. Bunlar da komprador bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfıdır. “Feodal faşizm” ifadesini de tamamıyla bu gerçekliğin sonucu kullandık. Yani bizdeki faşizm aynı zamanda bütün demokrasilerden uzak olan feodal karakter taşımaktadır. Bunu da feodal sınıflarla komprador burjuvazi birlikte uyguluyor.

Yoksa Osmanlı dönemi için veya emperyalizm öncesi faşizmden söz eden yok. Bunu, TD de biliyor ama demagoji yapıyor.

Mao, Çin’in 1928-49’lar arası diktatörlüğü için “feodal faşist diktatörlük” tanımlaması yapıyor. Bunu söylerken ortaçağ Çin’inde faşizmin olduğunu mu kastediyordu?

Lenin bir çok makalesinde Rusya için “feodal emperyalist” devlet ifadesi kullanmaktadır. Acaba Lenin bu ifadeyi kullanırken emperyalizm tanımını bilmiyor muydu? Bu konunun teorisyeni cahillik mi yaptı? Demagoji yapmaya gerek yok. Bu ifadelerle kastedilen bellidir. Rus imparatorluğu sömürgecilik bağlamında emperyalist özellik taşıdığı için bu vurgu yapılıyor.

Bizim de “feodal faşizm” ifadesini kullanmamızdaki amaç bellidir. Böyle olmasaydı, bizim ülkemizde de faşizm aşağıdan yukarıya doğru kitle temeli yaratarak gelirdi. Yani tekeleci kapitalist ilişkiler hakim olsaydı Almanya ve İtalya da olduğu gibi kitleler içerisinde örgütlenerek, onlara ekonomik kırıntılar vererek parlamento ve hükümet yoluyla iyiden iyiye iktidara oturdular. Ama ekonomik olarak oldukça güçsüz ve emperyalizme göbekten bağımlı bir ülkede kitleler ancak “cebiri-sopayla susturulabilir”! Nitekim bütün yarı-sömürgelerde bu yolla faşizm iktidara oturmuştur. Bu da şunu açıkça göstermiyor mu? Bir ülke feodalizme ne kadar yakınsa o ülkedeki ekonomik durum o kadar geri ve kötüdür. Ki siyasi rejimler de o kadar gaddar ve vahşi olur. Yoksa TD, “siyasetin ekonominin yoğunlaşmış ifadesi” olduğunu veya “siyasi üst yapının alt yapının bir ürünü olduğu” Marksist kuramını unuttu mu?

Kısacası TD, bizim doğru bir şekilde kullandığımız “feodal faşizm” ifadesi üzerinde demagoji yapacağına faşizm ve Kemalizm’e ilişkin savunduğu sağ oportünist fikirleri üzerinde kafa yorsun. Bu oportünist görüşlerinin özeleştirisini yapısın.

TD, Kemalizm ve faşizm konusunda içine düştüğü sağ oportünizmden kurtulmadığı müddetçe onun da akıbeti diğer tasfiyecilerle aynı olacaktır.

küçük burjuva hareketler gibi aynı limana demirlemesi olacaktır. Çünkü Kemalizm ve Kemalist diktatörlüğü doğru tahlil etmeyen bir hareket uzun vadeli radikal mücadeleyi yürütemez. Bu, ideolojik bir sorundur, hem de çok ciddi bir sorundur. Mevcut devlet ve onun sistemine yön veren paradigmayı yanlış ortaya koymak ondan kopmayı değil kopmamayı getirir.

TD'nin Ne Olduğu Belirsiz "Demokratik Devrim" Anlayışı!

TD, demokratik devrim ve onunla doğrudan ilişkili olan çelişkiler sorununda tam bir idealizm örneği sergilemektedir. Ne olduğu belirsiz bir demokratik devrim teorisi ve temel çelişki savunuyor. Bir yanda kapitalizm hakim diyor ama öte yanda demokratik devrimi savunuyor. Bir yanda devrimin temel çelişkisi olarak emek sermaye çelişkisini belirliyor, ama diğer yanda "anti-emperyalist demokratik devrim" diyor. Bir tarafta "demokratik devrim" diyor, ama diğer tarafta bu devrimin altını "siyasi özgürlükleri kazanma" olarak dolduruyor. Bir yanda demokratik devrim diyor, ama öte yanda sosyalist devrim-toplu ayaklanmacı mücadele yolu izliyor. Geleceğin iktidarının ismini demokratik mi yoksa sosyalist mi diye koymuyor? TD, bilimsel bir yöntemle baş çelişki, başlıca çelişki tespiti yapmıyor, bu bilimsel yöntemi hiç kullanmıyor. Kullanmadığı gibi ortaya koyduğu temel çelişki tespitinde de tam bir paradoksluk içerisinde boğuluyor. Velhasıl çelişkiler, demokratik devrim ve geleceğin iktidarı konusunda paradoks yaşıyor. Bir söylediği diğeriyle çelişiyor, diğeri ise bir başkasıyla çelişiyor. Yalnızca bu konularda değil yaşadığı paradoks. Hemen hemen tüm temel konularda aynı paradoksu sergilemektedir. Oportünistte olsa oturmuş **tutarlı** bir düşüncesi yok. Hiç şüphesiz bunun nedeni, daha önce de parmak bastığımız gibi TD'nin içinde bulunduğu ideolojik krizdir.

İşte TD'nin söyledikleri:

"Ancak ST 'toprak devrimi sorunu' kavramıyla ortaklaşmaya çalışsa da feodal köylülüğün toprak sorunuyla 'yoksul köylülüğün topraksızlığı' sorunu bambaşka iki şeydir. Birincisinin kaynağı feodalizmdir. Çözümü, toprağın köylülere dağıtılmasıdır. İkincisinin kaynağı kapitalizmdir. Çözümü burjuva sınıf iktidarının devrilmesi, fabrikalara el konulması ve kapitalist toprak sahiplerinin elindeki arazilerin kolektifleştirilmesidir. ST'nin bahsettiği 'toprak devrimi sorunu' köylü sınıfının toprak ağasına karşı mücadelesine değil; proleter ve yarı-proleter köylülüğün toprak için; küçük-orta köylülüğün ise topraklarını yitirmemek için banka tekellerine ve kapitalist toprak sahiplerine karşı direnişine ve mücadelesine yol açar." (abç)(TD. sf,63)

"... Türkiye, işbirlikçi teknelci kapitalizmin egemen olduğu, emek sermaye çelişmesinin temel çelişme haline geldiği ... bir ülkedir" (abç) (Garbis Altınoğlu'nun derlediği TKİH ve TKP/ML Hareketi Birlik Kongresi Belgeleri. Sf, 50)

"Türkiyenin emperyalizme bağımlı bir yarı-sömürge olması, faşist diktatörlük altında bulunması, Kürt ulusunun (ulusal ve dinsel azınlıkların) vahşi bir boyunduruk altında tutulması, yarı-feodal ilişkilerin ihmal edilemez varlığı nedenleriyle devrimimizin ilk adımı anti-emperyalist demokratik devrimdir. Bu devrimin özü politik özgürlüğün kazanılmasıdır." (abç)(agb.sf,51)

Oportünist tezleri özetleyelim:

- * İşbirlikçi teknelci kapitalizm hakimdir.
- * Burjuva demokratik devrim yapılmıştır.
- * Köylülüğün toprak sorunu yoktur. Feodalizm tasfiye olmuş, dolayısıyla köylülüğün geriye kalan diğer sorunlarının çözümü de teknelci burjuvaziyi iktidardan aşağıya edecek sosyalist devrime bağlıdır.
- * Ülke, emperyalizmin yeni-sömürgesi kapitalist bir ülkedir.

* Yarı-sömürge kapitalist toplumun temel çelişkisi emek-sermaye çelişkisidir.

* Temel çelişkiyi meydana getiren süreçten doğan başlıca çelişkiler tesbiti yapmaya gerek yok. Temel çelişki tespiti yapmak yeterlidir.

* Temel çelişkinin sınıfsal planda temsilcileri hangi sınıflardır vb. yönlü tespit yapmaya gerek yok.

* Temel çelişki emek-sermaye çelişkisi-dir ama bu çelişkinin çözümü sosyalist devrimle değil, demokratik devrimle çözülür.

* Baş çelişki tespiti yapmak doğru değil.

* Emperyalizm ile ülke ulusu veya halkı arasındaki çelişki tespiti yapmak doğru değil. Ya da milli çelişki diye bir çelişki tespitine gitmeye gerek yok.

* Günümüz feodalizmini temsil eden büyük toprakağaları sınıfı emperyalizmin sosyal dayanağı bir sınıf değil. Bunların hepsi de kapitalist çiftlik beyleri olmuştur.

* Demokratik **devrimin özü**, feodalizmi tasfiye edilmesi ve bu bağlamda toprak devrimi değil, **“politik özgürlükleri kazanma”** sorunudur.

* Politik özgürlüklerin önünde engel faşizmdir. Faşizm yıkılınca demokratik devrim sorunu da hallolur. Sorun, demokrasi sorunudur.

* Anti-feodal mücadeleyle anti emperyalist mücadele içiçe değil.

*Anti-feodal demokratik devrim mücadelesinin faşizm veya yıkılmasıyla alakası yoktur.

* Faşizmin, feodalizm veya yarı-feodal ilişkilerle ilişkisi yoktur. Anti-feodal mücadelenin anti faşist mücadeleyle ilişkisi yoktur. Veya anti-feodal, anti emperyalist mücadelenin sınıf bileşenleriyle anti-faşist mücadelenin sınıf bileşenleri bir ve aynı değil.

* Egemen sınıfların tümü faşizmi uygulamaz, sadece hükümette olanlar uygular.

* Faşizm, bir iktidar biçimi değil, bir hükümet biçimidir.

* Demokratik devrimle milli devrim içiçe değil.

* Milli demokratik devrim diye bir ifade, bir süreç yoktur.

* Milli Demokratik Devrim formülasyonu Mao'ya ait olduğu için kullanmıyoruz.

* Demokratik Devrim sonrası iktidarın biçimi ve adını koymaya gerek yok? Demokratik Halk İktidarı veya Sosyalist olarak nitelemek doğru değil! ‘İşçi-Emekçi Sovyetleri’ demek yeterlidir!

* Bu iktidarın burjuva mı yoksa proleter mi olduğunun önemi yok.

* İşçi-Köylü temel ittifakı mı? O da ne? Bu gibi sorunlar bizi pek ilgilendirmez.

Yarı-troçkist TD'nin tezlerinin özeti bunlar.

Şimdi ise bu tezlerin eleştirisine geçelim.

Hemence belirtelim ki TD, yakın devrim, çelişkiler ve ittifaklar noktasında tam bir **ideolojik kaos yaşamaktadır!**

Ne diyor?

Ülke “yarı-sömürge kapitalisttir” diyor, ama temel çelişki tespitini buna uygun yapmıyor. Bu konuda dahi ciddi bir felsefi idealizm ve tutarsızlık içerisindedir. Temel çelişkinin ne olduğu-ne anlama geldiği noktasında bilinç açıklığı yok. Bir kez daha temel çelişkinin tanımını yapalım:

Temel çelişki, bir ülkenin sosyo ekonomik yapısının başından sonuna kadar hiç değişmeden varlığını sürdüren çelişkidir. Bir başka ifadeyle temel çelişki, bir toplumsal sürecin başından sonuna kadar o süreç damgasını vuran ve kendi bağrında bir dizi önemli çelişkiyi taşıyan **ana çelişki** demektir. Süreç değişmedikçe temel çelişki değişmez. Her toplumsal sürecin ancak bir temel çelişkisi olur. Yine baş çelişki değişir ama temel çelişki değişmez.

Yarı-sömürge yarı-feodal sosyo ekonomik yapıya sahip olan ülkemizin temel çelişkisi emperyalizm, komprador bürokrat kapitalizm ve feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişkidir.

Fakat TD bırakalım ülkemizin sosyo ekonomik yapısını bizim gibi değerlendirmesini bir kenara, yanlış ve hatalı tespitine rağmen kendi anlayışı doğrultusunda temel çelişki tespitini dahi doğru yapmıyor.

Ne diyor?

Bir yanda ülke için “yarı-sömürge, kapitalist” tespitini yapıyor, ama öte yanda temel çelişkiyi belirlerken de mevcut toplumsal sürecin yarı-sömürge boyutunu görmeden yapıyor. TD, “ülkeyi yarı-sömürge” olarak tanımlamadığını da itiraf etmelidir. “yeni-sömürge” vb. ifadeleri iş olsun diye kullanıyor. Gerçekte ise ülkenin emperyalizmin bir yarı-sömürgesi olduğunu savunmuyor.

TD'nin temel çelişki tespiti ancak emperyalist ülkeler için geçerli olabilir. Çünkü emperyalist ülkelerde işgalin olmadığı koşullarda temel çelişki ve baş çelişki bir ve aynıdır. Bu ülkelerde “emek sermaye” çelişkisi hem temel hem de baş çelişkidir. TD, kendi içinde tutarlı olmak için temel çelişki konusunda “emperyalizm, işbirlikçi tekeli kapitalizm ve büyük toprak sahipleriyle, geniş halk yığınları arasındaki çelişki” tespiti yapmalıdır.

Bu tespitiyle ya ülkenin milli bağımsızlık sorunu olduğunu unutmuş ya da tıpkı emperyalist ülkeler gibi bağımsızlık diye bir sorunu yoktur tezini savunuyor. İkinci tezi savunuyorsa, o zaman bunu, sağa-sola manevra yapmadan açıktan söylenmelidir. O zaman da teorik tutarlılığı sağlaması açısından “anti-emperyalist demokratik devrim” söyleminden vazgeçmesi gerekir.

Yoksa emperyalizm, yarı-sömürge sürecin ana yanını, bu bağlamda da milli yanını oluşturmuyor mu? Ne olduğu belirsiz “demokratik devrim” dediğiniz şeyin milli yanı yok mu? Varsa, yani milli ve demokratik devrim iç içe ise o halde bu sürecin, eşdeyişle milli demokratik devrim sürecinin tek bir temel çelişkisi olur. Onu da az önce belirttiğimiz şekilde tespit etmeniz şarttır.

Bu tespiti **baş çelişki** olarak belirleyebilirsiniz. Ancak o zaman teorinizde tutarlı olabilirsiniz. Fakat o durumda, yani emek sermaye çelişkisini baş çelişki olarak tespit etmeniz durumunda, bunun sınıfsal düzlemdeki ifadesi de proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki şeklinde olmalıdır.

Temel çelişki “emek sermaye çelişkisi” deyip işin içerisinden çıkamazsınız. Ana süreç ve bu sürece bağlı ara aşamalar yok mu? Bu temel çelişkinin ekonomik, sınıfsal düzlemdeki yansımaları ne? Bu, hangi sınıflar ve hangi süreci temsil ediyor? Bu sürecin aşamaları yok mudur? Bu sürecin içerisinde öne çıkmış başka çelişkiler yok mudur? Öne çıkmış çelişkilerden herhangi birisi baş çelişki olarak tespit edilmez mi?

Milli veya demokratik yanın ağırlıkta olduğu koşullarda nasıl bir çelişki tespiti yapacaksınız? İçinden geçtiğimiz aşamanın baş çelişkisi ne? Bu çelişkinin düşman ve dost kutbunu hangi sınıf ve güçler oluşturmaktadır? Çelişkinin ana ve ikinci yönünü hangi güçler oluşturuyor? Milli veya halkın birleşik cephesi diye bir anlayışınız yok mu? Varsa, bu, hangi dönemde nasıl bir anlayış ve hangi sınıflara dayanarak oluşturulmalıdır?

Onun için bu gibi çok önemli teorik, felsefik sorunlar Marksizmin sorunları değil. Bu gibi sorunlar üzerinde kafa yormaya gerek yok diyor.

TD, bu tutumunu sürdürdükçe Bernstein'in “**amaç hiç birşey, hareket herşeydir**” revizyonist ideolojik hattından asla kurtulamayacaktır. İdeoloji (MLM) yerine günü kurtarma siyaseti esas alınır ne gerici sistemden ne de Bernstein revizyonizminden köklü kurtuluş olur.

Temel, başlıca ve baş çelişki gibi kavramlar; bunlar arasındaki ilişki ve ayırım noktalarını felsefik açıdan en kapsamlı ve derinlikli bir şekilde ortaya koyan Mao'dur. TD de bundan olsa gerek ki, yani Maoizm virüsü kendisine bulaşmasın diye bu kavramların yanından dahi geçmek istemiyor. Geçmeyince de işte böyle oportünizmin

ideolojik girdabından kurtulamıyor. Bu, başlı başına ideolojik bir sorundur. Bilim ve bilimsel teoriyi kılavuz almayanların siyasi sonu burjuvazinin yanı olur.

TD, kendi sosyo ekonomik yapı anlayışına uygun temel çelişki tespiti yapmadığı gibi, önüne koyduğu “**ya-kın devrim**” tipini de doğru tespit etmiyor.

Bir yandan kapitalizm hakim ve buna bağlı olarak yanlış da olsa emek-sermaye çelişkisini temel çelişki olarak belirliyor, ama öte yandan “demokratik

ile burjuvazi arasında tespit eder, dolayısıyla bu çelişkinin mantıksal sonucu olarak da sosyalist devrim modelini savunursun. Ama TD öyle yapmıyor. Diğer konularda olduğu gibi bu noktada da tam bir oportünizm örneği sergiliyor.

TD'nin bu konudaki anlayışı da tutarsızlıklarla doludur: Şöyle ki; TD gerçekte sosyalist devrimi savunuyor, fakat her ne hikmetse bunu açıktan savunmuyor. Proletarya ile burjuvazi arasında baş çelişki tespiti yapmıyor ve yakın devrimin adını sosyalist devrim olarak koymuyor ama geleceğin iktidarının altını doldururken Sosyalist devrim ve sosyalist devlet modelini savunuyor.

Tıpkı Troçki gibi İşçi-Köylü temel ittifakını savunmuyor. İşçi-Köylü iktidarını ise hiç savunmuyor. Hangi sınıflar geleceğin iktidarında yer alacak? Bu nasıl bir demokratik iktidar?

Fazla örnek sunmaya gerek yok. Öyle ki TD, bazı dönemlerde işçi sözcüğünü dahi unutmuştu. Emekçi sınıflar deyip geçiyordu. Ki aynı eleştirileri kendileri de kendi iç belgelerinde yapmışlardı. Onlar için Marksist-Leninst literatür ve terminolojinin artık bir önemi kalmamıştı. Hepsi tek bir sınıf olmuştu. O da halk ve “emekçi sınıflar”! İşçi de, köylü de, küçük burjuva da emekçi sınıfındandır ama bunların hepsi de ayrı ayrı sınıf ve ara tabakalardır. Öyle ki son zamanlarda “emekçi” söyleminden dahi neredeyse vazgeçmiş durumdadır. Bunun yerine çoğunlukla “ezilenler” ifadesini kullan-

Bir kez daha tekrarlamak isteriz ki biz ne söz konusu yazımızda ne de başka yazılarımızda milli burjuva sınıfının tümü için “devrimcidir” nitelendirmesi yapmadık. Yapmayız da. Bizim teorik esin kaynağımız MLM'nin kuramcılarıdır. Marks-Lenin-Mao'dur. TD, Mao'nun milli burjuvazi için söylediklerini doğru görmeyebilir. Ama TD'ye Lenin yoldaşın ezilen ulusun burjuva hareketlerini “devrimci” ve “reformist” diye ikiye ayırdığını hatırlamasını isteriz. Gerçi MLM'nin kuramcılarının milli burjuvaziye ilişkin ne söyleyip söylemediği TD'yi pek ilgilendirmediği için Lenin'in söylemini de hatırlatmanın pek değeri olmaz. Dün olduğu gibi bugün de milli burjuvazinin iki kanadı olduğunu savunduk-savunuyoruz.

devrim” tespitini yapıyor. Üstelik demokratik devrimin özünü de “politik özgürlükleri kazanma” olarak belirleyeceksin. Neresinden tutarsan tut elinde oportünizmden başka bir şey kalır mı?

Diyalektik yöntem bilimine sahip olan her Marksist çok iyi bilir ki “farklı çelişkiler farklı yöntemlerle çözülür.” Dolayısıyla bu kuramı bilincinde yer edinen bir hareket “kapitalizmin hakim olduğu” bir ülke için “demokratik devrim” tezini savunmaz. Burada savunacağı doğru tez sosyalist devrim yöntemi olur. Baş çelişkiyi proletarya

maktadır. TD, unutmamalıdır ki “ezilenler” ifadesiyle “emekçiler” ifadesi bir ve aynı şeyler değildir. Her bir emekçi aynı zamanda bir ezilendir ama aynı şey her ezilen için söylenemez. “Ezilen Milletler” ve halk kavramını göz önüne getirerek düşünün! “Ezilen milletler” kategorisi içerisinde bir ulusun emekçi halkı yer aldığı gibi sözkonusu ulusun burjuvazisi ve toprak ağaları da yer alır. Bu bağlamda çıkarları kesişmektedir. Fakat sınıfsal bakımdan çıkarları kesişmez. Özcesi, “emekçi sınıflar” ifadesiyle “ezilenler” ifadesini bir ve aynı ifadelermiş gibi ele almak veya kullanmak doğru bir anlayış değildir. Bu, akla kararı birbirine karıştırmak gibidir. Bu, Marksist literatürde yer edinmiş sınıf kavramlarını “ortadan kaldırmaya” çalışan emperyalist ideologların değirmenine su taşır.

Oportünizmin en karakteristik özelliklerinden birinin de kitlelerin bilincini bulandırmak için kavram kargaşalığı yaratmak olduğunu bilmek-kavramak zorundayız.

TD’nin bilinç bulandıran tezlerinden birisini de “demokratik devrimin özünü politik özgürlükleri kazanma” olarak lanse etmeye çalışmasıdır.

Demokratik devrim dedin mi ilk akla gelecek olan toprak devriminin kendisi olacaktır. Bir başka ifadeyle bu, feodalizmin tasfiye edilerek köylülük sorununun çözülmesi demektir. Bu devrim, serbest rekabetçi dönemde burjuvazi önderliğinde yapılırken, emperyalizm ve proleter devrimler çağında ise proletarya önderliğinde yapılmaktadır. Burjuvazi, çağımızda devrimci barutunu yitirdiğinden, dolayısıyla bu işin çözümü proletaryanın omuzlarına binmiş durumdadır. Bunu, sadece Mao değil Lenin ve Stalin yoldaşlar da belirtir. Ama TD, teorisinde ilham kaynağını söz konusu ustalardan almadığı için, kerameti kendinden menkul bir şekilde demokratik devrimin özünü “politik özgürlükleri kazanma”ya indiriyor. Yeni oportünist teoriler yaratma peşinde koşuyor.

Bugüne kadar demokratik devrimin özünü, dahası bu teorinin dayandığı ana **zemi-**

ni feodalizmden ayrı olarak ele alan bir ustaya daha denk gelmedik. Demokratik devrim ekonomik alt yapıda öncelikli olarak feodalizmi hedef alır. Şüphesiz ki bunun bir yanını da komprador kapitalizm ve emperyalizme karşı olmak oluşturur. Günümüzde bu üçü birbirinden ayrılmaz. Bu üç dağın ittifakı sonucu üst yapı şekillenerek varlığını sürdürmektedir. Bunu söylerken hiç kimse ortaçağa özgü feodalizmden sözettiğimizi sanmasın. TD, bu konuda demagoji yapıyor. Bizim dediğimiz yarı-feodalizm, kapitalist ilişkilerle feodal ilişkilerin birçok biçimde içiçe geçtiği, fakat feodal ilişkilerin ağırlıkta olduğu ara-geçişli bir ekonomik yapılanmadır.

Mevcut ilerici üretici güçlerin önünde engel teşkil eden en gerici güçler bu üç dağ olduğundan, temel çelişki de bu üç dağ ile geniş halk yığınları arasındaki çelişki olur. Günümüzde yarı-sömürgelikle yarı-feodalite ve bunun siyasi ifadesi olan milli ve demokratik yanlar birbirine kopmaz bir şekilde bağlıdır. Dolayısıyla anti-feodal mücadeleyle anti-emperyalist mücadele hiçbir zaman birbirinden ayrılmaz bir bütünü oluşturur.

İşgalci koşullarda anti-emperyalist mücadelenin öne geçmesi, aynı zamanda baş çelişkinin de yer değiştirmesi demektir. Bir başka söylemle, işgalci koşullarda feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişki yerini emperyalizmle ülke arasındaki çelişkiye (milli) bırakır.

Bir diğer önemli nokta: Bizim ki gibi ülkelerde anti-feodal mücadelenin sınıf bileşenleriyle anti faşist mücadelenin sınıf bileşenleri bir ve aynıdır. Bu bağlamda Halkın Birleşik Cephesi’yle anti faşist cephenin bileşenleri de bir ve aynıdır. Fakat TD’nin “demokratik devrim” ve faşizm teorisine göre bir ve aynı değil. TD açısından faşizmle günümüzün feodal ilişkileri birbiriyle bağdaşmaz. Faşizm, feodalizmin ekonomik gericiliğinden beslenmez. Sadece tekelci kapitalistlerin bir kanadından gıdasını alır. Dolayısıyla bir hükümet değişikliğiyle de faşizm yıkılır. Bu anlayış faşizmi, bir iktidar

değişikliğinden öte hükümet değişikliği derekesine indirgemektedir.

Feodalizm, politik özgürlüklerin önünde engel değil mi? Faşizmin, feodal üretim ilişkileriyle ilişkisi yok mu? Ülkemizdeki cebir-sopanın bu kadar vahşi olmasını geri feodal ekonomik ilişkilerden nasıl ayrı düşünebilirsiniz?

Milli demokratik devrimin tamamlanması faşizmi, bir başka deyişle emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmin siyasi iktidarını yıkıp yerine demokratik halk iktidarını kurmak değil mi?

Kapitalizm hakim olmadan da, yani yarı-feodal yarı-sömürge ilişkilerin hüküm sürdüğü ülkelerde devleti tehdit eden komünist, devrimci gelişmeler olmaz mı? Bugün Maoistler önderliğinde Halk Savaşı'nın yürütüldüğü Peru, Nepal ve Hindistan gibi ülkelerde, dahası geçmişte demokratik ve sosyalist devrimini yapan ülkelerin birçoğunda geri feodal ilişkiler hakim değil miydi?

Öyle ya Troçkist görüş sahipleri geri feodal ilişkilerin hakim olduğu tek tek ülkelerde demokratik, sosyalist devrimler gerçekleşmez diyor. Bunun için illa da kapitalizmin hakimiyetini ve ayrıca bütün ülkeler toptan devrim aşamasında olmalıdır şartı arıyor. Köylülüğün sosyalizmi benimseyeceğini reddetmektedirler. İşçi-köylü temel ittifakını reddediyorlar. TD de reddediyor. O da yarı-feodal ilişkilerin hakim olduğu ülkelerde faşizm diye bir olgudan söz edilemez diyor. Ancak kapitalizm hakim olduktan sonra faşizm iktidara gelir diyor. Bu, en özlü ifadeyle ne demek? “Yarı-feodal ilişkilerin hakim olduğu toplumlarda proletarya ve halkın, devleti tehdit edecek örgütlü gücü ve ırkçılığın güçlü zemini yok”, demektir. Dolayısıyla bu gibi ülkelerde faşizm iktidara gelmez.” Bu teori, ne adına inşa edilirse edilsin sonuçta yarı-feodal yarı-sömürge ülke devrimlerini reddetmektir! Bu, aynı zamanda “dünya devriminin fırtına merkezlerini Latin-Amerika, Afrika ve Asya ülkeleri oluşturmaktadır”, bilimsel tezini reddetmek değil midir?

TD, sosyalist devrime önce hangi iktidardan geçerek varacak? Bunun adı demokratik iktidar değil mi? Bu iktidarın sınıf bileşenlerini kimler oluşturuyor? Bu iktidar, biçimde burjuva özde proleter değil mi?

TD'nin “yakın devrim” teorisinin Sovyet devrim modeliyle de alakası yok. Görülmemiş-işitilmemiş ucube bir devrim teorisi modeli! Politik özgürlüklerin önünde hangi sınıflar engel teşkil ediyor? Üç büyük dağ değilse, dahası sizin faşizm tanımınıza göre sadece bir kanat (“ülkemizdeki faşizmi teknelci burjuvazinin sadece bir kanadı uyguluyor” tezinize göre) faşist ise, söz konusu kanadın hükümetten gitmesiyle “faşizm de yıkılır”. Bu değişikliğin adını niye-neden demokratik devrim olarak koyuyorsunuz? Bildiğiniz gibi emperyalist ülkelerde faşizm devrimle yıkılmadı. Keza İspanya, Portekiz, Yunanistan gibi kapitalist ülkelerde de faşizm, demokratik veya herhangi bir devrimle yıkılmadı. Burjuvazinin faşist olmayan kliklerinin iktidara hakim olması ve halk muhalefetiyle yıkıldı.

Oysa Demokratik Devrim, adı üzerinde sıradan bir demokrasi sorununa indirgenemez. Bu bir devrim sorunu, hem de burjuvaziden proletaryanın omuzlarına devredilen bir devrim sorunudur. Bu, ekonomik anlamını alt yapıdaki en gerici üretim ilişkilerini temsil eden feodalizmin politik bir devrim yoluyla tasfiye etmesinden alır. Dayandığı sınıf ise köylülüktür. Toprak esasta köylülüğün sorunudur. Sözün özü, toprak devrimi eşittir demokratik devrim. Toprak devrimi elbette ki aynı zamanda bir demokrasi sorundur. Ondandır hiç ayrılmaz ve ayrı ele alınamaz. Çünkü feodalizm, demokrasi ve demokratikliğin reddidir. Aynı şekilde faşizm de öyle. Fakat TD soruna bu doğru bakış açısıyla yaklaşmak yerine görüldüğü gibi demagoji yaparak yaklaşıyor. Faşizmi bir kenara, feodalizmi ise diğer kenara atarak birbirinden bağımsız bir şekilde ele alıyor. Siyasi gericiliği sadece teknelci kapitalistlere özgü bir şey olarak ele alıyor. Feodal gericiliği faşizmle bağdaştırıyor. Özcesi

TD, proletarya önderliğindeki demokratik devrimin içeriğini boşaltarak dejenerasyon ediyor. İçeriğine göre değil görüntüsüne göre teori üretiyor. Ona, adından başka hiç bir ilişkisi olmayan anlamlar yükleyerek teorik demagoji yapıyor. Bu da kitlelerin bilincini bulandırmaktan başka bir amaca hizmet etmiyor. Bilerek veya bilmeyerek yapılsın sonuçta tüm politik çarpıtmalar devrime hizmet etmez. Çünkü hedef şaşırtıyor! Kitleleri, devrimin doğru mecrasına değil yanlış yoluna sevk ediyor. Toprak devriminin, işçiköylü temel ittifakının savunulmadığı bir devrim modeli için, “demokratik devrim” tanımı yapılmaz. TD, kendi içinde tutarlı olmak istiyorsa, zaman geçirmeden düşüncesini (aynı genel siyasi çizgiyi savunan) TKİP gibi açıktan “sosyalist devrim” tezini savunmalıdır.

“Milli Burjuvazi Karşı-devrimcidir”!

TD’nin teorik oportünizmi diğer konularda olduğu gibi ülkemizdeki milli burjuvaziye (Türk veya Kürt) ilişkin yaptığı saptamada da kendisini göstermektedir. Hem de kendi içinde bir dizi çelişkili yanlar taşıyarak. Kaldı ki TD’nin gerçek siyasi çizgisi de bu değil mi?

TD, Türk ve Kürt milli burjuvazisi için sağ-sol kanat ayrımı yapmadan hepsini bir torbaya koyarak ya “karşı-devrimci” ya da devrimci ilan ediveriyor. Üstelik bunun (Türk milli burjuvazisini) tartışmasını, sadece Refah ve İşçi Partisi üzerinden yapıyor. Türk milli burjuvazisi denilince onun aklına sadece bu iki parti geliyor. Ve Türk milli burjuvazisinin ilerici ve devrimciliğinin kriteri olarak “Kürt sorununa” yaklaşımıyla sınırlı bir şekilde ele alıyor. O, sınıfları ekonomik durumuna göre değil şu veya bu partinin siyasi eğilimine göre tespit ediyor. Küçük burjuva dar ufkuyla tahlil etmeye çalışıyor: O, Türk milli burjuvazisinin tümünü karşı-devrimci ilan ederken sol-sekterizme, Kürt ulusal burjuvazisinin tü-

münü ise devrimci ilan etmekle sağ-liberal anlayış ve pratiğe düştüğünün bilincinde olmadığı gibi, çok bariz bir şekilde teorik sefalet ve çifte standartçılığa da düşüyor. Milli burjuvaziyi tanımlama konusunda içine düştüğü teorik cehaletini örtüştürmek için ST’ye saldırıyor. Onun literatüründe Türk-Kürt milli burjuvazi içerisinde sağ-sol kanat ayrımı yapılamaz! Türk veya Kürt milli burjuvazisinin tek bir kanadı var o da ya karşı-devrimci ya da devrimcidir. Milli burjuvaziyle ittifakı stratejik değil, taktik bir sorun olarak değerlendiriyor. Milli burjuvazi noktasında TD’nin görüşleriyle “karşı-devrimci” olarak nitelendirdiği İşçi Partisi’nin görüşleri ters orantılı olsa da ancak özünde çakışmaktadır. Birisi sağ, birisi sol yaklaşım içerisinde olsa da ancak her iki anlayış da ideolojik özü bakımından aynıdır. Her ikisi de düşünce yöntemi olarak öznelcilikten beslenmektedir. Kaldı ki TD, Türk ve Kürt milli burjuvazisini değerlendirirken iki yönden oportünizme düşmektedir. Mesele daha iyi anlaşılabilir diye aynı konu üzerine yoldaş Kaypakkaya’nın dönemin revizyonisti, günümüzün ise milli burjuva partilerinden İşçi Partisi’nin lideri D. Perinçek’le yaptığı polemikleri de aktaracağız.

1.) TD’dan Türk ve Kürt milli burjuvazisi için seçme tezler:

“Milli burjuvazi”ye gelince... Büyük burjuvaziyi tanımlayamadığınız (ST kastediliyor-stn.) için orta burjuvaziyi de tanımlamıyorsunuz. Ekonomik bakımdan tekelci büyük burjuvaziye bağlanmış, emperyalist küreselleşmenin emegin kazanılmış haklarını gasp etmesinden (Kölelik yasası vb.) çıkar sağlayan, tekelleşmeye çalışan, ama emperyalist küreselleşmeden zarar gördüğünde de bağırıp çağıran bir sınıftır orta burjuvazi. Ama nihayetinde halka karşı tekelci burjuvaziyle birleşmekte tereddüt etmez. Dahası, Türk orta burjuvazisi, Kürdistan’ın sömürgeleştirilmesinden de çıkar sahibidir ve şoven politikada tekelci burjuvaziyle kaynaşır. Refah partisi hükümeti örne-

ğinde gördüğümüz gibi, bu sınıf iktidar olanaklarını eline geçirmeye başladığı anda, bundan antiemperyalist tedbirler almak için değil, tersine, bizzat tekelleşmek için faydalanır ve emperyalizme de boyun eğer. Bu olgu, işçi Partisi'nin Rus-Çin emperyalizmi yandaş politikalarından veya geçmişin Refah Partisi'nin hükümet pratiğinden görülebilir."

"... sonuçta 'kızıllema ittifakını' oluşturan MHP, BBP, İP, Ülkü Ocakları gibi parti ve örgütler 'milli burjuva akımlar' olarak ilan edilmiş oluyor. ST'ye göre milli burjuva akımlar karşıdevrimci değildir. Tek tek bazı karşıdevrimci politikaları vardır. MHP ve BBP'ye uygulandığı anda, ST'nin tezi tüm akıl sınırlarını zorluyor. Eğer MHP karşıdevrimci değilse bu memlekette karşıdevrimci kimdir sorası geliyor insanın!"

"Diğer yandan, ST'nin Kürdistan'daki milli burjuvaziyle ilgili ... **taktik** ittifakların olanaklı olduğu tespitleri doğru ve yerindedir. Ancak bu olgu Kürdistan üzerindeki sömürge boyunduruğuyla bağlıdır ve aynı ilerici rolü Türk orta burjuvazisi oynayamaz. Sömürge bir ülkenin orta burjuvazisiyle, ulus devletini kurmuş, ama sonradan emperyalizmin yeni sömürgesi olmuş bir ülkenin orta burjuvazisi **aynı** kategoriler içinde değerlendirilebilir mi?" (abç) (TD. sf,62-63)

2.)Doğu Perinçek'in milli burjuvazi üzerine söylediği:

"12 Mart'tan sonra dünyada ve Türkiye'de Siyasi durum" broşüründe şöyle diyorlar:

"Büyük burjuvazi ve orta burjuvazi bir arada duramaz." (İbrahim Kaypakkaya. Seçme yazılar.sf.420)

3.) İbrahim Kaypakkaya'nın söyledikleri:

"Bu, bir genellemedir. Bazı özel şartlarda doğru olabilecek olan bir ifade, genelenmediği zaman tamamen yanlış olur. Bu, orta burjuvazinin sınıfsal karakterinin inkarıdır. Bu revizyonistler, Marksizm-Leninizm'in orta burjuvazi hakkındaki yargısını bilmi-

yor olamazlar. 'Orta burjuvazi' zaman zaman devrim saflarına, zaman zaman karşıdevrim saflarına katılır. Bir kanadı devrim saflarına katılırken, bir kanadı da karşıdevrim saflarına katılabilir vb". Revizyonistler bir çırpıda dünya tecrübesini çiğneyip geçiyorlar ve onun yerine kendi gerici ütopyalarını koyuyorlar. Ülkemizin gerçekleri de, milli karakterdeki orta burjuvazisini, güçlü bir devrimci siyasi hareket olmadığı dönemlerde, uzun yıllar, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliklerine yaltaklandıklarının sayısız örneklerini vermektedirler. 'Büyük burjuvazi ve orta burjuvazi bir arada duramaz' ifadesi, ülkemizin gerçeklerine de aykırıdır. Çin'de orta burjuvazinin, bir çok defalar Guomindang'ın peşinden gittiğine Mao Zedung işaret etmektedir.

Orta burjuvaziye layık olmadığı bir nitelik atfetmek, revizyonist hainlerin orta burjuvaziye bel bağlama eğilimlerinin başka bir görüntüsüdür." (age. Sf,420)

Okur milli burjuvaziye ilişkin söylenen her üç görüşü de karşılaştırsın. Biz TD'nin söylediklerini özetleyelim:

1.) Milli burjuvaziyi sağ-sol veya devrimci karşı-devrimci diye kanatlara ayırmak yanlıştır.

2.) Türk milli burjuvazisi her durumda karşı devrimcidir. Hiç bir durumda ilerici ve devrimci yan taşımaz. Bu sınıfı siyasal alanda Refah ve İşçi partisi temsil etmektedir.

3.) Kürt milli burjuvazisi her koşul altında devrimci ve ilericidir. Sınıf olarak Kürt burjuvazisi içerisinde veya bu burjuvaziyi siyasal alanda temsilen hiç bir parti ve grup gerici, karşı-devrimci olamaz. Ve hiç bir zaman karşı devrimci politika izlemez.

4.) Kürt ulusal burjuva hareketi içerisinde **devrimci** veya **reformist** ayrımı yapılamaz! Hepsi de devrimci kategoridedir.

5.) Dolayısıyla Lenin yoldaşın "Refosmist ulusal hareketler" diye bir ifade kullanması yanlıştır. Bunun için de Kürt ulusal hareketi gibi hareketler her halükarda desteklenmelidir.

6.) Türk milli burjuvazisi emperyalizm, komprador veya tekelci burjuvaziyle ilişki ve ittifak kurar, fakat Kürt burjuvazisi hiçbir zaman kurmaz. Kürt burjuvazisi her koşul altında anti-emperyalist ve anti-sömürgeci ilerici-devrimci politik duruşa sahiptir.

7.) Türk milli burjuvazisi emperyalizm ve onun yerli uşak sınıflarıyla her zaman için bir arada dururken, Kürt milli burjuvazisi ve partileri sözkonusu karşı-devrim güçleriyle hiç bir koşul altında birarada duramaz.

8.) Devrimci ve ilerici bir parti hiç bir zaman ve hiç bir koşul altında karşı-devrimci **bir** politika izleyemez. Bir politikada karşı-devrimci duruş sergilemesi, o hareket/partiyi karşı-devrimci olarak nitelendirmek için yeterli bir ölçüttür.

TD oportünizminin milli burjuvazi üzerine söylediklerinin özet sonuçlarını daha da uzatabiliriz. Fakat bunlar konunun anlaşılması için yeterlidir.

Öncelikle TD'nin milli burjuvaziye ilişkin söylediklerimizi çarpıttığını vurgulamak isteriz.

Bir kez daha tekrarlamak isteriz ki biz ne söz konusu yazımızda ne de başka yazılarımızda milli burjuva sınıfının tümü için "devrimcidir" nitelendirmesi yapmadık. Yapmayız da. Bizim teorik esin kaynağımız MLM'nin kuramcılarıdır. Marks-Lenin-Mao'dur. TD, Mao'nun milli burjuvazi için söylediklerini doğru görmeyebilir. Ama TD'ye Lenin yoldaşın **ezilen ulusun burjuva** hareketlerini "devrimci" ve "reformist" diye ikiye ayırdığını hatırlamasını isteriz. Gerçi MLM'nin kuramcılarının milli burjuvaziye ilişkin ne söyleyip söylemediği TD'yi pek ilgilendirmedikleri için Lenin'in söylemini de hatırlatmanın pek değeri olmaz. Dün olduğu gibi bugün de milli burjuvazinin iki kanadı olduğunu savunduk-savunuyoruz. Söylediklerimiz bu kadar açık ve net. Sağ ve sol diye iki kanada ayrılır. Sağ kanat gerici, karşı-devrimci iken, sol kanat ilerici- devrimcidir.

İkinci olarak bizim milli burjuvaziyle (sol kanadıyla) ittifakımızın "taktik" değil **stratejik bir sorun** olduğunu bir kez daha altını çizerek belirtelim.

Üçüncü olarak tekrar vurgulamak isteriz ki herhangi bir sınıf- sınıflar, parti veya örgütlerin siyasi eğilimi baz alınarak analiz edilmez. **Bir sınıf ve sınıflar "ekonomik durumuna göre tahlil edilir."** Şüphe yok ki her sınıfın siyasi eğilimi de ekonomik duruma göre şekillenir. Bunun için fazla ayrıntıya durmaya gerek yok. Siyaset ekonomi ilişkisini bilenler bu konuyu fazla tartışmaz.

TD, sınıfları tahlil sorununa bu Marksist kuramdan hareket ederek değil önce "hangi parti siyasi temsilcisidir?" sorusuyla yaklaşıyor.

Bir parti veya örgütte ekonomik duruma göre değil savunduğu siyasi program ve eylem çizgisine göre değerlendirilir. Anlaşılması için bir partinin başkanı, dahası yönetimi ekonomik bakımdan komprador, büyük toprak ağası veya TD'nin söylemiyle "işbirlikçi tekelci kapitalist" olmayabilir, fakat o parti, egemen sınıfların siyasi temsilcisi bir parti ve aynı zamanda faşist olabilir. Bunlar birbiriyle çelişmez. Ama şu çelişir: ekonomik bakımdan komprador, tekelci veya ağa olan bir sınıf, bir insan proleter ve yoksul köylü gibi düşünemez. O ne zaman düşünebilir? Ekonomik olarak yoksullaşmış proleterleştigi zaman. Ki bu da birden bire olmaz. Süresi olur.

TD, ideolojik olarak doğru-sağlam bir görüşe sahip olmadığı için sınıf ve partileri tahlil yönteminde de teorik oportünizmden kurtulamıyor. şüphesiz ki bu oportünizm kendisini Türk milli burjuvazisinde sol, Kürt milli burjuvazisinde ise sağ-liberal şekilde gösteriyor.

Şüphe yok ki TD'nin Türk milli burjuvazisi karşısında sol-sekter, Kürt milli burjuvazisi karşısında ise kuyrukçu bir çizgi izlemesinin arka planını vurgusunu yaptığımız öznelci oportünist teori oluşturmaktadır.

TD, eklektik oportünizmin içerisinde bariz bir şekilde kulaç atıyor:

Bir yandan milli burjuva sınıfı içerisinde sağ-sol, devrimci karşı-devrimci kanat ayrımı yapmıyor, ama diğer yandan ise Türk milli burjuvazisinin tümü için karşı-devrimci, Kürt milli burjuvazisinin tümü içinse devrimci tanımını yapmaktan geri durmuyor. TD, böylelikle kaldırdığı taşı ayağına vurduğunun farkında değil.

Birincisi, ister Türk isterse Kürt olsun her iki ulusun da milli burjuvazisi içerisinde sağ-sol, bu bağlamda devrimci, karşı-devrimci kanatlar vardır.

İkincisi, her iki ulusun milli burjuvazisi arasında fark vardır, ama bu "ayrım" birisinin **tümüyle** karşı-devrimci, diğerinin ise **tümüyle** devrimci olduğu şeklinde değildir.

Üçüncüsü, milli burjuvazinin veya onu temsil eden partilerden birisinin (İşçi Parti-

TD, ulusal sorundaki bakış açısının sonucu olarak PKK/Kongra-Gel'e kuyrukçuluk yapmaya devam ediyor. Daha önce belirttik: TD ve öncelleri gerek PKK gerekse devamcısı Kongra-Gel konusunda genel olarak doğru bir siyaset izlemedi-izlemiyor. TD, ulusal sorun ve PKK karşısında 12 Eylül Askeri cuntası öncesinde bir yanıla sol-sekter diğer yanıla ise esasta sosyal şoven siyaset izlerken, ancak bu çizgi 1980'li yılların ortalarıyla birlikte (silahlı mücadeleyi başlatması ve bir güç haline gelmesi) sağ-liberal kuyrukçu bir hatta dönüştü

si gibi) faşist veya TD'nin deyişiyle karşı-devrimci sınıflar veya onların siyasi temsilcisi partilerle bazen aynı politikalarda buluşması, ya da belli dönemlerde ittifak (kızıl elma gibi) yapması, o parti veya partileri karşı-devrimci ilan etmek için **yeterli** politik nedenler olamaz.

Bu tür duruşlar milli burjuvazinin sadece sağ kanadına özgü değil bazan sol kanadına da uygun düşer. Özellikle de devrim cephesinin zayıf-geri olduğu dönemlerde birakalım sağ kanadı bir kenara sol-devrim-

ci kanat dahi komünist-devrimci güçlerin yanında yer almaz. Almakta zorlanır. Yer alması tamamıyla komünist ve devrimci hareketin doğru bir siyaset izlemesi ve devrim mücadelesinin seyrine bağlıdır.

Daha önceleri de işaret ettiğimiz gibi bir parti sadece bir veya bir-kaç politikasına göre değerlendirilmez. Buna göre değerlendirildiğinde toptancı sol-sekter Troçkist anlayışla karşı-devrimci nitelendirip çıkarılır.

TD'nin anlayışına kalırsa EMEP, ÖDP, SDP ve DEHAP, hatta Kongra-Gel'i de karşı-devrimci olarak nitelendirmek gerek. Bu partiler CHP veya SHP ile ittifaka gidiyorlar mı-gittiler mi? Gittiler! Hem de seçimler döneminde.

TD, İP'nin karşı-devrimci olması için MHP vb. partilerle ittifakını görürken EMEP, ÖDP, DEHAP, SDP gibi küçük ve orta burjuva partilerinin CHP ve SHP ile it-

tifakını niye görüyor? Yoksa CHP ve SHP karşı-devrim partisi değil mi?

Eğer karşı-devrimin partileriye, o halde TD'nin tutarlı olması için adı geçen partileri de karşı-devrimci olarak nitelendirmesi

gerekmez mi?

TD, İP üzerinden bizi eleştirirken ne diyor? "MHP karşı-devrimci", o halde bu karşı devrimci partiyle ittifak yapan (kızıl elma ittifakı da olsa) partiler de karşı devrimcidir.

TD'ye göre devrimci-ilerici bir parti karşı-devrimin partileriyle hiç bir zaman ittifak yapmaz, bir arada duramaz. Onun için milli burjuvazinin emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizm tarafından ezilmesinin hiç bir önemi yok. Dahası bu nesnel

gerçeklik milli burjuvaziye, özellikle de sol kanada devrimci-ilerici bir siyasal eğilim kazandırmaz. Tabii bunu Türk milli burjuvazisi için yapıyor. Ama iş Kürt milli burjuvazisine geldi mi bir anda her şey unutulmuş soruna yaklaşıyor. Keskin solcu anlayıştan sağ-liberal oportünist anlayışa savruluyor.

İşte tamda bu noktada İbrahim'in D. Perinçek revizyonisti için söylediklerinin aynı TD için de geçerlidir. Doğu Perinçek revizyonisti dönemin milli burjuvazisi veya partisinin devrimci ve ilericiliği için **tek kriter** olarak savunduğu (yukarıda da aktardığımız gibi) "karşı-devrim partileriyle ittifak kuramaz, bir arada duramaz" anlayışındaydı. TD ise bunun soldan yorumunu Türk milli burjuvazisi için sağdan ise Kürt milli burjuvazisi için yapmaktadır. O da ittifak kurarsa karşı-devrimci olur. Dolayısıyla bu noktada D. Perinçek'le görüşleri çakışıyor. D. Perinçek, "milli burjuvazi hiç bir koşul altında karşı-devrim partileriyle bir arada duramaz-ittifak kuramaz, kararlar ise devrimci ve milli olamazlar derken, TD de aynı görüşleri İP örneğinde görüldüğü gibi "karşı-devrim partileriyle ittifak kuran partiler devrimci değil karşı-devrimcidir" diyor. Tabii bunu da sadece MHP, BBP gibi partilerle ittifaka indiriyor. TD'ye göre İP, eğer bu "kızıl elma" ittifakını MHP gibi faşist partilerle değil de CHP, DYP, ANAP, DSP ve SHP gibi partilerle kurmuş olsaydı, "karşı-devrimci" olmayacaktı.

Bunu söylerken eklektik oportünizmin girdabı içerisinde olduğunu ise farketmiyor. Veya işine gelmiyor. Türk milli burjuvazisi için söylediklerini Kürt milli burjuvazisi için söylemiyor. Toptancı mantıkla birisi yapınca karşı-devrimci, diğeri yapınca devrimci oluyor.

Soralm;

CHP ve SHP, hatta ANAP ile ittifakı oluşturmak veya savunmak devrimci bir politika ve duruş mu?

Bu ülkede en devletçi ve aynı zamanda en Kemalist partinin CHP'nin olduğunu tar-

tışmaya gerek var mı?

Şovenizmin suç ortaklığını yapmak karşı-devrimci bir politika oluyor da, Avrupa Birliği'ne (AB) üyeliği savunmak ve bunun çabası içerisinde bir siyaset izlemek devrimci-ilerici politika mı oluyor?

AB ve diğer emperyalist devletlerin bu ülkenin milli kaynaklarını sömürmesi yok mu? Bu karşı devrimcilerin milli görevi olmaz mı?

ABD'nin Irak'ı işgaline karşı sessiz kalmak veya bu işgali alkışlamak-desteklemek devrimci-ilerici bir duruş ve politika mı?

Rus sosyal emperyalizminin ideolojik-siyasi savunuculuğunu (DDKD, Özgürlük Yolu (PSK), gibi reformist ulusal hareketler savunuyordu) yapmak, devrimci-ilerici duruş mu? Dahası bu çizgi sonucu onlarca komünist ve devrimcinin öldürülmesi mi devrimcilik ve ilericilik? Hem de bu hareketlerin reformist çizgileri sonucu TD'nin bildiği düşünceleri katledildi.

Rusya'nın Macaristan, Çekoslovakya ve Afganistan müdahalelerini desteklemek mi devrimci ve ilerici politika?

Komünist ve devrimcileri katletmek, devrimci-ilerici politika ve duruş mu?

Demek ki bir hareket, bir parti **sadece** şu veya bu karşı-devrimci politikayı savundu-uyguladı diye hemen karşı-devrimci ilan edilmez. O özgülde savunduğu ve uyguladığı politikaları karşı-devrimci ve gerici olur ama bu, o hareketin karşı-devrimci değerlendirilmesi için henüz yeterli argümanlar olmaz. Sistemleşmiş bir çizgi ve bütünlük arz etmesi gerekir. Milli burjuvazinin sağ kanadını tartışmıyoruz. Bu kanat başından sonuna kadar karşı-devrimcidir. Ve sadece fiili işgal koşullarında milli devrim saflarında yerini alır. Dolayısıyla tartışma konumuz burası değil. Kaldı ki zaman zaman karşı-devrimci politikalar izlemek sadece Milli burjuvazinin sol kanadına özgü bir şey değil. Bu tür durumlara komünist ve küçük burjuva parti ve hareketler de düşmüştür. Bunun örnekleri hem ülkemiz devrimci hareket ta-

rihinde hem de diğer ülkelerin tarihinde çokçadır. İsterseniz bunu da tartışalım!

Bilinmelidir ki Türkiye-Kuzey Kürdistan Komünist ve devrimci hareketinin ideolojik hastalıklarından birisini de bir parti analiz edilirken genel siyasi çizgisi (ulusal ve uluslararası çizgisi) değil bir-iki politikasınının baz alınması oluşturmaktadır. Bakış açısı bu olunca elbetteki tam bir ideolojik kaos olur. Bu bakış açısı doğal olarak örgütsel ayrılıklardan tutalım da kuyrukçuluğa, oradan da sekter-kaba yaklaşımlara kadar bir çok yanlış beraberinde getiriyor. Hatta bu tek yanlı oportünist görüş açısı örgütleri daha da olumsuzluğa iterek ölümlere varan çatışmalara sürüklüyor. Komünist-devrimci ve ulusal hareketin 30 yıllık tarihine bir göz atın, bunun örneklerini çok bulursunuz. TD'nun kendisi de hatırlar. Karşılıklı çatışma ve ölümlerin arka planında oportünist tezlerin yatmakta olduğunu görürsünüz. Öyle ki bir dönem Kürt ulusal hareketine karşı "hep mücadele, ittifak ve uzlaşma hiç yok" sol-sekter siyaset tarzı izleyenler ama bir başka dönem (ulusal hareket güçlü olduğu) hep ittifak, mücadele hiç yok sağ-kuyrukçu çizgiyi izlemiş-izlemektedirler. Bu çizgi sahiplerinden birisini de TD ve öncelleri olduğunu belirtelim.

Ezilen ulus hareketlerinin her halükarda "demokratik" muhtevasının olması farklı şey, ama bu hareketlerin tümünün devrimci-ilerici olması ise farklı şeydir. İşte TD'nun aklının elvermediği nokta burasıdır. Lenin milli baskı altındaki ulusların (sömürge veya bağımlı) milli burjuvazisinin kendi içerisinde ekonomik-siyasi bakımdan iki ayrı gerçekliği görmemiş olsaydı bu hareketleri "devrimci" ve "reformist" diye ikiye ayırmazdı. Ve bunlardan "devrimci" karakterde olan hareketleri destekleriz derken ama "reformist" karakterde olanları ise "desteklemeyiz" tespitine gitmezdi. TD'nun oportünizmi ya Leninist söylemden habersiz oluşundan ya da "güçlü" olan karşısında oportünist bir şekilde boyun eğmesindedir. Sonuçta her iki siyasi olumsuzluğun da nedeni

ideolojiktir. Doğru bir analiz bilimsel bir dünya görüşüyle doğrudan orantılıdır. Sınıfları tahlil ederken bakış açın doğru değilse pratikte de ya sol ya da sağ bir çizgiye savrulursun. Bilinir ki her bir siyasi çizgiyi belirlemede tayin edici olan unsur siyaset değil ideolojidir. Hangi ideolojiyi savunursan o siyasi çizgi doğrultusunda yürürsün. Her bir siyasi çizgi bir ideolojinin, her ideoloji bir sınıfın, her sınıf da bir ekonomik zemine bağlıdır. Tersini düşünceler idealizmdir.

Kaldı ki Türk milli kapitalizmi, emperyalizm, komprador kapitalizm ve büyük toprak ağaları sınıfının ekonomik ve siyasi baskısına maruz kalmıyor mu? Aynı durum Kürt milli burjuvazisi için de geçerlidir. Yalnız o, bu üçlü baskıya ek olarak bir de milli baskıya maruz kalıyor. Bu anlamda ezen ulus burjuvazisiyle arasında çelişki mevcuttur. Ki ulusal mücadeleyi de kendi pazarına sahip çıkmak için yürütüyor.

Yalnız burada bir noktanın altını önemle çizmek istiyoruz: Kürt ulusu demek veya Kürt ulusal burjuvazisi demek tek başına ne PKK'dir, ne de diğer Kürt ulusal hareketleridir. Kürt ulusal burjuvazisi bu hareketlerle sınırlı değil. Bir çok egemen sınıf partisi milli burjuva sağ partiler içerisinde örgütlüdürler. Ki bu hareketlerin ulusal baskıya karşı çıktıkları ve bu yanı sıra reformist veya devrimci mücadele yürüttükleri doğru, fakat bu hareketlerin anti-emperyalist yanlarının güçlü olduğu ne yazık ki söylenemez. Bunu ABD ve AB'ye karşı tutumlarında çok somut bir şekilde görebiliriz. Fakat aynı şey Türk ulusal burjuvazisi için söylenebilir. Belirtmek gerekir ki bu gibi çok uluslu yarı-sömürge ülkelerde ezilen ulusun ulusal burjuvazisinin anti-emperyalist yanı ezen ulusun ulusal burjuvazisi kadar güçlü değildir. Çünkü ezilen ulus adına yola çıkan burjuva hareketler kendi pazarının önünde engel güç olarak emperyalizmi değil, ezen ulusun burjuvazisi ve devletini görmektedirler. Dolayısıyla bu güçler doğrudan emperyalizme yönelmek yerine egemen ulus burjuvazisine yönelmektedir. Yönelirken de

denize düşen yılanı sarılır misali emperyalist devletler başta olmak üzere bir çok gerici devletle işbirliği, ittifak yolunu ararlar. Dolayısıyla ki bu tür ulusal hareketlerin anti-emperyalist yanları güçlü değildir. Ancak bu ulusun milli burjuvazisi devrimin içinden geçtiğimiz dönemde milli baskıdan kaynaklı olarak komünist ve devrimcilerle daha yakın durur, durmaya çalışır.

TD'ye göre Türk milli burjuvazisi üzerinde emperyalizmin ve yerli egemen sınıflarının baskısı-sömürsü yoktur. Onu devrimci-ilerici kılacak hiçbir faktör yoktur. Ama Kürdistan ulusal burjuvazisi "ulusal boyunduruk (kendilerinin deyişiyle "sömürge") altında olduğu için **tümünden devrimci-ilericidir**.

Bu ne demektir? Bu, Türkiye'yi tamamen emperyalizmden bağımsız olarak gören bir anlayıştır. Öyle ya, Türk milli burjuvazisi üzerinde emperyalizmin baskısı yoksa veya buradaki milli kapitalizmin gelişmesi önünde emperyalizm engel değilse o halde neden Türkiye için emperyalist nitelendirmesi yapmıyorsunuz ki? Ters durumda, yani emperyalizmin başta ekonomik ilhakı olmak üzere siyasi baskısı da varsa, peki Türkiye milli burjuvazisinin bu olgularla ilişkisi yok mu?

Aynı şekilde komprador kapitalizm ve feodalizm milli kapitalizmin gelişmesi önünde engel değil mi? Eğer engeldir diyorsanız, o zaman bu nesnel ekonomik gerçeklikten kaynaklı olarak Türk milli burjuvazisinin sözkonusu güçlerle siyasi ilişkisi olmaz mı? Onlara karşı mücadele yürütmez mi? En azından bir kanadı? Peki bu da ona devrimci-ilerici karakter vermez mi? Daha açık bir deyişle Türk milli burjuvazisinin anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-komprador kapitalist mücadelesi proletaryanın önderliğinde yürütülecek olan demokratik devrimine güç katmaz mı, onu geliştirip güçlendirmez mi?

Bir nokta daha: TD'nin unuttuğu, yani her ne kadar Kürdistan için "sömürge" vb. tezleri savunsa da ancak bu, onun Kürt so-

runu karşısında doğru bir anlayış ve duruşa sahip olduğunu göstermez. O, Kürdistan'ı "sömürge" olarak değerlendirmekle yanlış yaptığı gibi, aynı zamanda pratikte kimi zaman sağ kimi zaman ise sol çizgi izlemektedir. İşte bu zigzaglı oportünist çizgileri ne Kürt ulusunun gerçek bağımsızlığına ne de bütün uluslardan halkın gerçek kurtuluş mücadelesine hizmet etmiyor.

O, emperyalizmin sömürgeci ulusların durumuyla, yarı-sömürge ülkelerdeki ezen-ezilen ulus ilişkisi ve buradaki sınıfların mevzilenmesini birbirine karıştırarak derin bir teorik oportünizme düşmektedir.

Birinci yanlışı; Kürdistan'ı sömürge olarak tanımlamakla, ikinci yanlışı Kürt ulusal burjuvazisinin **tümünü** devrimci ilan etmekle, üçüncü ve en ciddi yanlışı ise tümünü devrimci ilan ettiği bir burjuvaziyle ittifakı stratejik değil "**taktik**" bir sorun olarak ele almakla yapmaktadır.

İşte ne savunduğunu, ne yaptığını bilmeyen şaşkın bir insan gibi bir sol'a bir sağ'a politik yalpa yapma buna derler.

TD'nin diğer konularda olduğu gibi bu konuda da kafası hayli karışık. Şüphesiz ki Türk milli burjuvazisinin de ulusal baskıda belirleyici olmasa da payı var. Türk milli burjuvazisi ezen-ezilen ulus ilişkisinde "milli misak-i"cidir ve bu anlamda sosyal şoven ve sınıf işbirlikçidir. Ama bu sınıfın emperyalizm karşısındaki tutumu öyle değildir. Onun en güçlü yanı anti-emperyalist oluşudur. Bu burjuvazi ABD'nin Irak'ı işgali, AB üyeliği konusunda sözü geçen Kürt burjuva reformist veya devrimci kanat partilerinden daha ileri ve devrimci duruş sergilemiştir-sergilemektedirler. Kısacası, durumu her iki ulusun milli burjuva partileri somutunda ve özgün sorunları bağlamında değerlendirmek gerek. Yoksa tüm ezilen ulusların (ister sömürge, ister bağımlı, isterse yarı-sömürge olsun) milli burjuvazisi için aynı MLM kuram geçerlidir. Birisi için farklı diğeri için farklı bir milli burjuva tanımlaması yok Marksizm'de.

Türk Milli burjuvazisinin milli baskıda

suç ortaklığı yaptığı noktasındaki görüşlerimiz yeni değil, yoldaş Kaypakkaya'dan günümüze kadar savunagelmekteyiz. Ama bu, birinin **tümünden** karşı-devrimci diğerinin ise **tümünden** devrimci olarak değerlendirilmesini getirmez. Yukarıda ortaya koyduk. Her iki ulusun da ulusal burjuvazisinin hem devrimci hem de karşı-devrimci kanatları var. Bu da öncelikli olarak söz konusu sınıf ekonomik yapısından kaynaklıdır. Dolayısıyla her iki ulusun ulusal burjuvazisinin Demokratik devrim karşıısındaki duruş ve paydaları esasta aynıdır.

Sözün kısası, TD'nin gerek milli burjuvaziye ilişkin teorisi gerekse bu bağlamda bize yönelik yürüttüğü eleştiriler ideolojik gidasını **eklektizmden** almaktadır.

TD, MLM'nin kuramcılarına göre değil onun karşıtı düşünce akımlarının kuramcılarına göre teori üretiyor. MLM kuramcılar diğer konularda olduğu gibi bu konuda da pek ilgilendirmiyor. Böyle olunca da bir türlü oportünizmden kurutulamıyor. İdeolojiyi günü birlik siyaset yapmaya feda ederek pragmatist hat izliyor. Devrimci teori ışığında hareket etmediği için de pratikte kör-topal yürüyor. Dolayısıyla bir yerde sol-sekte, diğer yerde ise sağ-liberal çizgi izlemekten kurutulamıyor. Bütün küçük burjuva hareketlerin en belirgin ve aynı zamanda ortak siyasi eğilimi de budur.

PKK/Kongra-Gel Kuyrukçuluğuna Devam!

TD, ulusal sorundaki bakış açısının sonucu olarak PKK/Kongra-Gel'e kuyrukçuluk yapmaya devam ediyor. Daha önce belirttik: TD ve öncelleri gerek PKK gerekse devamcısı Kongra-Gel konusunda genel olarak doğru bir siyaset izlemedi-izlemiyor. TD, ulusal sorun ve PKK karşısında 12 Eylül Askeri cuntası öncesinde bir yanıla sol-sekte diğer yanıla ise esasta sosyal şoven siyaset izlerken, ancak bu çizgi 1980'li yılların ortalarıyla birlikte (silahlı mücadeleyi başlatması ve bir güç haline gelmesi) sağ-li-

baral kuyrukçu bir hatta dönüştü. TD'nin Kürdistan'ı "sömürge", "seksiyon", "PKK, küçük burjuva bir harekettir," "ulusal demokratik mücadele yürütüyor", "Kürdistan devrimini PKK'ye havele etme," "iktidar için mücadele eden güç", "üst düzey ve uzun vadeli çeşitli ittifaklar", "Apo için ölüm orucu eylemi yapma", "canlı kalkan olarak savaşı engelleme pratiği" gibi belirleme ve pratiklerin tümü PKK'nin 1984 sonrası gelişimiyle koşutluk sağlayan sağ-liberal teorisinin sonucudur. Bu, küçük burjuvazinin "güçlü" karşısındaki politik eğilimidir. Hemen hemen tüm küçük burjuva hareketler PKK güçsüzken (12 Eylül cunta öncesi) saldırmış, ama güçlü olduğu dönem ise onun kanatları altına, hem de sağ pragmatist bir anlayışla kuyrukçu olarak girmiştir. Hatırlanırsa kendi iç belgelerinde de "**PKK kuyrukçusu siyaset izlediklerine**" dair özeleştiri vermişlerdi. Üstelik sözkonusu özeleştiri PKK'nin ulusal devrimci karakterinin güçlü olduğu dönemde (1999 öncesi) verilmişti. O gün bile "kuyrukçuluk yaptıklarının" özeleştirisini yapan TD, gelişen aşamada, özellikle de "canlı kalkan" vb. gibi ittifak ve pratikleriyle daha sağ kuyrukçu bir hat izlediğini görmelidir. Ki aynı TD, tam da bu sağ kuyrukçu ittifak ve çizgiyi sergilerken, PKK Maoist ve devrimci harekete saldırdı-saldırıyordu. Daha açıkçası, PKK'yi "küçük burjuva devrimci hareket" olarak tanımladığı bir dönemde "kuyrukçuluk yaptık" özeleştirisini, "küçük burjuva reformist hareket" tanımlamasını yaptıkları PKK'ye endeksli sergiledikleri pratiklerinin hayli hayli kuyrukçu bir çizgi olduğunu bilmek zorundadırlar. Devrimci sürecinde yaptığın kuyrukçuluksa "reformist" değerlendirdiğin dönemde yaptığın ise kuyrukçuluğun daniskası olur!

TD, Kürdistan devrimini PKK, Türkiye devrimini ise kendi düşündükleri yapacak teorisini yıllarca yaptı. Kuzey Kürdistan halkının ve ulusunun gerçek kurtuluşunu birlikte ve komünist partileri önderliği altında örgütlemeye değil de PKK'ye havele ederse, tabii ki sağ kuyrukçu olur. Çünkü

TD'nin Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve halkının kurtuluşu için savunduğu tez oportünisttir. Bu ideolojik-teorik oportünizm "güçlü" karşısında her türden kuyrukçuluğu getirir.

TD, neredeyse PKK'nin her savunduğunu ve yaptığını savunur duruma gelmişti. Bu kuyrukçuluğunun sonucu olarak da PKK'nin 1999 öncesi ilan ettiği, hem de tek taraflı tüm "ateşkesleri" doğru bir politika deyip hararetli bir şekilde savunmuş-des-teklemiştir. Aynı süreçte politika yapış tarzında dahi PKK'den oldukça etkilenmiş ve ona özenmiştir. "İdeoloji hiçbir şey politika her şey" deyip, ideolojiyi politikaya yedirerek günlük-kısa vadeli hesaplara göre politika yapmıştır. Aynı ideolojik etkileşimle aynı tarihi kesitlerde "işçi sınıfı" söylemini dahi neredeyse ağzına almaz olmuştur. PKK'nin politik etki gücü bir çok küçük burjuva hareketi, ideolojiyi bir kenara bırakması için sersemleştirmiştir. "Ne ideoloji", "politika politika" deyip adeta "tarihin sonu" teorisini geliştiren emperyalist ideolog Fukuayama'lara güç katılmıştır. İşçi sınıfı söylemi yerine "emekçi sınıflar" kavramını kullanmıştır. Kaldı ki bu eleştiriyi sadece biz yapmıyoruz-yapmadık. Kendi iç tartışmalarında dahi bu durum gündeme getirilerek eleştiri konusu yapılmıştır. Belirtmek gerekir ki sözkonusu ortayolcu küçük burjuva akımlardaki ideolojik kırılmalar Gorbaçov'un reformist ve neo-liberal söylemleriyle **daha** bir hız kazandı. Ki bu ideolojik dalgadan sadece PKK gibi ezilen ulus milliyetçisi hareketler değil, TD gibi E. Hocacı akımlar da etkilendi. MLM söylemler-kavramlar yerine neoliberal ve popülist söylemler tercih edildi. Amaç (ideoloji) değil, günü kurtarma üzerine politikalar yapma hız kazandı. TD, bu günübürlük oportünist çizgisini hala da devam ettiriyor. Bundan kurtulamaz da. Kurtulması için öncelikle ideolojik hattını değiştirmesi şarttır. Kendisinin de yerinde tespit ettiği gibi izinde yürüdükleri "**uluslararası Komünist hareket ideolojik ve örgütsel bir kriz yaşamak-**

ta"dır.(**abç**)(**agd.sf,53**) Bu, Hocacı çizgi etrafında yürüyen siyasi akım ve hareketler için doğru bir tespittir. Fakat aynı tespiti kendisi ve savunduğu siyasi hareket için yapmaması tutarsızlıktır. Bir yandan "uluslararası komünist hareket ideolojik ve örgütsel kriz yaşıyor" diyeceksin, ama öte yandan bu krizin neresinde olduğunu, ondan nasıl etkilendiğini ortaya koymayacaksın. Böyle teori olmaz!

Bilinmelidir ki tek tek ülkelerdeki revizyonizm veya oportünizm, dahası MLM'ye yabancı bütün ideolojik akımlar uluslararası revizyonizm, reformizm, Troçkizm veya anarşizmden ayrı olarak ele alınamaz. Eğer Hocacı akımlar uluslararası düzlemde "ideolojik kriz" yaşıyorsa, aynı krizi TD de yaşıyor demektir. Bunlar birbirinden ayrılmaz. TD ve düşündaşı hareketler bize göre zaten derin bir ideolojik kriz yaşıyor. Ama burada meselenin kilit noktası bu krizden TD'nin de etkilendiğidir. Bu, normal etkilenme değil. Ciddi boyutta bir etkilenmedir. TD, ister kabul etsin isterse etmesin, daha önce de bir çok kez işaret ettiğimiz gibi derin bir ideolojik kriz yaşamaktadır. Bu ideolojik krizin doğal sonucu olarak da devlet, devrim, parti ve sosyalizm sorunlarında oportünist fikirler savunuyor. PKK gibi hareketlerin kuyruğuna takılabiliyor.

TD'nin ulusal sorun konusunda oportünistliğini kanıtlamak için fazla örnek sunmaya, sanırım gerek yok. Tutarsızlığını görmek isteyenler için PKK'ye ilişkin yapılan Marksizm dışı tespitlere, dahası şu anki tespitleriyle pratiğini karşılaştırmaları yeterli olur.

TD, ne diyor?

"Öcalan'ın İmralı çizgisi, ideolojik teslimiyet, politik irade kırılması, yenilgi ve tasfiyecilik çizgisiydi. PKK bunu, 7. Kongre'de onaylayarak, **küçük burjuva ulusal devrimci** çizgiden, küçük burjuva ulusal reformcu çizgiye geçti. Bu tasfiyeci çizginin gereği olarak gerillalar Güney'e çekilmiş ve silahlı mücadeleden vazgeçildiği açıklan-

mişti. 8. Kongre’de PKK’nin tasfiye edilerek yerine KADEK’in kurulması ile yenilgi hukukileştirildi, ulusal devrimci hareketin, **ulusal reformcu bir harekete dönüştürüldüğü** resmen ilan edildi.”

“İktidar talep eden çizgisiyle”

“Leninizm emperyalizmle uzlaşan ulusal hareketlerin reformist karakterini açıklayarak, Kongra-Gel gerçeğini teşhis etmemizi sağlayacak ideolojik donanımı hazırlamıştı. Bu nedendir ki, küçük burjuva ulusal devrimciliğinden küçük burjuva reformculuğuna kırılıp savrulurken olduğu gibi, bundan burjuva reformculuğuna doğru gerilerken de Leninizm aleyhtarlığının güncelleştirilmesi oldukça anlamlıdır.” (abç) (agd. sf, 25-26-27)

İlk olarak TD’nin gerek PKK’yi gerekse devamı olan Kongra-Gel’i “küçük burjuva hareket” olarak tanımlamasının, doğru ve bilimsel bir tespit olmadığını belirtelim. Ne PKK ne de Kongra-Gel Kürt küçük burjuva bir hareket değil, Kürt milli (orta) burjuvazisinin (devrimci) siyasi temsilcilerinden biri olan milliyetçi bir harekettir. Bu, PKK’nin çıkışından beri böyledir. Bir başka ifadeyle PKK, siyaset sahnesine çıktığından günümüze kadar Kürt ulusal burjuvazisinin talepleri ve amaçları doğrultusunda örgütlenmiş bir harekettir. Onun ideolojik-programatik ve örgütsel hattı kuruluşundan bugüne proletaryaya, dahası sınıfsal kurtuluşu göre değil, uluslara göre örgütlenmeyi esas alan milliyetçi burjuva bir harekettir.

İkinci olarak Öcalan’ın “ideolojik çizgisindeki teslimiyeti” İmralı süreciyle başlatmış olduğu düşüncesi, TD’nin Leninist devrim ve örgütlenme anlayışından ne denli uzak olduğunu gösteriyor. Yukarıda da vurguladığımız gibi, eğer Öcalan’ın ideolojik teslimiyet çizgisinin tarihi aranıyorsa, bunun en doğru tarihi 1999 İmralı sonrası değil, ilk kurulduğu dönemdir. Çünkü bu hareket çıkışı itibarıyla her ne kadar Marksizm’den etkilenmiş olsa da, ancak bu çizgi milliyetçi burjuva ideolojisinin hakim olduğu bir çizgiydi. Ki PKK’yi siyasi olarak bu

raya kadar getiren de bu milliyetçi burjuva ideolojisiydi. Milliyetçiliğin beslediği ideolojinin burjuva ideolojisi olduğunu vurgulamaya gerek yok.

Kaldı ki bu gibi milliyetçi akımlar Marksizm içinden çıkmış ve onu revize eden sağ veya sol oportünist küçük burjuva bir hareket ve akımlar değil. Dahası bu gibi hareketler ve ideolojik akımlar “sol” hareketler kategorisinde değil, burjuva hareketler kategorisinde değerlendirilir. Çünkü onların programı ve amacı komünizmi hedef almak üzerine değil, kendi ulusal devletlerini kurmaya yönelik ulusal burjuva karakterlidir.

Stalin yoldaş bu tür hareketleri keyfi için “burjuva karakterli hareketler” olarak nitelendirmiyor.

Üçüncü olarak, PKK iktidar hedefli, yani mevcut iktidarı yıkıp bunun yerine işçi sınıfının veya kendi ulusal burjuva iktidarını geçirmek için değil, ulusal devletini (ulusal bayrağını) kurmaya yönelik bir mücadele yürüten bir hareketti-harakettir. Onun derdi hiçbir zaman mevcut siyasi iktidarı değiştirmek değil. Öyle olsaydı ayrı örgütlenmeyi (ulusa) esas alarak değil birlikte örgütlenmeyi esas alırdı. Ancak o zaman PKK için siyasi iktidar mücadelesi yürütüyor belirlemesi doğru olurdu.

Bu konuda teorik oportünizm içerisinde olan yalnızca TD değil, Maoist hareket dışında kalan bütün hareketlerdir.

Ki bu hatalı teorik bakış açısı sonucu olarak da yukarıda altını çizdiğimiz gibi PKK’yi “sol hareketler” kategorisinde değerlendirmektedirler. Bu yanlış teorileri sonucudur ki İmralı sonrası PKK’ye yönelik bir uçtan diğer uca yanlış değerlendirmeler yapıldı.

Dördüncüsü, PKK “silahlı gücünü Güney’e çekmekle teslimiyetçi ve reformist” oldu, ya 2004 Haziran’ından sonra savaşı başlatmakla ne oldu? Dün Güney’e çekildi reformist, bugün silahları patlattı devrimci mi oldu? Ne kadar basit ve ucuz, bir o kadar da sığ bir değerlendirme!

Beşinci olarak, Lenin yoldaşın “devrimci” ve “reformist” ulusal hareketler tanımını **tahrifata** uğrattıyor. TD, Lenin’i tahrifata uğrattığı gibi teorisi ve pratiğiyle de uyum içerisinde hareket etmiyor. Tam bir tezatlık içerisinde hareket etmektedir. Bir yandan ulusal hareketi “reformist” değerlendiren, ama öte yandan destekler. Lenin böyle yorumlanmaz-algılanmaz! Bu, Leninist bir anlayış ve tutum değil. Tam tersine onun adına tezlerinin içini boşaltarak hareket etmektedir. Ki bu konuda sadece küçük burjuva oportünizmi yanlış hareket etmiyor. Aynı hatalı tespitler ve pratikler Maoist hareket saflarında (TKP/ML) da var. Lenin yoldaş bu kadar hem de açıktan çarpıtılarak sorunlara yaklaşılmaz. Lenin yoldaş uluslar ve sömürgeler sorununu tartışırken ulusal hareketler içerisinde “devrimci” ve “reformist” ayrımını keyfi olarak yapmıyor. Bir teoriye uygun pratikte hangi siyaset izlenmelidir tezini de ortaya koyuyor. Sözü Lenin yoldaşa bırakıyoruz:

“..., dikkatleri özellikle geri kalmış ülkelerdeki burjuva demokratik hareket sorunu üzerine çekmek istiyorum. Aramızda bazı görüş ayrılıklarına neden olan sorun, işte budur. III. Enternasyonal’in ve Komünist partilerin geri kalmış ülkelerdeki burjuva demokratik hareketi desteklediklerini ilan etmelerinin, ilkelerde ve teoride doğru olup olmadığını aramızda tartıştık; bu tartışma sonunda **‘burjuva demokratik’ hareket teriminin yerine ‘devrimci-ulusal hareket’ terimini kullanmayı oybirliğiyle kararlaştırdık.** Kuşkusuz, her ulusal hareket, ancak burjuva demokratik bir hareket olabilir, çünkü geri kalmış ülkelerin nüfusunun büyük kitlesi, burjuva ve kapitalist ilişkileri temsil eden köylülerden meydana gelmektedir. Bu ülkelerde, genel olarak kurulduklarını kabul etsek bile, proleter partilerinin köylü hareketiyle belirli ilişkiler kurmadan, köylü hareketini eylemde desteklemeden, bu geri ülkelerde sosyalist bir taktik ve siyaset izleyebileceklerine inanmak, hayale kapılmak olur. **Ama şöyle itirazlar olmuştur: E**

ğer biz, burjuva demokratik hareketten sözederseniz, reformist hareketle devrimci hareket arasındaki ayrım silinmiş olacaktır. Oysa, son zamanlarda, bu ayrım, geri kalmış ülkelerde ve sömürgelerde bütün açıklığıyla belirli bir hal almıştır, çünkü emperyalist burjuvazi bütün araçlara başvurarak, reformcu hareketi, ezilen halklar arasına da eklemeye çalışmaktadır. Sömürücü ülkelerin burjuvazisiyle sömürgelerin burjuvazisi arasında bir ölçüde yakınlaşma olmuştur, öyle ki, sık sık ve belki de çoğu durumda, ezilen ülkelerin burjuvazisi, bir yandan ulusal hareketleri desteklerken, aynı zamanda, emperyalist burjuvaziyle anlaşma halinde, yani emperyalist burjuvaziyle birlikte devrimci hareketlere karşı ve devrimci sınıflara karşı savaşım vermektedir. Bu, komisyonda yadsınamaz bir biçimde tanıtılmıştır; ve bu yüzden, bu ayrımın gözönünde tutulmasının ve hemen her yerde ‘burjuva demokratik’ terimi yerine ‘devrimci-ulusal’ teriminin kullanılmasını tek doğru davranış saydık. **Bu terim değişikliğinin anlamı şudur ki, biz, sömürge ülkelerin burjuva kuruluş hareketlerini, ancak bu hareketler gerçekten devrimci oldukları taktirde, bu hareketlerin temsilcilerinin o ülkelerdeki köylülüğü ve sömürülen geniş kitleleri, devrimci bir ruhla örgütlendirmemize engel olmadıkları taktirde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz.** Eğer bu koşullar yerine getirilmezse, bu ülkelerde reformcu burjuvaziye karşı (...) savaşım veririz.” (abç)(Lenin,UKTH. Sf, 222-223)

TD’nin Kongra-Gel’e ilişkin yaptığı tespitleri (“küçük burjuva reformist”, “burjuva reformist”) yukarıda aktardık.

Daha önce belirttik: Kongra-Gel çizgisi kendi bağrında çok ciddi boyutta reformist özellikler taşısa da ancak bu çizgi hala da hakim durumda değildir. Yani Kongra-Gel’e damgasını vuran yön reformist değil devrimci ulusalcı çizgidir.

Önemli bir vurgu: Bir hareketi “devrimci ulusalcı hareket” olarak değerlendirmek

demek aynı zamanda onun her türlü hareketini de “destekleriz-desteklenmelidir” anlamına gelmez-gelmemelidir. Çünkü bir ulusal hareketin devrimci karakter taşıması demek o hareketin her yaptığı politikanın devrimci-ilerici olduğu anlamına gelmez.

Tersi durum “reformist ulusal hareketler” için de geçerlidir. Bir hareket reformisttir diye bu, artık o hareketin hiç ilerici-devrimci politika izlemediği-izlemeyeceği anlamına gelmez. Bu bağlamda “reformist ulusal hareketlerin” de destekleyeceğimiz yönleri olabileceğini akıldan çıkarmamalıyız.

Bu iki önemli vurguyu yaptıktan sonra TD'nin tutarsızlıklarını eleştirmeye dönelim:

TD, Kongra-Gel'i “reformist ulusal hareket” olarak tanımlıyor. Bir yandan bu tanımlamayı yapıyor ama öte yandan Kongra-Gel'i destekliyor. Hem de bunu, tasfiyecilik ve reformizme kan taşıyan “canlı kalkan” örneğinde ve Kongra-Gel'in kuyruğuna takılarak yapıyor.

“Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!”

Doğrusu böylesi oportünizme şapka çıkarılır!

Lenin ne diyor? “Reformist ulusal hareketler desteklenmez” diyor! Lenin mi doğru söylüyor yoksa TD mi doğru yapıyor?

Bir yandan “reformist” değerlendirir, ama öte yandan seçimlerde DEHAP'ı desteklemek veya onunla ittifak yapmak için didinip dur.

Bir yandan reformist değerlendirir, ama öte yandan savaşı durdurmak için “canlı kalkan” siyaseti izle!

Bir yandan “tasfiyeci ve burjuva reformist” değerlendirmesini yap, ama öte yandan tasfiyeci-reformizmin deşirmenine su taşı!

Bu, ne yaman çelişki?

Bu, nasıl bir Leninist yaklaşım?

Bunun neresinde devrimci tutarlılık?

Bir komünist, bir devrimci sözleriyle özüyle bir olandır. Ama TD'de bunu gör-

mek mümkün değil. TD için Lenin yoldaşın “reformist ulusal hareketlere” ilişkin yaptığı değerlendirme ve görevlerin hiç önemi yok. Onun için Lenin'i pragmatist bir şekilde sömürmek önemlidir. Ki aynı pragmatizm Kongra-Gel'e yaklaşımda da kendisini gösteriyor: “Ben canlı kalkan siyasetine katılacağım, sen de bana etkili olduğun yerlerde imkan sağlayacaksın”. Onun için MLM ilkeler ve doğrular önemli değil. O, siyasette “doğruların hareket etmeyi değil, ne faydalıysa o doğrudur”, ilkesinden hareket etmeyi amaç edinmiştir. İşte bu, pragmatizmdir. Pragmatizm amaca ulaşmak için her yolu mubah görür. Pragmatizm nereye kadar götürür? Ancak sınırlı bir yer ve geçici başarılar elde etmeye kadar götürür. Sonu hüsrandır!

TD'nin özden çok biçim ağırlıklı siyaset tarzı PKK'nin ismini deşirmesi karşısında gösterdiği tepkiden de anlaşılıyor:

“PKK'nin K'si, en azından Kürt sömürücü sınıflarının değil Kürt ezilenlerinin ve sömürülenlerinin damgasını taşıyan bir ulusal hareketi simgeliyordu.” (agd.sf,30)

Bir partinin, bir hareketin kendisini “işçi”, “komünist”, “Emek” vb. olarak adlandırmasından hareketle bir partiyi “ezilen ve sömürülenlerin damgasını taşıdığı” şeklinde göstermek, tamamıyla ideolojik bir yanılsamadır.

Sadece isimden hareketle bir parti ezilenlerin, hele hele sömürülenlerin hiç mi hiç temsilcisi olamaz. Bugün dünyada kendisini işçi, komünist, emek vb. isimler altında tanımlayan partiler oldukça fazla. Ama bu partilerden MLM ideolojisi savunanların dışında kalanların hiçbirisi komünist değil. Kimisi küçük burjuva devrimci partiler, kimisi karşı-devrimci partiler durumundadır. Hatta kimisi “İngiliz İşçi Partisi” somutunda görüldüğü gibi devlet-iktidar, dahası emperyalizmin temsilcisi durumunda gerici partilerdir. Geçmişin Komünist sıfatlı ama sosyal faşist partilerini hatırlatmaya gerek görmüyoruz. Euro komünist partileri de.

TD'nin PKK için "en azından" da olsa "ezilen-sömürülenleri simgelediği" tanım-laması yapması doğru değil. Bu, "eğer devrimci güç" anlamında söyleniyorsa, bu nitelik ismini değiştirmesinden dolayı ortadan kalkmadı. Çünkü devrimci karakterini hala koruyor. Yok PKK eğer Kongra-Gel öncesi-nden "devrimci ulusalçı" hareket değilse, geriye ya komünist olması ya da halk hareketi olması kalıyor. TD, açıktan söylemese de ancak gerek isim değişikliği noktasında-ki hayıflanması gerekse "Kürdistan devrimi- ni PKK'ye havale" etmesinden de anlaşılıyor ki PKK'yi Komünist hareket olarak belirlemektedir. TD, isim değişikliğine hayıflanacağına PKK için yaptığı yanlış saptama ve kuyrukçu siyasetinin özeleştirisini yapmalıdır.

TD'nin "reformist" tanımına göre Kongra-Gel devrimin değil karşı-devrimin güçleri arasında olmalıdır. Ama TD'de bu tutarlılık nerede? Görüldüğü gibi TD, PKK ve Kongra-Gel konusunda o kadar yanlış tespitler ve birbirini tutmayan pratikler sergiliyor ki, hangi yaklaşımına el atsak orada bir tutarsızlık ve eklektik oportünizm hemen kendisini açığa vuruyor.

Sözün özü, TD'nin Kongra-Gel'e yönelik yaptığı tespitler subjektif ve bir o kadar da çelişkilerle doludur. Pratikte sol subjektif tespitine dahi uygun hareket etmiyor. Bunun zıddı sağ kuyrukçuluk yapıyor. Şüphesiz bu da TD'nin eklektik oportünist çizgisinden kaynaklıdır. TD ve TD gibi ara-orta akımların genel siyasi çizgisi de zaten budur.

Belirtmek gerekir ki TD'nin Kongra-Gel güdümlü sağ kuyrukçu bir siyaseti, devrimci çizgiye değil yasalci tasfiyeci, revizyonist-reformist akımlar ve karşı-devrimin sağ uzlaşmacı çizgisine kan taşıyor. Bu tavır, devrimci şiddet, silahlı mücadele gibi anlayış, eylem ve hareketlere karşı ideolojik-siyasi saldırıların doluduzgin bir şekilde yürütüldüğü süreçte daha fazla güç katmaktadır. Ezilen ulus hareketleri gözü kapalı ve basit pragmatist çıkarlar peşinden koşularak desteklenmez. PKK'nin veya başka bir ulu-

sal hareketin dar milliyetçi ve sağ-uzlaşmacı yanları desteklenerek devrim ve devrimci cephe güçlendirilemez. Siyasette kuyrukçuluk bağımsızlık ve başarıyı değil, teslimiyet ve tasfiyeciliği getirir.

“İdeolojik Kriz Var”!

Çözecek Anahtar: MLM'yi Savunmaktır!

TD, "Uluslararası ideolojik kriz var," tespiti yapıyor. Bu tespiti bir bakıma doğru bir tespittir. Bir bakıma diyoruz, çünkü kriz içerisinde olan Marksizm-Leninizm-Maoizm ideolojisi değil, ondan etkilenen küçük burjuva ideolojik akımlardır. İşte kriz içerisindeki ideolojik akımlardan birisi de TD'nin altını çizdiği gibi Enver Hoca tarafından yarı-Troçkist, yarı-revizyonist görüşlerin sentezi olarak inşa edilen küçük burjuvazinin ideolojisini savunan TD ve onun düşündaşı olan siyasi hareketlerdir. Evet, TD doğru bir noktaya işaret etmiş. Fakat bu nokta sadece buzdağının görünen yüzü. Biçimden hareket edip sorunun **özünden** kaçmış. "İdeolojik ve örgütsel kriz" hangi **ideoloji ve siyasi** çizginin sonucu olarak ortaya çıktı? Bunun arka planı ne? Bir başka ifadeyle sözkonusu "kriz" herhangi bir siyasi çizgiden bağımsız bir şekilde mi ortaya çıktı? Bu "kriz" gökten zembille mi indi? Bu, vb. gibi "kriz" sorunsalının ana kaynağını oluşturan **temel** noktaları yanıtlamamış. Yanıtlamaktan kaçmış. TD, bu krizden kurtulmak için eski görüşleri tekrar mı edecek, yoksa ondan kurtulmak için köklü bir şekilde özeleştirilerek MLM ideolojisiye mi sarılacak? Ancak gidişat o ki ve ileride aktaracağımız gibi TD, geçmişin yarı-troçkist, yarı-revizyonist çizgisinden kurtulmayı değil, onda ısrar etmekte kararlı gözüküyor. Bu düşünüş yöntemiyle TD vd Hocacı akımlar değil 50 yıl, yüzlerce yıl dahi geçse "ideolojik ve örgütsel kriz"den asla kurtulamayacaktır. Tam tersine bu ideolojik hatları

onları geçmişte olduğu gibi siyasi olarak daha da olumsuz kulvarlara savuracaktır. Bunun için fazla örnek sunmaya gerek yok: Hocacı çizgide yürüyen TDKP ve kardeş partilerinin durduğu yer ortada. TD'nin de aynı çizgide yürümesi onu EMEP'in yanından başka yere götürmeyecektir. Çünkü Hocacı çizginin bundan başka buyurduğu yol yoktur. Konumuzun daha bir algılanması için TD'nin soruna ilişkin savunduğu tezlerden özet aktarımlar yapalım:

"1990'da SB ve Doğu Avrupa ülkelerinin çözülmesi, sosyalist Arnavutluk'un emperyalist kuşatma karşısında diz çökmesi, zaten dağılık ve parçalı olan UKH saflarında 'ideolojik belirsizlik ve kargaşalığı' daha da derinleştirdi. Sadece revizyonist ve orta yolcu akımlar değil, bazı komünist, devrimci parti ve örgütler de reformizm veya tasfiyeciliğin yolunu tuttular, reformist ve sosyal demokrat partiler haline geldiler."

"...2002 yılında gerçekleştirdiği 3. Kongresiyle, 'uluslararası komünist hareketin ideolojik ve örgütsel bir kriz yaşamakta' olduğunu tespit etti."

"... tek tek ülkelerde ve dünyada komünist hareketi etkisiz, marjinal kılan nedenlerden biri olan bu krizden çıkış, ancak, devrimci siyasal savaşımlı ilerletme ve etkin bir ideolojik mücadele yürütmekle mümkündür." (agd.Sf,52-53)

TD, sorunun adı ve çözümünü doğru koymuyor. Analiz yöntemi hatalı. Sorunun kaynağını içte aramak ve ideolojik-siyasi nedenlerine inmek yerine dışta arayarak felsefi idealizmin teorisini yapıyor.

Sovyetler Birliği (SB) ve Doğu Avrupa devletlerinin yüzlerindeki sosyalist maskeyi çıkarıp atarak burjuvazinin kampına açıktan iltihak etmesi, MLM'in gelişmesi açısından olumsuz değil, olumlu ve iyi bir adım oldu. O güne kadar, özellikle de 1960'lı yıllarla birlikte, daha doğrusu SB ve onun güdümündeki Doğu Avrupa ülkeleri yüzlerindeki "sosyalist", "marksist" söylemlerle kitlelerin politik bilincini bulandırıyor. Kitle-

ler, gerçek MLM'lerle sahte Marksistleri'leri ayırt edemiyor, en önemlisi de Sovyet Rusya'nın dünya çapındaki siyasi gücünden daha fazla etkileniyordu. Dolayısıyla ki 1990 yılında Gorbaçov'la birlikte açıktan yüzdeki maskenin çıkarılıp atılması "ideolojik belirsizlik ve kargaşalığı artırmadı", tam tersine daha bir netlik ve berraklık kazandırdı. Bu gelişme Mao'nun, özellikle de Sosyalizm sorunlarına ilişkin bilimsel sosyalist tezlerinin ne kadar doğru ve bilimsel olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Onun bilimsel tezlerinin daha anlaşılır bir şekilde kitlelere nüfuz etmesinin yolunu döşedi. O tarihe kadar modern revizyonist düşünce ve akımların kitleler içerisindeki ideolojik-siyasi nüfuzunu kırmak daha zordu. Çünkü marksist maskeli sahte sosyalist güçler ne kadar fazlaysa "ideolojik belirsizlik ve kargaşalık" o kadar daha fazla olur. İdeolojik açıdan gizli düşmanları alt etmek açık düşmanlardan daha zordur.

Şüphesiz ki bu sosyalist maskeli gerici güçlerin açıktan karşı-devrime iltihaklarının devrim güçlerini siyasi açıdan etkilediğini görmezlikten gelemeyiz. Karşı-devrimin ideologları bunu, "ideolojiler öldü", "tarihin sonu" vb. tezlerle teorileştirmeye çalıştı. Fakat bu tezlerin ömrü de marksizm karşıtı diğer "yeni" tezler gibi uzun olmadı. Aradan on yıl gibi bir zaman bile geçmeden burjuva ideologlar birbirine girdi. Girmek zorundaydılar. Çünkü, tarihin yaratıcısı sınıflar mücadelesi nesnelliğini koruduğu müddetçe bu gerici tezler hangi ad altında ortaya çıkarsa çıksın onun Marksizm karşısında hiç bir hükmü yoktur. Onun dayandığı temel güçleri ancak geçici olarak etkileyebilirler. Ama asla tarihin akışını, MLM'nin bilimselliğini engelleyemezler. İşaret ettiğimiz gibi revizyonist-reformist tezler her dönem tasfiyeci dalganın daha fazla gelişmesine hizmet eder. Fakat bu sanal teorilerin etki gücü her zaman için geçici olmuştur. Öyle olmasaydı emperyalist ideologlar Marks'tan bu yana MLM'in karşısına "yeni," "yeni" teorilerle ortaya çıkmazlardı-çıkamazlar.

Kısacası TD, bu durumdan savunduğu Hocacı ideolojiden dolayı karamsarlık ve umutsuzluğa kapılmıştır. Bu gelişmeyi ve yönünü doğru değerlendirmedeği gibi, ona koşut olarak MLM'ye karşı umutsuzluk ve karamsarlığa kapılmıştır. "Yeni hocacı tanrılar" bulmanın peşindedir.

Hocacı akımların 1990'lı yıllarla birlikte ideolojik deprasyon geçirmeleri normaldir. Çünkü onlar E.Hoca ve Arnavutluk yönetimine dini bütün bir şekilde bağlanmışlardır. E. Hoca'nın Mao'ya ölümünü takip eden yıllarda (1977-78) Troçkist-revizyonist cep-heden saldırılara geçmesiyle birlikte yolunu bulan TD ve diğer ara-orta akımlar 1990 yılında Arnavutluk'un kendi yüzündeki sosyalist maskeyi **açıkta**n atmasıyla şoka girdiler. Bu gelişmeden birkaç gün öncesinde Arnavutluk'u kurtarmak için kitap yazan TD teorisyenleri, Arnavutluk depremiyle tam bir depresyon geçirdiler. Tıpkı Modern revizyonizmin güdümündeki ideolojik-siyasi akımlar gibi, onlar da Arnavutluk şokunu yaşadı. Oysa bilmiyorlardı ki, Arnavutluk'taki geriye dönüşün ideolojik-siyasi temeli ve tarihi E. Hoca'nın Mao'nun tezleri nezdinde MLM'ye yönelik yaptığı saldırılarla doğumdaştır.

Maoistler bunun bilincindeydi. Arnavutluk'un üst yapısında (parti yönetiminde) 1976'lar sonrası başlayan süreci modern revizyonizmin "yeni" bir versiyonu olarak tespit etmişti. Bunu, bir başka ifadeyle Arnavutluk Emek Partisi(AEP)'nde hakim olan çizgiyi ise 1981 yılında gerçekleştirdiği 2. Konferans'ta "revizyonist" olarak değerlendirmişti. Dolayısıyla 1990 yılındaki Arnavutluk görüntüsü işleyen ve tamamlanan bir sürecin patlama noktası oldu. Hepsi o kadar. Fakat TD Arnavutluk'taki gelişmeleri her şey 1990 yılında başlamış gibi gösteriyor. Tarihten ve mevcut Arnavutluk iktidarına yön veren partiden; partinin ideolojik ve genel siyasi çizgisinden kopuk metafizik bir anlayışla soruna yaklaşıyor.

"Emperyalist kuşatma karşısında diz çökme".

Bir iktidar, bir devlet emperyalist kuşatma karşısında neden-niçin diz çöker? Bunun ideolojik-siyasi arka planı yok mu? Dahası bu diz çöküş birden bire mi ortaya çıktı? Bunun tarihi geçmişi yok mu? 1990 öncesi hangi parti ve çizgi iktidara önderlik yapıyordu? Birden bire veya bir-iki ay içerisinde mi Arnavutluk karşı-devrimin bayrağı altına geçti? TD, bu gibi soru ve sorunları yanıtlamaktan kaçıyor. Bu, düpedüz felsefi idealizmdir. Arnavutluk böyle savunulmaz! İdeolojik kriz böyle giderilmez. Tam tersine daha da ideolojik bataklığa savrulursun.

TD, bu soruları yanıtlamaktan kaçmayacak! Sorun ve soruların doğru ve bilimsel yanıtını bulmaya çalışacak. Bunun doğru yanıtını da ancak MLM bilgi teorisini savunmakla verebilir. Başka bir tarih bilinciyse değil, ancak materyalist tarih bilinciyse Arnavutluk sürecini değerlendirebilir. Yoksa, oldu bittilerle 1990 yılındaki Arnavutluk gelişmesini ne de bunun sonucu ortaya çıkan "ideolojik belirsizlik ve kargaşalığı" aşabilir. Daha önce belirttik ki, Maoistler bu dönemeçler içerisinde "ideolojik ve isyasyi deprasyon" geçirmemiştir. Tam aksine daha güçlü ve sağlam bir şekilde çıkmıştır. Maoist partiler önderliğinde yürütülen Halk Savaşları bunun en somut yanıtını oluşturmaktadır. Ama Hocacı partiler öyle değil. Hemen hepsi birer yasalıcı-reformist parti olup çıktılar. Bu süreç E. Hoca döneminde başlamıştı. Çünkü onun çizgisi bu tür siyasi örgütlenmeleri emrediyordu. 1990 yılı açık patlaması ise bu işin tuzu-biberi oldu. Yoksa Hocacı partilerin ideolojik deprasyonları Mao'nun değil E. Hoca çizgisi ışığında rotalarını çizmekle başlamıştır. Bundandır ki TD'nin yapması gereken **ilk şey önce ideolojik-siyasi çizgisini sorgulamak olmalıdır**. Bunun yolu da MLM ideolojiyi olmazsa olmaz bir ilke olarak savunmaktan geçer. Yoksa vereceği "ideolojik mücadelenin" hiç bir kıymeti harbiyesi olmaz. İdeolojik krizden kurtulmak için önce bilimsel bir ideolojiye sahip olacaksınız. Buna sahip olman durumunda ancak o zaman doğru bir ideolojik

(teorik) mücadele yürütebilirsin. Aksi durumda ne “ideolojik belirsizlik ve kargaşalıktan” kurtulur ne de doğru bir fikir mücadelesi yürütürsün. Bir sağ’a bir “sol” a sapsan kaçınılmaz olur. Bir gün gelir PKK, bir gün gelir DHKP/C, bir gün gelir EMEP’li çizgide olursun. İdeolojinin ve onun emrettiği ilkelerin sağlam ve bilimsel olmayınca doğru bir siyasi çizgi de tutturamazsın. Hocacı çizgi ışığında yürüyenler için söylediklerimiz tarihi kanıtlarıyla da ortadadır. Ekvator, Brazilya vd. ülkelerdeki AEP’çi partilerin akibetlerine ilişkin örnek vermeye gerek yok. Bunun için EMEP’in geldiği yere bakın yeter.

Tek bir cümleyle sözlerimizi bağlayacak olursak, TD’nin teorisine, siyasi çizgisine yön veren, onun savunduğu yarı-Troçkist, yarı-revizyonist dünya görüşüdür. Ki ideolojik sefaleti de tamamıyla anti-MLM dünya görüşünden kaynaklıdır. Bir hareket neden-niçin ideolojik olarak sefalet içerisinde olur? İki ideoloji (burjuva ve proletarya) arasında bocalarsa! Dahası bu iki ideolojiki çizgi arasında kalın çizgilerle net ve kesin bir ayırım yapmazsa-yapamazsa siyasi olarak da sağ ve sol oportünizmden hiç bir zaman kurtulamaz. TD’nin bizi eleştirirken de ortaya attığı fikirlerdeki Troçkizm ve ideolojik sefaletin kendisi de anti-MLM ideolojiden kaynaklıdır.

Hiçbir siyasi olgu herhangi bir ideolojiden bağımsız olarak ortaya çıkmaz. İdeolojiler sınıflarla birlikte ortaya çıkmışsa, her siyasi olgu da diyalektik olarak bir sınıfa ve onun ideolojisine bağlı olarak gelişir. Başarılı veya başarısız olsun, her siyasi olgunun kaynağında mutlak bir şekilde ideoloji vardır. TD, her ne kadar Arnavutluk’taki gelişmeleri bunun dışında göstermeye çalışsa da ama gerçekleri-gerçek sebepleri örtemez. Çünkü politik başarısızlıkların ana nedenini dışta arayanlar, hiçbir zaman gerçek diyalektikçi olamadı-olamaz. Onlar olsa olsa diyalektikten etkilenmiş idealistler olur.

Ne demek “emperyalist kuşatma altında diz çökme”? Komünistler hiçbir gerici kuşatma altında diz çökmez! Ama Arnavutluk

Emek Partisi komünist bir siyasi çizgi doğrultusunda yürümediği için emperyalizm karşısında diz çöktü. Lenin ve Mao’nun, özellikle de Mao’nun vurguladığı gibi doğru bir ideolojik ve siyasi çizgiye sahipsen hiçbir gerici güç seni yenilgiye uğratamaz.

Elbetteki emperyalizm ve tüm gericiilik kaybettiği siyasi iktidar mevzilerini tekrar ele geçirmek için her yola başvuracaktır. Hem de daha hırçın ve pervasız bir şekilde. Bu, bilinmeyen şey değil. Mesele doğru bir siyasi çizgiye sahip olup olmama meselesidir. Soruna bu görüş açısıyla yaklaşmadığın zaman ürettiğin teori bir “mazeret” teorisinden öteye geçmez. TD, mazeret teorileriyle yaklaşıyor. Niye orada duruyor Komünist Partisi? Onun ideolojik-politik görevi yok mu? Bürokratlaşmış Komünist Partisi kitlelere önderlik yapabilir mi? Kitlelere nüfuz etmeyen bir siyasi güç iktidarda kalabilir mi? Kalamaz! Çünkü o komünist maskeli partiler zaten burjuvalaşmıştı. Dolayısıyla burjuvalaşan bir parti ve iktidarın 1990 yılında yapacağı tek bir şey geriye kalıyordu, o da Gorbaçovlar gibi yüzündeki sosyalist maskeyi çıkarıp atmak!

Sözün özü, TD soruna materyalist değil idealistçe yaklaşıyor. Neden-sonuç diyalektik ilişkisini doğru kuramıyor. Sonuçtan hareket ediyor. Arnavutluk **ne yapsaydı** da yine “emperyalist kuşatma altında diz çökecekti”, Troçkizmin teorisini yapıyor. Geriye dönüşün temelinde AEP’in yarı-Troçkist, yarı revizyonist siyasi çizgisi olduğu gerçekliğini görmezden geliyor. Böylelikle “tek ülkede devrim yapma” anlayışını reddeden Troçkizm’e savruluyor. **Troçki de “tek tek ülkelerde sosyalizm zafere ulaşmaz” diyor.** TD de, açıktan savunmasa da, savundukları aynı kapıya çıkıyor. Durum böyle olunca, yani “tek ülkede sosyalizmin zafere ulaşacağı” Leninist devrim teorisini savunmadığın zaman, pek ala devrimin ve iktidarın başarısızlığının esas nedenini de izlenen yanlış siyasi çizgiye bağlamazsın. Politik yenilgi, başarısızlık ve geriye dönüşlerin temelinde MLM dışı siyasetler yatmaktadır. MLM ideoloji yenilmez. Ne za-

manki ona uygun siyaset izlemezsene işte o zaman başarısızlık ve yenilgi de kaçınılmaz olur. İşte Arnavutluk'tan Çin ve Sovyetler'e kadar geriye dönüşlerin temelinde ora komünist partilerinin revizyonistleşmesi yatmaktadır. Bu ülkelerdeki geriye dönüşlerle birlikte siyasi yenilgiler alınmıştır, fakat ideolojik yenilgi alınmamıştır. MLM ideolojiyi yenecek hiçbir ideoloji yoktur ve olamaz. Çünkü o nesnel gerçeklerden çıkan bilimsel dünya görüşüdür. Bu bilimselliğe sahip olmayanlar 1990'la birlikte bir kez daha ideolojik deprasyon geçirdi. Yenilgi ve geriye dönüşlerin nedenini Komünist partilerinin revizyonistleşmesinde değil MLM'de arayarak MLM ideolojiye saldırıya geçtiler. TD de aynı öznelci düşünce yöntemiyle "ideolojik belirsizlik ve kargaşalık var" tespitini yapıyor. Bu, olsa olsa ancak TD ve savunduğu Hocacı akımlar için geçerli olabilir. Kaldı ki bu akımlar da "ideolojik belirsizlik ve kargaşalıktan" hiç kurtulamayacaktır. Çünkü **ara sınıf** ideolojileri başlı başına bir ideoloji ve siyasi merkez değil. Dolayısıyla ara sınıflar varolduğu müddetçe bu ara akım, bir başka ifadeyle orta yolcu akımlar hep varolacaktır. Ama iki (proletarya, burjuvazi) ideoloji arasında hep zigzaglı olacaktır.

Tercih TD'nindir! "İdeolojik belirsizlik ve kargaşalıktan" kurtulmanın iki yolu var: ya MLM ideolojiyi kılavuz edinecek, dolayısıyla kendi siyasi tarihini ve teorisini sorgulayıp MLM saflara katılacak, ya da aynı belirsiz Hocacı çizgide yürümeye devam edecek. Başka yolu yok. TD'nin ikinci yolu değil birinci yolu tercih etmesini isteriz. Çünkü ikinci yolun sonunda kurtuluş değil eskiyi tekrar etmek ve en iyi halle EMEP'in yasalca-tasfiyeciliğine demirmek var. Belki ondan da olumsuz bir siyasi savrulmuş?!

Hangi "Özgün Teori"?

TD, "dogmatizmi yıkmak" ve teoride "değişim" adına MLM'nin canına okumamızı buyuruyor. Bunu da ancak "İ. Kaypakkaya'nın 1972 yılında ortaya koyduğu genel siyasi çizgiyi reddetmekle" başlatabiliriz-

şiz. Niye mi? İbrahim'in 1972 manifestosu "dogmatik" olduğu için.

TD, ne diyor-ne yapmamızı istiyor?

"Gerçeklik ne ölçüde değişirse değişsin, onlar Kaypakkaya'nın 1972'de yazdıklarını savundular. Sonuçta hem **1972'ye çakılıp kaldılar** ve **değişime gözlerini kapadılar**, hem de **zihinlerindeki formülleri gerçeğin yerine ikame ettiler**. Böylece teori, devrimci pratiğin önün açan bir anahtar olmaktan çıktı, tersine bu siyasi hareketleri bakarkör haline getiren bir paslı kilide dönüştü. Siyasi özgüvensizliğe kaynaklık etti. Ülkenin maddi gerçekliği zemininde politika yapan, ama bu gerçekliğe dair özgün **bir teori geliştirmek** için yapılan her sorgulamayı 'Maoizmden sapma' olarak gören bu yöntem, giderek büyüyen bir krize kaynaklık etti. Sorun her seferinde 'oportünist önderlikler'e mal edildi." (TD. sayı15-sf,64)

Bu tezleri özetleyelim:

* Kaypakkaya ve Kaypakkaya'nın 1972'de ortaya koyduğu manifesto oportünisttir. Çünkü Kaypakkaya gerçeklere uygun teori üretmemiştir.

* Sınıf Teorisi, Kaypakkaya'nın 1972 manifestosunu savunduğu için dogmatik oportünisttir.

* Kaypakkaya değil, onun teorisini değiştirmek isteyenler, daha açıkçası Kaypakkaya'nın teorisini ve siyasi çizgisinden koparak "özgün teoriler geliştiren önderlikler ve oluşumlar ML'dir.

* Kaypakkaya ve Sınıf Teorisi'nin "yöntem krizinin" nedeni Mao'yu ve Maoizm'i savunmasıdır.

* ST'nin 'yöntem krizinden' ve oportünizmden kurtulması için Maoizm ve Kaypakkaya'yı reddetmesi şarttır.

Bu oportünist tezlerin özet sonuçlarını daha da uzatabiliriz.

Biz TD'nin tam tersini söylüyor ve savunuyoruz: Bir kez daha söylüyor, bin kez daha vurguluyoruz ki bizim yolumuz Mao ve İbrahim Kaypakkaya'nın yoludur. MLM ve

İ. Kaypakkaya'dan ne kadar uzaklaşmışsak uzaklaşmışsa o kadar da sapma içerisine girmişiz-girilmiş demektir. Dün de bugün de bunu savunuyoruz. Bunda garipsenecek bir şey yok. Tam tersine bu yolu benimsememek anti-bilimselliktir. "Dogmatizmi" eleştirme adı altında Marksizm'e saldırılara müsaade etmeyeceğiz. Bunu formüle etmek çok zor değil. Ya da söylediğimiz çözülmeyecek bir denklem değil. Bir kez daha; MLM ilkeleri uyguladığın zaman başarı uygulamadığın zaman ise başarısızlık kaçınılmazdır diyoruz. Bu, MLM'nin evrensel kuramıdır. Ve şunu diyoruz ki bütün ara akımlar bu gerçeklik ve bilimselliğin bilincinde olmadıkları içindir ki, dolayısıyla içinde buldukları "ideolojik kriz ve kargaşalığın" nedeninin de "MLM'den uzaklaşmak" olarak algılamamaktadırlar. Bunu somutlamak için uluslararası planda canlı örnek vermeye gerek yok. Buna, en canlı, yalın ve yakın tanıklığı partimiz tarihi ayna tutmaktadır. TD, eğer kendi siyasi tarih bilincini yoklayıp 1976 Koordinasyon Komitesi (KK) dönemine kadar giderse, o zaman KK'nın Kaypakkaya'yı reddedişiyle Mao'yu reddedişini atbaşı bir şekilde yürüttüğünü görür. Ki Mao'dan ve Kaypakkaya'dan uzaklaşma aynı zamanda TD'nin ideolojik kırılmasını da hızlandırmıştır. Bunun doruğuna ise Enver Hoca'nın ağzından Mao'ya yönelik çıkan her sözü itirazsız bir şekilde kabul edip saldırıya geçmeleriyle ulaşmıştır. TD ve öncelleri, "dogmatikliği" eleştirme adı altında MLM'ye saldırdılar. Hem de dolu dizgin bir şekilde. TD ve öncelleri en büyük ideolojik kırılmayı Hocacı çizgiye entegre olmakla yaşadılar. İlk büyük kırılmayı Kaypakkaya'nın kızıl manifestosunu reddetmekle, ikincisini ise AEP'in kuyruğunda Mao'ya cepheden saldırıya geçmekte yaşadılar. Yoksa Hocacı çizgi sahiplerinin 1990 yılında yaşadığı "ideolojik kriz ve kargaşalık" bir sonuçtur. Dedikimiz gibi bunun tarihi kökleri eskiye, ideolojik kaynağı ise E.Hoca'nın revizyo-

nist-Troçkist çizgisine dayanmaktadır. Hoca ne dediyse bir koro şeklinde Mao şahsında MLM'ye saldıran bu ara akımlar, böylelikle en büyük dogmatik ve şabloncu olduklarını da ortaya koydular.

MLM'den uzaklaşmak oportünizm değil de nedir? Bu, iki şekilde kendisini gösterir: birincisi, genel ideolojik-siyasi çizgi bakımından uzaklaşma, ikinci olarak ise güncel taktik-politikalar boyutuyla uzaklaşmaktır.

Birinci uzaklaşma o partinin niteliğini belirler, ikincisi ise o partinin niteliğini değil bazı dönem ve durumlarda taktik oportünizme düşüşünü ortaya koyar. Sistemleşmiş çizgi (program, platform) boyutuyla MLM'den uzaklaşan bir parti MLM değil sağ, sol oportünist, revizyonist veya reformist olur çıkar. Aynı akibete önderlikler de uğrar. Nitekim "KK" ve Bolşevik Partizan'ı ("yurtdışı hizbi") oluşturan kadroların akibeti bu mecrada seyir etmiştir.

Bu önderlikler (1976=tam ve 1978-81=esasta) dışındakiler için Maoistlerin yaptığı belirleme sıradır değil. Eğer yüzlerce sayfalık "tarihi muhasebe" kitabını okumuşsanız, orada var. Hem de detaylarıyla ortaya konulmuştur. Hangi alanda ve hangi tarihi koşullarda ve nasıl bir oportünizme düşüldüğüne dair kapsamlı ve derinlikli ideolojik analiz yapılmıştır. Bunlar; iç ve dış, subjektif ve objektif şartlarla birlikte ele alınarak senteze gidilmiştir. Hataların ideolojik, sınıfsal ve tarihsel kökleri analiz edilmiştir. Biz söylemiyoruz. Lenin ve Mao diyor ki; "her politik başarısızlığın arka planında mutlak olarak bir ideoloji yatar". Buna göre bir önderlik taktik-politik hata yapıyorsa, demekki orada MLM ilkelere göre hareket etmemiştir. Bu, o özgülde felsefi olarak idealizme, düşünce yöntemi olarak ise öznelciliğe düşmek demektir.

Felsefi idealizmden beslenen öznelcilik tek yanlılık değil mi? Her hangi bir politik soruna yaklaşırken eğer orada tek yanlı bir tutum sergilenmişse, bu, başarısızlık olmaz mı? O halde o özgülde diyalektik yöntem yerine metafizik tek yanlılığa düşmek

MLM düşünce yönteminden sapmak değil midir? Bu da, yani en küçük bir politik-taktik olay özgülünde dahi gelişse düşülen hatanın ideolojik adlandırılması sapma olarak yapılmaz mı? Bu, sağ veya sol olur, fark etmez.

TD, böylesi olaylara MLM bilgi teorisyle yaklaşmadığı için, dolayısıyla o bir önderlik bir dönem hata yapmış veya başarısız olmuşsa bunun ideolojik adlandırılmasını da yapmaz. “Başarısız” deyip işin içerisinden çıkar. Bu siyasi başarısızlığın ideolojik ve sınıfsal kaynağı yok mu? Bunun Marksizm’de adlandırılması yok mu? Kendi iç belgelerinde “bir dönemin önderlik faaliyetini başarısız” değerlendiriyor, ama bunun ideolojik adını koymuyor. Niye başarısız oldun? Bunun siyasal, örgütsel, askeri ve ideolojik nedenleri yok mu? Yanılgı ve hataya düşmedin mi? Düştüysen, bu tek yanlılığın sonucu değil mi? Dahası başarısızlık ve yenilgilerin sınıfsal ve tarihsel dokulardan uzak, ilahi bir şekilde mi gelişiyor? “Başarısız” deyip işin içinden çıkmazsın. Bu, en ucuz ve aynı zamanda en bürokratik siyaset tarzıdır. Lenin der ki komünistliğin en ciddi yanı kendi hatalarına karşı dürüst yaklaşmaktır. Dürüstlük, bilimselliktir-açıklıktır. Kendi hatalarına karşı bilimsel yaklaşmayanların komünist ciddiyet ve dürüstlikle uzaktan-yakından alakası olmaz. Ancak onun lafzından hareket ederler.

Olur ya, yani sözkonusu politik başarısızlıkların ideolojik kaynağı ve adlandırmasını yaparlarsa, bu da “örgüt içerisinde iki çizginin varlığı” tezini savunmaya kadar götürür. Oysa onlar örgüt içerisinde “iki çizgi, iki farklı görüş olmaz,” diyor. Bu kabullenme Hocacı idealist parti anlayışlarını parçalamış olacak. Statükolarına dokunmak istemiyorlar. Bundandır ki “başarısızlığın” ideolojik arkaplanını MLM’den sağ veya sol sapma olarak koymazlar. Ama gerçekler öyle değil! Parti içerisinde iki çizgi yok mudur? Parti içinde iki farklı görüşün varlığını kim ortadan kaldıracaktır? Veya onu görmez-

TD’nin iki çizgiyi reddetmesinden tutalım da politik-örgütsel başarısızlıkların ideolojik arka planını ortaya koymaktan kaçınmasına kaynaklık eden ideolojik doku hiç şüphesiz Hocacı monolitik (tekçi; farklı fikir yok tek fikir, zıtların birliği yok yek pare) parti anlayışı ve yapısıdır. Dolayısıyla ki bizim “önderlik vb. sorunlara ilişkin analiz etme yöntemimizi” doğru karşılamaz

likten gelir-gelebilir? Bu da nereye kadar götürüyor? Örgütsel ayrılık ilan edenlere karşı kaba ve sekte politikaya izlemeye kadar götürüyor. Hatta bu monolitik parti anlayışı bir çok devrimcinin ölümüne de yolaçmıştır-açmaktadır. Oysa bilinmelidir ki sınıflar ve sınıf mücadelesi ortadan kalkmadığı müddetçe parti içinde iki çizginin varlığı ve mücadelesi de devam edecektir.

Fazla uzaklara gitmeye gerek yok: Bir dönem “PKK kuyrukçuluğu” yapıldığına dair özeleştiri vermediniz mi? “Kuyrukçuluğun” Marksist literatürdeki ideolojik arka planı ne? Bu, sağ-liberal anlayışlardan kaynaklı değil mi? Sağ-liberal siyasetler “kuyrukçuluğu” getirirse, o halde bu siyasete yol açan anlayışlar Marksizm’den sapma değil mi?

TD’nin iki çizgiyi reddetmesinden tutalım da politik-örgütsel başarısızlıkların ideolojik arka planını ortaya koymaktan kaçınmasına kaynaklık eden ideolojik doku hiç şüphesiz Hocacı monolitik (tekçi; farklı fikir yok tek fikir, zıtların birliği yok yek pare) parti anlayışı ve yapısıdır. Dolayısıyla ki bizim “önderlik vb. sorunlara ilişkin analiz etme yöntemimizi” doğru karşılamaz.

Ayrıca bizim kendimize karşı “siyasi öz-

Biz Mao'nun ve Kaypakkaya'nın yolunda yürümeye devam edeceğiz. Hem de her zamankinden daha kararlı ve ısrarcı bir şekilde. Ve şunu da belirtmek isteriz ki, bugüne kadar her kim veya kimler bizi "dogmatik ve revizyonist"likle eleştirmişse, tarih onların, en azılı dogmatik ve revizyonist olduğunu kanıtlamıştır. Fazla söze gerek yok! İşte ideolojimiz ve siyasi çizgimizin kanıtı: Peru, Nepal, Filipinler, Hindistan, İran, Afganistan, ABD, İtalya ve daha nice ülkelerde kurulu ve gün geçtikçe daha da artış gösteren Maoist partiler ve önderliğinde yürütülen halk savaşları!

güvensizliğimizin" olmadığını bilmelidir. Bunun için kendimizi fazla anlatmaya ihtiyaç duymuyoruz. Buna tarihimiz tanıktır. Eğer öyle bir güvensizliğimiz olsaydı, yukarıda işaret ettiğimiz uluslararası ideolojik kargaşalıklarda bizde en az TD vb. gibi sarıslır ve yolumuzu şaşırırdık. En olumsuz (yenilgi vb.) dönemlerimizde bile MLM'ye karşı güvensizliğimiz gelişmedi, bir o yana bir bu yana rota kırmadık. Öyle olsaydık "ideolojik belirsizlik ve kargaşalık var" tespitini biz de yapardık. Biz önderliklerimizi sorguladık. Bu sorgulama bazan yanlış da olabilir. Yanlış sorgulamalarımız dahi kendi içinde bizi geliştirecek öğeler taşıdı. Bunlardan öğrenmesini bildik. Fakat hiçbir zaman "siyasi özgüvenimizi yitirmedik"! Ya hep ya hiç düz mantığıyla hareket etmedik. Siyasi özgüvenlerini yitirenler MLM ideolojisiye saldırır. Hatalar ve başarısızlıkların nedenini kendisinde değil dış faktörlerde arar. İdealistçe düşünüp metafizikçe analiz yapar.

Sözlerimizi daha fazla uzatmak istemiyoruz. TD'nin analiz "yöntemindeki marksistliğinden" hiç geçilmiyorki hangisini

kendimize rehber(!)alacağımızı şaşırırdık! Hangi tez ve eleştirisine el atsan orada Marksizm'den etkilenmiş küçük burjuvazinin idealist dünya görüşünü bulursun. Analiz yönteminin felsefi idealizmden gıdasını alan öznelcilik olursa pek tabii ki doğru bir senteze ulaşamazsın. Kaldı ki TD'nin yakın devrim teorimizi "Maoculuğun yöntem krizi" olarak tanımlamasının ana nedeni de içinde bulunduğu "ideolojik kriz ve kargaşalık"tan ayrı düşünülemez. Dolayısıyla "yöntem krizi" içerisinde olan biz değil TD'nin kendisidir.

Biz Mao'nun ve Kaypakkaya'nın yolunda yürümeye devam edeceğiz. Hem de her zamankinden daha kararlı ve ısrarcı bir şekilde. Ve şunu da belirtmek isteriz ki, bugüne kadar her kim veya kimler bizi "dogmatik ve revizyonist"likle eleştirmişse, tarih onların, en azılı dogmatik ve revizyonist olduğunu kanıtlamıştır. Fazla söze gerek yok! İşte ideolojimiz ve siyasi çizgimizin kanıtı: Peru, Nepal, Filipinler, Hindistan, İran, Afganistan, ABD, İtalya ve daha nice ülkelerde kurulu ve gün geçtikçe daha da artış gösteren Maoist partiler ve önderliğinde yürütülen halk savaşları! Ya Hocacılar ne yapıyor/nereye koşuyor? Onların koştukları kulvar ve demirledikleri liman reformist-revizyonist cepheden radikal devrimci çizgi ve duruşlara saldırmaktan başka bir yer olmadı. Halk savaşları ve silahlı mücadele yürüten parti ve hareketleri "terörist" olarak nitelendirip burjuvazinin ideolojik-siyasi değirmenine su taşıdılar-taşıyorlar. EMEP'in Evrensel'i bunu yapmıyor mu? Bu reformist savruluşlarını Hocacı revizyonist çizgiden ayrı düşünebilir misiniz? İdeoloji dışı mı? Yasalcı-tasfiyeciler çizgiye savrulmaları ideolojiktir-siyasidir ve evrenselidir. Evrenseldir çünkü, bir ülkedeki devrimci veya revizyonist, reformist ya da başka bir oportünist çizgi olsun hepsinin de beslendiği uluslararası bir çizgi vardır. Özgül ve evrensel olarak birbirleriyle bağıntılıdır. Komünist veya reformist, revizyonist çizgiler bir ülkeyle sınırlı değil. Sınırlı olmadığı gibi bu çizgiler ana dokusunu uluslararası çizgilerden

alır. Her çizginin uluslararası boyutu olduğu gibi yine her çizginin evrensel ölçekte bir kişide billurlaşmasından dolayı onun adıyla anılması gerekir. Başka bir ifadeyle her belirgin ideolojik akım bir kişinin adıyla anılır. Tıpkı diğer mucitler gibi, ideoloji alanındaki çizgiler ve akımlar da Marksist, Leninist, Maoist veya Troçkist gibi kişilerin adıyla anılır-sembolleşir. TD vb. gibi ara-siyasi akımların izinde yürüdüğü çizginin mimarı da Enver Hoca'dır. Dolayısıyla TD'nin Troçkizmi ve ideolojik sefaleti tamamıyla hocacı bakış açısının sonuçlarıdır.

Bizim siyasi hatalarımızın arka planında yatan ana neden ise dünden bugüne Maoizm ve Kaypakkaya çizgisini layıkıyla savunup uygulayamayışımızdır. TD varsin analiz yöntemimizi Maoculuktan kaynaklı "yöntem krizi" olarak nitelendirsin. Biz belirlemeden gocunmuyoruz. Tam tersine bunu bir iltifat olarak kabul ediyoruz. Fakat gerçek öyle değil. Yani gerçekte layıkıyla Maoizm'i ve Kaypakkaya çizgisini her alanda (teori ile pratik, bilme ile yapma, subjektif olanla objektif olanın birliği) savunup uygulayamadık. TD'nin deyişiyle "ideolojik belirsizlik ve yöntem krizine" girişimiz onlara yaklaştıkça değil, uzaklaştıkça kendisini gösterdi. TD'nin bir kanadı başta olmak üzere saflarımızdan gerek hizipsel gerekse başka oluşumlar şeklinde ayrılarak kendisini ifade edenlerin vardıkları son durağı hep birlikte görüp yaşadık. Bunun örneklerinden birisini de TD'nin çok yakından tanıdığı 1976'nın oportünist KK'sı önderliğinde kurulan TKP/ML Hareketi'dir. TKP/ML-Hareketi'nin bugünüyle gerçek TKP(ML) ile arasında devrimcilik dışında hiç bir ideolojik bağ var mı/kaldı mı? "İbrahim'i aşma" adı altında yola çıktı. Sonra "Maoyu aştı", daha sonra "aşmalar" derken son durak olarak Hocanın revizyonist limanına sığındı kaldı. Oysa "dogmatizmi aşma" maskesi altında yaptığı İbrahim ve Mao'yu inkar etmekte. Unutmayalım ki Bernstein'den günümüze "dogmatizmi aşalım" adı altında teori üretenlerin hemen hepsi kaşarlanmış revizyonist ve oportünist-

ler olup çıkmışlardır. Kautsky (Lenin'e karşı), Troçki, Buharin (Lenin ve Stalin'e karşı), Kruşçev, Brejnev ve Enver Hoca (Mao'ya karşı) farklı tarihsel-siyasi koşullarda yaşamışlar fakat hepsi de birbirini takip eden reformist-revizyonistler olarak MLM'nin "yeni dönem" sembolleşmiş karşıtlarıdır. TD'nin de tarihi boyunca yaptığı budur. Şüphesiz ki revizyonizmin götüreceği durak tıpkı SBKP modern revizyonist çizgisinde yürüyen "komünist partilerinin" 1990 yılında yaşadığı şokun aynısı olacaktır.

TD'nin bize yönelik ideolojik saldırılarının kaynağında da bu ideolojik revizyonizm yatmaktadır. Ki Maoizm'in dünya çapındaki nüfuz alanlarının gün geçtikçe yaygınlaşıp genişlemesi de sözkonusu oportünistlerin ideolojik saldırılarının daha da artmasına vesile olmuştur-olmaktadır. Çünkü her türden oportünizm MLM'nin nüfuz alanlarını genişletmesini istemez. Şüphesiz ki uluslararası oportünizmin ülkemizdeki ayağı da var. İşte bunlardan birisini de TD oluşturmaktadır. Yine aynı ve birbirini takip eden süreçte Kongra-Gel'den DEHAP'a, oradan da EMEP'e kadar kimi reformist parti ve akımların Maoist partiye karşı haçlı seferi başlatması tesadüf değil. Bir yandan faşist diktatörlük siyasi, askeri ve psikolojik saldırı yürütürken öte yandan reformizm-revizyonizm ve mililyetçilikten gıdasını alan kimi kurum ve hareketlerin ideolojik-siyasi saldırılarına geçmesi Maoist Parti'nin yanlış yolda değil doğru mecrada yürüdüğünü gösterir.

Sonuç Yerine

TD'nin eleştirilmesi gereken yönleri bunlarla sınırlı değil. Burada eleştirisini yaptıklarımız dışında daha esaslı oportünist tezleri söz konusu. Parti, devlet, devrim ve sosyalizm sorunlarına ilişkin savunduğu tezlerin tümü eleştirilmesi gereken noktalardır. Tüm bu konuları ele alıp eleştirmek bu yazımızın kapsamını aşmaktadır. O nedenle biz eleştirilerimizi TD'nun sözkonusu

eleştiri yazısı ve bununla bağıntılı olan bir-iki nokta üzerinde sınırlı tutup yürüttük. TD ile genel siyasi çizgimiz bir bütün olarak tezatlık teşkil etmektedir. Mücadele biçimlerinden örgüt biçimlerine, Parti içi demokrasiden iki çizgi mücadelesine, sosyalizm sorunlarından devrimimizin özü ve biçimine, oradan da uluslararası komünist hareketin bir merkez etrafında örgütleneceği bağlayıcı ilkeler ve daha bir çok **temel** konuda farklı teorilere sahibiz. Dolayısıyla iki partinin ne örgütsel ne de uluslararası bir komünist hareket etrafında merkezi bir birliği sözkonusu olamaz. Çünkü ikisi de hem öz hem de nitelik bakımından birbirinden farklı komünist, devrimci partilerdir. Birisi Bernstein'den Enver Hoca'ya uzanan Troçkist-revizyonist ideolojik hat etrafında şekillenen küçük burjuva devrimcisi bir hareket iken, diğeri Marks'tan Mao'ya uzanan bilimsel sosyalist çizgi etrafında şekillenen komünist bir harekettir. Bundandır ki ST ve TD'nin dünyayı yorumlaması ve olguları çözüm yöntemi de farklıdır. Birisi (ST) diyalektik ve tarihsel materyalizmin ışığında hareket eden, diğeri ise bu (TD) ışıktan etkilenen ancak hakim politik çizgisi metafizikçilik ve idealizm üzerine kurulu olan bir hareket ve çizgidir. TD'nin "İdeolojik kriz ve kargaşalığı"da bundan bağımsız değil.

TD'nun siyasi çizgisine yön veren ideolojik hat Hocacı Troçkist-revizyonist kırması bir çizgidir.

Eklektik, oportünist fakat aynı zamanda küçük burjuvazinin sol kanat devrimcisi bir harekettir.

Analiz yöntemi metafizik, felsefi bakış açısı ise öznelciliktir.

Tarih anlayışı idealist, günlük siyaset yöntemi ise pragmatisttir.

Parti anlayışı, iki çizgiyi reddeden Hocacı monolitizm (tekçilik) ve anti-demokratiktir.

BİR KEZ DAHA GENEL ELEŞTİRİ! (2)

MLM TEMEL HALKADIR

Genel eleştiri başlıklı yazımızın birinci bölümünde şimdiki Partizan dergisinin proletaryanın ustalarını eşitleyerek aynı seviyede gösterme ve birbirlerinden “nitel farkları yok” anlayışıyla takdim etme yanlış yönelimi üzerinde durmaya çalışmıştık... Bilimimizin nitel aşamalarını kavramak şöyle dursun, onu geriye çeken ve bunu da “Maoizm” adına yapan bir anlayış sadece yanlış değil, aynı zaman da tehlikelidir ve tabii ki üzerinde durmamız gerekirdi.

Marksizim-Leninizm-Maoizm 3. nitel aşamasını (bilimimizde) yadsıyan popüler çizginin elbette felsefi bir temeli vardır... Kominizme yürüyüşte, proletaryanın tecrübesinin nicel ve nitel anlamda günümüzdeki en ileri seviyesini oluşturan ve her alanda (hem de nitel ilerlemelerle) daha da yükseklere taşımamız gereken Büyük Proleter

Kültür Devrimi'nin evrensel dersleri (yani MLM), ustalara yaklaşımda, kaba eşitlikçi bir anlayışla uygulanamaz. Partizan dergisi, bilimimize Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin yani MLM'nin enternasyonal proleteryaya kazandırdığı donanımın bilincine ne yazık ki ulaşamamıştır. Temel mesele budur.

Çeşitli savrulularda kendisini gösteren olumsuz sonuçlar, yığınaktaki bu temel hatadan yani hatalı ideolojik zeminden ötürüdür. Bilimde nitel gelişme gerçeğini anlamayan, geliştirme sorumluluğuna karşı oluşan yönelim, statükocu-metafizik bir Partizancılıktır. Böyle bir yönelim; ideolojik içerikte doğmato-revizyonizm, metotta metafizikten köklü kopmamayı ifade eder. Bu, aynı zamanda dinsel-felsefi bir yaklaşımdır. UKH'nın doğrularına değil, hatalarına sarılan, doğruların geliştirilmesini değil, objektif gelişmelere bağlı olarak geçmişte doğru olsa da eskijen yanlarını tekrar eden statükocu Partizanlığın, Maoist Ko-

ministleri “dönellik” ve “inkarcılık”la suçlaması diyalektik felsefeye ulaşamayan metafizik yaklaşımının sonucudur. Doğma-to-revizyonist hataların felsefi temeli budur. Partizan dergisi, doğrularını sahiplenerek Maoizm’le nitel olarak ileriye taşınmış Komünern ve Stalin mirasının tali hatalarına Mao’nun yönelttiği eleştirileri paylaşmamıza ...diyor ki; (pzn 51)

“MKP teorisyenleri her fırsatta Komünern’i de eleştirmekten geri durmuyorlar..

(...)Bunlar da ...ABD/RCP’in çok büyük teorisyen önderinin Komünern’e getirdiği Troçki kırması eleştirileri aynen kabullenmiş olmalı ki alıntı bile göstermeye gerek duymamışlar .

(...) Darbecilikten (...) yarı Troçkizm’e bir evrilmiş..

(...) MKP teorisyenleri devrim sırasında Bolşeviklerin emperyalist kuşatmaya karşı izlediği taktiğin ‘yanlış’ olduğunu ileri sürerek emperyalistlerin ve gericilerin devrimi boğma uğraşlarını göz ardı etmekte.”

Proleter dünya devrimi bugün iki başlıca bileşenden oluşur: Sömürge, yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde Yeni Demokratik Devrim, emperyalist-kapitalist ülkelerde ise Sosyalist Devrim! Troçki, her yerde özü-içeriği-biçimi-niteliği aynı tek tip devrim teorisini savunuyordu. Sürekli Devrim Teorisi denilen idealist-metafizik ve dolayısıyla aslında devrimden vazgeçen çizgisi yanlıştı. Elbette her yerde her zaman, proletaryanın devrim mücadelesine, enternasyonal proletaryanın tecrübesinin günümüzdeki doruğu olan Büyük Proleter Kültür Devrimi ve onunla ulaşılmış MLM rehberlik etmelidir. Bu rehberlik, MLM’yi somut koşullarla birleştirmeyi gerektirir. Evrensel Proleter devrim teorisi, farklı koşullar yüzünden özeldir somut farklı biçimler alır. Özgülde farklı karakter-nitelik alır. Biçimde değişiklikler gösterir. İşte, Troçki, yanlış çizgisi yüzünden bu hakikati anlayamıyordu, anlayamazdı. Dolayısıyla Çin devrimine formel-biçimci bir yaklaşım gösteriyor ve “proleter değil” diyerek sal-

dırıyordu. Köylülüğü temel alıyor, sosyalist biçim içermiyor sebepleriyle karalıyordu. Emperyalist boyunduruk, yarı-feodal yapı dolayısıyla devrimin anti-emperyalist görevleri, toprak devrimi meselesi ve köylülüğün böyle bir durumda temel düzeydeki önemi onu ilgilendirmiyordu. Çin koşullarına bağlı olarak devrimin görev ve niteliğini kavramayan Troçki, Çin Yeni Demokratik Devrimi’nin biçimdeki farklılıklara rağmen, komünizm-Proleter Dünya Devrimi’nin bir parçası olduğu gerçeğini de mekanik yaklaşımıyla reddediyordu... Bu konularda alıntı vermedik. Partizan dergisinin itirazı varsa, Mao’nun Çin Yeni Demokratik Devrimi’nin niteliği-karakteri-görevleri-hedefleri-itici güçlerini konu alan makalesini, Komünern ve Stalin Troçki ile tartışmalarına yeniden bakmalıdır.

Proletarya Diktatörlüğü meselesini Marksist-Leninist-Maoistlerin nasıl ele aldıkları, Partizan’ın "nitelik" sorununa yaklaşımdaki yanlışlarına verilebilecek bir başka örnektir. Komün, Sovyetler ve Çin’de biçimde farklıydılar. Fakat bu farklılığa rağmen hepsi de içerikte-özde proletarya diktatörlüğüdür.

Neden özleri aynıydı?

Çünkü, içerikte aynı genel özellikleri yansıtıyordu. Sosyalizm ve komünizm amacına yöneliyorlardı. Bunun için iktidarda proletaryanın egemen rolüne sahiplerdi. Amaçları temelinde her özgülün koşullarına göre biçimlenmiş özel bir ittifak içindeydiler. Proletarya iktidarının farklı koşullarda yol ve yöntemlerle aldığı özgün biçimi-özgün niteliği anlıyorsak, proletarya diktatörlüğü, her bir koşulda aynı biçim alır diyebilir miyiz? Özgün nitel farklar (koşullardaki) gereği, proletarya iktidarının aldığı özgül biçimler, proletarya diktatörlüğünün aynı öze sahip olduğunu yadsımaya götürmez. Geçmişte bunu anlamayanlar, işçi-köylü hükümeti biçimini, proletaryanın yönetici-egemen rolüne, sosyalizm ve komünizme yürümesi gerçeğine rağmen, proletarya diktatörlüğüyle bağdaştırıyorlardı.

Zinovyev-Troçki'nin düz mantığını Stalin deşifre ediyordu ve Leninizm'i savunuyordu. Demek ki Partizan dergisi şunu da anlamalıdır; öz aynı olsa da proletarya diktatörlüğü farklı koşullarda değişik biçimler alabiliyor.

Nicel-nitelik tartışma meselesinde, bir başka örnek olarak; Milli Meselenin ekonomik özü ve değişik koşullarda sosyal-siyasal çözüm yolu konularında değişen özellikleri de kısaca ele alalım..

Milli mesele, milli baskı her yerde aynı ortak öz içerir. Fakat her bir bölgede toplumsal-siyasal-tarihsel-sosyal koşullarda kendine has bazı özellikler alabilir, almıştır. Milli baskı, tarihsel-ekonomik bir kategoridir. Ulusların doğuşuyla, bir başka deyişle kapitalizmin şafağıyla birlikte ulusal baskı ve eşitsizlikler de gündeme geldi. Sınıfsal baskının tarihi sınıfların ortaya çıkması ile başlamıştır. Baskının bu iki biçimi (sınıfsal-ulusal) nitel olarak farklıdır. "Ezenin ezilene baskısıdır" biçimli "baskı baskıdır nitel fark yoktur" diyemeyiz. Cins baskısı da bunlardan nitel olarak farklı bir özgülüktedir. Karıştırılmazlar!

Her bir baskının niteliği, amaçları farklılıklar taşır. Karıştırırlar milli baskıyı, sınıfsal baskı şeklinde ele alanlar, sınıfsal kurtuluş adına, Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı çarpıtmakta, onun tarihsel meşruiyetini (ezilen uluslarda) tanımayıp, sosyal şovenizme düşmektedirler. Aynı hatayı cins baskısına karşı mücadele noktasında da erkek egemen şovenizmi ile tekrarlamaktadırlar.

Uluslar, kapitalizmin şafağının ürünleridir. Kapitalizm meta üretiminin zaferi için yurt içi pazarı ele geçirme, aynı dili konuşan halkı siyasi olarak birleştirmek zordurdu. Ulus da, onunla ilişkili ulusal hareket de pazarda doğdu.

Ancak milli hareket bu ortak iktisadi temele rağmen Avrupa ve Asya'nın farklı koşullarında sosyal-siyasal farklı gelişme seyri izledi. Bunlar biliniyor. MKP kongre belgeleri de konuyu etraflıca açmıştı... Ekim

Devrimi'yle milli meselenin ele alınış ve çözüm yolunda köklü nitel değişiklikler gündeme geldi. Şu açıktır ki, nitel değişikliklere rağmen onun ekonomik özü yine pazar sorunuydu. İbrahim Kaypakkaya'nın yaklaşımı da böyleydi. Öz-biçim, içerik-nitelik zıtların birliğidir. Karıştırılmazlar. Evet ilişkilidirler ancak aynılaştırılmazlar. Kapitalizm ile emperyalizmin özü farklı değildir. Temel çelişki aynıdır. (üretim toplumsallığı ile özel mülkiyet arasındaki çelişki) kapitalizmin üst seviyesi, en yüksek aşaması olan emperyalizm dönemi daha öncesine göre nitel farklarda gösterir. Lenin bunları izah etti. Yetmez mi?..

Partizan'ın nicelik-nitelik meselesine yaklaşımı, bu meseleleri doğru şekilde izah edemez. Felsefi sapması, bilimimizi, emperyalizmi, devrimi, ulusal sorunu ele alırken "hayır biz öyle değiliz" deseler de, yerli yerine oturtamaz durumuna götürmektedir. Teorinin diyalektik sistematığı böyle bir yaklaşımda yamalı bir bohçaya dönüşür...

Proletarya diktatörlüğünün özü ve değişik somutlarda aldığı özgül biçim, keza Proleter Dünya Devrimi'nin farklı iktisadi-siyasi-sosyal koşullarda özde değil, biçimde gösterdiği zorunlu değişiklikler ve diğer örnekleri Partizan Dergisi'nin nicelik-nitelik sorununu ele alırken felsefe sapmasını göstermek içindir. Bu örnekler kesinlikle çarpıtılmamalıdır. Maoizm, Marksizm'in Çin koşullarındaki, Leninizm Rusya somutundaki uyarlanması şeklinde de sınırlandırılmaz. MLM, komünizm mücadelesinde enternasyonal proletaryanın günümüzdeki doruğudur. Proletaryanın evrensel ideolojisi-teorisinin 3. yeni-nitel aşamasıdır.

Bir başka nokta...

Partizan dergisi, Stalin yoldaşın tali düzeydeki hatalarına yönelik Mao yoldaşın ileri sürdüğü eleştirileri benimsiyor olmamızı, "bunlar Troçki kırması teorilerle Stalin'e saldırıyorlar" şeklinde bir kurguya dönüştürerek sözüm ona bizi "mahkum ediyor. Oysa, özünde Stalin'in tali yanlışlarına

sarılarak Mao'nun teorisine saldırıyor. Bununla Stalin savunuculuğu yaptığını sanıyor. Ama Stalin'in doğrularına değil, tali yanlışlarına sarılarak! Heyhat!...

Stalin'in doğrularının değil, tali hatalarının savunulması orta-yolcu eklektizmin itirafıdır. Bir yarı Enver Hoca'cılıktan muzdarip olma durumudur. Enver Hoca ne yapıyordu? Stalin ve Komüntern mirasının esasını oluşturan doğrularının değil, hatalarının bayrağıydı. Kruşçev ve Deng'te öyle. Bilindiği gibi bu çizgi, uluslar arası komünist hareket saflarında çok önemli tahribatlara yol açtı... Partizan dergisini vuran bu tahribattır. Maoizm'i, Marksizm-Leninizm'in nitel olarak yeni bir aşamaya ulaştırılmış gerçeğini adeta "ustaları birbiri karşısına koymama" (!) adına yadsımaya götüren budur. Komüntern ve Stalini sözde müdafaa biçimiyle boş veren bu oportünizm, Maoizm bilimimize nitel katkılarının objektif olarak reddidir. Büyük Proleter Kültür Devrimi'ne objektif olarak saldırıdır. 25. Yıldönümü vesilesiyle Muhasebe eksenli bir doküman da TKP/ML şöyle diyordu:

"Sadece Marksizm-Leninizm'i (...) tanımak yeterli değildir. Maoizmi de tanıyarak bu kavrayışı bir adım ileri götürmek önemlidir"(17) "Yeterli değil", "Bir adım ileri götürmek önemli" demek olumlu ancak eksiktir. Açık söylüyoruz. Biz Mao'yu, Stalin'le aynı seviyeye koymuyoruz. Diyoruz ki, bilimimizin başlıca kilometre taşları olarak esasta Marks-Lenin-Mao tarafından nitel düzeyde geliştirildi. Bu, proletaryanın büyük öğretmenlerini karşı karşıya koy-

mak değildir. Nesnel bir durumun tespiti- dir. Ve bu ilerleme, nitel bir aşama olarak kristalize olmuştur. Nasıl? Hem kendinden öncekilerden öğrenerek, hem de hatalardan köklü koparak. Bu gerçeğin izahatı, "ustaları karşı karşıya getiriyorlar" kabilinde geri duygulara hitap eden populist argümanlara tenezzül etmek yerine, işin teorik özü üzerine kafa yormaya tartışma ciddiyet ve sorumluluğu ile davranılmalıdır.

Anlamak istemeyenler için bir kez daha vurgulayalım. Maoizm elbette, Marks-Engels-Lenin-Stalin'den öğrendi. Hem doğruları nitel olarak geliştirerek (pratiğe bağlı olarak) ve hem de hatalardan köklü koparak öğrendi. Kaba tekrarla yetinmedi. Bilimimizi yeni bir aşamaya ulaştırdı. Öyleyse, Maoizm, bilimimizi, "bir adım ileriye götürmek" değil, yeni-nitel 3. aşamaya ulaştırmanın ifadesidir. Dahası, Maoizm, TKP/ML'nin dediği gibi, "Mao, sınıfın dört büyük ustasının başlattığı işe devam etti." (18) şeklinde sadece bir devamlılık değil, aynı zamanda hatalardan köklü kopuş, doğru temelde nitel ilerlemedir. "Ustaları savunma, birbirlerinin karşısına koymama" adına nitel gelişme aşamalarını ortaya koymaktan kaçınmak, hep aynı değerlendirme, MLM'yi tahrif etmektir. Bu tahrifat MLM formülasyonu cilasıyla kurtarılamaz. Bilimimizdeki yeni-nitel bir aşama olan Maoizm'in mahiyetine vakıf olunmaz, uygulama sadece vitrinler bir formülasyon olarak sözde sahiplenilirse, hiçe doğru yapılmış olunmaz. İdeolojik oportünizme kapılar aralanmış olur.

Yazımızda, felsefi alanda kısa Stalin değinisin de göstermeye çalıştığımız, Mao'nun da eleştirdiği metafizik sapma,

Stalin yoldaşın sosyalizme diyalektiği köklü uygulamaması, sosyalizmde antagonist sınıf çelişkisi niteliğini görememesi ve bu konudaki tali hatalarının felsefi temelidir.

Sınıfsız, burjuvasız sosyalizm teorileri zaten iflas etmiştir. Maoizm'in ideolojik, teorik doğruluğu kanıtlanmıştır. Stalin yoldaşın doğruları değil, tali olan felsefi-ideolojik-politik hataları ise Sovyetler Birliği'nde yeni burjuvazinin iktidarı gasp etmesinde fevkalade kullanılmıştır. Proletaryanın siyasi iktidarı kaybetmesinde rol oynamıştır. MLM'nin ise ideolojik doğruluğu ortadadır. Görmemeyi avantaj telaki edenler, büyük bir ideolojik gaflet içindedir.

Çok açık ve nettir. Sosyalizmde üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümü sonrasında da kimin kazandığı kesin anlamda yine belli değildir. Kapitalizmden, Komünizm'e geçiş dönemi olan sosyalist dönemde hala burjuvazinin toprağı mevcuttur. Çünkü, proletarya devrimi ile siyasal iktidarın ele geçirilmesi, mülkiyet biçiminin sosyalist devlet mülkiyetine dönüştürülmesi durumunda da tüm sosyalizm boyunca, antagonist sınıf çelişkileri ve mücadele mevcudiyetini sürdürür. Sosyalizm'de burjuva sosyal ilişkilerin temsilcisi olan yeni burjuvazi, esasta parti ve devlet iktidarı içinde kümelenir. Esasta önemli bir adım olmasına rağmen, mülkiyet ilişkilerinin sosyalist dönüşümü, problemin kesin çözümü demek değildir. Bahsi geçen kamulaştırma zorunlu olarak, toplum adına parti ve devletin kontrolünü içermektedir. Bu, henüz kelimenin tam anlamıyla gerçek bir toplumsallaştırmayı ifade etmez. Keyfi olmayan ve atlanamaz bu zorunlu durum, sosyalizmde kapitalizmin toprağının mevcudiyetini de beraberinde taşır. Toplumda gerek devrilen eski sınıflar ve gerekse yeni burjuvazinin dayandıkları ve eskinin armağanı olan nesnel çelişmelerin sosyalizmde de varlığını gösterir. Sosyalizmde parti ve devlet gerçeği, yöneten-yönetilen, kafa-kol, kır-şehir çelişkisini anlamak içinde yeterlidir. "Herkesin yeteneği, herkesin emeği kadar" dağılımı, sosyalizmde de zorunlu

bir burjuva hukuktur. Öyleyse, yeni burjuva hukuku esas tehlikedir ve yabancılaşmanın sosyalizmde de kuvvetli temelini kavramak hiçte zor değildir. Proletarya diktatörlüğü altında devrimi komünizme kadar mütemadiyen sürdürme gerekliliğini, parti ve devleti devrimi sürdürmenin aracı olarak kavrayıp kuşanmanın önemi ve böyle olabilmesi için doğru çizginin hayati rolünü, yani Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin evrensel derslerini kavramak durumundayız. Bu açıdan diyoruz ki, Maoizm'i savunmayan komünist olamaz! Proletarya diktatörlüğü altında tüm sosyalizm dönemi boyunca devrimi sürdürebilmek için gerekli donanımı Büyük Proleter Kültür Devrimi yani MLM ile sahip olabiliriz. Maoizm savunulmadan ML savunulamaz. Partizan dergisini yönlendiren kılavuz dokümanlar diyor ki, "Stalin savunulmadan ML savunulmaz" (Partizan sayı 13.14.15) Bu dokümanın müdafaa ettiği, Stalin'in ilerletilmesi gereken doğru değil. Öyle olsaydı MLM'e çıkılırdı. Bekçiliği yapılan, Stalin'in tali plandaki hatalarıdır. Yukarıda aktardığımız Partizan dergisi şiarı, ML'i savunması bu hataları savunmaya indirgenmektedir. Bunun içindir ki, Partizan dergisinin bu konulardaki ideolojik durumu oldukça vahimdir. Göstermek istediğimiz bu vahim durumdur ve yapmak istediğimiz bu hastalığın tedavisine yardımcı olmak, dönüştürmektir. Maoist komünistleri Stalin ve Komüntern'e "her fırsatta" saldırmakla, "Yarı Troçkizm'e evrilmek"le (Bkz. Pzn. Sayı 51 sf. 46.46.49) suçlayan Partizan dergisi, aslında MLM'in reddini seslendiriyor. Sosyalizm ve Stalin konusunda Mao'nun dedikleri şunlardı:

"Stalin, sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretim güçleri arasında ve üst yapı ile ekonomik temel arasında çelişmeler olduğunu uzun zaman reddetti. Sosyalist üretim ilişkileri ile üretim güçleri arasındaki gelişmeden ilk olarak ölümünden bir yol önce SSCB'de Sosyalizm'in Ekonomik Sorunları adlı yazısında tereddütlü bir şekilde söz etti. Ve hatalı siyasetlerle yanlış düzen-

Proletarya diktatörlüğü altında tüm sosyalizm boyunca temel görev devrimi sürdürmektir. Üretici güçleri geliştirecek, üretimi artıracak olan da budur. Ancak devrimi sürdürmenin mantığı esasta üretici güçleri geliştirmek, üretimi artırmak meselesi değildir. Komünizm doğrultusunda toplumu her yönlü dönüştürmektir. Partizan dergisinin yaptığı nedir? "Bazen makine-kadro-tekniğin gibi öğeler"i "sosyalizmin zaferini güçlendirmek için" öne çıkarmak

lemelerin ilerde mesele çıkaracağını kabul etti. ...sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretici güçler arasında ve üst yapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmeler meselesini en önemli meseleyi el almadı. Bunların sosyalist toplumu ileriye götüren temel çelişmeler olduğunu da kavramadı" (**Mao Seçme Eserler 5. sf. 432.**)

Demek ki sosyalizmin çelişmelerini 1936'daki sosyalist dönüştürmeler gerçeğinde reddeden Stalin, ölümünden bir yıl önce bunlardan tereddütlü bahsetmiş olsa da bu çelişmeleri esasta kavramadan, Mao'nun deyimleriyle; "önemli mesele olarak ele almadı" bu hata, felsefi alanda metafizik bakış açısının küçümsemeye düzeydeki mevcudiyetinden kaynaklanıyordu. Bunun için Mao diyor ki;

"Marksist karşıtların birliği teorisi, sınıf çelişmesi ve sosyalist toplumda sınıf mücadelesi konusunda ve uluslar arası mücadele konusunda ortaya çıkan yeni uygulanmalıdır." (age.sf.439.)

Peki, Partizan dergisi ne diyor? Birlikte okuyalım:

"... 1936 yılındaki **Raporu**'ndaki bunlar arasındaki çelişkiler yok sayan Stalin, **SSCB'de Sosyalizmin Ekonomik Sorunları** adlı önemli eserinde bu yanlışını ya da bu yanlışlığa yol açan eski formülünü **yetersiz ve belirsiz** görerek düzeltir" (Partizan sayı 15.sf.21, altını çizen Partizan dergisi)

"Stalin 1936 yılındaki çözümlerini 1952 yılında yaptığı ikinci çözümlerle adanmaklı yerli yerine oturtur. Do-

layısıyla birinci yanlış yine Stalin'ce aşılmıştır" (age. Sf. 22)

Şimdi soralım:

Stalin sosyalizm çelişkilerini görmüş, çelişmelerini "çözümleyerek" adanmaklı yerli yerine oturtmuşsa, Sosyalizm-sınıflar, sınıf mücadelesi yeni burjuvazi, sosyalizm dönemi boyunca komünizm doğrultusunda toplumu değiştirmek için devrimi devam ettirmek (BPKD)vb. konularda Mao'nun katkıları ne ola ki! Bu durumda Mao'dan geriye ne kalır? Olsa olsa "Marksizmin Çin somutuna uyarlanması" kalır. İşte Partizan dergisinin Maoçuluğu! Maoizmi yeni nitel aşama olarak tespit etmiş olmamıza karşı çıkmasının anlattığı zaten tam da bu değil mi?

Aslında, Partizan dergisi, bizim üzerimizden Mao ve Maoizm'i tartışıyor. Elbette tartışma hakkı ve özgürlüğü vardır. Ama bunu dürüstçe yapmıyor. Yani açıktan, ben Maoizm'i tartışıyorum demiyor ve bunu açıktan yapmıyor ama bizi vesile ederek Maoizm'e saldırıyor. İdeolojik saldırının en tehlikesi, bizzat o formülasyonu yahut formülasyonun somutlaştığı şahsiyeti savunur gözükerek ona yapılan saldırdır. İşte, konuyu etraflı işlememizin gerekliliği de buradan kaynaklıdır.

Devam edelim...

Stalin 1936'da şunları söylüyordu

"... işçi sınıfı ile köylülük arasındaki, aynı şekilde bu sınıflar ile aydınlar arasındaki sınırların çizgisinin silindiğini, ve eski toplum ve eski sınıf teklici-

liğinin yok olduğunu gösterir. Bu demektir ki, bu toplumsal gruplar arasındaki mesafeler git gide azalıyor. (...) bu toplumsal gruplar arasındaki politik çelişkilerin de yok olduğunu, silindiğini gösterir." (Leninizim'in sorunları sf. 625)

Kendisini dayatan pratik gerçekler karşısında formül olarak söylemenin yetersizliğini görmesi problemlerin olduğunu algılamış olması bilinçli kavram düzeyinde bir teorik sıçramayı hiçbir şekilde ifade etmiyordu. Hataları köklü aşamıyordu. Partizan dergisinin aktardığımız alıntılarında söylenen, "adamakıllı" aştığıdır. Mao'nun eleştirisinin haksız olduğudur. Yani Maoizmi yeni nitel aşama göstermenin "abartma" olduğu, Stalin'in meseleyi çözerek "yerli yerine oturttu"ğudur. Bu kökten ve tamamıyla yanlıştır. Partizan dergisinin "yerli yerine oturttu" dediği Stalin'e, Sovyet İktisadının Eleştirisi adlı eserinde Mao şöyle diyordu.

"Stalin sadece üretim ilişkilerinden söz ediyor, üst yapıdan ve üst yapı ile iktisadi temel arasındaki ilişkiden söz etmiyor"

"Stalin siyasete değil, sadece ekonomiye değiniyor"

"Stalin sadece teknoloji ve teknik kadroyu vurguladı. (...) Siyaset yok, kitleler yok" (Sovyet İktisadının Eleştirisi sf. 139.140.141)

"Onlar teknolojinin, kadroların her şeyi belirlediğine inanıyorlar, her zaman kızıldan değil, uzmanlardan, kitlelerden değil, kadrolardan söz ediyorlar" (agf.146.147) doğrudur ve bu eleştirileri yapan da Mao'dur.

"... sosyalizmin kuruluş sürecinde maki-ne, kadro, teknik vb. gibi ögeler zaman zaman görece olarak öne çıkarılmışsa, bu, yalnızca sosyalizmin zaferini perçinleme sürecinde proletaryanın siyasal taktiklerinin bu süreçte aldığı biçimdir.

Bu demektir ki, Stalin'e bu bazda yönelen eleştirilerin altındaki toprak da kurudur" (Pzn. 14. sf. 38)

Sözde amacımız "komünizm" demekle ekonomizm haklı çıkarmaz. Üretici güçler teorisi Komünizm itibarıyla meşru kılınmaz. Proletarya devrimini sürdürme değil de, böyle "taktik"lerle, Partizan'ın bahsettiği gibi, "sosyalizmin zaferi perçinlenmez." Partizan dergisi ise üzerine komünizm etiketi asıldıktan sonra her şey tamamdır, her şey komünizme hizmet ediyor pragmatizmini savunuyor. Deng, "önemli olan fareyi yakalamaktır. Fareyi yakalayan kedinin beyaz ve siyah olması fark etmez" pragmatizminden bu kopma hastalığı, açık yanlış hatalara rağmen söz konusu anlayışlar o süreçte "proletaryanın siyasal taktiklerinin(...) aldığı biçim" şeklinde meşrulaştırılıp bayraklaştırılıyor. Mao'un açık eleştirisini "Stalin'e ....yönelen eleştirilerin altındaki toprakta kupkurudur" diyerek yadsıyor. Maoizm'i savunmak bu mudur? Değildir ve açıkça söylenen şudur; Mao'nun Stalin eleştirilerinin "altındaki toprak kupkurudur."

".... ilk eleştiri –iddia düzeyinde- gerçekten Stalin üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında çelişmenin sosyalist bir toplumda ortadan kalktığını savundu mu? İddia sahiplerine ancak kargalar güler" (Pzn Sf 51)

Alıntının dediği öz olarak şudur. Mao'nun eleştirisi haksızdır, kuru bir iddiadır, kargaların güleceği kaale alınmaz boş bir sözdür. Aslında haksız olan tabii ki Partizan dergisidir. Notki'nin sorularına verdiği yanıttta Stalin sosyalizmde (Pzn dergisinin düzeltmişti dediği dönemde de) bizzat Partizan dergisinin dahi bir yerde itiraf etmek zorunda kaldığı gibi "Üretici güçlerle üretim ilişkilerinin niteliği arasında tam bir uygunluk olduğunu söylüyor. (Sosyalist rejimde) Ancak Stalin Notki' nin yanlış yaklaşımlarını düzeltmek için 'tam uygunluk' sözcükleri diyor 'kesin anlamları içinde ele alınamazlar' (Pzn 14 sf 36) Durum açıktır!

DENGE VE TAM UYGUNLUK MU, ÇELİŞKİ Mİ?

Kendi söylediğini (Stalin üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki ilişkiyi sosyalizmde red etmedi şeklindeki kendi sözleri) Notki nin sorularına verdiği cevapta Stalin'in "tam uygunluk" ama "kesin anlamları içinde ele alınmaz" sözlerini aktararak bizzat kendileri de boşa çıkararak Partizan dergisinin yaptığı, Mao'ya karşı Stalin'in hatalarının savunulmasıdır. Bu noktalarda MLM'nin reddidir. Sosyalizmde de üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında ne tam ne de çelişkisiz uygunluk bulunur. Her şeyde ve sosyalizmde de çelişki esastır. Diyalektiği kabul edenler bunu bilir. 1936 çözümlemesinde yoldaş Stalin'in aktardığımız pasajlarında işçiler ile köylüler ve bunlarla aydınlar arasında "sınır çizgisi silinmiştir" ekonomik ve politik çelişkiler "yok olmuştur" anlayışı, çelişkiyi yadsıyan diyalektik olmayan metafizik uygunluk teorisi-dir. Denge teorisi-dir. Her madde bir çelişkidir. Hareket-mücadele-dönüşüm çelişkinin sonucudur. Çelişki esastır. Denge gibi görünüm geçicidir. Sınıflara bölünmesi anlamında değil ama Komünizm de çelişkidir. Çelişki-hareket-mücadele-dönüşüm, hiçbir şeyde ve hiçbir zaman bitmez. Her madde-deki harekete neden olan çelişkidir. Mutlak olan dengesizliktir. Diyalektiği sosyalizme uygulamış olsaydı (her şey gibi partiye) Stalin, sosyalizmi, partiyi metafizik hatası dolayısıyla monolitik ele almazdı. Sadece tek yanlı birlik-uyum-denge olarak ele almazdı. Yada sorunlarla yüz-yüze gelindiğin de partiyi-sosyalizmi çelişki dışında telakki eden anlayışının sonucu olarak meseleyi emperyalizm tarafından dışarıdan dayatılmış bir ajanlık sorunundan ibaret görmezdi.

Başkan Mao, Sovyetler'de sosyalist inşa da Stalin'in hatalarını eleştirerek ve bu hatalardan koparak ilerledi. Marksist ekonomi politığe tayin edici bir nitel katkı olmasına rağmen ekonomi politığe katkı sadece sosyalist inşa meselesinden ibaret değildir. Bu çok önemliydi ama yazımızın il-

gili bölümlerinde, yeni demokratik iktisat ve buradan sosyalizme geçiş dinamiği, sorunun ele alınışı üzerinde de ayrıca durmaya çalışacağız.

Mao her başlıca konu gibi sosyalizm meselesinde top yekun nitel bir ilerlemeydi. O güne kadar ki doğruların ne sadece kaba devamı ve ne de bu doğruların nicel bir geliştirilmesinden ibarettir. Tecrübelerden öğrenerek bilimin diğerleri gibi bu konuda da yeni bir aşamaya taşınmasıydı. Mao öncesi elbette genel doğru açıklamalar vardı. Ancak her şey hatasız değildi. Her şey eksiksiz-tam değildi. Olamazdı. Bazı şeyler tecrübe sınırlılığı v.b açıdan anlaşılması şimdi zor olmasa da eksikti-yetersizdi. Engels'in dediklerini ele alalım.

"Üretim araçlarına toplum tarafından el konulmasıyla meta üretimi ve bunun sonucu, ürünün üreticiler üzerindeki egemenliği ortadan kalkar. (Anti- Dühring sf 447) Sosyalizmde böyle olmadığı görüldü. Sosyalizm de toplum adına, parti ve devletin kontrolüyle, sosyalist devlet mülkiyeti olan dönüşümlerle Engels'in dediği noktaya varılamayacağı görüldü. Sosyalist dönüşümler esas önemli bir adım olsa da halen gerçek bir toplumsallaşmayı ifade etmez. Buradaki toplumsallaşma parti ve devlet kontrolünü içerir. Dolayısıyla burjuva bir yön taşır. Üreticilerin kendi aralarındaki ilişkilerin-eşitsizliklerin köklü çözümüne götürmez. Yani Engels'in dediği gibi sorun köklü kalkmaz. Kapitalizmden komünizme bir geçiş evresi olan sosyalizmde köklü çözümlenmemiş bu sorunlar v.b hem üst yapı hem de alt yapının değiştirilmesinde proletarya devriminin sürdürülmesinin gerekliliğini anlatır. Engels bunu Mao gibi ortaya koyamadı, koyamazdı. Mao bu eksikliği tecrübelerin ve pratiğin yardımıyla gördü, Marksizmi doğru uygulayarak nitel olarak aştı. Sosyalizmde toplum adına üretim araçlarının parti ve devlet tarafından kontrol edilmesiyle "meta üretimi ve bunun sonucu olarak ürünün üreticiler üzerindeki egemenliği" ortadan kalkmaz. İşte Mao bu

noktada Çin ve Sovyet tecrübesinin yardımıyla hataların-eksiklerin nitel düzeyde aşılmasını ifade eder. Marks'ın Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı'sının önsüzünde Engels şöyle der. "İnsanlar her şeyi, ünlü 'değer'in işe karışması olmaksızın çok yakın biçimde düzenleyeceklerdir" (Sf 483) Sosyalizmde böyle olamayacağı şimdi artık bellidir. Yaşanan sosyalizm pratikleri de gösterdi ki, değer yasası hiçte öyle kolay ortadan kalkmadı, tarih olmadı, olmaz!... Yoldaş Lenin de Engels'in aynı içerikteki alıntısını vererek (Devlet ve Devrim eserinde) sosyalizm ve buna tekabül eden proletarya diktatörlüğü evresini çok kısa bir dönem olarak ele almaktaydı. Engels'ten şunu aktarıyordu. "Proletarya iktidarı ele geçirir ve üretici güçleri ilk etapta devlet mülkiyetine dönüştürür. Bunu yerine getirerek proletarya kendisine proletarya olarak son verir. Tüm sınıf çelişkilerine ve antagonizmalarına son verir." Böyle olmadığını, olamayacağını görmedik mi? Gördük ve sosyalizmin ne olduğu, sorunları ve neler yapmamız gerektiğini de kavramak durumundayız. Gerçi Lenin, sonra sosyalizmin sorunlarıyla ilgilendi, meselenin basit olmadığını belirtti. Sosyalizmin çelişkileriyle ilgilendi. Rus Komünist Partisi'nin Taktikleri Üzerine Rapor İçin Tezler başlıklı Komüntern'e sunulan görüşlerde şunları söyledi.

"Tarımı yeniden örgütlemeye muktedir bir geniş ölçekli makine sanayi sosyalizm için mümkün olan yegane maddi temeldir. Fakat kendimizi bu genel tez ile sınırlamayız bu daha somut hale getirilmelidir. Teknolojinin en son başarılarını temel alan ve tarımı yeniden örgütlemeye muktedir, geniş ölçekli endüstri tüm ülkelerin elektrifikasyonu anlamına gelir."

Sosyalizm esas olarak ağır endüstri, makine sanayi, modern teknoloji, elektrifikasyon değildir. Bunları önemser ama esas olarak bu değildir. Komünizme yürüyüş için devrimi sürdürmeyi esas almaktır. İdeolojik ve siyasi çizginin tayin ediciliğini kavramak ve uygulamaktır. Devrimi esas

olarak üretimi artırmaktır. Marks, Engels, Lenin ve Stalin elbette revizyonist üretici güçler teorisine karşıydılar. Aynı zamanda iradecilik ve idealizme de karşıydılar. Ne ki, bu, onlarda "her şey tamamlanmış-hiç hata yok" noktasına götüremez. Geniş ölçekli makine sanayi-ağır sanayi, ileri teknolojiyi, sosyalizm elbette önemser. Ancak bunları sosyalist inşanın mutlak vazgeçilemezi göremeyiz. (Devrimi sürdürmenin, bunun için ideolojik ve siyasi çizgiyi esas almanın önüne çıkaramayız) Mao, Lenin için şöyle diyordu "Lenin der ki 'bir ülke ne kadar geri olursa, kapitalizmden sosyalizme geçiş o kadar güç olur' bu gün bu iddia doğru görülmemektedir. Aslında ekonomi ne kadar geri olursa, geçiş o kadar daima az zordur, çünkü halk ne kadar yoksul olursa devrimi o kadar çok ister" (Sovyet İktisadının Eleştirisi sf 46)

Proletarya diktatörlüğü altında tüm sosyalizm boyunca temel görev devrimi sürdürmektir. Üretici güçleri geliştirecek, üretimi artıracak olan da budur. Ancak devrimi sürdürmenin mantığı esasta üretici güçleri geliştirmek, üretimi artırmak meselesi değildir. Komünizm doğrultusunda toplumu her yönlü dönüştürmektir. Partizan dergisinin yaptığı nedir? "Bazen makine-kadro-tekniğin gibi öğeler"i "sosyalizmin zaferini güçlendirmek için" öne çıkarmak. Yani proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmekten vazgeçmek. Madde-bilinç, üst yapı-alt yapı ilişkileri ve sosyalizmdeki özgünlükleri konusunda Maoist nitel sıçramanın bilincinde olmayan Partizan dergisi, üretici güçler teorisi kaynaklı hatalardan muzdariptir.

Bu yanlış çizgiye MLM ile meydan okuyuşumuzu, üretici güçler-Avrupa merkezci anlayışlara Maoist çizgide karşı gelişimizi "Troçkizm" olarak damgalayan Partizan Dergisi'ne, Troçki'nin ne dediği ve kendileriyle ortaklıklarını göstererek, aşmalarına yardımcı olmayı da görev biliyoruz. Sosyalist inşa konusunda genelde hatalı çizgisinin bir yönü de şuydu, Troçki, Par-

tizan dergisinin de “Görelî olarak esas alınabilir” dediği ve sosyalizmi makine-teknoloji-sanayi den ibaret görüyordu. Devrimi sürdürme değil, hızlı bir sanayileşme programı öneriyordu. İşçi-Köylü temel ittifakını reddediyordu. NEP politikasını sol lafazanlıkla yadsıyordu. Marksizmin özüne değil, lafzına sarılıyordu. Bu lafızla “tek ülkede sosyalizm mümkün olmaz, dolayısıyla genel bir Avrupa devrimi olmadan, Sovyetler birliğinde sosyalizmin inşası olanaksızdır” diyordu. Bazı tali hatalar yapsa da yoldaş Stalin Leninizm’i savundu. Dünya devriminin hizmetinde sosyalist inşa pratiğine girildi. Köylülüğü-tarımı hesaba katmayan hızlı sanayileşme tek yanlı projesiyle, NEP’e karşı çıkan Troçki dönemin koşullarının bu zorunlu siyasetinin daha başka koşullarda eskidiğini de anlamaktan uzaktı. Sol lafazanlığı sağcılığa dönüştü. NEP’in terk edilmesi gereken dönemde, yapılması gereken zengin ve orta köylülüğe yönelme, tarımın kolektifleştirilmesi mücadelesine karşı çıktı. Buharin gibi kapitalizmin unsurlarının korunması, Nepmanlar-Kulakların hedeflenmemesi gerektiğini söyledi. Troçki ve Buharin’in çizgisi yanlış, bazı tali hatalar içerse de Stalin’in çizgisi doğrudur. On büyük ilişkide Mao’nun da izah ettiği gibi Stalin’de hata olan kolektifleştirme siyaseti değil, bazı ideolojik siyasi çizgi problemleri ve kitle çizgisindeki meselelerdi. Bu problemler, köylülüğü zora sokan uygulamalara götürdü. Troçki’nin “olamaz” dediği sosyalizmin inşasının tek ülkedeki zaferinin mümkün olduğu görüldü. Eskiden mümkün görülmeyen “tek ülkede sosyalizmin inşası” eksik anlayışı 1915 yılında ki Avrupa Birleşik Devletleri adlı makalesinde Lenin şöyle aşmaya çalışmıştı. Demişti ki; kapitalizmin eşitsiz politik gerçekliği tek ya da birkaç ülkede sosyalizmin zaferini mümkün kılmaktadır. Troçki, Marksist teorinin özünü değil, lafzını aldığı için eskimiş formülasyonlara takılıp kalıyordu. Troçki, bilimin, yeni gelişmelerle eskiyen bazı anlayış ve formülasyonlarına bir bekçi misali sarılıyordu. Hat-

ta Lenin’den bile alıntılar veriyordu. Evet, Lenin Rusya’da “Aralık ayaklanması” sonrası Avrupa devrimi imdada yetişmezse, tek başına Rusya proletaryasının kavgasının zaferinin mümkün olmayacağını söylemişti. (1905’lerde) Bilimin özüyle (koşullara bağlı gelişmesiyle) değil, lafzıyla ilgili Troçki bu eskimiş ve aşılması gereken formüle sarılıyordu. Rusya’nın ekonomik geriliğini gerekçe göstererek, üretici güçler teorisi eksenli bir yaklaşımla, sosyalist inşaya karşı çıkıyordu. 2. enternasyonal revizyonizminin yaptığı da buydu. Onlarda Marksizmin özüne düşmandılar, ama lafzını alıyorlardı. Batıda sanayi devrimlerinin ortaya çıkardığı tarihsel rolüyle de oldukça güçlü işçi sınıfı gerçekliği ve Avrupa çapındaki güçlü devrimci dalga ortamı üzerinden yükselmiş dönemin Marksist devrim stratejisini o koşullarla ilişkisi içerisinde ele almıyorlardı. Biçimsel yaklaşıyorlardı. Çarpıtıyorlardı. Devrim ancak üretici güçlerin gelişkin olduğu Avrupa’nın işi olarak görüyorlardı. Rusya’daki devrimi-sosyalist inşa mücadelesini “sen de nereden çıktın” misali ve geleneksel formüllere uymuyordu. Bu yüzden küçümsüyor, reddediyorlardı. Devrimin fırtına merkezinin, eskinin tersine, Rusya’ya kaydığı gerçeğine ısrarla karşı çıkıyorlardı. Bilimin özde değil sözde ve biçimsel bu sahiplenışı, kapitalizmin emperyalizm aşamasının ortaya çıkardığı yeni gerçeklere ve çelişkilerin nasıl bir hal aldığına revizyonist çizgileri gereği vakıf olmuyorlar. Partizan dergisine hatırlatırız ki, Üretici güçler teorisi ve Avrupa merkezlik hem Troçki ve hem de bir 2. Enternasyonal hastalığıdır. MKP’nin bunlara eleştirisinden Partizan dergisi niye rahatsızdır? 2. Enternasyonal’in revizyonist üretici güçler teorisinin eleştirilmesinden, Leninist emperyalizm tahlilini ve Leninist devrim anlayışının savunulmasından niye rahatsızdır. Marks döneminin aksine Avrupa değil, devrim odağının Rusya gibi emperyalizmin zayıf halkalarına kaydığını belirtmemizden, buna karşı çıkan revizyonist üretici güçler teorisine Maoist meydan okuyuşu-

muzdan niye rahatsızdır? Şunu söyleyelim, revizyonist üretici güçler teorisi aşılmıyordu, Ekim Devrimi'nin zaferi mümkün olmazdı. Sosyalizmi üretici güçlerin yüksek derecede gelişme seviyesine bağladıkları içindir ki, hem Troçki ve hem de 2. Enternasyonal revizyonizmi Ekim devrimine karşı durdular-küçümsediler-reddettiler. Bu saçmalıkları deşifre eden Leninist çizgi Ekim devrimi ile taçlandı. Sosyalizm üretici güçlerin geri olduğu ülkelerin işi olamaz diyen Troçkizm ve 2. Enternasyonal revizyonizmi, yenildi! Bu yenilgiyi gösteren Leninist çizgiyi bilinçli savunuşumuzu Partizan dergisi şöyle değerlendiriyor. "İşçi sınıfının bilimsel dünya görüşüne olan düşmanlığı dışa vurmaktır. Marksizmi 'Avrupa Merkezci' bir düşünce tarzı olarak göstermeye çalışanlar, Troçkistler ve Marksizmi revize etmeye çalışan MKP gibi küçük burjuva oportünist akımlardır" (Pzn sayı 51 sf 46-47)

Üretici güçler teorisini eleştirmek proletarya bilimini savunmaktır. Revizyonizme karşı çıkmaktır. Avrupa Merkezci olan Marksizm değil, Troçkizm ve 2. Enternasyonal revizyonizmidir. Onların üretici güçler teorisi savunuculuğudur. Bunları eleştirmiş olmamızı "Troçkist"likle suçlamak, iftira ve rasgele damgalamayı siyaset haline getirmektedir. Hem düşünce ve hem de metot olarak bu Partizan dergisi duruşu Marksizme yabancısıdır. Partizan dergisi bize Troçkizm, oportünizm çamuru atacağına onların ne olduğu ve hangi tarihsel süreçlerde ve nasıl ortaya çıktıklarını kavramaya çalışmalıdır. İşçi aristokrasisinin çıkarlarını teorileştiren ve bu çıkarlar yüzünden emperyalist sömürgeciliği "barbarlığa karşı medeniyet" olarak destekleyen revizyonizmdi. Ezilen ulus ve halkların devrim mücadelesine "sosyalizm barbarların işi olamaz" anlayışıyla karşı çıkan revizyonizmdi. Sömürgeleri sanayileştiriyor gerekçesiyle emperyalist boyunduruğu öven revizyonizm, ezilen ülkelerde devrime açıktan karşı çıkıyor, kapitalist ekonomiye geçebilmeleri için "modern batı devletlerinin" boyunduruğunu kabul etmeye, onlara

entegre olmaya çağırıyorlardı. Üretici güçler teorisi savunuculuğu "Avrupa Merkezci" emperyalist şovenist 2. Enternasyonal ihanetini MLM'nin rehberliğinde yırtan Maoist komünistleri Troçkizmle suçlayan Partizan dergisi, şunları bilmiyor mu? "süreklili devrim" dediği teorisiyle Troçki, proleter dünya devriminin bir bileşeni olarak ezilen ülkelerde Yeni Demokratik Devrim mücadelesine karşıydı. Köylülüğün devrimci rolünü anlamaktan uzaktı. Bu ülkelerde demokratik devrimin ve niteliğini anlamak durumunda değildi. Buralarda proletaryanın "çoğunluk" değil zayıf olduğu ve kapitalist gelişme seviyesinin "geriliği" gerekçesiyle devrime karşı çıkıyordu. Ezilen ülkelerin emperyalistler tarafından talanından edilen karların kırıntılarıyla beslenen-satın alınan işçi aristokrasisinin çıkarlarının savunulmasını temsil eden revizyonizm, emperyalizm ve kapitalizm kuyrukçuluğuydu. Bernştayn-Kautskici emperyalizme yedeklenme stratejisi bu durumla alakalıdır. Sosyalizmi yüksek kapitalist gelişme seviyesi dedikleri esasında barbar uygarlıkla eşitleyen revizyonizme Troçkizm özde karşı değildi. Kendisi de Avrupa merkezciydi. Ekonomistti. Çin devrimine bunun için karşı çıkıyordu. Marksizm-Leninizm düşmanı Troçkist "vulger Marksizm"e meydan okuyuşumuz ve Marksizm'in ekonomizme indirgenmesi safatasına, devrimi-sosyalizmi üretici güçlerin yüksek gelişme seviyesine bağlayan, dolayısıyla, Avrupa dışındaki devrimi, cahillerin reaksiyonu şeklinde damgalayan revizyonizme karşı mücadelemiz Partizan dergisini niye rahatsız ediyor? Sebep, elbette bilimimizin Maoizmle katettiği yeni nitel gelişme aşamasının kavranmamasıyla ilgilidir. Diyalektik değil, bu mekanik-ekonomist kaba maddecilik ve bu kaba pozitivizm, bir revizyonizm nişanesi olarak, proletarya devrimini (özellikle ezilen ülkelerde) reddediyordu. Marksizm Avrupa merkezci değildi. Marksın kendi koşullarında genel Avrupa devrim beklentisi o objektif koşullarda doğuydu. Emperyalizm ile birlikte başka

koşullar ortaya çıktı. Eski formülle hareket edenler bir geleneksel yerleşik alışkanlık yaratma durumundaydılar. Bunu yaratırken Marksizm'in özüne değil, lafzına dayanmaktaydılar. Marks dönemi objektif koşullarının sonucu ve tecrübelerin sınırlamaları vesilesiyle durumu anlıyoruz. Maoizm öncesi anlamış olsak da bazı tali hataları Maoizm seviyesiyle ele alma ve aşma durumundayız. Mao da böyle yaptı. Partizan dergisi bize saldırırken aslında Mao'ya saldırıyor. Sovyet ders Kitabı ve Siyasal İktisat Üzerine Notlar'da Mao şöyle diyordu. "Devrim kapitalist üretkenlik düzeylerinin yüksek ve proletaryanın çok olduğu batı ülkelerinde değil de, kapitalist üretkenlik düzeyinin görece düşük ve proletaryanın görece zayıf olduğu doğu ülkelerinde başarılıydı" (sf 151). Yanlış olan Marksizm değil, koşullarda meydana gelen değişikliklerin objektif sonucuydu bu. Strateji ve taktikleri koşullarla ilişkisi içerisinde ele almayıp, her durumda mutlak izlenmesi gereken kutsal kanunmuş gibi addedenler revizyonistlerdi. Mao revizyonizme meydan okudu. "Batının kapitalist ülkelerinde istihdam ve ücret düzeyi görece daha yüksektir. Bu ülkelerdeki işçiler burjuvaziden derin bir şekilde etkilendiklerinden, sosyalist dönüşümü tamamlamak o kadar kolay olmasa gerekir. Ayrıca makineleşme derecesi yüksek olduğundan başarılı bir devrimden sonra başlıca sorun makineleşmek değil, halkı dönüştürmek olacaktır"(Seçme Eserler 6, sf 167) Peki Mao'nun bu söyledikleri Marksizm'in reddi miydi? Hayır, ilerletilmesiydi! Objektif sınırlamaların yol açtığı zayıflıklar ve gelişmelere bağlı olarak eskiden ve değiştirilmesi gereken önceki öngörülerle Lenin de uğraştı. Eleştirdi. 1920'de Komüntern'le Milletler Ve Sömürgeler Sorunu yazısında şunları diyordu: "Şimdi kuruluşlarına doğru yol almakta olan, savaştan beri de ilerleme yönünde belli bazı adımlar attıkları görülen geri kalmış ülkeler için kapitalist ekonomik gelişme aşamasının kaçınılmaz olduğu iddiasını doğru buluyor muyuz? Buna olumsuz cevap verdik

(...) enternasyonal, geri kalmış ülkelerin (...) kapitalist aşamadan geçmek zorundan kalmadan, Komünizme varabilecekleri tezini de teorik gerekçesini göstererek savunmalıdır" (Toplu eserler 31 Sf 340-345)

Demek ki geçmişte devrim için belli bir kapitalist gelişme aşamasının zorunlu olduğu şeklinde bir yön içeren geleneksel bir yaklaşım mevcuttu. Lenin'de bunu eleştirdi, Mao da! Yine eski yaklaşım seviyesinde, "tek ülkede sosyalizmin zaferi" mümkün görülemiyordu. Lenin önderliğindeki Komüntern 4. kongresi bu konudaki Marksist tezi şöyle ifade ediyordu: "4. Dünya kongresi, bütün ülkelerin proletaryalarına, proletarya devriminin tek bir ülkede asla bütünüyle zafer kazanmayacağını, zaferin dünya devrimi olarak uluslar arası alanda kazanılması gerektiğini hatırlatır" önceleri, Lenin ve Stalin'in görüşü böyleydi. Onlar aştı ama, Troçki bu görüşte çakılıp kaldı. Komünizm elbette şu veya bu ulusal sınırlar içinde kazanılamaz. Enternasyonal proletaryanın dünya çapındaki mücadelesiyle kazanacağı nihai hedeftir. Komünizmin hizmetinde şu veya bu halkada sosyalizmin kesin değil ama zaferinin mümkün olduğunu pratik hayat ispatladı. Troçki Komünizm'le sosyalizmi aynılaştırıyordu. Dolaşısıyla birkaç, ya da tek ülkede sosyalizmin zaferini olanaksız görüyordu. Onun sürekli tek tip devrim teorisi yanlıştı. Troçki, Sosyalizmin zaferini ancak "Avrupa'da birden ve eş zamanlı olanaklı" görüyordu. Rusya'da sosyalist inşayı boş ve umutsuz bir çaba olarak değerlendiriyordu. Tek ülkede sosyalizm olmaz anlayışıyla Sovyetler de sosyalist inşaya karşı çıkıyordu. Ekim devrimi ve sonrası bilinen olumsuz rotasının nedeni, savunduğu bu yanlış çizgiydi. Troçki'ye karşı Stalin çizgisi doğrudu ama hatasız da değildi. Sosyalizmin zaferi mümkündü ama bunu yoldaş Stalin gibi "kesin zafer" şeklinde sunmak yanlıştı. Stalin sosyalizmin kesin olmayan Rusya'da ki bu zaferini "sosyalist toplumun inşasının tamamlanması (...) herkese ihtiyacına göre (...) komünist topluma girmiş olma"

(SBKB Tarihi, kısa ders Sf 4189) şeklinde gösteriyordu. Hatasını daha da ileriye götürüyor, devletin Komünizmde de var olacağından bahs ediyordu. “Devlet komünizm döneminde varlığını sürdürecektir mi? Evet, eğer kapitalist kuşatma ortadan kaldırılmazsa, eğer dış saldırı, askeri saldırı tehlikesi yok edilmezse sürdürülecek” (Leninizmin sorunları Sf 731-732)

Kapitalist kuşatma altında ve bir ülkede Komünizm olmaz. Sınıfsız toplum olan Komünizm devletle bağdaşmaz. Devlet, sınıf karşıtıklarının ürünüdür. Stalin sosyalizmle Komünizmi karıştırmamanın yanı sıra Leninist devlet öğretisinde bir kırılma içine giriyor. Sosyalist inşada müdafaa edilmesi gereken zaferi savunmak “kesin zafer” şeklindeki Stalin’in teorik sapmasını eleştirmeyi de gerektirir. Mao da öyle yaptı. Peki Partizan dergisi Mao’ya ne diyor?

Önce Mao’nun dedikleri:

“Ağır sanayi ve hafif sanayi ve tarım sorununa gelince, Sovyetler birliği son ikisine yeterince önem vermedi (...) halkın kısa ve uzun vadeli çıkarlarını birleştirmede başarılı olamadılar. Çeliğin temel makinenin de yürek ve ruh olduğunu söyleyerek, ağır sanayinin önemini büyüttüler. Stalin bir yandan üretim araçlarının devletin mülkiyetinin de olduğunu söylüyor, diğer yandan ise köylülerin onu satın alacak güçlerinin olmadığını söylüyor. Aslında Stalin kendisini aldatmaktadır. Devlet köylülüğü çok sıkı hiç esnek olmayan bir şekilde kontrol etti. Stalin iki geçiş için uygun yol ve araçları bulamadı.

(...) üst yapıdan ve üst yapı ile iktisadi temel arasındaki ilişkiden söz etmiyor .... sadece ekonomiye değiniyor. ....halkın rolü, emekçinin rolü, bunlara değinmiyor” (Sovyet iktisadının Eleştirisi Sf 139-140-141)

Şimdi de Partizan dergisine bakalım.

Partizan dergisine göre ise şıpka geçidinde her şey yolunda. Maoizm’de ne ki, Mao’nun Staline eleştirileri ne ki? Var olan bazı ufak tefek sorunları da (!) 1950’lerde Stalin bizzat kendisi aşmış zaten. Diyorlar

ki “Stalin’e bu konuda hiçbir haklı temele dayanmayan eleştiriler yöneltilmektedir” “buna ancak kargalar güler” (Partizan 14 Sf 36) demektedirler. Hadi bunlar neyse ama, ya şuna ne dersiniz;

“Mao Stalin’in ekonomik-teorik çözümlerini paylaştı” (age. sf 44). Buyrun! Hem de Mao’nün yukarıya aktardığımız onca eleştirisine rağmen! Bu kadarına da pes doğrusu!

Hayır, kesinlikle paylaşmadı! Bu, Partizan dergisinin konuya ilişkin soyut teorilerine Mao’yu alet etme seviyesizliği dışında bir şey değildir. Mao, burjuva hukuku ve ideolojisini yıkmamız gerekir dedi. Bunun mahiyetini, dayandığı toplumsal çelişkileri açıkladı. Diyordu ki: “Meta üretiminin var olması mı daha iyi yoksa olmaması mı? Herkes bunu incelemeli, Stalin’in son mektubundaki görüş açısı, hemen hemen tümüyle yanlış. Temel yanlış köylülüğe duyulan güvensizliktir. (Seçme Eserler 6, sf.103) Yeterince açık değil mi? Bu, apaçık durum neyi gösteriyor? Durum; Stalin’le Maonun her konuda hem fikir olmadıklarını anlatıyor. Göstermeye çalıştığımız gibi diğer konuların yanı sıra, meta üretimi-planlama-değer yasası-sosyalizmde baş çelişki meselelerinde Mao, Stalin’le hem fikir değildi. Mao sosyalizmde de proletarya burjuvazi baş çelişkisini ele alıyor, doğru siyasi çizginin önemine ve bu temelde kitlelerin proletarya devrimine seferberliğine dikkat çekiyor, Stalin’in hatalarını paylaşmıyordu. Kapitalist ülkelerle aradaki uçurumları kapatmak için ağır sanayi yarışını, hızlı sanayileşmeyi siyasi çizginin önüne geçirmiyordu, proletarya devrimini sürdürmeyi esas alıyordu. Partizan dergisi bu temel ayırımları yok farz ediyor. Örneğin geriye dönüş sorununda Mao Stalin’le hem fikir miydi? Değildi. Maoizm’e ulaşmak yerine “Stalin savunulmadan ML savunulamaz” demek Stalin’in doğrularının değil hatalarının savunuculuğudur. Maoizm’in reddidir. Maoizm şahsında MLM’ye saldırıdır.

Günümüzde, tüm sosyalizm dönemi boyunca proletarya ve burjuvazi arasındaki çelişkiyi, bunlar arasındaki sürekli sınıf mücadelesini ve toplumdaki nesnel çelişmelerden kuvvet alarak parti ve devlet iktidarının beyninde kümelenen yeni burjuvaziyi görmemekte inat eden, dolayısıyla, proletarya diktatörlüğü altında devrimin mütemadiyen sürdürülmesi konusunda BPKD'nin evrensel derslerini yadsıyan yani bilimimizin Maoizmle ulaştığı yeni nitel aşama ile bütünleşmeyen her kim olursa olsun, Komünist değildir. Stalin'in tali hatalarını savunan Partizan dergisi, bilimi eski seviyede bile tekrar etmemekte, daha da ötesi, bir kırılma durumu içinde olduğunu göstermektedir. "Stalin savunulmadan Marksizm Leninizm savunulamaz" şiarı hataları yüklenen partizan dergisinin MLM'ye karşı inatçı bir ayak direyişidir. Proletarya bilimi böyle savunulamaz-uygulanamaz-geliştirilemez. Devrimci proletarya biliminin her alanda topyekun ilerletilmiş olmasını temsil eden Maoizm'in savunulması proletarya biliminin diğer ustalarının savunulmasını da kapsar. Bu, en yüksek seviyeyi savunmayı esas almak yerine, objektif koşullar-sınırlamalar v.b açısından geçmişte savunulması mümkün olmayan aşamaların seviyesinde kalmak bir yana onu bile kıran Partizan dergisi yürüyüşü, proletarya bilimini savunma değildir. Doğru şudur. Maoizm savunulmadan ML savunulamaz! Sosyalizmde iktisadi-siyasi-sosyal nedenlerini eski tecrübe ve pratik yoluyla ulaşılmış yeni nitel ilerleme seviyesiyle izah ederek, BPKD çözümünü gösteren Maoizm'in katkılarını Partizan Dergisi objektif olarak reddetmektedir.

Partizan dergisinin söylediklerine bir daha bakalım.

"En nihayeti revizyonizm tehlikesini, Yareşenko ile girdiği polemikte de geri dönüş sorununu ana hatlarıyla ele alıyor" (Pzn 14 Sfç 42). Yani Stalin yoldaş sosyalizmde geri dönüş sorununu ve buna karşı mücadelenin derslerini özetlemiştir. Sorunu

çözmüşse Partizan dergisine sormak isteriz. O zaman nedir Mao'nun katkısı? Bazen dillendirdiğiniz "katkı" kelimeleri bu durumda ölü bir sözcükten öteye bilimsel herhangi bir değer taşıyabilir mi? Oysa gerçek şudur. Tarım ve endüstride sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmiş olmasından sonra, Stalin sosyalizmin "Antagonist çelişkilere arındığı" görüşündedir. Tehlikenin sadece devrilmiş eski sömürücü güçlerin kalıntılarından ya da emperyalist müdahale ve komplolardan, kendi deyimi ile "dış tehlike"den geleceği düşüncesindedir. Tehlikenin esasta parti ve devlet içinde kümelenen yeni burjuvaziden geldiğini ve toplumsal sebeplerini görememektedir. Mülkiyet ilişkilerindeki sosyalist dönüşümlere rağmen, devam eden emeğe göre işleyişi içerdiği problemleri, üretim ilişkilerinden üreticilerle-yöneticiler, üreticilerin kendi arasında ve kafa-kol, kır-kent çelişmelerinin ve sınıf karakteri proleter olsa da "burjuvazisiz burjuva devlet" gerçeğinin dolayısıyla devrimi sürekli devam ettirme ihtiyacının teorisi yoktur. Hatalar ise vardır. Demektedir ki, sosyalist dönüşümlerin tamamlanmasından sonra "kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdır." Pratik, bu yaklaşımın yanlışlığını gösterdi. Partizan dergisi görmemekte niçin direniyor? Maoizm'i savunmadaki kavrayışsızlık, seviye geriliği ve eski hataları paylaştığı için.

PARTİZAN DERGİSİ VE YENİ DEMOKRATİK DEVRİM

Lenin-Stalin yoldaşlar ve Komüntern, emperyalist kapitalist ülkelerle sömürge yarı sömürge ülkelerde devrimin koşullar açısından görevler itibarıyla, biçimde var olan ayırım çizgilerini genelde doğru ortaya koydular. Troçkist sürekli devrim vitrinli tek tip devrim teorisi bundan ayrıydı. Troçki ezen ezilen ülkeler ayırımını, iktisadi-siyasi-sosyal koşullardaki farklılıkları dolayısıyla amaçta değil, objektif koşullar

daki farklılıklar ve bundan kaynaklanan görevler gereği devrimin biçimde ayrılıklar gösterebileceğini yadsıyordu. Stalin yoldaş, Troçkist çizgiye haklı olarak karşı çıktı. Genelde doğruydular. Doğruları, bayrağımızdır. Ancak Komünern ve Stalin yoldaş'ta bu noktada tali hatalar da vardı. Bunları da göreceğiz. Bayrak edindiğimiz doğruların bizlere yüklediği komünist sorumluluk gereği görmek zorundayız ki, bu, ne Stalin yoldaşın doğrularının önemini azaltır ne de proletaryanın beş öğretmeninden biri olduğu gerçekliğini ortadan kaldırırsa. Bu, bu kadar açık ve kesin. Gerisi laf-ü güzafır!

Çin'de Vang Ming'ler doğruları değil, bu bahsettiğimiz hataları temsil ediyorlar-

yıflıkları pratik tecrübelerin yardımıyla aştı. İki çizgi mücadelesi yoluyla hatalardan koparak doğruları yeni bir nitel aşamaya ulaştırdı. Hatalara karşı mücadeleyi niye görmek istemiyorsunuz. Partizan dergisi cevap vermelidir. "Çin devrimi Stalin'in iradesine karşı gelerek zafer kazandı" diyen Mao değil midir? Önceleri sol, sonra sağ oportünist Vang Ming'lerin çizgisinde Komünern ve Stalin yoldaşların da rolü olduğunu Mao belirtiyordu. Diyordu ki:

"Devrimimiz başarıya ulaştığında Stalin bunun sahte bir şey olduğunu söylemişti (...) Amerikaya karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşı verdiğimizde devrimimiz (onun gözünde) gerçeklik ka-

Partizan dergisi bilimimizin BPKD ile ulaştığı yeni nitel çıkış noktasını kavramamaktadır. Böylece, aslında BPKD'nin gerçek mahiyetini de yeterince bilince çıkaramamış olduğunu da gösteriyor. Olabilir. Ama devrimci teoride muhafazakarlık, bunların giderilmesine hiç mi ama hiçbir olumlu katkı sunmayacağı gibi, daha geri pozisyonlara sürüklemeyi de kaçınılmaz hale getirir

dı. Sovyet devrimi kopyacılığı yapıyorlardı. Doğmatiklerdi. Daha Çin devriminin seyri içinde Mao, yanlış çizgilere karşı mücadele içerisinde, yeni demokratik devrim-iktidar-iktisat-birleşik cephe ve bu görevleri icra etmenin yolu olarak Halk savaşı konularında nitel katkılarla bilimimizi ilerletiyordu. "Yeni bir şey yok-fark yok ne niteli" misali yaklaşımlarla Partizan dergisi, farkında mı değil mi bilinmez ama Mao'yu inkar ediyor, Mao'nun bu bilimsel ve pratik nitel katkılarına karşı geliyor. Diyor ki:

"Lenin ve Mao'yu karşı karşıya getiren sol oportünist, inkarcı bir yaklaşımdır. Bunların sık sık Mao'ya 'yeni nitel' yakıştırmasını da bulunması sonradan dönmelelerin marifetleri" (Pzn 51 Sf. 49)

Bin kez tekrar etsek de azdır, bir kez daha diyoruz ki yoldaşlar: Mao, Marks-Engels-Lenin-Stalin'in öğretilerine dayandı. Uygulayarak geliştirdi. Aynı zamanda za-

zandı. (...) biz meselelerin üzerine gittik ama onlar bunun sözünü bile etmediler" (Yayımlanmamış yazılar Sf.51)

1943'te Stalin, Çan Kay Şek'e karşı iç savaşı onaylamadı. Çan Kay Şek'le iş birliği önerdi. Bu, o dönem izlediği ve bir stratejik yönelime dönüştürdüğü, faşist kampa karşı ittifak siyasetinin her yerde aynen uygulanmasını isteyen anlayışının sonucuydu. Uygulayan Fransa-İtalya-İspanya devrimlerini yenilgiye götüren sonuçlarını gördük. Karşı çıktığımız Sovyetlerin korunması görevi değildir. Diğer ülke devrimlerinin tek yanlı Sovyet dış politikasına endekslenmesidir. Proleter dünya devriminin diyalektik ele alınmamasıdır. Tek yanlı Sovyetler birliğine tabi kılınarak her ülke devriminin körü körüne bunu takip etmeleri gerektiği yanlış anlayıştır. Bu hatalı teorinin temelleri Komünernin 1928 6. kongresinde atılmıştır. Bu hatayı 1927'ler-

de Stalin formüle etti ve diyordu ki, kim Sovyetleri “koşulsuz” destekliyor, kim “kayıtlar” koymadan her durumda mutlak ve eleştirisiz savunuyorsa o “devrimci”dir. Proleter “enternasyonalist”tir. Merkezi görevi her bir yerde mutlak olarak böyle ortaya koymak, proleter dünya devriminin ilerletilmesini diyalektik ele almaktan uzaktır. Devrimi böyle mutlak reçetelere hapseden mekanizm ve idealizmi eleştiriyoruz. Tarihsel koşullar ve zorunluluklarla ilgili siyasetleri-taktikleri teorileştirme hatası 7. kongrede daha da uç boyutlara götürüldü. Geçici ittifaklar olmaz, böyle taktik bir plan savunulmaz demiyoruz. Eleştirdiğimiz yanlış bir çizgi ile bunun stratejik bir eğilime-teoriye dönüştürülmesi hatasıdır.

Troçkizme Mao’da ve Mao’nün öğrencileri olan bizler de karşıyız. Stalin ve Komünternle de Partizan dergisi gibi her konuda hem fikir değiliz. Genelde doğru çizgilerine rağmen Stalin ve Komüntern yeni demokratik devrim ve Halk Savaşı konusunu bütünlüklü anlamış değillerdi. Çin’de Komüntern’in temsilcisi Brodoni’nin rolü, Stalin ve Komüntern’den bağımsız değildi. Sovyetler ve Komüntern’in uluslar arası strateji ve taktik siyasetlerinin de bir gereği olarak Brodin, Mao’nun çizgisine rağmen, Gomindang ve Çan Kay Şek’le birliği her şeyden önde tuttu. Komünternin hatalarını çok daha sağda yorumladı. Peki bunda Çan Kay Şek’i Komüntern yürütme kurulu fahri üyeliği ile taltif eden Stalin ve Komüntern’in rolü yok muydu? Çan Kay Şek’in ihanetinden sonra bile yoldaş Stalin onu küçük burjuva dost görüyordu. Sonra geri alsada yoldaş Stalin, 1926 telgrafında Çin’de kırdaki devrimci köylü hareketinin silahlı baş kaldırışına olumsuz tutum aldı. Sol oportünist Vang Ming’in sağa çark ederek Mao’nun 1935’lerdeki halk demokrasisi çağrısına Sovyetlerin dış politika stratejisine endekli karşı çıkışı, Komüntern’in 1935 7. kongresinin sağ hatalarından bağımsız değildi. Mao bu hatalara meydan okudu. İyi yaptı. Stalin ve Komünterne kö-

rü körüne bağlı kalsaydı Çin devrimi zafere ulaşamazdı. Bu ve diğer noktalardaki eleştirilerimizi anti Komünterncilik, “Troçkizm kırması” “yarı Troçkizme evrilmiş” olarak gösteren Partizan dergisine sorarız. Aynı eleştirileri Mao da yapmadı mı? Niye Mao’ya açıkça Troçkist demiyorsunuz? Aslında bize saldırarak diyorsunuz. Partizan dergisinin eleştiri konusu yaptığımız savruluşlarının temelinde, Maoizm’e sözde “evet” dese de gerçek anlamda savunmamak yatmaktadır. Mao ile Stalin’in hatalarını uzlaştırma gayreti ve doğmato revizyonist Enver Hoca’dan köklü kopmama ısrarı, yoldaşlarımızın temel hastalığıdır. Esas mesele olan Maoizm’e sarılmadan, Enverci hat ile sonuçlar üzerine cebelleşmek, onun doğmato revizyonizminden köklü kopuşa götürmez. Parti tarihimizin de anlattığı budur. Partimizi geçmişte zincirleyen bu eklektik oportünizmdi. Partizan dergisi bu eklektik oportünizmden köklü kopmamakta direnmektedir. Bize Troçki çamuru fırlatsada bizzat kendi çizgisinde kökleri eskiden de mevcut, Mao’yu fiziken kaybettiğimizden sonraki Enver Hoca çizgisinin yükünü sırtlamaktadır. Partizan dergisi bu yönüyle Kruşçev ve Deng Siao Ping modern revizyonizminden de kopmamaktadır. 1. Konferansımızın esasta doğru-Komünist nitelikli mirasını değil, reddedilmesi gereken olumsuzluklarını sırtlamaktadır. Ne kadar keskin karşı çıkıyor görünürse-görünsün, 1. Konferansın bu olumsuz toprağından beslenerek eklektik-oportünist çizgiye evrilen 1. MK’mızın hatalarına sarılmaktadır. 1. Konferansımızın temel hatası, Mao’nun bilimimize nitel katkılarını anlamaması ve bunun içindir ki Maoizm’i reddetmesiydi. Konferansımız şöyle diyordu...

“Her ne kadar Engels, Stalin, Dimitrof, Enver Hoca ve Mao Ze Dung büyük öğretmenler olmakla birlikte, teoriye yeni temelde bir katkı yapmamışlardır”

Mao’nun nitel farkı yok anlayışıyla Partizan dergisi yukarıdaki alıntıda ki değerlendirmelerin devamıdır. Mao’ya “usta”

deyip “Maoizm” formülasyonunu sözde kabul ederek aynı anlayışı sürdürmektir yaptığı. Böyle bir yönelimle 1. MK’sini (özü atlayarak sadece sonuçları itibariyle) yanlış çizgisine karşı çıkmanın köklü bir değeri olamaz. 1976 Koordinasyon Komitesinin hatalı çizgisiyle sonuçlar üzerine sözde hesaplaşmanın köklü bir kıymeti olamaz. Çünkü; Koordinasyon Komitesi ve 1. MK’nın savrulmasının, halk savaşı çizgisine karşı duruşun temelinde Maoizme yabancılaşma vardır. 1. MK 7. toplantısında bu açıkça ifade edildi. “parti çizgimiz Mao Zedung’un eserleri temelinde yükselmiştir (...) 1. Konferansta reddedilen anlayışlar Mao’nun eserlerinde mevcuttur (...) bu yazılarımızda eklektik bir durum yaratmaktadır.” Doğru söylüyor. Partimizi yaratan Maoizmdi. 1. Konferans bu noktada bir kırılmayı da temsil eder, zira o zaman “Mao Zedung Düşüncesi” formülasyonunun reddedilmesinin nedeni de buydu. Kırılma ortayolcu merkezci eklektik bir çizgiye yol açıyordu, Mao savunuculuğu güdüktü. Bir yandan sözde Mao savunuculuğu bir yandan da en temel nitelik katkılar konularında karşı duruş. Stalin’in hatalarının tekrar edilmesi. Maoizm ile Stalin’in hataları bağdaştırılmaz. Bağdaştırma bir eklektizm örneği ve aslında Maoizm’in utangaçça reddidir. Söz konusu eklektizm Partizan dergisinde de mevcuttur.

BPKD yani MLM, yeni-nitel bir evredir. Maoist nesil ve onun bir parçası olan partimiz bu aşamanın ürünüdür. Partizan dergisi evrensel tarihi öneme sahip bu yeni çıkış noktasına karşı, kendiliğindencilikte direnen muhafazakar mevzilenişte çıkmama inadındır. Yığınaktaki temel hatası budur. Maoist bilimsel çıkışı bizim nezdimizde “inkarcılık”la suçlamaktadır. Bilim kendisini eleştiriden muaf tutmaz. Kendisine de diyalektiği uygulamak durumundadır. Bilimi eleştiriden-diyalektikten muaf tutmayanlar, gelişmelere bağlı olarak, eskiyeni-sınırlamalar vesilesiyle geçmişte görülmesi mümkün olmayan meseleleri pekala kavrayabilirler. Maoizme ulaşma, savun-

ma, uygulama çizgisi ve pratiğini “Troçkizm” olarak suçlayan muhafazakarlık bilimidir ki, Stalin ve Komünternin hatalarından kopulmadan Maoizme çıkılamaz. Çıkamayan Partizan dergisi, Hocacı külfetle yüklüdür. Enver Hoca da Maonun Stalin ve Komünterne eleştirilerini Partizan gibi reddetmekte, onların hatalarını teorileştirmektedir. Bu temelde Mao’yu “Marksizme düşman” gösteren Hoca gibi Partizan dergisi de doğrudan Maonun şahsına saldırmasa da, Maoizm’i savunduğumuz için bizi “sonradan görme ve döneç” şeklinde değerlendirmektedir. Enver Hoca daha açık davranıyor. Maoizme açıktan bayrak kaldırıyor. Partizan dergisi ise Komüntern ve Stalin’in hatalarını savunurken bir yandan da Maoizm’i sözde savunmaktadır. Yani doğmato revizyonist anlayış eklektizm ile harmanlanmaktadır.

Enver Hoca şöyle diyordu.

“Mao Ze Dung önderliğindeki ÇKP ile Stalin önderliğindeki SBKP arasındaki çelişkiler, ÇKP ile Komüntern arasındaki çelişkiler, ilkeler üzerine, (...) çelişmelerdir. Örneğin ÇKP MK, Komüntern’in Çin’de devrimin (...) hakkındaki tezlerini benimsemedi” (Emperyalizm ve Devrim Sf 348-349)

Tahrifatları bir yana, Enver Hoca doğmato-revizyonist görüşlerine Stalin ve Komünternin tali hatalarını da gerekçe yapmaktadır. Onların hatalarını savunmaktadır. Bu tali hataları savunmada Partizan dergisi de, Enver Hoca ile ortak durumdadır. Komüntern ve Stalin, esasta (devrim aşaması ve görevleri, köylülüğün rolü, gibi) Enver Hoca’nın aksine Mao ile içerikte aynı yönetime sahipti. Troçkist çizgiye karşıydı. Mao da biz de karşıyız. Devam edelim. Mao Stalin’e ne diyordu. “Çin’de yeni demokrasi meselesini tam anlamadı, iktidarı almamıza karşı çıktı” (Yayımlanmamış yazılar Sf169) Stalin’in böyle yapmasının sebebi izlediği uluslar arası ittifak siyasetini her bir ülke için stratejik bir aşamaya dönüştürmesiydi. Yeni demokrasi stratejisi

böylece bulandırılıyor, “Burjuva demokrasi” yeni demokrasiye geçmeden mutlak izlenmesi gereken stratejik bir aşama olarak ele alınıyordu (objektif olarak). Bunu, alıntıyı verdiğimiz yerde Mao ile diyalog içinde Kay Şeng açıkça şöyle ifade ediyordu. “Yeni demokrasi üzerine, dünya komünist hareketi açısından çok önemlidir. İspanyol yoldaşlara sorduğumuzda kendileri için meselenin yeni demokrasiyi değil, burjuva demokrasisini kurmak olduğunu söylediler. Kendi ülkelerinde, üç noktayla: orduyla, köylük bölgelerdeki siyasi iktidarla ilgilenmediler. Kendilerini tamamen Sovyet dış politikası ihtiyaçlarına uyarladılar ve hiçbir şey başaramadılar” (Age Sf 169)

Çan Kay Şek’in diyalogdaki bu sözlerini Mao şöyle noktalıyordu. “Bunlar Cen Du Sio’nun politikalarıydı (...) bu tamamen yanlıştır.”

“Bunlar aynı zamanda ne siyasi iktidarı istiyor ne de köylülüğü seferber ediyorlardı. O sırada Sovyetler Birliği onlara şöyle dedi. Eğer proletarya önderliğini kabul ettirirseniz, İngiltere ve Fransa buna karşı çıkabilir ve bu Sovyetler Birliği’nin çıkarlarına uygun düşmez.” (Age S.f 169)

Kaçak davranmaya gerek yok, açık olalım. Partizan dergisi, ne diyorsunuz? Bunlar “mülteci görüşler” midir? Popülistçe geri duyguları okşayarak siyaset yapmak, evet makyavelist bir siyasettir, pragmatist felsefenin siyasetidir, ekonomizmin cilvesidir, ama Maoist siyaset değildir. Bilimsel yöntem ise hiç değildir. Mao’unda yukarıda söylediği gibi İspanya devriminin yenilmesinde, Komüntern-Stalin ve Sovyetler birliğinin rolü vardı. Yanlış direktifler verdiler. Çin’e de vermişlerdi. Mao kabul etmedi, uygulamadı. Devrim bu hatalara itaat etmemekle iyi yaptı ve Çin’de zafer kazandı. Doğruları savunduğumuz için bizi “döneklilikle” damgalayanlar, bu konularda Mao’ya ne diyecekler? Akıma karşı yüzme cesareti gösterilmelidir. Partizan dergisi bunu yapamıyor. Mao akıma karşı yüzmede örnektir. Ve diyordu ki, “3. Enternasyonalin

dağılmasından önce bile, biz 3. Enternasyonalin emirlerine bile itaat etmiyorduk. (...) On yıl boyunca onlara hiç itaat etmedik. (Age. S.f 170)

Maoizm’in rehberliğinde bizde hatalara itaat etmiyoruz. Partizan dergisi bundan ötürü bizi “döneklilikle” suçlaması, Maoizm’in reddine başka bir örnektir. Hatalara hürmet göstermeyeceğiz. Boyun eğmeyeceğiz. Zayıflıkları eleştirmekten korkmayacağız. Bilimin böyle gelişeceğini bileceğiz. Bu suç ise Mao gibi bu suçu işlemeye devam edeceğiz.

Proleter dünya devriminin bir üssü olarak Sovyetler birliğinin korunmasına duyarlılık reddedilemez bir gerekliliktir. Böyle bir gereklilik, her parçada proletaryaya kendi burjuvazisinin hesabını görmedeki esas rollerini unutturmaya götürülemez. ABD-İngiltere-Fransa ile 1946 Sovyet uzlaşmasına (Taktik olarak anlaşılabilir) Mao’nun yaklaşımı öğreticidir.

“Böyle bir uzlaşma, kapitalist dünya ülkeleri halklarının aynı şekilde davranıp kendi ülkelerinde uzlaşmalarını gerektirmez.”

Oysa Komüntern ve Stalin uluslar arası ittifakın zarar görmemesi kaygısıyla her yere uzlaşma telkin ediyorlardı. Kurtuluş savaşı sırasında Mao, Stalin için şöyle diyordu. “Devrime hız vermemizi istemedi” yani telkin edilen devrim değil, burjuva demokratik cumhuriyet siyasetidir. Yeni demokrasi genel programı değil, uluslar arası Sovyet ittifak siyasetinin Çin’de bir strateji olarak ele alınması talimatıdır. Bu talimatı Mao reddetti, bizde reddediyoruz. Eleştirdi, bizde ondan öğrenerek eleştiriyoruz, eleştireceğiz.

Çin’e Marksizm Lenizmi getiren ekim devrimiydi. ÇKP, onun ürünüdür. Marks, Engels, Lenin, Stalin elbette proletaryanın evrensel öğretmenleriydiler. Mao’da onlardan öğrenerek, uygulayarak ve pratiğin ortaya çıkardığı sorunları çözüp yeni katkılarla geliştirerek ilerleme çizgisindeydi. Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokrasi,

Sosyalizm ve diğer konulardaki nitel ilerleme, geleneksel mülkiyet, geleneksel fikirlerden tıpkı Marks ve Lenin ve metotları gibi köklü kopuştu. Ne Yeni Demokrasi, ne de Sosyalizm kutsanan-mutlaklaştırılan şeyler değildir. Tarihsel zorunlu görevlerdi. Amaç Komünizmdi. Bu perspektifle “yeni demokrasi”yi sağlamaştırmanın ötesine geçmeyen burjuva demokratik ideallerle sınırlı burjuva devrimciliği deşifre edildi. Sosyalizme gitmeyen, komünizme yürümeyen toprak reformunu her şey zanneden burjuva çerçeveyi sonuna kadar yaşatmaya kendilerine hasredenlerin sözde bilimselliği ancak dinsel olmayı hak ediyordu. Demokratik Devrim’den sonra derhal sosyalizme yürüme, proletarya iktidarı altında devrimi devam ettirme konusunda erişilen yeni-nitel teorik aşama, Komünist partisi-devlet iktidarı içinde kapitalist yola koyulmuş yeni burjuvayı rahatsız etti. İleri gitmek istemeyen geçmişin bu devrimci demokratları, geçmişte de komünist değil, saflara komünist ideolojiyle katılmamış, burjuva toplum özlemleriyle yer almış ve sosyalizme, komünizme yürüyüşe engel olmaya çalışan gerici rolleriyle sahneye çıkmışlardı. Mao’nun Yeni demokratik devrim teorisi ve stratejisi de bilimimizde yeni-nitel evrensel önemde bir ilerlemeydi. Yeni Demokratik devrim-Yeni demokratik İktisat, kendi başına bağımsız değil, sosyalizme yürüyüşte zorunlu-aşamalı bir diyalektik ilişki içinde ele alındı. Yeni Demokratik Devrim’in iktisadi-siyasi politikası ile Halk Savaşı Stratejisi arasında da doğrudan bir ilişki vardır. İlgisiz ve her biri kendi başına öğeler değildir. Hepsi icra edildikleri tarihsel koşullarda da dünya devriminin, onun Komünizm amacının hizmetindeydiler. İttifaklar (Cephe) politikası da öyle. Öyle olmasaydı, Komüntern-Stalin ve Dimitrof’un da hatalarının rol oynadıkları ve İspanya-İtalya-Yunanistan partilerinin yaptıkları gibi, yeni demokrasiyi yadsıyan ve burjuva demokrasisini mutlak-zorunlu stratejik bir aşama olarak kabul edip yenilgiye yol açan hata aşılamazdı. DHD-DHİ-Halk Savaşı

konuları da bunlarla ilişkili Cephe-ittifaklar konusundaki Maoist görüşlerin muhtevası da evrensel yeni nitel bir aşamayı temsil eder.

PARTİZAN DERGİSİ VE BPKD

Partizan dergisi bilimimizin BPKD ile ulaştığı yeni nitel çıkış noktasını kavramaktadır. Böylece, aslında BPKD’nin gerçek mahiyetini de yeterince bilince çıkarılamamış olduğunu da gösteriyor. Olabilir. Ama devrimci teoride muhafazakarlık, bunların giderilmesine hiç mi ama hiçbir olumlu katkı sunmayacağı gibi, daha geri pozisyonlara sürüklemeyi de kaçınılmaz hale getirir. Dolayısıyla, muhafazakarlık ve kibirlikten uzak durarak öğrenmeye çalışmak, her zaman için en devrimci yoldur. Öğrenmemek için çıkış noktamız ise yine her zamanki gibi proletaryanın öğretmenleri olmalı. O halde birlikte kulak verelim:

Marks 1871 tarihinde Kugelman’a onun Paris Komün’ünü herhangi bir güncel gelişmeyle bir tutarak tarihsel önemini yadsıyan anlayışını eleştiren bir mektupta şöyle diyordu: “13 Haziran 1849 vb. küçük burjuva gösterilerini, Paris’teki güncel savaşla karşılaştırmanı hiç anlamıyorum....

Paris tarafından verilen kavga sayesinde işçi sınıfının kapitalist sınıf ve kapitalist devlete karşı savaşımı yeni bir evreye girmiştir. Bu kavganın sonucu ne olursa olsun evrensel tarihi önem taşıyan yeni bir çıkış noktası elde etmiş oluyoruz”

Marks’tan sonra, Ekim devrimi-Leninizm yeni-nitel bir evre ve çıkıştı. BPKD Maoizm’le evrensel tarihi önem taşıyan yeni bir çıkış noktasıydı. Yeni bir aşamayı. Partizan dergisinin bilinci bu değildir. Kendiliğindedir.

Bir örnek verelim. Mustafa Suphi TKP’si döneminde bilimimiz, MLM aşamasına ulaşamamıştı. Yani o dönem bilindiği gibi BPKD’ni söz konusu değildi, yaşanmamıştı. Bilimimiz Leninizm aşama-

sındaydı. Ve Mustafa Suphi TKP'si de Leninizm'in yani Ekim Devrimi'nin evrensel-nitel derslerinin ürünüydü. O zaman niye Maoizm seviyesine çıkamamıştı diye suçlanamaz ve bundan ötürü eleştirilemez. Ancak, BPKD ile enternasyonal proletaryanın evrensel öğretisi başka nitel yeni bir aşamaya yükseldi. MLM'ye ulaştı. Yeni MLM partiler bunun ürünü olarak ortaya çıktılar. Ulaşılan bu yeni çıkış evresiyle bütünleşmeyip, bilimi eski seviyede tekrar edenlere bu gün MLM diyemeyiz. Mustafa Suphi yaşadığı dönem gereğini yaptı. ML idi. Ortaya çıkmamış PBKD'nin doğal olarak gıyaptan bilinmesi imkansız seviyesini yakalayamazdı. Kimse o dönemler yakalayamadı. Bunun için hiç kimse suçlanamaz, suçlamadık. Ama ondan seksen yılı aşkın bir zaman sonra bile ve Büyük Proleter Kültür Devriminin evrensel tarihi dersleri ortamında, Mustafa Suphi seviyesinde kalmak komünist olmaya yetmez. Bilimimizin ikinci kilometre taşı Leninizm aşamasını tekrarla yetinmek, komünist olmaya yetmez. Partizan dergisi sadece bu yetmezlik düzeyini değil, hatta o aşamadan da kırılmalarla uzaklaşan çizgi hatalarından muzdariptir. Bilimimizin, Marksizm Leninizm Maoizm gibi 3 başlıca aşamasını ve MLM gibi ulaşılmış 3. nitel doruğunu görmemekte inat eden Partizan dergisi, her bir dönemdeki Komünist Parti'lerin gelişme seviyelerinin, nitel farklı aşamalarını aynı gösterme marifetinden vazgeçmelidir. Bize bilimimizin geçmişinden "pişmanlık" duyma yaftası asan Partizan dergisi bu tutumuyla Maoizm'e tövbeyi dillendiriyor. Bu kötü dillendirişe ilişkin ünlü tezini aktarmakta fayda var.

"Kaypakkaya'nın kurduğu TKP/ML ile Mustafa Suphi TKP'si arasında nitel bir fark yok. (...) nitel fark koymak bir öncekinin komünist olmadığı anlamına gelir" (Partizan 51 Sf 46)

İtiraf edilen şudur: BPKD bilimimizde yeni nitel bir aşama değildir. Yeni nitel bir aşama görmek, bilimimizin eski seviyelerini Komünist görmemek anlamına gelir. Bu

bilimsel değil, tarihi yozlaştırmaya hizmet eder. Ekim devriminin ürünü olan o partilerle, BPKD'nin eseri olan partiler birbirilerinden elbette kopuk değildir. Ancak, sadece birbirilerinin kaba tekrarından da ibaret değildir. Nitel düzeyde ileriye gitmeyi de temsil ederler. (Bilimin gelişme aşamalarına bağlı olarak) "Nitel fark konuşamaz-aynıdır" anlayışı tam bir kaba evrimcilik ve kaba mekanizm şaheseri (!) dir. Partizan dergisinin yaptığı TKP(ML)'nin BPKD'nin ürünü olduğu gerçeğinin reddidir. Kaypakkaya çizgisi, BPKD'nin yani MLM'nin ürünüydü. MLM'nin evrensel derslerinin Türkiye Kuzey Kürdistan coğrafyasına uygulanması ve devrimimizin önder çizgisinin tesisiydi. Koordinasyon Komitesi ve 1. MK'nın ekletik çizgisi gibi, Partizan dergisi de, MLM'den kopuk-BPKD'den azade bir Kaypakkaya güzergahı resmi çiziyorlar. Bu tamamıyla yanlıştır. "Hareketimizin BPKD'nin ürünü olduğu belirtilmeli" diyen Yoldaş Kaypakkaya'nın sadece ismi değil, onu yaratan bu içeriğin kavranması şarttır. Enternasyonal proletaryanın dünya çapındaki komünizm mücadelesinde BPKD yeni nitel bir aşamadır. Ve TKP(ML)'de bu aşamanın ürünüdür. Dolayısıyla TKP(ML) Türkiye-Kuzey Kürdistan devrim tarihinden Komünist hareketin sadece kaba bir devamı değil, yeni-nitel bir çığırdır. Hem bilimimizdeki nitel gelişme seviyesi ile bütünleşmek ve hem de geçmiş hatalardan köklü kopuş açısından bu, böyledir. Ki hatalardan kopuş MLM ile bütünleşme sayesinde olmuştur. Mustafa Suphi TKP'sini Ekim devrimi yaratmıştı. Mustafa Suphi TKP'sinin niteliği Komünistti. (Hataları vardı ve bunları yazımızın başka bir bölümünde ele alacağız. Kaypakkayacı gelişme temeline dayanmayıp bu hataları aklayan Partizan dergisinin durumunu ayrıca göstermeye çalışacağız) Partizan dergisi, yaşayan-canlı-gelişen proletarya bilimini donduruyor. Din derecesine düşürüyor. Kaypakkaya'nın BPKD'nin ürünü olarak kurucu önderliğini yaptığı TKP(ML) Mustafa Suphi TKP'sinin Komünist mirasını

savundu. BPKD sayesinde onu yeni bir aşamaya ulaştırdı. BPKD'ne rağmen bu yeni aşamaya çıkmasaydı, eskinin kaba bir tekrarından ibaret olsaydı açık söylüyoruz Komünist olmazdı. Partizan dergisine göre BPKD mi hiçte çok şey değildir. Zira, partimizin doğuşunda BPKD'nin tayin edici rolünü reddetmesi, onu sıradan bir mesele gibi göstermesi başka neyi anlatır ki? Daha önceki yayın organlarımızdaki dizi yazılarımızda Partizan dergisinden alıntılarla meseleleri ele almıştık. Partizan dergisinin "İbrahim'den Mehmet'e" başlıklı yazısındaki aslında geriye gidişten de ibaret olmayan bilimimizin eski seviyesini de kıran yönelimini eleştirmiştik. Partizan dergisi, damgalamaları bir kenara bırakıp bu konular üzerinde kafa yormalı-

Partizan dergisi ekonomist-kendiliğenden ci sapmayı düzeltmek, özeleştiriyile köklü aşmak görevini üstlenmiyor. Aksine 2003 Eylül-Ekim tarihli 51. sayısında aynı sapmada devam bayrağı kaldırıyor. Marksizm'in çıkışına ilişkin bu sayıda söylenenler tam da bu kendiliğendenciliğe kıskançlıkla sarılma durumudur

dır. Duyguları pragmatistçe okşama "marifeti" devrimin sorunlarını halletmiyor, edemez de. Bunu, görmelisiniz.

Komünist partisinin objektif temeli proletarya sınıfıdır. Proletarya olmasaydı komünist partisi olmazdı. Fakat proletarya partileri kendiliğinden doğmaz. KP bilinçli bir organizmadır. Bu organizma, başta Maoist ideolojik temel olmak üzere, Marksist Le-

ninist Maoist genel siyasal çizgi ve program dışında ortaya çıkmazlar. MLM donanımı ifade eden her Komünist partisinin bu başlıca bileşenlerine proletaryanın kendiliğinden mücadelesi içerisinden erişilemez. Partizan dergisi çizgisine göre ise erişilebilir. Ona göre 15-16 Haziran işçi sınıfımızın kendiliğendenciliği aşmayan şanlı mücadelesi partinin yaratılmasında "tayin edici" faktördü. Kaypakkaya güzergahına BPKD ile değil, bu kendiliğendenci mücadele ile ulaşıldı. Bunları daha önceki yazılarımızda alıntılar vererek ele almıştık. Partizan dergisi bu ideolojik siyasal meselelerle diğerleri gibi cebelleşmedi. Onları sessizce geçiştirirken bol miktarda küfür edebiyatı ile idare etti. Küfürle uğraşacak zamanımız yok.

Partizan dergisi ekonomist-kendiliğendenci sapmayı düzeltmek, özeleştiriyile köklü aşmak görevini üstlenmiyor. Aksine 2003 Eylül-Ekim tarihli 51. sayısında aynı sapmada devam bayrağı kaldırıyor. Marksizm'in çıkışına ilişkin bu sayıda söylenenler tam da bu kendiliğendenciliğe kıskançlıkla sarılma durumudur. Diyorlar ki:

"Proletarya ile burjuvazinin, ezenler ile ezilenler arasındaki antagonist çelişmenin ve kapitalist üretimdeki anarşinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. (...) Marks ve Engels (...) burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki uzlaşmaz karşıtlığın, yani sınıf mücadelesinin bir ürünü olarak ortaya çıktılar" (Pzn 51 sf. 47)

Ne "şahane" teoriler değil mi? Proletarya burjuvazi arasındaki çelişki kendiliğinden Mark-

sizmi çıkarıyor. 15-16 Haziran Kendiliğinden İbrahim'ler çıkarıyor. Böyle ne bilim ne de onun rehberlik ettiği devrimci komünist bilinç çıkmaz. Marksizm "usta beyin"lerin toplumsal koşullara rağmen kıymeti kendinden menkul "deha"larının elbette keyfi bir icatları değildir. İnsan bilincinin toplumsal koşullarla ilişkisini idealistler reddederler. Marksizm sınıf mücadelesinin yine kendiliğindenci bir sonucu değildir. Sınıf mücadelesini ve burjuvazi proletarya gelişmesini Marksistler keşfetmediler. Bunu onlardan önce söyleyenler vardı. Komünist ideoloji Marks ve Engelsin de manifestoda ifade ettikleri gibi, ne toplumsal pratikten soyut, ne de deha beyinlerin kendinden menkul bir sonucu değildi. Gözlerinin önünde cereyan eden gerçek hareketti. Bu hareketin kendiliğinden sonucu da değildi. Hareketin bilinçli analizi ve senteziydi. Sınıf mücadelesinin objektif kanunlarının kavranması bilinçli müdahale ile denetim altına alınması ve proletarya diktatörlüğü ve komünizme gidiş bilimsel kavrayıştı. Yani Partizan dergisi gibi bir kendiliğindencilik meyvesi değildi. Marksist bilince proletarya burjuvazinin kendiliğinden mücadelesi çerçevesi ile kendiliğinden çıkılmaz. Bunu yazımızın birinci bölümünde anlatmaya çalışmıştık. Daha önceki dizi yazılarımızda da ısrarla gösterme çabası içerisinde olmuştuk. Partizan dergisi anlamamakta ısrar ediyor. Enternasyonal proletaryanın ortak evrensel rehber ideolojisi-bilimi-teorisi Marksizm Leninizm'e ulaşmış olmamıza yol açan BPKD'ni bir "dış olgu", bir "Çin işi" telakki etmeye devam ediyor. dolayısıyla "İç çelişkiler tayin edicidir" gerekçesiyle partimizin kuruluşunda Kültür Devrimi değil 15-16 Haziran kendiliğinden işçi hareketi tayin edici faktördür diyor. Marksizm'in doğuşunu ele alırken yukarıya aldığımız Partizan alıntısında da görülebileceği gibi, kavram düzeyinde bilgiye-teoriye kendiliğinden mücadele çerçevesinde ulaşılabileceği hükmünü veriyor. Yanlış! Proletarya enternasyonal bir sınıftır. Proletarya dünya devrimi onun ortak görevi, ko-

münizm onun dünya çapındaki ortak mücadelesinin nihai amacıdır. Marksizm Leninizm Maoizm hangi parçada olursa olsun proletaryanın "dış" değil ortak ideolojik temeldir. Her halkada somut koşullardaki farklılıklara daha önce işaret etmiştik. Bu açıdan sadece biçimde ayrılıklar gösteren görevleri evrensel öğretinin rehber ve proleter enternasyonal içeriğini yadsımadan ve her yerde görevleri dünya devriminin hizmetinde doğru ele almamızı gerektirir. Ekim, Çin ve BPKD'nin dersleri evrensel-dir. Proletaryanın teorisi evrenseldir. Öyleyse bu evrensel öğreti hiçbir yerde proletarya için bir dış olgu değildir. Hiçbir yerde Marksizm Leninizm Maoizm şimdi değil, yarına ertelenecek bir mesele değildir. Kültür devrimi, Marksizm- Leninizm-Maoizm'dir. Kültür devrimi, yani Maoizm her bir durum ve zamanda rehberdir. Şimdi zamanı değil, gelince düşünebiliriz şeklinde ele alınamaz. Bugünden her bir şeye her bir göreve, BPKD yani Maoizm önderlik etmezse komünizme çıkılmaz. Deng Sia Ping niye burjuva devrim aşamasına çakılıp kaldı? Çünkü ona komünizm öğretisi değil burjuva ideolojisi rehberlik ediyordu. Bugün bize kültür devrimi lazım değil dersek, burjuva devrimciliği aşamayız. Yeni demokratik devrime de sosyalizme de gidemeyiz. Ki bizim yetineceğimiz hedef yeni demokrasi ve sosyalizm de değildir. Komünizme gitmek istiyoruz. Komünizme gitmek için bugünden ve her şeye BPKD rehberlik etmelidir. Bugünden Komünist hareket ancak bu rehberlikle yani Maoizm'le inşa edilebilir. Aksi halde komünist stratejik devrimcilik terk edilmiş, konjoktürel burjuva devrimcilikle yetinilmiş olur. Partizan dergisi bu meseleleri anlamamaktadır. Parti tarihimizde 1.MK'sının sistemleştirdiği ve BPKD'ni evrensel görmeyen sadece bir "Çin" özgüllüğü ve sadece ancak belli koşullarda "geçerlidir" şeklinde sunan yaklaşımla hareket etmektedir. 9. Toplantısında 1. MK'sı şöyle diyordu:

"Mesela Çin'in özgül şartlarının ürünü olan, Çindeki geliştiği şekliyle BPKD'nin

evrensel bir ilke imiş gibi ortaya koymak teorik doğma yaratmaktır.” Partinin kuruluşunun ideolojik temelini bu karşı koyuş doğal olarak Maoizm’i reddetti. Sol ve sağ savruluşlar Maoizm’in reddi temelinde cereyan etti. 1. MK’sının sağ ve sol siyasetlerine itiraz ederken bile, Partizan dergisi onun ideolojik temellerimize meydan okuyan yönelimini paylaşmaktadır. Böyle olmaz, olmamalıdır. BPKD’mi “bir özgül şartlar” meselesi değildir. “Bir özel koşullar ilkesi” değildir. Evrensel ve her durumda yürüyüşümüze yön vermesi gereken proletaryanın rehber ideolojisidir. Yani Marksizm Leninizm Maoizm’dir. Parti tarihimize, 1-2. MK- Konferans-DABK-sonrası önderliklerin bu konudaki kırılmalarına MKP kongresi Maoist bir neşter vurdu. Silahlı mücadele, Halk Savaşı bu ideolojik temele oturtulamazsa Maoist yönelim temsil edilemez.

Devam edeceğiz. Maoist parti, iki çizgi mücadelesi ve Partizan dergisi üzerinde duracağız. Partizan dergisinin yanlış çizgisinin toplumsal ve parti tarihimizdeki kökleri, partizan dergisinin eklektik oportünist enternasyonal çizgisini ve diğer başka meseleleri ele alacağız. Partimizin ismi, Halk Savaşı, kitle çizgisi gibi meseleler üzerinde de duracağız.

TİKB, İşlediği “Bölücülük” Suçunu Başkalarına Yükleyerek Temize Çıkamaz!

Bu yazımızla bir yanda H. Selim Açıan'ın Radikal gazetesinden Ufuk Çizgisine uzanan röportajlar zinciriyle ortaya attığı yalan, iftira ve demagogileri deşifre etmek iken öte yanda ise başta HSA olmak kaydıyla TİKB ve onunla aynı çizgide olan kendi hatalı yanlarını göstermek için ayna tutmaktır. Dolayısıyla yapacağımız eleştiriler herşeye rağmen bu dostlarımızın devrimci kalması için gösterdiğimiz çaba olarak algılanmalıdır

20 Ekim 2000 Ölüm Orucu (ÖO) direnişinin 4. yılını geride bıraktık. Bu eylem her ne kadar taktik bir yenilgiyle (kazanılmış hakların birçoğunun kaybedilmesi ve ileri sürülen taleplerin esasının elde edilmemesi bakımından) sonuçlanmış olsa da ancak ideolojik-politik duruş ve özellikleri (ilkler) bakımından oldukça büyük-tarihi zaferlere de tanıklık yaptı. Şüphesiz ki bu tarihi direniş kendisine ilişkin çok çeşitli yorum ve eleştirileri de beraberinde getirdi. Çokça yazılıp çizildi. Daha da yazılacak. Düşman da dostta kendi sınıf penceresinden saptamalar yaptı. Kaldığı direniş üzerine yapılan değerlendirmeler-tartışmalar sadece ülkemizdeki sınıf ve akımlarla sınırlı kalmadı. Ülke sınırlarını aşarak dünyaya taşıdı. Taşmamasının da mümkünatı yoktu. Direniş

üzerine ama yanlış ama doğru politikayla ilgilenen herkes konuşup yorum yaptı. Elbette bunu, direnişin politik etki gücünün büyüklüğü yarattı. Bilinirki bu uzun süreli tarihi direniş diyalektik bağrında **büyük bir direnişe** daha tanıklık etti. İşte bu, direnişin politik nüfuz alanını daha da yaygınlaştırıp genişletti. Bu, 19-22 Aralık arası günlerde 28 şehit, yüzlerce yaralının kanlarıyla yarattığı destansı kahramanlık direnişiydi. Bu, söz konusu tarihi sürecin kanla yazılmasının ikinci dönüm noktasıydı.

Dünya halkları ve devrim tarihi bu denli uzun süreli ve özellikleri bakımından oldukça geniş ve büyük olan bir ölüm orucu direnişine ilk kez tanıklık ediyordu-etti. Evet bir 1996 ölüm orucu eylemi gibi talepleri bakımından istenen hedefe ulaşım zaferle sonuçlanmadı. Ancak tarihi hafızasını yoklayanlar iyi hatırlar ki bu eylem ve

o sürecin bir sonucu olan 19 Aralık direnişi dünya çapında halklarımızın dimağına unutumayacağı çok çeşitli ve etkili **ilkleri** yazdırdı. İster dost ister düşman olsun her kesim bilir ki Ekim ÖO direnişimiz halklarımızın devrim tarihine birden fazla **ilk(ler)i** yazdırdı. Hiç şüphesizki bu **ilklerin ve büyük tarihin** yaratılmasının birinci derecedeki faktörü ÖO direnişiyken ikinci derecede ise 19 Aralık Kahramanlık direnişidir.

Kısacası, bir kez daha belirtmemiz gerekirse Ölüm Orucu eylemimiz taktik yenilgiyle sonuçlandı. Ancak politik-ideolojik sonuçları bakımından halklarımız ve devrimci hareketin tarihine çok önemli diyebileceğimiz **ilk(ler) ve kazanımların yazılmasına da tanıklık etti**. Direnişin bu boyutunu görmeden bir değerlendirme yapmaya kalkışmak doğru ve bilimsel tutum olmayacaktır. Başarısızlık deyip o büyük eylemin olumluluklarını bir çırpıdan gözden çıkarıp inkardan gelemeyiz. Sonuç “başarısızdır” deyip o önemli tarihi süreci bir çırpıda kenara atamayız. Neden-sonuç diyalektiği içerisinde çok yönlü yaklaşmalıyız. Tersine, tarihi inkarcılık ve tarihi değerlere gölge düşürmek ve ihanet etmekten başka bir pratiğe hizmet etmez.

Hemence belirtelim ki konumuz, bu tarihi direnişi **detaylarıyla** (tarihçesi, neden ve sonuçları) ele alıp irdelemek veya anlatmak değil. Hatırlanacağı gibi bu sürece ilişkin daha önce özlü bir şekilde yapılan muhasebe dergimizin sayfalarında da yerini aldı. Dolayısıyla sürece ilişkin geçmişte yaptığımız analizimiz bugün de geçerlidir. Tekrarlamak gerekirse, sözkonusu sürece ilişkin yapılan özlü muhasebe hakkında bilgi edinmek isteyenler Maoist Komünistlerin kamuoyuna sunduğu; “... Bu Tarih Bizim” adlı belge (Kardelen Yıyıcılık) ve dergimizin 2. sayısını okuyabilirler.

Öyleyse neden böyle bir yazı kaleme aldık? Eşdeyişle böyle bir yazının yazılmasındaki amaç ne olabilir? Bu, başlıktan da anlaşılacağı gibi ÖO direnişi boyunca ba-

zan fazla bazan az “bölücü” duruşuyla direnişin sekteye uğramasında pay sahibi olan; yalan ve demagoji üzerine siyaset yapmayı, dahası sağ uzlaşmacı çizgisini “düşmanla diplomasi yapılır” kılıfı altında gizlemeyi bir erdem sayan devrimci ama oportünist küçük burjuva bir hareketin eleştirisi olacaktır. Üstelik eleştirisini yapacağımız hareket ve çizgi sahipleri, Ekim ÖO direnişine belli bir tarihi kesitten sonra (19 Aralık) sürüklenme şeklinde de olsa katılan ve aynı zamanda 19 Aralık süreci boyunca devrimci bir duruş sergileyen harekettir. Eleştirilerimizin muhatabı TİKB, H. Selim Açıkan ve onların yalan ve iftiralarına çanak tutan Alınteri ve devamcısı Ufuk Çizgisi adlı gazetelerdir.

Tarihi bilincini canlı tutanlar hatırlayacağı gibi sözkonusu hareketin, hapishane direnişleri karşısındaki bölücü duruşları sadece 2000 Ölüm Orucu direnişisiyle sınırlı değil. Bu hareketin belirgin bir şekilde dışavuran bölücülüğünün tarihi 1996 ÖO’na kadar dayanmaktadır. Bu değerlendirme yeni değil daha önce gerek 96 ÖO sürecini değerlendirirken, gerekse değişik yazılarımızda belgeleriyle ortaya koymuştuk. Eleştirilerimiz içerisinde 2000 Ölüm Orucu’nun başlamasına ilişkin yapılan demagoji ve **yalanların (Radikal gazetesiyle yaptığı röportaj)** yanıtı da yer almaktaydı.

Gerçeği söylemek gerekirse gelinen aşamada adı geçen hareketi ve söylediklerini gündemimize alıp tartışmayı gereksiz bulmaktayız. Fakat söz konusu hareket yaptığı yalan ve demagojilerle had sınıрынı aştı. İşi zıvanadan çıkardı. İşi ideolojik mücadeleye yürütüyorum adı altında bin bir türlü yalan ve komplo teorileri üretmeye kadar götürdü. 20 Ekim Ölüm Orucu direnişi denilince her gün yeni yeni yalanlar üretmeye başladı. Dostça eleştirilerini ve eleştirilmemizi saygıyla karşılıyor. Dostça eleştirilerin bizi geliştireceğinin de bilincindeyiz. Bugüne kadar buna çok büyük bir değer de verdik. Buna, tarihimiz tanıktır. Tarihi muhasebede ortaya koyduklarımız bu-

nun canlı tanığıdır. Ama “eleştiriler” yalandedikodu, dahası komplo teorileri üzerinden inşa edilirse, bunu da hoş karşılamamızı kimse bizden beklemesin. Çünkü söylenenler, ortaya atılan iddialar öylesine es geçilecek küçük ve basit şeyler değil.

Bilimlidir ki dostluğun en temel kriteri birbirinin haklarını gözetmek ve sınırlarını aşmamak demektir. Eğer bir hareket kendi dostlarını eleştiri yapıyorum adı altında had sınırını aşarsa, yani bu eleştirileri yalan-demagoji ve iftirayla örüyorsa, o durumda sözkonusu dost güç sadece ideolojik bakımdan değil siyasi bakımdan da “dibe vuruşu” yaşıyor demektir. Yazımızın akışı içerisinde ortaya koyacağımız gibi TİKB ve Selim Açıan eleştiri sınırlarını aştı. Hem de fazlasıyla! İş, sadece basit kuramsal bir iki yalanla sınırlı kalmadı: “Devlet anlaşmak istiyordu ama onlar anlaşmıyordu” diyerek açıktan yalan söyledi. Bununlada kalmadı. 19 Aralık katliamının esas sorumluluğunu MKP ile DHKP-C’ye yükleyerek karşı-devrimin işine yarayan ajitasyon ve propagandaya girişti. Geçmişteki “sol” söylemlerini üstlenmek yerine bunu MKP ve DHKP/C’nin üzerine atma pervasızlığını gösterdi. 360 derecelik sağ bir manevrayla inkara kalkıştı. Dahası da dört yıldır Ölüm Orucu direnişine yönelik yalan söyleme ve karaçalmaya doymadı. Geline aşamada ise iyice zivanadan çıkıp pervasız bir şekilde “19 Aralık baskınında MKP ve DHKP-C’nin haberi vardı ama kimseye söylemediler,” iftirasına başvurdu.

Kısacası, ufuksuzluk ve umutsuzluk teorisini yapmakta olan yarı-Troçkist “Ufuk Çizgisi” gazetesi ve onun H. Selim Açıan’la (HSA) yaptığı son röportaj ve değerlendirmeler, yanıt vermemiz için bardağı taşıran son damla oldu.

İdeolojik, politik ve örgütsel açıdan “dibe vurmuş” bir hareket kendisini nasıl varetmeye çalışır? Onun için iki yol vardır: ya mevcut hatalı politik çizgisini tüm boyutlarıyla sorgulayıp ayağa kalkacak ya da kendi hatalarında ısrar etmeyi sürdürecektir.

Bunlardan birinci yol devrimci yol iken ikinci yol ise hiç kuşkusuz gerici ve yanlış yoldur. İkinci yolda ısrar edenlerin sonu yoktur. Onların gidecekleri son nokta ya kendilerini tümünden tasfiye etmek olacak ya da siyasi olarak reformist-tasfiyeci limana demirlemek olacaktır. Bu gibilerin geçmiş, hem de yakın örnekleri (Dev-yol’dan Kurtuluş’a, TKEP’ten TDKP’ye kadar) çoktur. Elbette ki bu oportünistleri bataklığa sürükleyen ana doku o harekete yön veren genel ideolojik-siyasi çizgileridir. Bir başka söylemle kendi hatalı politik çizgilerini ve tarihlerini MLM bilimin terazisine vurmaktır. Bu tür hareketler yer yer de olsa, yani hatalarına ilişkin bir söz etmişlerse bunun da esas nedenini kendi ideolojik-politik veya taktik çizgisinde aramak yerine dışarıya bağlamışlardır. Hatalarının esas nedeni olarak her halükarda kendi dışındaki güçleri görür ve onun üzerinden siyaset yapmaya çalışır. Yazımızın muhatabı TİKB de bu ikinci yolda yürümekte ısrar eden devrimci örgüt ve partilerden birisidir. “Devrimci hareketin dibe vuruşundan” söz ediyor, ama kendisini buna katmıyor. Bu “dibe vuruş” tespitini başta kendisi için yapmış olsaydı daha doğru-bilimsel olurdu. Ancak o zaman gelişirdi. Kendisine hiç dokunmuyor. Burnundan kıl aldırıyor. Burnundan kıl aldırmadığı gibi başka örgütlere yalan ve iftira atmayı erdem sayarak kendisini ayakta tutmaya çalışıyor. “UÇ” gazetesine yansıyan karamsar ve umutsuz ruh halidir. Şimdiden söyleyelim: TİKB, UÇ gazetesi ve HSA izledikleri bu yanlış ve geri siyaset tarzıyla doğru mecraya değil daha olumsuz mecraya akacaklardır.

Bu yazımızla bir yanda HSA’nın Radikal gazetesinden Ufuk Çizgisine uzanan röportajlar zinciriyle ortaya attığı yalan, iftira ve demagojileri deşifre etmek iken öte yanda ise başta HSA olmak kaydıyla TİKB ve onunla aynı çizgide olan kendi hatalı yanlarını göstermek için ayna tutmaktır. Dolayısıyla yapacağımız eleştiriler herşeye rağmen bu dostlarımızın devrimci kalması için gösterdiğimiz çaba olarak algılanmalıdır.

Biz burada TİKB'ye yönelik eleştiri yapmakla yetinmeyeceğiz. Bununla birlikte HSA'nı ve onun yalanlarına çanak tutan ufuksuzluğun teorisini yapan Ufuk Çizgisi (UÇ) gazetesini, ortaya attığı iddiaları kanıtlamaya davet edeceğiz. Aksi halde HSA ve ufuksuzluk çizgisini yayma-

reket, bir gazete ve kişiyle tartışma yapmış olacağız. "Bölücülük" ve "dibe vurmuşluğunu" gizlemek için "yavuz hırsız ev sahibini bastırır" misali MKP, DHKP/C ve TKİP'e saldıran ufuksuz, umutsuz ve takatsız kalmış küçük burjuva oportünist bir hareketle tartışacağız. Dolayısıyla ki

Biz burada TİKB'ye yönelik eleştiri yapmakla yetinmeyeceğiz. Bununla birlikte HSA'nı ve onun yalanlarına çanak tutan ufuksuzluğun teorisini yapan Ufuk Çizgisi (UÇ) gazetesini, ortaya attığı iddiaları kanıtlamaya davet edeceğiz. Aksi halde H.Selim Açıkan'la ve ufuksuzluk çizgisini yaymaya çalışan "UÇ" gazetesini "yalancı" ve "iftiracı" olarak teşhir etmeye çalışacağız

devrimci okurlarımız adı geçen oportünist hareketin gerçek yüzünü daha iyi ve yakından tanımak için gerek

ya çalışan "UÇ" gazetesini "yalancı" ve "iftiracı" olarak teşhir etmeye çalışacağız.

TİKB belgelerinden gerekse diğer belgelerden aktardıklarımızı ve yorumlarımızı iyiden iyiye karşılaştırarak okumalıdır.

Okur, HSA ve "UÇ" gazetesini için "yalan söylüyor" diye bir tabir kullandığımız için kusura bakmasın. Bu tabirleri kullanmak zorunda kaldık. Çünkü Hasan Selim Açıkan ideolojik olarak fikir mücadelesi ve eleştiri yapmıyor, açıktan yalan söylüyor. O da yetmiyormuş gibi komplo teorileri üretiyor. Bunları belgeleriyle ortaya koyup tartışacağız. HSA ve UÇ gibi belgesiz ve yalana-dolana göre tartışmayacağız. Somut tartışacağız. Hem de yalan söylediklerini kendi belgelerinden ortaya koyarak kanıtlayacağız. Bunları ortaya koyduğumuzda okurun kendisi de bize hak vermiş olacaktır. Ve okur, TİKB-HSA için "yalan" söylüyor'dan başka bir ifade kullanmayı uygun bulmayacaktır. Dolayısıyla eleştirimiz üçüne yöneliktir. Yazımızın akışı içerisinde aktaracağımız alıntılarda da görüleceği gibi dün söylediğini başka bir gün 180 derece inkardan gelecek işi iftiraya kadar götüren bir ha-

Yalan ve Abartılarla İnşa Edilmiş İbretlik Üç Belge=Üç Söylem!

Belge 1: TİKB'nin 2000-2001 Ölüm Orucuna Bakış Açısı.

Yazılış tarihi: 04.12.2000

"İnşa edilmekte olan F tipi binalarında kısmi tadilat yapılarak 12 kişinin-o da gündüzleri- birlikte yaşamaya imkan verecek bir hale getirilmesini' yeterli gören",

"... bu tür öneriler, liberal demokratlar veya sağ tasfiyeciler bir yaklaşımın sahipleri tarafından daha önce de dillendirilmişti."

"... başlamış olan ÖO eylemi, eğer böyle bir 'çözüm'le noktalanacak olursa, o zaman, koşullar ve dengelerdeki elverişsizlikten ya da ÖO eylemcileri devrimcilerin kararlılığındaki bir zayıflık vb.'den dolayı

değil, tamamen eyleme yön veren politik perspektifteki kırılma ve zaafiyetten dolayı politik-tarihsel anlam ve sonuçları bakımından iddiasının tam tersi bir rol oynamış olacaktır.”

“Sizler sözünü ettiğimiz temelde bir ‘çözüm’ü kabul edecek olsanız dahi, **kendi adımıza biz bu uzlaşmayı kabul etmeyeceğiz.** Faşizmin tecrit ve izolasyona dayalı saldırısına karşı mücadeleyi, **‘F tipleri katılsın, F tipi projesinden vazgeçilsin’** temel talebi ekseninde sürdürmeye **devam edeceğiz.** Ama sizlere dostça önerimiz, **böyle bir tavizi sizlerin de vermemesi,** cezaevlerindeki bütün devrimcileri ve devrimci hareketin geleceğini ilgilendiren böyle bir konuda kendi başınıza hareket ederek sonuçları herkesi bağlayacak **adımlar atmamanızdır.** Böyle bir **geri adımı atmaktansa,** yeni revize edilmiş F tiplerinin şimdiden bir biçimde kabul edildiği şeklinde bir sonuç ve görüntü yaratmaktansa, **ÖO** eylemini uygun bir biçimde bir süreliğine **durdurma-erteleme** formülünü düşünmeniz daha doğru olacaktır.” (abç)

Belge 2; Radikal Gazetesi. 18 Haziran 2001. Gazeteci Neşe Düzel’in H. Selim Açıan’la yaptığı Röportajdan

Neşe Düzel (ND):

“... Adalet Bakanı ölüm oruçlarını durdurabilmek için isteklerin büyük bir kısmının kabul edildiğini açıkladı. Birçok insanın hayatını kurtarmak mümkünken, neden ölüm oruçlarını o zaman bırakmadınız?”

H.Selim Açıan (HSA):

“**Bana göre de politik bir hata yapıldı.** O noktada, ‘her ne kadar devletin verdiği sözleri tutacağı konusunda güvensizlik içindeyssek de, **Adalet Bakanlığı’nın** toplumsal bir mutabakat sağlanmadan hücre tipi cezaevlerine geçilmeyeceği **sözüne bir şans tanımak için eylemimizi askıya alıyoruz ve gelişmeleri gözleyeceğiz’** denebilir-

di. Ama arkadaşlarımız, devletin sözlerine olan güvensizliği daha öne çıkararak sorunun diğer yönlerini gözden kaçırdılar. O dönemde ölüm oruçları genel değildi. Ölüm orucunu yürüten üç örgüt vardı. Onların taleplerini paylaşıyorduk ama, onlar bu eyleme **zamanlama bakımından erken ve isabetsiz bir tarihte başlamışlardı.**” (abç)

ND: “Sanki Adalet Bakanı’nun **önerilerinin reddedilmesi** kamuoyunun bu olaya gösterdiği dikkatin dağılmasının dönüm noktası oldu. Bu saptamaya katılıyor musunuz?”

HSA: “Evet. 19 Aralık’ta insanın tüylelerini her yönüyle diken diken edecek bir katliam yaşandı ve ne acıdır ki toplumdan buna doğru dürüst bir tepki, gür bir ses bile çıkmadı. **Tabii ki söylediğinizin payı oldu, ama bu duyarsızlığın bütün sorumluluğu da içeridekilere yıkılmamalı.**(abç) Aydınlar ve sivil toplum örgütleri bu trajediye kayıtsızlar. Bizim hatalarımızı öne çıkararak vicdanlarını rahat ettiriyorlar”

ND: “O sırada, ölüm orucunun düzenleyicileri arasında, ‘bu önerileri kabul edelim, insanların hayatlarını da kurtarırız’ diyenler olmadı mı?”

HSA: “Oldu. Tanıyıyorum. Diğer örgütler **eylemin askıya alınmasını,** eğer sözler tutulmazsa birlikte eyleme başlanmasını, ölüm oruçları 40’cı gündeyken, can kayıpları henüz olmamışken önerdiler.” (abç)

Belge 3, Ufuk Çizgisi gazetesi, sayı-4: Hasan Selim Açıan’la yapılan röportaj.

Tarih: Aralık 2004

Ufuk Çizgisi (UÇ): “..., 19 Aralık operasyonunu önlemenin mümkün olup olmadığı... Daha önceki röportajlarınızdan birinde, akılcı bir manevrayla bunun ihtimal dahilinde olduğunu hissettirmiştiniz. Son olarak bu konuyu da biraz açar mısınız?”

HSA: “Bu konuda dün ne diyorsak bugün de aynı görüşteyiz.”

“19 Aralık operasyonunun önünü almak mümkündür! Bu fırsat hem de iki kere geldi

'sol' tasfiyecilerin önüne. Birincisini 4 Aralık tarihinde yaptığımız bir öneriyle **biz sunduk** kendilerine; ondan bir hafta kadar sonra da arabulucu heyetlerle yaptıkları görüşmeler sırasında **bizzat kendilerinin önce 'tamam' dedikleri** bir formülün sonucu olduğunu daha sonra **öğrendiğimiz bir gelişme yarattı bunun elverişli zeminini**. Ama ikisini de değerlendiremediler, çünkü durumun ve gidişin farkında değillerdi." (abç)

"Üzerinde çok demagoji ve spekülasyon yapılacağından adımız kadar emin olduğumuz halde, 4 Aralık 200 tarihli mektubumuzda, erken ve zamansız bulduğumuz ÖO eylemine 'ara vermeleri' önerisinde bulduk! ... '9 kişi mi yoksa 12 kişi mi?' temelindeki pazarlıkların tarafı olmuşlardı!!! 'Eylemi böyle sürdüreceğinize şimdi ara verin, yarın bir gün hep birlikte daha güçlü bir biçimde tekrar başlarız' dedik. ... Bundan bir hafta kadar sonra, dönemin Adalet Bakanı o bilinen demecini verdi. Ne diyordu o demecinde? 'F tiplerinin açılışını erteleyeceğiz! Toplumsal mutabakat sağlanmadan, demokratik kuruluşların da kabul edip onaylayacakları düzenlemeleri yapana kadar F tiplerini açmayacağız! ... Bu demec üzerine **bir parça akıl ve feraset gösterilse, ... bir şans tanımak amacıyla eylemimizi askıya alıyoruz!**' şeklinde bir açıklama yapılsaydı kim ne kaybederdi?"(abç)

TİKB ve HSA'nın söyledikleri belgeleleriyle birlikte orta yede duruyor. Ki bu belgeleri biz yazmadık. Söylenenler TİKB ve HSA'nın yazdıkları ve yaptığı iki röportajdan alınmıştır. Ortada bir yalan ve çarpıtma varsa bunların hepsi belgelerde mevcuttur. HSA'nın söylemiyle "bir parça akli ve feraseti" olan, ama sorunlara dürüst yaklaşan herkes HSA'nın ne denli demagoji yapıp ve iki yüzlü oportünizm içerisinde kıvrandığını görmüş olur.

Biz HSA için bunları söylerken "bir parça akli" ve "feraseti" var mı yok mu tartışmasını yapmayacağız. Ama HSA için şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki onun hem bir

parça akli hem de feraseti vardır. Ancak belirtmek gerekir ki HSA bu sorunu irdelerken aklını ve ferasetini yanlış yönde kullanıyor. Bu bağlamda da HSA için ferasetlidir diyoruz. Çünkü onun sorunlara yaklaşımında baz aldığı ölçüt proleter dürüstlük ve bilimsel dünya görüşü değil küçük burjuva ideolojisi ve bireyciliğinin yön verdiği grupçuluk, yalan ve abartı üzerine siyaset yapma tarzıdır. Bu, bir çizgi sorunudur. Küçük burjuvazinin bakış açısıyla siyaset yapma ve olayları analiz etme tarzıdır.

Başka söylemleri bir kenara bırakırsak TİKB'nin 4 Aralık günü "ara verin, bırakın" diye yaptığı öneriyle Adalet Bakanının 9 Aralık günü yaptığı açıklama ve şartlar arasında bir bağ kuran var mı?

Dahası, TİKB ve HSA, hem de ND ile yaptığı röportajda efendim biz "Adalet Bakanı'nın yaptığı açıklama sonrası devletebakana "bir şans tanımak için, eylemi askıya alın önerisi götürdük", diyor. Böyle bir öneri yok. Doğru söylemiyor! Ama o, aklını ve ferasetini o kadar kaybetmiş ki bu uydurması yetmiyormuş gibi diğer örgütlerinde "şans tanımak için eylemi askıya alın" önerisi götürdüğünü söylüyor. Bu bilgi de kesinlikle doğru değil. O dönem ölüm orucu dışında duran örgütlerin temsilcileri ve yetkilileri sağ. Varsa böyle bir şey kalkıp söylesinler. Yok böyle bir öneri! O halde TİKB ve HSA neden-niçin böylesine kocaman yalanlar üretiyor? Yalanlarla nereye varmak istiyor?

HSA'nın dahası da var: Adalet Bakanı'nın çağrısına bir "şans tanıyıp eylemi askıya almayanları" akılsızlık ve ferasetlilikle itham ediyor. HSA, kendisini akıllı başkalarını aptal yerine koyacağına önce kendi akli ve anlayışını sorgulasın!

HSA, ya aklını kaçırdığının ya da tam bir iki yüzlü küçük burjuva gibi hareket ettiğinin farkında değil. Şöyle ki; bir yanda bizleri "sol" bir söylemle "9-12 kişilik koğuşları" dillendirdiğimiz için "bu siyasetle F tiplerini kabul ettiğimizi," "sağ uzlaşmacı davrandığımızı", eleştirerek ve daha kö-

tü sonuçlar doğmasın diye “eylemi bırakmamızı, ara vermemizi” önerisi ve anlayışını savunacaksınız, diğer yanda ise “sol” önerilerinden 5 gün sonra (9 Aralık) Adalet Bakanı’nın çağrısı ve açıklamasına “bir şans tanımak ve eylemi askıya almadığımız için” bizi akılsızlık ve feratsizlikle suçluyor.

Bunları söylerken her ne hikmetse bizim için “arabulucu heyetlerle yaptıkları görüşmeler sırasında **bizzat kendilerinin önce ‘tamam’ dedi**”ğimizin de vurgusunu yapmaktan da geri durmuyor. Burada farkında olmadan da gerçeği söylüyor!

Öncelikle tüm kamuoyunun ve okurların bilgisi için bir kez daha önemle tekrarlamak gerekir ki HSA’nın iddia ettiği gibi TİKB’de dahil CMK (Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu) üyesi herhangi bir örgüt Adalet Bakanı’nın “9 Aralık açıklaması” sonrası “şans tanımak için eylemi askıya alın” yönlü bir öneriyi ne doğrudan ne de dolaylı böyle bir şekilde dilendirmiştir. Bu iddia ve söylem tamamıyla hiç bir gerçeklik payı olmayan tamamıyla soyut bir uydurmadır!

Bunun yalan olduğunu ispatlamak için fazla uzağa gitmeye gerek yok. Konuya ilişkin üç belgede “bırakmak” ve “ara vermek” için TİKB’nin hangi amaçla söz konusu öneriyi ileri sürdüğünü ve bunun tarihi gözönüne getirilirse TİKB’nin Adalet Bakanı’nın açıklamasından sonra “şans tanımak için askıya alın” yönlü öneri sunduk” söyleminin yalan ve demagoji olduğu gün gibi ortadadır.

Bizleri Adalet Bakanı’nın çağrısından 5 gün öncesinde “9-12 kişilik koğuşlara razılıkla, dolayısıyla “sağ uzlaşmacılıkla” eleştiren “sol” söylemlili bir TİKB, Adalet Bakanı’nın açıklamasından sonra “şans tanımak için eylemi askıya alın, bırakın” gibisinden bir öneri getirir mi? Getirmez-getirmedi de! Çünkü o zamana kadar laftan ibaret yaptığı “sol”culuğun altında yatan sağcılığı bütün açıklığıyla ortaya çıkar; ki bunu asla yapmazlar-göze almazlar..

Öyleyse bir HSA ve TİKB o günün ko-

şullarında bir yanda ‘sol’ bir söylem altına gizlenirken ama öte yanda 18 Haziran günü N. Düzel’le yaptığı röportajda 180 derece-lik bir manevra yaptı? Hem de yalan söyleme ihtiyacını duydu? Bundandır ki öncelikle TİKB’nin o günün görünürde sol, ama özünde sağ uzlaşmacı söylem ve duruşlarının politik nedenleri ve ideolojik kaynağı üzerinde durmak şarttır.

İlk olarak direnişin 4 Aralık 2000 öncesi, bir başka ifadeyle direnişin 45’li günlerde aldığı boyut-nitelik ve dönem itibarıyla TİKB’nin politik bakımdan haleti ruhiyesini ortaya koymak gerek. Çünkü söz konusu politik-tarihi süreç bilinmeden hem TİKB’nin Radikal ve UÇ gazetesi üzerinden yaydığı yalan haber ve iftiraların amacı ve neden-niçinleri anlaşılabilir. Direnişe ve önderlerine karalama ve çamur atmaları hiç de amaçsız değildi! Her bir politik tavrın bir nedeni olduğu gibi amacı da vardır. Bu, zıtların birliğinin vazgeçilmez yasasıdır. Bunun gibi her yalan, dahası her bir politik yalan da amaçsız söylenmez. Her politik yalan da bir ideolojik bakışın-duruşun sonucu olarak söylenir. Direnişin taktik açıdan yenilgi ve başarısızlıkla sonuçlanması ve aradan geçen dört yıllık zaman dilimi içerisinde kimi akımlar ve kişilerin tarih bilinci iyiden iyiye çarpıklaştığından, dahası bazı küçük burjuva akımların küçük burjuva grup hesabıyla direnişe yaklaşmalarının da payıyla birlikte direniş ve örgütleyicilerine olur olmaz soyut ve kaba saldırıların artmasını da beraberinde getirdi. Bu bağlamda devrimci tarih bilincini tazelemek ve okurun doğru analiz yapması için söz konusu tarihi süreci ve öne çıkan özelliklerini satırbaşlarıyla özetlemek gerekir.

Önce şu noktanın altını bir kez daha çizmek isteriz: Direniş sadece **somut talepleri** bakımından doğru değildi. Başlangıç zamanlaması da bağrında bazı dezavantajlı (CMK üyesi diğer örgütlerin ve PKK’nin katılmaması gibi) yanlar taşısa da esasta doğru ve yerindeydi. Bu zamanlamanın nedenli bilimsel ve somut olduğu direnişin

30'lu günlerinde çok çarpıcı bir şekilde ortaya çıktı. 30'lu günlerde ne oldu?

Birincisi, direniş 30'cu güne kadar Süresiz Açlık Grevi (SAG) biçiminde sürdürülürken bu tarihten sonra ölüm orucuna çevrildi.

İkincisi, direniş ölüm orucuna evrilirken kendi beraberinde devasa bir sahiplenmeyi de beraberinde getirmiş oldu. Direniş sadece ülkemizin ileri kesimi (yurt içi ve dışıyla birlikte) ve kitleler sahip çıkmadı. Diğer ülke devrimcileri ve ilericileri de sahip çıktı. Öyle ki komprador medya direnişini birinci haber olarak geçmeye başladı. Bu direnişin devasa bir boyuta yükselmesinde önemli bir payın da dönemin İstanbul Baro Başkanı Yücel Sayman'ın yazılı ve görsel medya aracılığıyla devlete ve halka yönelik "önce ölümleri durduralım" çağrısının da büyük bir payını da olduğunu bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Hiç şüphesiz ki direnişin ölüm orucuna evrilmesi, özellikle de 35'li günlerle birlikte devasa bir kamuoyu desteğini arkasına almasının en önemli politik nedenlerinden biri kitlelerin ölüm orucu gibi bir eylem ve sonuçları noktasında **yakın tarih bilincine** sahip olması gerçekliğidir.

Neydi bu etkiyi yaratan yakın tarih bilinci?

Bu, 4 yıl öncesinin ölüm orucu direnişinden başkası olamazdı. Hatırlanacağı gibi 1996 Mayıs-Temmuz Ölüm Orucunda 12 şehit ve onlarca gazi vermiş, direniş ise her bakımdan zaferle sonuçlanmıştı. Aynı zamanda direnişe kamuoyu tarafından ileri düzeyde, özellikle de şehitlerle birlikte kitlesel olarak sahip de çıkılmıştı. Söz konusu direniş kitlelerin bilincinde çok derin ve kapsamlı etki yarattı. İşte tüm bu politik etkileşim; çok sayıda şehit ve gazinin verilmiş olması, en önemlisi de direnişin kitlelerin bilincinde henüz canlılığını korumuş olması gibi önemli politik faktörler 2000 ölüm orucunun kısa sürede geniş kamuoyu desteğini arkasına almasını sağlamış oldu.

Tarih bilinci derken, bununla doğru bir tarih bilincini kastediyoruz. Doğru bir tarih bilinci, halkın ve devrimcilerin kan ve alın terleri sonucu yarattığı devrimci değerlerin diyalektik ve tarihsel materyalist görüşüyle analiz etmektir. Bu, hangi devrimci örgüt ve parti tarafından yaratılırsa yaratılsın hiç bir ayırım gözetmeden sahiplenmek komünistlerin görevidir. Ben yoksam, yani benim partim yoksa o eylem yanlış veya o değer benim değil deyip işin içerisinden çıkmak komünist ve devrimcilerin işi olamaz. Halkın yarattığı (bu, ister devrimci "sol" politik örgütler bazında gelişsin, ister devrimci ulusal hareketler, isterse halkın kendiliğinden gelme hareketleri sonucu gelişsin farketmez) sınıfsal ve toplumsal değerlerin hepsi bizimdir. Ve hepsine de göz bebeğimiz gibi sahip çıkmalıyız. Tarih dediğimiz nedir ki? Halkın, ezen ve sömürenlere karşı verdiği mücadele değil midir? Dahası tarih, sınıf mücadeleleri sonucu yaratılmadı mı? Komünistler olmadan da tarih yaratıldı-yaratılıyor. Ki komünistlerin öncülüğü ve önderliği altında yaratılan tarihin geçmişi yüzelli yılı geçmez. Dolayısıyla tarihe sahip çıkmak sadece "komünistlerin öncülüğünde" yaratılan tarihle sınırlı tutulamaz. Böyle bir sınırlandırmaya gitmek ancak kendi bulunduğu dağın tepesinden öteyi görmek istemeyen küçük burjuva ben-merkezcilerin işi olur.

Bu, aynı zamanda tarihi inkarcılık demektir. Çünkü tarih, az önce de vurguladığımız gibi sadece bir parti, bir örgütle yaratılmaz. Tarihi inkarcılığın başladığı yerde, bir başka söylemle halk güçlerinin yarattığı tarihe sahip çıkmamak halka ve dost devrimci güçlere yabancılaşmak demektir. Bu da elbette ki ideolojik açıdan komünist ve devrimci çizgi olamaz.

İşte TİKB'nin 2000 ölüm orucu direnişine yaklaşımında izlediği siyaset tarzı da budur. Tek kelimeyle tarihi inkarcılık ve çarpıtcılıktır. Ve o, bu küçük burjuva siyaset tarzından dolayıdır ki 4 Aralık önerilerinin arkaplanında yatan gerçek niyetlerini de gizlediler.

İşaret ettiğimiz gibi TİKB'nin solculuğu 30 Eylül 2000 öncesine kadar başta MLKP olmak üzere ölüm orucunu savunmayan diğer örgütleri "sağcı" vb, nitelendirme ve avunmalarla devam etti. Nasıl ki, MKP ve DHKP-C hapisaneler cephesinde eylemi başlatmanın zamanı gelmiştir kararını açıklayınca, TİKB'nin solculuğu bu kez yerini "erkendir-zamansızdır"a bıraktı. Dahası, "dışarı bu işi götürüyor, hapishanelerin işin yükünü üzerine almasını doğru bulmuyoruz" gibisinden bir anlayışla deyip eyleme katılmadılar. Kısacası, tam bir oportünizm örneği sergilediler

Neydi gerçek niyetleri? Gerçekte MKP ile DHKP-C'nin "9 ile 12 kişilik koğuşları kabul etme" vb. gibi sağ-uzlaşmacı söylem veya duruşları mıydı, yoksa başka nedenler mi?

TİKB, direnişle bağıntılı olan diğer konularda samimi davranmadığı gibi MKP-DHKP-C ve TKİP'in CMK üyesi diğer örgütlere 2 Aralık günü yaptığı "ölüm orucuna katılım" çağrısına verdiği yanıtta da gerçekleri söylemiyor-samimi davranmıyordu. Güneş balçıkla sıvanmaz! Üç örgütün önerisine kayıtsız kalanlar, 10 Aralık'ta 1 haftalık açlık grevi yapmayı "zorunluluk" olarak görmüşlerdir. Üstelik, bu bir haftalık açlık grevinin adını ve amacını nasıl koyacakları noktasında ilginç tartışmalar yapmış, ama bir isim bulamamışlardır. Dahası "3-4 gün sonra ölüm orucunun biteceği-kazanımlar-şeklinde bir fikirle açlık grevinin süresiz olacağından netleşmiş ama "destek açlık grevi" demeye de dilleri varmamıştır!

Yukarıya direnişin 4 Aralık öncesi aldığı boyutu aktardık. TİKB ve CMK üyesi

diğer örgütler 30'lu günlere kadar direniş aleyhinde ("erken ve zamansızdır") yönlü açıktan ajitasyon-propaganda yaptılar. Kaldı ki TİKB, Eylül sonlarına kadar "ölüm orucuna varız" diye de diğer örgütler üzerinden "solculuk" yapıyordu. MLKP gibi örgütler işin başında, yani 2000 Ocak-Şubat'ında tartışmalara başladığında "ölüm orucunda yokuz" diyordu. Bunu, "esas olarak içerideki güçler üzerinden değil dışarıdaki güçler üzerinden yapmalıyız ve devlet bizi F tiplerine götürse de yine de bu eylemin adı "ölüm orucu direniş değil fiziki olarak kurallara uymamak şeklinde olmalıdır" vb. yönlü siyaset savunuyordu. 19 Aralık baskını sonrasında kadar da bu anlayış ve siyaset tarzını izledi. Yine oportünistlik yaparak söylediklerinin ve savunduklarının arkasından durmadı. Ve 2001 Ocak ayı içerisinde sürdürdükleri açlık grevini ölüm orucuna dönüştürdüler.

İşaret ettiğimiz gibi TİKB'nin solculuğu 30 Eylül 2000 öncesine kadar başta MLKP olmak üzere ölüm orucunu savunmayan diğer örgütleri "sağcı" vb, nitelendirme ve avunmalarla devam etti. Nasıl ki MKP ve DHKP-C hapisaneler cephesinde eylemi başlatmanın zamanı gelmiştir kararını açıklayınca, TİKB'nin solculuğu bu kez yerini "erkendir-zamansızdır"a bıraktı. Dahası, "dışarı bu işi götürüyor, hapishanelerin işin yükünü üzerine almasını doğru bulmuyoruz" gibisinden bir anlayışla eyleme katılmadılar. Kısacası, tam bir oportünizm örneği sergilediler.

Bu açıklamalarında da samimi değillerdi. Gerçek hesapları af üzerineydi. Çünkü o dönem af tartışmaları yoğundu. "Af çıkarsa çıkıp gideriz." Arkada üç beş kişi kalır. Gerisi tufana mı tutuluyor ne olursa olsun hesabı içerisindeydiler. Eyleme geçmemelerinin gerçek nedeni buydu. Ki onlar gibi diğer örgütler de aynı düşünüyordu. Ama dürüst davranıp bunu açıktan dillendirmiyorlardı. Olmaya ki kendilerine "sağcı" denilsin! Bu siyasetle kendi sağcılıklarını mı kurtardılar? Tek kelimeyle hayır!

Direnış niye erken ve zamansızdı? Ne zaman başlayacak-başlatılacaktı? Üstelik aradan yıllar geçmesine karşın hala da şu tarih ve koşullarda eylemi başlatmak doğruydı, vb. yönlü soruları yanıtlayan bir örgüt var mı? İşte oportünizm budur. Öngörüsüzlük; politik gelişmelerin yönünü önceden görüp tavır almak yerine gelişmelerin gerisinde kalıp kuyruğuna takılmak, kendiliğindenci bir hareket tarzı izlemek,... işte tüm bunlar sağ oportünizmin daniskasıdır.

TİKB, 1995 sonrası hep aynı çizgiyi izlemiştir. 1995 yılı sonrasında gündeme gelen tüm uzun süreli SAG ve ölüm orucu direnişleri için ya “hükümet yok, hükümet boşluğu var” deyip eylemlere katılmamış (‘95 Ekim-Kasım SAG’da böyle yapmıştır) ya da “erken deyip” eylemlere sonradan kuyrukçu bir şekilde katılmıştır. 1996 ve 2000 ölüm orucuna kuyrukçu bir şekilde katılmıştır. Kısacası, TİKB’ye göre 1995 sonrası gündeme gelen eylemlerden hiçbirinin zamanlaması doğru değildi? Büyük taktiksiyenlere sormak lazım? “Hükümete sormak lazım? “Hükümete sormak lazım” ve “erken” başlayan 45 günlük 1995 SAG’si nasıl başarıya ulaştı?

Aynı şekilde “zamansız” dedikleri 1996 ölüm orucu direnişini nasıl zafere ulaştı?

Ki 2000 Ölüm Orucu da öyle. 19 Aralık’tan bir hafta öncesine kadar direniş tam da zaferin ufkunda yürüyordu. Hem de geniş kamuoyunu arkasına alarak. O halde “erken”, “zamansız” ve “hükümet boşluğunu” gerekçe gösterip eyleme katılmayanlara veya katılıp da eleştirenlere sormak lazım?

Zamansız başlatılan bir eylem kendiliğinden başarıyı getirir mi? Somut durum dediğimizde bunun içerisinde zamanlama kriteri yok mu? O halde somut duruma uygun olmayan bir eylemi başlatmak başarıyı getirir mi? Yoksa sözkonsu başarılar tesadüf mü oldu? Subjektif niyetler gerçeklerin yerine konularak taktik belirlendi mi orada başarı elde edilmez. Öyleyse TİKB bu yanlış teorileri üretmek için kendisini neden o kadar zorluyor? Şüphesiz bunun politik nedeni de ideolojiktir. Amaç belli:

“sol” görünüm altındaki kendiliğindenci sağ oportünist çizgisini gizlemek!

Direnış, gerek zamanlama gerekse talepler bakımından doğru ve yerinde başladığı için 40’lı günlerle birlikte doruğa ulaştı. Bu günler gelip çattığında 20 Ekim’de direnişin başlamasına karşı çıkan tüm örgütlerin bu anti-propaganda faaliyetleri boşa çıktı ve tersine döndü. Her şeyi bir kenara bırakalım PKK dahi resmi düzeyde çağrı yaparak içeride ve dışarıda destek sundu. Kamyonunun direnişini devasa sahiplenmesi CMK’nın eyleme katılmayan diğer örgütlerini zorladı. Onlar üzerinde baskı yarattı. Artık “erken ve zamansız” gibi söylemleri de unuttular. Direniş ve eylemin pratik gücü susturdu. Çünkü geriye direniş için söyleyecekleri fazla bir söz kalmamıştı. Pratik ve direnişin aldığı boyut tüm demagojik söylemleri alt üst etmeye yetti. Öyle ki bu gelişim, direniş dışında kalan örgütlerin eyleme neden-niçin katılmadıklarının soyut ve demagojik gerekçelerini bile tuzla buz etmeye yetti. Sesleri solukları kesildi. Sözkonusu örgütlerin taban kitlesi bu kez örgütlerine eyleme katılmaları için baskı oluşturmaya başladı. Bu tarihi kesit aynı zamanda direnişin maddi(talepler) kazanımlar bakımından da başarıya ulaşmasının öngünlerini yaşamaktaydı.

Sözünözü, direniş, 40’cı günlere vardığında herkesi etkiliyor ve diğer örgütlere artık eyleme geçin çağrısı yapıyordu. İşte tam da bu aşamada TİKB bu büyük gelişmeleri hazmedemedi! Direnişe ve büyük zaferin öngünlerini yaşayan direniş sahiplenmek yerine, onu boşa çıkartmak en azından kendi tabanının kendi üzerlerinde yarattığı baskılanmayı boşa çıkartmak için “bunlar 9-12 kişilik koğuş sistemini pazarlık yaparak F tiplerini kabul ediyorlar,” vb.yönlü demagojik sol söylemlerle kendince direnişini gölgelemeye çabalıyordu. Dahası kendilerinin 4 Aralık mektuplarında ifade ettikleri gibi bu “9-12 kişilik koğuşlar kabul edilerek eyleme son verilirse, bunu kabul etmeyeceklerinin” sol söy-

lemelerine yazılı-sözlü devam ettiler. Onun da ötesinde 9-12 kişilik koşulları kabul edeceğimize “eylemi bırakmamız-ara vermemiz” için öneride bulunma küstahlığını da elden bırakmıyordu!

Aslında kendileri de bu düzlemde bir anlaşmanın yapılmasını çok istiyordu. Ama “solculuklarına helal gelmesin”, diye bu isteklerini açıktan dillendirmediler. Keskin “anti-F tipici” olduklarını dillendirmekten geri durmadılar. Öylesine ileri gittiler ki bizim F tiplerini kabul ettiğimizi-sağ uzlaşmacı olduğumuzun propagandasını yaptılar. Bizlere nisbet olsun diye Alinteri’nde “talep net: F tipleri kapatılsın!” solganını, manşetten attılar. Küstahlık ve bölücülüklerini o kadar ileri götürdüler ki bunu 1996 gazisi C. Gürbüz aracılığıyla görsel ve yazılı basın üzerinden “bu eylem ve taleplerle başarıya varılmaz, sonuç alınmaz” vb. yönlü anti-ajitasyon ve propaganda yapmaya kadar vardırıdılar.

Direnişin devasa büyüklüğünü hazmedemiyorlardı! Hazımsızlardı! Hazımsızlıklarını gidermek için başka araçları kalmamıştı. Ama ne bölücü tutumları ne de burjuva medya üzerinden yaptıkları anti-propaganda faaliyetleri direnişin kendi yatağında emin adımlarla yürümesini etkiledi.

Üst perdeden solculukları, eylemin olması, hem de ufukta görünen başarısı karşısında kendi tabanlarını ayakta tutma-tatmin etmek için her zamanki gibi üretilmiş oportünist manevralardan başka bir amaç taşı-mıyordu.

Sağcılıklarını gizlemek için “sol” söylem altına gizlendiklerini 18 Aralık Radikal ve UÇ gazetesinin HSA ile yaptığı röportajda da somut olarak görebiliriz.

Ne diyor HSA?

“Eylemi askıya almalarını, dahası Adalet Bakanı’nın 9 Aralık çağrısı sonucu “eylemi bırakmalarının önerisini götürdük”, diyor.

HSA, ne kadar desteksiz yalan söylüyor? Belgeleri ve söylenenleri aktardık. Bu bel-

geleri tarihleriyle birlikte herkes karşılaştırsın. O belgelerde HSA’nın ve TİKB’nin A. Bakanı’nın 9 Aralık açıklaması sonrası “eylemi askıya alın veya ara verin” yönlü bir önerisinin olduğunu okuyan oldu mu? Böyle bir öneri yok. Büyük bir yalan var ortada. Kaldı ki atılmış bu yalan, HSA’nın 5 gün önce ölüm orucu örgütlerini “sağcı-uzlaşmacı” olarak değerlendirmesinin tutarsızlığını da ortaya koyan belge niteliğindedir. Bu, bir itirafıdır! İşte bilinciyle ayakları aynı anda yürümeyen oportünistler HSA örneğinde olduğu gibi mutlak bir gün kendini ele verir. Çünkü çarpık düşünüp çarpık yürüyorlar. Bu yalan, her ne kadar lafta “9-12 kişilik koşu sistemini kabul etmeyi sağ-uzlaşmacı” olarak nitelendirse de ancak özünde dillendirilen koşu sistemini kabul etmenin itirafıdır. İşte sahte solcuların marifetleri ancak böyle olur! Önceleri başkaları üzerinden çokça solcu hesaplara gireceksin ama iş gelip kapiya dayanınca tıpkı TİKB’nin yaptığı gibi bin bir dereden su getireceksin, üstelik en geri talep ve haklarla uzlaşmayı kabul edeceksin. Bunun neresinde devrimci Marksist politika? Bundan saptın mı daha da ileri giderek yalvar yakar olursun. Radikal ve UÇ gazetesi röportajında HSA’nın yaptığı gibi devlete şirin gözükme için yalan söylemek zorunda kalırsın. Çünkü bu çizgi sahipleri kendi politik güçlerine güvenmiyor. Çünkü bu çizgi sahipleri gerçeklere göre siyaset yapmıyor. Çünkü bu çizgi sahipleri büyük düşünmek yerine kendi küçük dükkanlarını kurtarmak için küçük hesap peşinde koşarlar. Çünkü onlar için önemli olan halkın genel çıkarları değil kendi küçük burjuva çıkarlarıdır. Bunun için de geçmişlerinin muhasebesini yapmazlar. Hatalarını görmezler-görmek istemezler. Geçiştirirler-unutturmaya çalışırlar. Ama gerçeklerin üstünü örtmeye hiç kimsenin gücü yetmez. Tıpkı güneşin balçıkla sıvanmayacağı gibi! HSA’ da yalan söylemekle veya bir dönem sol kesilmekle kendi sağ-uzlaşmacı siyaset tarzını gizleyemez. Yalanlarının ömrü de ancak “yatsıya kadar” sürer!

Bu “zeki” ve feraseti geniş(!) olan arkadaşlara sormalı? Madem ki söz konusu örgütlerin akli ve feraseti kıtıysa, o halde siz yaman zeki insanlar ve taktikçiyenler neden-niçin “eyleme ara verebilirsiniz, şans tanıyabilirsiniz” önerisinde bulunmadınız? O zaman olmayan akıl ve ferasetiniz bir ve ya dört yıl sonra mı aklınıza geldi?

“Minareyi çalan kılıfını da bulur!” TİKB kendisini akıllı başkalarını aptal olarak değerlendirmekle tam da kendi siyasi miyopluğunu ortaya koymaktadır. Daha önce bir çok kez vurgusunu yaptık. TİKB'nin Adalet Bakanı'nın açıklaması üzerine “bir şans tanımak için eyleme ara verin” yönlü ne sözlü nede yazılı bir önerisi olmamıştır. Dolayısıyla TİKB'nin “biz, bırakmaları için öneri götürdük” söylem ve iddiasının kocaman bir yalan ve demagoji olduğu açığa çıktı.

İkinci olarak TİKB o koşullarda böyle bir öneri getirmezdi. Niye mi? 5 gün önce en uçtan sol görünerek bizleri “9-12 kişilik koşullara tav oluyorlar” şeklinde sağ teslimiyetçilikle suçlayan bir hareket 5 gün sonra kalkıp söylediklerinin tersi yönde bir öneri ile ortaya çıkmaz. Hele ki TİKB gibi bir hareket hiç mi hiç ortaya çıkmaz. Çünkü son 30 yıllık Türkiye devrimci hareketi içerisinde kendi hatalarına karşı TİKB kadar tutucu bir harekete daha denk gelmedik. Burnundan hiç mi hiç kıl aldırtmaz! O, ne savunmuşsa ne yapmışsa hepsini doğru savunup doğru uygulamıştır iddiasındadır. Dahası da başka örgütlerin başarılı olmasını asla istemeyen kibirli küçük burjuva bir hareketin, hem de direnişin zafer anının öngünlerinde kalkıp böylesine bir öneriyle ortaya çıkması hiç düşünülemez. Yaşadığımızı gördük. O, tabanının bu büyük direniş karşısında etkilenmemesi için her türlü yalan ve demagojiye başvuruyordu. Hala da devam ediyor. Kısacası, saldırılarının üç boyutlu amacı vardı. Bunlar; birincisi direnişin zaferin öngünlerini yaşıyor olması, ikincisi direnişin devasa bir boyut kazanmış olmasının hazımsızlığı, üçüncü ve aynı

zamanda bunlara koşut olarak da bir yandan sağ uzlaşmacı duruşlarını (eylem başta katılmamaları) kamufle etmek diğer yandan ise direnişin kendi tabanları ve geniş kitleler üzerinde yarattığı politik etki gücüyü.

Tüm bu nedenler, HSA'nın dediği gibi A. Bakanının 9 Aralık açıklaması sonrası “şans tanıyın, eyleme ara verin” vb. önerisini götürdük iddia ve söylemlerinin tamamıyla uydurulmuş kocaman bir yalandan ibaret olduğunu ortaya koymak için yeter argümanlardır. Kaldıkları söyledikleri yalancılara sadece MKP-DHKP/C tutsakları değil, tüm CMK bileşeni örgütler ve tutsaklar tanıktır. Bir çoğu hala yaşıyor. Belgeler ortadadır. Tersini iddia eden varsa buyrun kanıtlasınlar!

Büyük bir demagoji!

Gerçi yalan söylemek demagoji yapmaktan daha olumsuz ve kötü bir tarzdır. yalan söyleyen pekala demagoji de yapar. Hem de daha kolay. Çünkü HSA gibiler için yalan ve demagoji üzerine siyaset yapmak kendilerinin iki yüzü gibidir. O, bu sorun özgülünde MKP ve DHKP-C ile tartışırken torbasının yarısını yalan yarısını da demagojiyle doldürmüştür.

9 Aralık sonrası “eyleme ara verin önerisi götürdük” söylemiyle HSA'nın yalan söylediğine dair belgeleri ortaya koyduk. Bu konuyla bağlantılı yaptığı demagoji ise bize “ara verin, bırakın” vb. söylem ve “önerilerinin” yer aldığı “4 Aralık” tarihli mektupta yazdıkları ve düşündüklerinin A. Bakanının 9 Aralık açıklamasıyla bağ kurulmasıdır. Birisi 4 aralık, diğeri 9 Aralık. 4 Aralık mektubunda solculuk var. Ve buna ilişkin belge var. Ama 9 Aralık sonrası çağrı yaptıklarına dair hiç bir belge ortada yok. Nereden bunu uyduruyor? Öyleyse 4 Aralıkta söylediklerini (“bırakın, ara verin”) neden-niçin 9 Aralık bakanın açıklamasından sonra “yaptık” demagojisine baş vurular? Neden ve amaç belli: bir yandan üç

örgütü devlete daha fazla hedef göstermek (hiç bir zaman anlaşmaz-uzlaşmaz gibisinden), öte yandan kendilerini şirin göstermek çabasıdır. Dahası amaçları 19 Aralık katliamının esas sorumlusu olarak üç örgütü hedef gösterip teşhir etmektir. Bir çok yalan ve demagoji sağ uzlaşmacı duruşlarını gizlemek için yapıldı. Hem de geçmişte bazı kurumların “9-12 kişilik koğuşları” dillendirmesine sol bir tarzla karşı çıkanlar, bu kez “9 kişilik-12 kişilik koğuşlar”ı bırakalım bir kenara ondan daha geri taleplerle anlaşmaya razı olduklarını yalvar-yakar bir şekilde basına-devlete iletiler.

Belgeler her şeyi kanıtıyor. TİKB'nin o tarihi koşullarda (40'lı günlerde) olası bir anlaşmadan yana olmadığını tam tersine sol söylemler adı altında eylemin gücünü zayıflatmak ve başarısız kılmak için her türden bölücü bir çaba içerisinde oldukları, 1996 Ölümü Orucu gazisi C. Gürbüz üzerinden yazılı ve görsel medyaya; “bu eylem, ileri sürülen taleplerle başarıya ulaşmaz-ulaşmayacaktır” vb. yönlü iletilen mesajlarla da sabit ve somuttur. Bu bölücü tavırlar tarihe belgeli bir şekilde not düşülmüştür. Dolayısıyla bunları kim tarihten silebilir ki? Direniş karşıtlığı bölücü söylem ve duruşların hepsi de tarihe not düşülmüştür.

Bölücü oldukları ve olası bir anlaşmadan yana olmadıkları kendi belgelerinden de aktardığımız gibi açık ve net bir şekilde orta yerde duruyorken artık Selim Açıan'ın kalkıp MKP ve DHKP-C'yi A. Bakan'ın açıklamasına güvenmeyip “eylemi bırakmadılar”, “şans tanımadılar”, dahası “akılsızlık ve ferasetsizlik yaptılar” vb. yönlü itham etmesinin anlamı ve amacı ne olabilir? Düşmana yaranmak! Teslimiyet ve boyun bükme emretmek! Komünist ve devrimcilerin söz ve davranışlarından çok düşmana güvenmeyi tavsiye etmek! Düşmanın sözünü teminat olarak almak! Hem de TİKB bunu, bakanın “9 Aralık açıklamasının” oyun olduğu tüm boyutlarıyla açığa çıkmasına karşın yapıyor!

Oral Çalışlar Cumhuriyet gazetesinin sesini dillendiriyor, Ya TİKB kimin sözcülüğünü yapıyor?

Selim Açıan'la Oral Çalışlar aynı dili konuşuyor. Her ikisi de eylemi bırakmak için dönemin Adalet Bakanı'nın 9 Aralık açıklamasını teminat olarak alınmasını buyuruyor. Dahası ikisi de, MKP-DHKP/C ve TKIP'li tutsaklardan katil bakanın açıklamalarını güvence olarak alıp eylemi bırakmadıkları için özeleştiriyor. Emirleri olur(!) Kendi adımıza konuşuyoruz: Bir hatamızı gördüğümüz yerde özeleştiririz-verdikte. Ama bu konuda verilmesi gereken bir özeleştirme yok. Bir özeleştirme verilmesi gerekiyorsa (vermeleri de gerekir) o da O. Çalışlar ve Selim Açıan gibi sözkonusu tarihi büyük direniş karşısında bölücülük yapanlar ve gerçekleri halka açıklamayanlardır. Direnişçilerin sözü ve pratik duruşunu teminat olarak almak yerine sistemin siyasi sözcüsü ve katil A. Bakan'ın sözlerini güvence olarak eylemin gücünü bozmaya çalışanlar özeleştirme vermelidir!

O. Çalışlar'ın eylem başlamadan önce A. Bakan'ın ne kadar “iyi niyetli” olduğuna dair tutsakları ve kamuoyunu ikna etmeye çalıştığını hatırlıyor ve biliyoruz. O. Çalışlar'ın hangi amaçla Bayrampaşa hapisanesine gittiğini Selim Açıan ve TİKB'de iyi hatırlamalıdır. O. Çalışlar, ÖO'nun başlamasını önlemek için ziyaret kabinlerine kadar gidip-geçmişteki prestijini de kullanarak- kimi tutsaklar ve temsilcileriyle görüştü. “Eyleme başlamayın” dedi: “Eyleme başlarsanız ülke ve hükümet Avrupa birliği karşısında kötü bir imaj edinmiş olur, dolayısıyla AB'ye almazlar,” vb. yönlü AB'ci olmamızı da buyurdu.

O, bir yanda A. bakanının sözcülüğünü yaparken öte yanda ise zayıf halka olarak gördüğü TİKB ile direniş karşıtı ittifak kurmaktan da sakınmadı. Aynı şeyi TİKB de sergiledi. O gün bugündür de ittifakları hiç bozulmuyor ve direniş karşısında aynı dili

konuşmaya özen gösteriyorlar. Birisi A.Bakanı'nın resmi-açıktan sözcüsü diğeri ise teslimiyet ve boyun bükmenin politik sözcülüğünü yaparak bugüne kadar geldiler.

O. Çalışlar, direniş boyunca A. Bakan'ın savunmakla büyük bir hata yaptığını görmek ve bunun özeleştirisini tarihe-halka vermek zorundadır. Hiç şüphesiz onun direniş özgülünde işlediği en büyük hata A. Bakan'ın yaptığı 9 Aralık açıklaması sonrası Y. Kemal ve diğer aydınları direniş aleyhinde örgütleyip yönlendirmesidir! "Bakanının açıklamasını güvence olarak alın ve eylemi bırakın" kendi anlayış ve siyasi duruşuna Y. Kemal'lerin de imza atmasında baş rolü oynadı. Daha da ileri giderek kamuoyu ve tutsak ailelerini "bakan anlaşmak istiyor ama tutsaklar anlaşmıyor" deyip, direnişçiler aleyhine kışkırtıp hedef şaşırttı. Oral Çalışlar'da Selim Açıkan'da çok

iyi biliyor ki anlaşmak istemeyen direnişçiler değil bakan ve devletin kendisidir. Oral Çalışlar direnişçiler aleyhinde geliştirdiği propaganda sonrasında üç temsilcinin kendisine "tarafli davranma" diye yazdığı mektubu iyi ve doğru hatırlamalıdır. O. Çalışlar'a tüm direnişçileri temsilen Aydın Hanbayat, Ercan Kartal, Şadi Özboilat 16 Aralık tarihli mektuplarında şöyle sesleniyordu:

"Doğruları, gerçekleri saklamak haksız olandan yana 'TARAF' olmak anlamına gelir. Haksız olanın istediği gibi halkı şekillendirmesine izin vermek, buna müsaade etmek demektir. GERÇEKLERİ AÇIKLAYARAK, HALKI BİLGİLENDİREREK 'TARAFSIZ' KONUMUNUZU SÜRDÜRMEYİ BEKLİYORUZ."

İşte direnişçilerin ve temsilcilerinin iyniyeti ve dürüstlüğü bu!

Bu mektupta çok açık ve net bir şekilde O. Çalışlar'a "tarafli davranmamalısın" çağrısı yapılıyor! "Gerçekleri halktan gizleme, olduğu gibi aktar, dürüst ol, daveti yapıyor!"

O. Çalışlar'ın devlet-bakan yanlısı tutumu sadece 19 Aralık öncesinde sınırlı değil elbette. O, liberal-reformist aydın çizgisini-duruşunu 19 Aralık sonrası da sürdürdü. Hiç bir gün kalkıp **gerçekleri** halka açıklamadı. Gerçekleri gizleyerek hep bakanı korurken, tutsakları suçladı ve suçlamaya da devam etti. Ölüm Orucu direnişi ve 19 Aralık katliamı karşısında duyarlı olan herkes 19 Aralık sonrası, dönemin İstanbul baro başkanı Yücel Sayman ve Mehmet Bekaroğlu'nun basına yaptıkları şu önemli açıklamayı hatırlar: "Kendilerinin devlet tarafından oyuna getirildiğini, oyun oynadığını, anlaşma diye bir niyetin olmadığını," vb.yönlü açıklamalarda bulundular. Fakat O. Çalışlar tüm bu açıklamalar ve de devletin 19 Aralık katliamına rağmen yine de bakan ve devlet lehine hamasi konuşmalar yapma ve yazı yazmaya devam etti. O da yetmiyormuş gibi bakanı "barış güvercini"

Söylendiği gibi dışarıda bazı kurumların "12 kişilik koşuuları" dilendirdiği doğrudur. Fakat TİKB'nin bu söyleme karşı çıkıştaki amacı üzüm yemek değil bağcıyı dövmektir. Daha önce TİKB'nin "12 kişilik" koşuular söylemine, karşı çıkışının neden-niçinlerini ortaya koyduk. İş olsun, kendisini tatmin, dahası varetmenin bir kaldırıcı olarak karşı çıkıyordu. Yoksa TİKB'nin kendisi de iyi hatırlar ki CMK bileşenleri Mayıs-Haziran toplantılarında da yer aldığı gibi meselelerin özü; "F tiplerini kapatıp kapatma olarak değil veya koşuuların kaç kişilik (16 veya 30 olsun farketmez gibisinden) olup olmaması olarak değil, bu stratejik saldırı planının özünü nasıl boşa çakartırız" odaklı ele alınmaktaydı

olarak ilan etmekten geri durmadı. Oral Çalışlar, “güvercinler” olarak nitelendirdiği A. Bakanı’nın sağ kolu olan Ali Suat Ertoşun’un “yüksek hizmet madalyasıyla” ödüllendirildiğini de hatırlamalıdır. Neden için bu “yüksek hizmet madalyası” verildi? Bunun muhasebesini hiç yaptı mı? Bilmiyorsa, biz söyleyelim: Yüzlerce insanın katledilmesinin baş figüranlarından birisi olduğu için! F tiplerine geçişte katlimacı baş aktörler arasında yer aldığı için mükafatlandırıldı. O. Çalışlar bu gelişmelerden habersiz olamaz. Habersiz değil. Ama söz konusu gelişmeleri doğru bir şekilde yorumlamaktan-kamuoyuna açıklamaktan çekinir. Çünkü onun bu olay özgülünde gerçekleri halka açıklama diye bir derdi yok. Onun derdi bakanı korumak ve temize çıkartmaktır.

İşte o bu tutumuyla bir kez daha **gerçek** bir aydın olmadığını ortaya koydu. Gerçek bir aydın, hiçbir zaman gerçekleri halktan gizlemez; onun en büyük görevi her türlü bedeli göze alarak gerçekleri halka açıklamaktır.

O. Çalışlar **gerçek** bir aydın olma görevini **ilk** olarak D. Perinçek ve partisiyle birlikte hareket ettiği süreçte bıraktı. **İkinci** olarak ise Cumhuriyet gazetesinde yazar olarak çalışmaya adım atmakla, bir başka deyişle İlhan Selçuk’un ideolojik-siyasi tornasına girmekle bıraktı.

Bilindiği gibi burjuva medyada köşe yazarlığı yapmak için ilk işlem sözkonusu gazetenin ideolojik ve siyasi bakımdan tam yetkili patronunun karşısına çıkarılarak bazı sözler alınır. Bu sözleri vermeyenler gazeteye köşe yazar olarak alınmaz. Bunun örnekleri çokçadır. Kanıtlamak için de fazla örnek sunmaya gerek yok. Bunu, bir dönemin Aydınlikçi kadrolarından olan Gülay Göktürk’ün (şu an Nazlı Ilıcak’ın “DB.Tercüman”ında köşe yazarlığı yapıyor) Güneş Gazetesinde yazarlığa “hangi aşama ve işlemden sonra alındığı” iyi bilinmektedir. G. Göktürk 1980’li yılların başında Güneş Ga-

zetesine yazar olarak çalışmak için baş vurduğunda, önce gazetenin birinci derecede siyasi patronu Güneri Cıvaoğlu’nun karşısına çıkartılır. G. Cıvaoğlu herkese karşı uyguladığı siyasetin aynısını Gülay Göktürk’e de uygular ve ona; “gerçekleri yazmaktan, devrimci söylemlerden, yani ‘solcu’luktan uzak duracağına” dair yemin ettirir. O da yemin etmekten çekinmez. Böylelikle geçmiş teslimiyetçi çizgisini üç-beş kuruş paraya satarak daha da derinleştirir. Bu bilgiyi, “Yarılma” adlı kitabında Gün Zileli, bu gelişmeleri olduğu gibi aktarmaktadır.

O. Çalışlar, İ. Selçuk’un siyasi patronluğunu yaptığı Kemalist Cumhuriyet gazetesinin liberal kanadı içerisinde yer alan yarı aydın reformist bir yazardır. Hatırlanacağı üzere bir dönem A. Bakanı da Cumhuriyet gazetesinde yazarlık yapmaktaydı. O da Kemalist cumhuriyetçilerdendir. Dolayısıyla her ikisinin de ideolojik-siyasi çizgisi esasta aynıdır. Önemli bir nokta daha: O. Çalışlar da tıpkı H.Sami Türk gibi, AB’ci dir. AB şakşakçılığını yapmaktadır. Ülkenin, AB’ye sömürgeci bağımlılığını savunmaktadır.

O. Çalışlar ve Selim Açı’nı soruyoruz: Görüşme diyalogunu kesen kim? Anlaşma yapmaktan kaçan-kaçınan kim?

9 Aralık sonrası heyetlerle (ki O. Çalışlar’ın kendisi de bu heyet içerisinde yer almaktaydı) yapılan son görüşmede: “**anlaşma yapılırsa, bu anlaşmayı tanımam, kamuoyuna tekzip ederim**” dayatmasını yapan kim?

O. Çalışlar söz konusu heyet içerisinde değil miydi? Üstelik bu görüşmeye 9 Aralık açıklamasını desteklemesi ve kamuoyunu yanlış yönlendirmesine karşın aracı heyet içerisinde gelmesi kabul edilmedi mi?

Varılan aşamada direniş temsilcilerinin

talebi; “görüşmelerin devam etmesi ve anlaşmanın sağlanması için “Adalet Bakanı’ndan olası bir anlaşmayı tekzip etmeyeceğine dair sözün alınması” değil miydi? Bu konuda M. Bekaroğlu kaç kez Bakanla telefon görüşmesi yaptı? Ancak katil A. Bakanı “olası bir anlaşmayı tanımayıp kamuoyuna tekzip edeceğini” her defasında söyledi ve bunda da diretti. Bu dayatma üzerine başta aracı heyet olmak üzere görüşmeler kesildi mi?

O. Çalışlar, bu gerçekleri unuttu mu? Bu gerçekleri nasıl unutabilir? Görüşmelerin hangi aşamada neden-niçin ve kimler tarafından kesildiğinin canlı tanığı değil mi?

O, unutabilir ama tarih asla unutmaz! Ki tarih, gerçeklerin üstünü örtenleri asla afetmemiştir!

Başta M. Bekaroğlu olmak üzere heyet-ten diğer aracılar görüşmelerin hangi aşamada ve neden kesildiğinin canlı tanığı değil mi?

9 Aralık sonrası görüşmeler (12 Aralık günü yapılan) A. Bakanının dayatıcı tutumu üzerine kesildi mi?

Kısacası, gerçekler bu kadar açık ve net bir şekilde ortada yerde duruyorken O. Çalışlar’ın hala da kalkıp bu çıplak tarihi inkardan gelerek temsilciler “anlaşmaya yanaşmadı” yönlü değerlendirmelerde bulunmasını, nasıl yorumlamalı?

Gerçekleri neden açıklamıyor, tarih karşısında dürüst davranmıyor? Dürüstlük gerçekleri olduğu gibi aktarmaktır.

Neden, devlet ve hükümeti değil de direnişçileri hedef gösteriyor?

Direnişçiler kötü niyetli olsaydı, bir başka ifadeyle direnişçiler anlaşmadan yana olmasaydı üç temsilci adına 16 Aralık günü O. Çalışlar’a **“gerçekleri halka olduğu gibi aktarmalısın” yönlü mektup, yazarlar mıydı? Tarafsızlığa davet eder miydi?**

Dahası da var: Görüşmelerin direnişçiler tarafından değil devlet ve onun bora-

zanı A. Bakanı tarafından kesildiğini iki temsilcinin İstanbul Cumhuriyet Baş savcısı Ferzan Çitici ve İ. Baro başkanı Y. Sayman’la 17-18 Aralık gecesi yaptıkları görüşme somut bir şekilde ortaya koymuyor mu?

“Temsilciler, görüşmeyi kesen biz değil bakandır” diye söz konusu araçılara bildirmedi mi? Bu mesaj ve görüşmeler üzerine 18 Aralık (Pazartesi) günü M. Bekaroğlu görüşmeleri sürdürmek için Ankara’dan yola çıkmadı mı?

M. Bekaroğlu yola çıkarken aynı gün devletin hükümetinde üçlü zirve yapılmaktaydı. Bu görüntüyü herkes görsel medyadan izledi. Bu üçlü zirve içerisinde yer alanlardan birisi katil S. Tantan iken diğeri ise H. Sami Türk değil miydi? Devlet, baskın için bütün hazırlıklarını tamamlamıştı. Sadece düğmeye basmak kalmıştı. Ve söz konusu üçlü zirvede de baskın düğmesine bastılar. Bunu, dönemin İçişleri bakanı olan S. Tantan katili de 19 Aralık sonrası yaptığı basın toplantısında itiraf etmedi mi?

Her şey bu kadar bariz bir şekilde ortada olmasına karşın S. Açıkan ve O. Çalışlar’ın anlaşmayan taraf olarak devrimcileri suçlaması, iyi niyetli bir tutum olabilir mi?

Bu da gösteriyor ki, yani OÇ ve HSA hiç bir talep üzerinden anlaşma yapmadan direnişin başladığı gibi bırakılmasını istiyor. Hayır! Koşullar, direnişin lehineydi. Dolayısıyla bu koşullar altında direniş talepler konusunda anlaşma yapmadan bırakmak doğru bir taktik olamazdı. Kaybettirirdi. A. Bakanının danışmanı O. Çalışlar reformisti ve S. Açıkan oportünisti gibi **sonuçtan** hareket ederek o tarihi koşulları değerlendirmeye kalkışmak, devrimci taktik ve politikanın zerresini anlamamaktır. Bazan öyle anlar olur ki anlaşmasız da eylemi bırakılır. Taktikler, özellikle de askeri taktikler yüzde yüz başarılar üzerine belirlenmez. Dolayısıyla başarısız olduğumuz bir taktikte ısrar etmeyiz. Yani “ya hep ya hiç” top tancı mantığıyla bir eylem çizgisi belirlenmez. Bundan öte hiç bir maddi kazanım el-

de etmeden de eylemler bırakılabilir veya geri çekilir. Bu tür taktikleri gütmek savaşın yasaları içerisinde. Bunlar işin abesidir. Fakat o tarihi koşullar (iç ve dış), özellikle de direnişin aldığı boyut direniş **anlaşmasız bırakmayı** değil **bırakmamayı** emrediyordu.

Kaldığı bu noktada bir bakıma O. Çalışlar'ın konuşmaya hakkı var. Ama Selim Açıkan'ın hakkı hiç yok. Çünkü O. Çalışlar, tarih ve direniş karşısında suç işlemiş olsa da en azından o A. Bakan'ın açıklamasından sonra "bakana güvenip eylemi bırakın" çağrısında bulunmuştu. Ya Selim Açıkan? Onun böyle bir çağrısı ve önerisi yoktu? Tam tersine yüksek perdeden solculuk yapıp direnişçileri sağcılıkla suçluyordu. Bir kez daha altını çizerek vurgulamak istiyoruz ki HSA'nın iddia ettiği gibi A. Bakan'ın "9 Aralık açıklamasından" sonra kendileri de dahil hiç bir örgüt "eylemin askıya alınmasını, eğer sözler tutulmazsa birlikte eyleme başlarız" önerisini getiren olmadı. Bu, H. Selim Açıkan'ın devlete şirin gözükmek için uydurduğu kocaman bir yalan ve demagojiden ibarettir. Onun için S. Açıkan'ın bu konuda konuşmaya hiçbir hakkı yoktur.

Sözün özü, tarih bilinci dumura uğramayan ve artniyetli olmayan herkes, görüşmelerin kesilmesinde tek suçlunun A. Bakan olduğunu söyler.

Direnişçilerin süreci daha fazla uzatıp propaganda yapma diye bir derdi ve amacı da yoktu. Çünkü buna ihtiyaçları yoktu. Örgütlerin propagandası direniş boyunca yeterince olmuştu. Geriye direniş sürdürmek için sadece ileri sürülen **talepler** üzerinde anlaşma sağlamak kalmıştı. Bilindiği gibi onun da son aşamasına gelinmişti. Fakat bu son aşamayı A. Bakan ve devlet engelledi. Dolayısıyla "direnişçiler örgüt propagandasına ihtiyaç duydukları için anlaşmaya yanaşmadılar," vb. yönlü yorumların hepsi, subjektif ve demagojik söylemlerden ibarettir.

Her şey ortada. Politik olayları tarihi

koşullarıyla birlikte ele alıp değerlendirmeyenler tarihi inkarcılar ve politik olarak kör olanlar olur ancak.

Özcesi, devletin ve hükümetin anlaşma yapma diye bir derdi-niyeti yoktu. 9 Aralık açıklaması kamuoyunu oyalama amaçlı bir taktikti. Baskın ve katliamı meşru kılmak, dahası F tiplerine geçmek için bir yandan geri cepheyi sağlama almak diğer yandan ise baskının hazırlıklarını tamamlamak için başvurulmuş zaman kazanma taktiğiydi. Bu taktiğin oyalamak amaçlı olduğunu S. Tantan'ın açıklamaları somut bir şekilde gözler önüne serdi. Dönemin katil İçişleri Bakanı S. Tantan 19 Aralık baskınının hemen arkasında yaptığı basın açıklamasında; "bu operasyon planını aylar öncesinde hazırlamaya-tamamlamaya başlamıştık", demedi mi?

Yoksa O. Çalışlar ve S. Açıkan bu açıklamaları da mı unuttu?

Burdur-Bergama baskınları F Tiplerine geçişin alt provaları olarak yapılmadı mı?

Uşak vb. adli hapisanelerde olaylar oluyor, ama devrimcilerin bulunduğu hapisaneler gündeme alınarak hedef gösteriliyordu. Devletin adli hapisaneler üzerinden dahi hedef göstermesi boşuna değildi. Dışarıda "ha şu gün ha bugün baskın yapılacak" söylentileri dolaşmıyor muydu? Hatta olası bir baskında devletin "200 kadar tutsağı öldürmeyi göze aldığını" işitmeyen yoktu. Tüm bunlar iş olsun diye mi yapıldı? Ya da F tiplerine boşuna mı para yattılar?

Diğer söylemleri bir kenara bırakalım şimdiki A. Bakan C. Çiçek'in "F tiplerini AB ve İMF istedi biz de yapıp-uyguladık" yönlü açıklamasını da mı işitmediniz? Bu denli politik miyopluk olur mu? Grup hesaplı sağ-teslimiyetçi teoriler üretmeye pes doğrusu!

Tüm bu gelişmeler belgeleriyle somut ve sabit olmasına karşın hala da S. Açıkan ve O. Çalışlar gibilerin komünist ve devrimcilerden "anlaşmaya yanaşmadılar" diye özeleştirme istemelerinin, amacı ne olabilir? Amaçları açıktır ki direniş boyunca içine

düşükleri olumsuzluğu gizlemek istiyorlar.

O. Çalışlar'ın amacı belli: O, A. Bakan ve onun şahsında devleti haklı çıkartmak istiyor. O, Adalet Bakanı'nın basın alanındaki sözcüsü durumundaydı. Bu anlamda O. Çalışlar'ın devletin yetkili ağızlarının dahi yaptığı "tarihi" itirafları ve oynamak istedikleri oyunları unutmak-unutturmak için özel çaba sarf etmesi normal karşılanabilir. Çünkü o'nun bu konudaki siyasi duruşu ideolojik-siyasi bakımdan gıdasını liberal kemalist çizgiden almaktadır. Tabii ki bunu da "sol" aydın-demokrat sosu vererek yapıyor. Ama tarih O. Çalışlar'ı asla affetmeyecek! Halk ve devrimciler açısından, özellikle de **ideolojik** açıdan en tehlikeli olan da bu tür "aydın"ların söylemleridir. Bir başka ifadeyle "reformist aydınlar"ın söylemleri tıpkı "şekere bulanmış mermi" gibi tehlikelidir. Onlar, öncelikli olarak ideolojik olarak insanların bilincini kuşatmaya-hegamonya altına almaya çalışır. Bunu, bazı politik gelişmeler karşısında ilerici siyasi duruşlar göstererek güçlendirmeye çalışırlar. Daha çokta kendilerini "insan hakları ve demokrasi" söylemleriyle halka kabul ettirme yolunu seçerler. Ama gerçekte ise bu olay özgülünde de görüldüğü gibi devlet ve onun hükümetlerinden, özellikle de "sosyal demokrat" görünümlü düzen partilerinden **tam** kopuşu sağlamazlar. Kısacası, mevcut gerici sistem ve emperyalizme karşı radikal bir duruş göstermeyen bir insan gerçek bir aydın olamaz. O, olsa olsa ancak "aydıncık" olabilir. Dolayısıyla halkımızı O. Çalışlar gibi yarı-aydınların ideolojik kuşatmaları karşısında daha fazla uyanık kılmak ve bilinçlendirmek zorundayız.

Ya Selim Açıan ve TIKB ne yapıyor?

Neden-niçin gerçekleri halktan gizleyip-tarihi inkardan geliyor?

Tarihin ve direnişin gerçeklerini O. Çalışlar gibi çarpıtıyor?

Onun diliyle konuşup direniş ve direnişçilere saldırıyor?

Şüphesizki her şeyin bir nedeni olduğu

gibi her bir politik duruşun da bir nedeni, bir amacı vardır. Dolayısıyla S. Açıan'ın O. Çalışlar'la aynı dili konuşması tamamıyla savunduğu ideoloji ile doğrudan ilişkilidir. Bu duruş ve söylemleri daha çok küçük burjuvazinin sağ kesimi üretir-temsil eder. Bu politik duruş ve eğilimler, esas olarak dönemin politik zorlukları sonucu ortaya çıkan küçük burjuvazinin **sağ-liberal politik ruh halidir**. Bilindiği gibi küçük burjuvazinin sağ politik ruh hali kendisini daha çok devrimci durum, devrimci hareket, politik yenilgi ve örgütün moral bakımından geri olduğu şartlarda gösterir. Bu bilinçten hareketle TIKB ve Selim Açıan'ın sağ-liberal ideolojik bakış açısı ve siyasi duruşunu da gerek **Ölüm Orucu direniş gerekse devrimci hareketin "dibe vuruşu"** hakkında yaptığı analizlere (bunlara yazımızın akışı içerisinde daha da değineceğiz) bakarak tespit edebilirsiniz.

Yazımızın akışı içerisinde belgeleriyle ortaya koyacağımız gibi S. Açıan'ın sağ-uzlaşmacı ruh hali kendisini öylesine belirgin bir şekilde dışa vurmuştur ki 19 Aralık baskınının esas sorumlusu olarak komünist ve devrimcileri göstermeye kadar gitmiştir.

TIKB, saldırdıkça saldırıyor. Tam bir hezayan içerisinde saldırıyor. Ama saldırıları tutmuyor. Her "yeni" saldırı atağına kalktığında ise daha da oportünist pozisyon alıyor.

Büyük tarihi olaylar karşısında bölücülük yapanların devrimci hareketin tarihi karşısındaki durumu TIKB örneğinde görüldüğü gibi her geçen gün daha da dibe doğru gidiştir. Çünkü sınıf mücadelesi bölücü duruşları asla affetmemiştir. Ya özleştirip yapıp düzeleceksin ya da daha da bataklığa doğru gideceksin. Başka yolu yok.

TIKB'nin direniş boyunca bir 'sağ'a bir sol'a manevra yapışının ideolojik açıdan başlıca nedenlerinden birisi de direniş özgülünde halka, tarihe ve kendi tabanına karşı düştüğü aymazlıktan ileri geliyor. TIKB'nin direniş öncesinden bugüne kadar söyledikleriyle yaptıkları hiç birbirini tut-

madı. Kah sol, kah devlete şirin gözükmek için sağ-uzlaşmacı kesildi. Ama hepsi de özünde sağcılıklarını kamufle etmek için başvurduğu oportünist manevralardı. TİKB ve S. Açıan dürüst değil! Sorunlara yaklaşım tarzı artniyetli ve bir o kadar da dar grupçudur. Üstelik bu siyaset tarzını on binlerin gözünün içine baka baka yalan söyleyerek yapıyorlar.

TİKB ve Selim Açıan Demagojide Sınır Tanımıyor!

TİKB, “9-12 kişilik koğuşlar dillendiriyor” meselesinde de demagoji yapıyor!

Söylenildiği gibi dışarıda bazı kurumların “12 kişilik koğuşları” dillendirdiği doğrudur. Fakat TİKB’nin bu söyleme karşı çıkıştaki amacı üzüm yemek değil bağcıyı dövmektir. Daha önce TİKB’nin “12 kişilik” koğuşlar söylemine, karşı çıkışının neden-niçinlerini ortaya koyduk. İş olsun, kendisini tatmin, dahası varetmenin bir kaldırıcı olarak karşı çıkıyordu. Yoksa TİKB’nin kendisi de iyi hatırlar ki CMK bileşenleri Mayıs-Haziran toplantılarında da yer aldığı gibi meselenin özü; “F tiplerini kapatıp kapatma olarak değil veya koğuşların kaç kişilik (16 veya 30 olsun fark etmez gibisinden) olup olmaması olarak değil, bu **stratejik** saldırı planının **özünü** nasıl boşa çakartırız” odaklı ele alınmaktaydı.

Doğrudur, sözkonusu toplantılarda DHKP-C “koğuş sistemini değil, F tiplerini kapatmayı” savunuyordu. Ama bu, neyi değiştirir? Meselenin özünü değiştirir mi? Ya da DHKP/C’nin önce “F tiplerini kapatılmasını” sonra “koğuş sistemini savunması”, F Tipleri konusunda savunduğu ana politikanın özünü-esasını değiştirir mi? Hayır, değiştirmez! Kaldı ki görüşmelerde “12-16 veya 18 kişilik koğuşlar” önerisini **ilk** olarak tutsaklar değil, aracı heyetler sundu. Başta da TMMOB’un kendisidir.

TMMOB, mimari yapı “18 kişilik koğuşlar için müsaittir” demişti. Kısacası, “kaç kişilik koğuşlar olsun” vb. tartışmalar aracı heyetler tarafından çözüm önerileri olarak öneri sürülmüştür. Hem direnişin ana amacı hapishanelerin üzerinde “F tipi” yazıp yazmaması değil buna yüklenen politik misyonun önüne geçmekti.. Bizim tartıştığımız ana konu budur. Dolayısıyla burada herkesin temel aldığı F Tipleriyle yapmak istediği politik-örgütsel tecriti ve teslim almayı önlemek, bir başka ifadeyle devletin TREATMENT (tretman) politikasını boşa çıkartmaktı. Ters durumda, yani sorunu **sadece** koğuşların **nicelik** sayısı ile sınırlamak yanlış-yanlış siyaset olurdu. Mesele nin özü politik direnme, teslim olup olma ma şeklinde ele alınmalıdır. Yoksa koğuş sistemi cunta döneminin Diyarbakır ve Mamak Özel Tip Askeri hapishanelerinde olduğu gibi 40-50 kişilik koğuşlar şeklinde olsa ne işe yarar? Ki sözkonusu hapishanelerde koğuşlar 50-100 kişilikti. Fakat bilindiği gibi tutsaklar her iki hapishanede de politik olarak teslim olmuştu. Dolayısıyla bu süreç boyunca söz konusu hapishaneler **tam bir politik tabutluğu** andırıyordu.

Ayrıca bilinirki Özel Tip hapishaneler de politik tutsakları teslim almak ve izole etmek amacıyla yapılmıştı. Devletin özel tipler üzerinden gerçekleştirmeye çalıştığı politik teslim alma projeleri büyük direnişler sonucu geri püskürtüldü. Buna karşın hapishanelerin tabelasındaki “özel tip” ifadesi duruyordu. Demek ki bu gibi konularda bilince çıkarılması gereken ana halka **politik tabutluğa geçit verip** vermemek olmalıdır. Kuşkusuz sorunun diğer boyutu da (koğuş kapasiteleri vb.sorunlar) önemlidir ama bu, **olmazsa olmazlarımız** arasında ele alınamaz-alınmamalıdır. Bir komünist için olmazsa olmazlar ancak altını çizdiğimiz **ilkesel** sorunlar olur. İlkesel konularda taviz verilmeyeceğini her komünist ve devrimci bilir-bilmek zorundadır. Bunun dışındaki konularda duruma göre taviz ve-

rilir veya verilmez. Politikada karşılıklı tavizler vermek mücadelenin vazgeçilmez yasaları içerisinde yer almaktadır.

Sözün kısası, TİKB kendisinin de savunmadığı bir konuda DHKP/C'yi eleştirilmesi demagoji yapmaktan başka bir anlam ifade etmiyor. Bir yanda daha önce kendin koğu sistemini savunacaksın, ama diğer yanda ise aynı görüşleri ("koğu" sistemini) ÖO'nun 40'lı günlerinde savunmaya kalkıştığında onları sağ-uzlaşmacılıkla eleştireceksin. Bunun neresi devrimci tutarlılık ve dürüstlük? Gerçekleri olduğu gibi halka ve devrimci kamuoyuna açıklamayan, üstelik kendi gerçek düşüncelerini bile halktan gizlemeyi bir erdemlik gösterisi sayanlar demagojiden başka bir şey yapmıyor demektir. Siyasette demagoji yapmak komünistlerin siyaset tarzı olamaz. Bu yöntemi siyaset haline getirenler ya burjuva politikacıları ya da onların ideolojik ipliğinden dokunmuş küçük burjuvalardır.

Yaptıkları demagojilere kendileri de inanmamış olacakları HSA'nın kendisi bile Radikal gazetesiyile yaptığı röportajlarında; "9-12 kişilik koğuşlar üzerinden anlaşırız" vb.yönlü söylemleri ağzına dahi almıyor-almak istemiyor. O çok zeki ve anlayışlı (!) dostumuz bu röportajında her ne hikmetse talepler noktasında dün sağ-uzlaşmacı olarak eleştirdiklerinin çokça gerisine düştü. Anlaşma olsun da nasıl olursa olsun yalvar-yakar bir tavur sergiledi. Dili tutuldu-lal oldu. Öyle ki 4 Aralık günü sol perdeden söyledikleri sözlerden eser kalmamıştı. 180 derece tornistan yaparak özündeki sağ'ı dışavurdu. Oportünizm böyledir. Nerede kendi çıkarı varsa ona göre görüş değiştirir. Onun için genelin çıkarı önemli değil. Tıpkı Bukalemun gibidir. 'Sol'la sağ düşüncelerin ikiz kardeş olduğunu ise belirtmeye gerek yok. Birbirinden kopmazlar, birbirini beslerler. Her ikisi de MLM düşünce ve siyasi çizgiler için tehlikeli düşünce akımlarıdır.

İftira!

Selim Açıan demagoji ve yalan marifeti üzerine inşa ettiği "eleştirilerini" iftira atmaya kadar vardırı. Hızını yalan söylemek ve demagoji yapmakla alamamış olacak ki iftira atma marifetini devreye soktu.

HSA 19 Aralık baskını için UÇ gazetesiyile yaptığı röportajda ne diyor, hangi iddiada bulunuyor? Önce HSA'nın yeni incilerini aktaralım:

UÇ: " 'Rendavulu baskın' diye bir deyim kullandınız. Bunu biraz açar mısınız?"

HSA: "19 Aralık saldırısı, öyle beklenmedik bir zamanda gerçekleştirilen 'ani' bir baskın falan değil! Göstere göstere geldi. Ayrıca böyle bir operasyona girişilmesinin kesin olduğu istihbaratı DHKP/C ve O zamanki TKP(ML) temsilcilerine önceden iletilmiş.(abç) Ama onlar, ... kendilerine iletilen bu bilgiyi ne diğer devrimci örgütlerle paylaştılar ne de kendileri ciddi önlem almışlar!"

"... arabulucular, bu konuda aldıkları istihbaratları da aktararak kesinlikle bir operasyon yapılacağını ısrarla ve defalarca söylüyorlar. 'bizim yapabileceğimiz bir şey kalmadı. şimdi biz gidiyoruz ama bundan sonra gelenler artık operasyon için gelecekler ve şunu da bilin, bunun da eli kulağında. ..."

Şimdi Selim Açıan'ın yanıtlaması gereken sorular:

1."Operasyona girişilmesinin kesin olduğu istihbarat" bilgisinin önceden sözü edilen örgütlere iletildiği bilgisi ve iddiasını kim veya kimler söyledi-ileri sürdü?

2. HSA, böyle "bir bilginin verildiği" iddiasının doğruluk derecesini ilgili örgüt ve temsilcilerinden öğrenme ihtiyacını neden-niçin duymadı?

3. "... Şimdi biz gidiyoruz ama bundan sonra gelenler artık operasyon için gelecekler ve şunu da bilin, bunun da eli kulağında" diyenler kimler?

4. 17-18 Aralık gecesi Y. Sayman ve F. Çitici ile yapılan görüşmede "operasyon

olur mu, olmaz mı sohbeti içerisinde F.Çitici'nin "ben burada olduğum müddetçe operasyon olmaz-müsaade etmem" diye bir söylemde bulunduğunu işitti mi?

5. 19 Aralık'tan yaklaşık bir hafta önce-sinde başlayan çeşitli gelişmeler üzerine ara maltanın işgal altında tutulup nöbet tutulduğunu ve gardiyanların sayıma dahi gelmediğini-alınmadığını hatırlıyor mu? Dahası, baskın sabahı düşmanın avukat görüş yerinden nöbetçileri görür görmez G-3'lerle taradığını ve bu tarama sırasında Ölüm Oruçcularının olduğu koğuşun önünde nöbet tutan DHKP/C'li Mustafa Yılmaz'ın yaralandığını işitti mi-hatırlıyor mu?

6. HSA, bu direniş ve onunla bağıntılı söylentiler boyutuyla devrimci siperlerde omuz omuza savaştığı devrimci parti ve örgütlerin söylediği ve yaptıklarına mı yoksa reformist yarı-aydın çizgi sahiplerine mi güvenecek?

7. Ölüm Orucu başlamadan önce tüm hapishanelere "eş zamanlı ve eş güdümlü bir şekilde baskın yapılacağını ve bu baskınlarda 200 tutsağı öldürmeyi göze aldıklarına" dair tehdit ve söylentilerin ortalıkta dolaştığını işitip-hatırlıyor mu?

Tüm bu önemli soru ve sorunların yanıtı ve kanıtlanması Selim Açıan'ı bekliyor!

Hemence belirtelim: "Operasyona girişilmesinin kesin olduğu istihbaratını"nın MKP ve DHKP/C'ye verildiği iddiasını kocaman bir yalan ve bir o kadar da iftira olarak değerlendiriyoruz. İddia sahipleriyle kamuoyu önünde yüzleşmeye de hazırız. Özellikle de S. Açıan ve bilgi kaynağını bu iddialarını kanıtlamaya davet ediyoruz. Çünkü bu iddia öylesine yenilir-yutulur bir iddia değil. Selim Açıan ispatlamalıdır iddialarını. Bu, sıradan bir iddia değil doğrudan sözkonusu örgütleri ve temsilcilerini şaibe altında bırakmaktır.

Eleştiri böyle yapılmaz. Bu, eleştiri değil doğrudan iftira atmaktır. Daha önce de parmak bastığımız gibi "devletin tüm ha-

pishanelere eş zamanlı bir şekilde baskın yapacak" vb. yönlü söylentileri, ölüm orucu başlamadan önce de ortalıkta dolaşıyordu. Bu söylentileri de sadece MKP ve DHKP/C değil dünya alem işitti. Hatırlanacağı gibi Burdur ve Bergama baskınları, devrimci örgütler tarafından F tiplerine geçişin alt provaları olarak değerlendiriliyordu. Bunun tartışmaları ve yorumları kendi gazetelerinde de var!

Özcesi, operasyonlar konusunda dünya alemin işittikleri dışında MKP ve DHKP/C'nin ayrıca özel bir bilgisi olmamıştır. Her kim ki "özel ve kesin bir bilgi vermişiz" diyorsa, o kişi veya kişileri söylediklerini kanıtlamaya davet ediyoruz! Bu sözlerinin arkasında durmayanlar tarih tarafından birer iftiracı olarak anılmaktan kurtulamayacaktır.

Gerçekte H.Selim Açıan ne yapmak istiyor?

19 Aralık katliamının arkasından dört yıl geçti. Bugüne kadar iddia etmediği bir şeyi dört yıl sonrasında ileri sürmesindeki amacı ne olabilir? Tek cümleyle bunun anlamı "çamur at izi kalsın"!

Selim Açıan, sözkonusu örgütlerin "baskından kesin bilgileri var" iddiasını ilk kez getiriyor. Bu bilgi özgülünde "olabilirlik" kuramını dahi aklına hiç mi hiç getirmiyor. Net ve kesin bir şekilde konuşuyor. Verilen bilgide yanlıgı bırakmıyor. O, her kim söylemiş veya böyle bir iddia ortaya atmışsa bu bilginin doğruluğu-yanlıgılığını bile tartmadan kapitalist spekülâtörler gibi piyasaya sürüyor. Anlatılan bilgilere kendisini o kadar tek yanlı bir şekilde kaptırmıştır ki bilimsel şüpheciliğin b'sini bile aklına getirmeyerek hemen işin **siyasi ticaretini** yapmaya koyulmuş. Verilen bilgi doğru mu yanlıgı mı, abartılı mı gibi yanlıgılı payların olabileceğini araştırıp ve düşünme zahmetine kapılmadan hemen saldırı malzemesi yapmaya koyulmuş.

Selim Açıan, Marksizm'in bilimselliğini sağlayan temel argümanlardan birisinin bilimsel şüphecilik olduğunu bilir. Bilimsel şüphecilik, tüm bilgileri(doğru da olsa) yanlışlığı payı bırakarak ele alan bir düşünce-inceleme yöntemidir. Selim Açıan, edindiği bilginin kaynağına **tam** güvenmiş olsa bile yine de bu bilginin yanlışlığı olabileceğini düşünerek hareket etmeliydi. Fakat ne yazık ki Selim Açıan bu bilimsel yöntemi tercih etmedi. O, diğer bir çok olayı değerlendirmede içine düştüğü felsefi idealizme bu olay özgülünde de düşmekten kurtulamadı. Özneci düşünce yöntemiyle kaba ve sektör saldırıya geçti. Olayın bir tarafı bilgiyi aktaran ise diğer tarafını ise iddianın muhatapları oluşturmaktadır. Kaldı ki ikinci taraf dediklerimiz kendi dostları ve aynı zamanda yıllarca omuz omuza mücadele yürüttüğü arkadaşlarıdır.

İddia, çok ciddi ve boyutlu bir iddia! Olay, ufak ve sıradan bir sorun değil ki yaptığın-yapacağın yanlışlık da ufak olsun. Doğrudan doğruya örgütleri ve temsilcilerini zan altında bırakıyorsun. Operasyondan kesin bilgileri var ama tedbir almadılar. Dolayısıyla insanları bilinçli olarak ölüme terk ettiler. Dahası araştırma yapmadan, en önemlisi olayın iddianın muhataplarına bile sorma gereği duymadan 19 Aralık'ı "randevulu baskın" olarak değerlendirmek bir devrimcinin işi olmasa gerek.

Eleştiri yapabilir. Buna her zaman olduğu gibi bugün de açığız. Ama yalan ve demagoji üzerine eleştiri inşa edilmez. İftira atılarak ideolojik mücadele yürütülmez! Çizgisi yanlış olabilir. Politikası yanlış olabilir, hattı bu yanlış politikalar sonucu bir örgüt zarar da görebilir. Dahası yenilgi de alabilir. Ama bir devrimci, hem de on yıllarını devrimci mücadele içerisinde geçirmiş bir insan eleştiri yürütürken bunu iftira atmaya kadar götürmez. Araştır-sor. MKP ve DHKP/C'nin vereceği yanıtlar seni tatmin edemeyebilir. Ama önce araştır ve sor. Tek taraftan aldığın bilgileri yanlış-mutlak bir bilgi olarak ele alıp hemen saldırıya

geçme. Bilgi kaynaklarını yanlış otorite olarak görme. Ne olursa olsun, yani karşı taraf ne kadar olumsuz olursa olsun yine de diyalektiğin yasası gereği azıcıkta olsa güven duy. Güven-güvensizlik bir madalyonun iki yüzü gibidir. Senin bilgi kaynağın örgütleri-dostları birbirine düşürmek için kötü amaçlı da olabilir. Öfkeyle-tepkıyla doğruları yakalayamazsın. Dostlukları pekiştirmek yerine zayıflatırsın. Kısacası, küçük burjuva grup çıkarlarını bilimsel düşünmenin yerine geçirdin mi hem dostlarına hem de kendi örgütüne zarar vermiş olursun. İftira atarak dostlukları pekiştiremezsin. Bu paslı silahla başta kendi örgütünü vurmuş olursun.

Hiç şüphesiz bu kadar kötü duruma düşmeyi küçük burjuvazinin grup ruhundan ayrı düşünebilir miyiz? Grupçu ruh hali gerek örgüt içinde gerekse dostlar arası sorunların çözümünde olsun devrimi değil karşı-devrimi besler. İşte Selim Açıan'ı da bu direniş özgülünde yalan ve iftiralara sürükleyen ideolojik doku grupçuluğu öne çıkartarak sorunlara yaklaşım tarzıdır. Çaresiz ve umutsuz bir halde saldırı yapıyor. Dostluğu ve halkın çıkarlarını düşünerek değil kendi grup çıkarlarını öne çıkartarak saldırı yapıyor. Bu da örgütler arası ilişkileri olumlu değil olumsuz etkiliyor. Bu tür ilişkiler de doğal olarak devrimi değil karşı-devrimi güçlendirmiş olur.

Kimse S. Açıan için bizim gibi düşünün, bizim gibi analiz etsin beklentisi içerisinde olamaz. Bu kuram sadece S. Açıan için geçerli değil aynı örgüt içerisinde olanlar için de savunduğumuz bir düşüncedir. Bir başka ifadeyle bırakalım S. Açıanla aynı görüşleri savunmayı bir kenara aynı örgüt içerisindeki insanlar için dahi her konuda aynı fikirleri savunma şartı koşulmaz. Kaldı ki bunun imkanı da yoktur. Bu bağlamda S. Açıan ÖO direnişi ve direnişle bağıntılı diğer gelişmeleri yanlış analiz edebilir. Bunu hoşgörüle karşılamak gerek. Ama S. Açıan bunu yapmıyor. O, yalan ve iftiralar üzerinden siyaset yapıyor. Eleştiri

değil dedikodu yapıyor. Eleştiriyi karşı tarafı ikna etmek ve aynı zamanda kendisinin ikna olması için değil küçük burjuvazinin öç alma hırsıyla yapıyor. Direniş aleyhinde söylenen her bir söz ve iddianın onun için gerçek olup olmaması, kaynağının sağlam olup olması hiç önemli değil. Yeter ki MKP ile DHKP/C aleyhinde bir söz söylensin, o, bu sözlere “denize düşen yılanı sarılır” misali, hemen kurtarıcı olarak sarılır. Onun için doğruları yakalamak önemli değil. Önemli olan direniş boyunca içine düştüğü “bölücülük” vb. gibi olumsuz tutumlarını gizlemektir. Çünkü onun için özeleştiriyi yapmak büyük bir suç sayılır. TİKB'nin 30 yıllık tarihine bakın. Örgütün, önderlik kademesi olarak kendi hatalarından sözettiği-

akımların bu halka ve tarihe karşı açıklaması gereken birçok şey vardır. Çünkü onlar direnişin başlangıcından bugüne kadar tarih karşısında demagoji ve yalanlarla hareket ettiler. Doğruları ve gerçekleri halka olduğu gibi aktarmak yerine yalan ve demagojiyle işin üzerini örtmeye çalışıp bölücü-yıkıcı duruş sergilediler. Selim Açıan direniş karşıtı bölücü; sekterat ve yıkıcı tavırlarını iftira atmakla birleştirdi. Doruğa vardırdı. Çürük ve kof kaynakları kendisine dayanak yapıp komünist ve devrimcilere saldırıyı bir erdem-bir siyaset haline getirdi. Bir hareket, bir insan bir direniş için ideolojik söylemlerinde ancak bu kadar di-be vurabilir.

Yalan ve iftiracılık bir örgütü, bir politik

TİKB'nin kendi defterinde hataların karşısında “özeleştiriyi yap” diye bir kanun yoktur. Özeleştirmenin yanında geçilmez. Ne söylemişlerse doğru söylemişler, ne yapmışlarsa hep doğru yapmışlar. Bir başka ifadeyle TİKB, “ne bilinirse ben bilirim, ne varsa benim bahçemde var”, diyen tipik benmerkezci bir harekettir. Burnundan kıl aldırmaz! Bu, monolitik(tekçi) parti ve örgütlerin ortak özelliğidir!

ne dair elle tutulur tek bir cümle-söz bulamazsınız. Hata varsa bunu alt kademelere yükler. Önderlik hep doğru söylemiş ve yapmış ama alt kademeler yerine getirmediği için başarısızlık olmuş. Kendi hatalarını hep mazeret teorisi üreterek örtmeye çalışmıştır. Dolayısıyla kendisinin başında olmadığı Ekim ölüm orucu direnişi için de olumlu demesi düşünülemez! “Ben varsam her şey iyi, yoksam her şey kötü” benmerkezçiliği üzerinden siyaset yapmaya çalışan bir hareketin sadece bu konuda değil diğer hatalarına dürüst yaklaşması da beklenemez. Ekim ölüm orucu karşısında tam bir paranoyak gibi hareket ediyor.

Bu konu üzerine tartışmayı daha fazla uzatmak istemiyoruz. Bu süreçle bağıntılı olarak halktan ve kamuoyundan gizlenen hiç bir şey olmadı ve olmaz da. Fakat Selim Açıan gibi küçük burjuva unsur ve siyasi

kurumu ve şahsiyeti siyasi çöküşe götürür. Ki bir örgüt veya parti gerek politika üretme gerekse fikir mücadelesi alanında ne kadar yalan ve iftira atıyorsa o kadar da siyasi çöküntü içerisinde demektir. Abartı, yalan ve iftira üzerine siyaset yapmak ideolojik-siyasi güçsüzlüğün sonucudur. Abartı, yalan ve iftira üzerine siyaset yapma tarzı burjuvaziye aittir. Bu araçlarla ayakta durmaya çalışıyorlar. Fakat görelidir iktidarları. Nihayetinde çökmeye mahkumdurlar. Çünkü feodal-burjuvazi tüm üst yapı kurumlarıyla (ideoloji, siyaset, kültür, ahlak vb. gibi alanlar) çürümüş ve çökmüşlerdir. Dolayısıyla hangi hareket ya da politik kişi burjuvazinin dikkat çektiğimiz siyaset tarzından beslenerek politika yaparsa o hareket taa baştan kaybetmiştir. İdeolojisi bilimsel olmayanın genel siyasi çizgisi de doğru olamaz.

19 Aralık Bir Tarihti;

Önlenemezdi!

HS. Açan bilerek veya bilmeyerek 19 Aralık katlimanın sorumlusu olarak devleti değil MKP, DHKP/C ve kahramanca direnenleri gösteriyor.

Ne diyor?

“19 Aralık operasyonunun önünü almak mükündü! “Bu fırsat hem de iki kere geldi ‘sol’ tasfiyecilerin önüne!”

(Ufuk Çizgisi. Sayı.4)

Daha önce aktardık. İki kere fırsat ellere geçti dediklerinden birisi kendilerinin ‘sol’ perdeden atışla 4 Aralık günü eylemi “sağ uzlaşmacılık bir şekilde sürdüreceğimize bırakın” çağrısı iken diğeri ise A. Bakan’ını 9 Aralık açıklamasını **güvence** olarak alıp eylemi bırakmayışımızdır.

Özet olarak HSA’nın burada söylediği söylemek istediği şu: 19 Aralık baskını ve katlimanın sorumlusu devlet değil MKP ve DHKP/C’dir.

Bu, ne demektir?

MKP, DHKP/C ve TKİP her iki çağrıya uyup eylemi bırakmadığı için 19 Aralık baskını oldu?

Buraya kadar bir anlık da olsa HSA’nın dediklerini doğru olduğunu kabul edelim. Bir başka ifadeyle söz konusu üç örgüt eylemi bırakma yerine sürdürdüğü için devlet 19 Aralık günü operasyon yapmak için düğmeye bastı.

Ya 19-22 Aralık günü yapılan katlimaların sorumlusu kim?

Barikat arkasında teslim olmadan direnmek mi? Yoksa PKK tutsakları gibi “bize karışmayın, biz bu işin içerisinde yokuz” deyip elleri yukarı kaldırarak dışarı çıkmak mı?

HSA’nın o büyük zekası ve ferasetinden(!) hareket edilirse, 19-22 Aralık günü barikat arkasında direnişi değil teslim olmayı tercih etmeliydik.

Öyle ya 19 Aralık baskını ölüm orucu

devam ettirildiği için, katliam ise barikat arkasında direniş sürdürüldüğü için meydana geldi. Her ikisi de tarihi bir eylem. Her ikisinin de özünü oluşturan direnmek ve teslim olmamaktır! Her iki durumda da devlete teslim olmayıp direnildiği için baskın yapıldı-katledildiler.

HSA, bilmelidir ki direnmeyenler ve teslim olanlar değil direnenler tarih yaratır. Siz hiç hasımlarına karşı direnip-savaşmayanların devrimci tarih yarattığını iştiniz mi, gördünüz mü? 19 Aralık gibi büyük bir kahramanlık günü yaratılmışsa hiç kuşkusuz bunun ana kaynağı komünist ve devrimcilerin direnme bilinci ve cüretine sahip oluşlarıdır. Bu bilinç ve cüret olmasaydı **19 Aralık gibi kanla yazılı bir tarih yaratılamazdı!** Dolayısıyla **19 Aralık** diye bir günden de söz edilmemiştir olurdu.

Devlet, niye-neden saldırdı?

F tipleri stratejik planını gerçekleştirmek için!

Devlet, silah ve bombalarla karşı konulduğu için bombaladı, yakıp- yaktı?

Teslim olmadıkları için!

Devlet ne zaman saldırmaz?

Onun safında yer tuttuğun zaman!

Düşman ne zaman katletmez?

Politik olarak direnip savaşmadığın zaman!

Kısacası, devlet niye katletti?

Direnişi kırmak ve F tiplerine geçmek için!

Her halükarda da iki güç karşı karşıya çatışıyor:

Biri, direnen ve teslim olmayan devrimci güç, diğeri ise bu güçleri teslim almak isteyen düşman-devlet güç. O halde direnmek ve savaşmak mı suç, yoksa teslim olmak mı?

İşte, HSA’nın “19 Aralık’ı önlemek mükündü” sözünü gerçekliğe dönüştürmek için geriye tek bir şey kalıyor? O da direnmemek ve teslim olmak!

HSA, her iki durum için de direnişi ve savaşmayı değil teslimiyeti öneriyor. Bunu yerine getirmediği için de sözkonusu üç örgütü “tasfiyeciler” ve 19 Aralık katliamının sorumlusu olarak nitelendiriyor. Evet 19 Aralık’ın yaratılmasında başta söz konusu üç örgüt olmak üzere direnen örgütlerin hepsi sorumludur. Ama bu destansı direnişi yarattıkları için. Devlet ise katliamdan, yakıp-yıkmadan sorumludur. Hem de tek sorumlu.

19 Aralık’ı 19 Aralık yapan da ölümüne gösterilen kahramanca direniştir. Bu anlamda HSA, “19 Aralık’ı önlemek mümkündür” sözünün tek bir geçerli yanı vardır, o da her iki süreçte direnmeden teslim olmak! Bu anlayış ve duruşla ancak 19 Aralık önlenirdi. Yoksa **direndiğin ve savastığın** müddetçe o gün değil başka bir zaman 19 Aralık gününü yaşamış olurdun. Çünkü düşman hiç bir anlaşmaya yanaşmıyordu. Tek yöntemi vardı operasyon! O gün olmasa başka zaman yapacaktı! Bundandır ki komünist ve devrimcilerin o tarihi günü yaratması kaçınılmazdı. Çünkü düşman komünist ve devrimcileri direnmeye mahkum etmişti! Sözü, anlaşmaya yanaşmayan düşman, baskın yapıp katleden düşman! Komünist ve devrimcilerin tek suçu ise direnmek! Başka suçları yok. Ki bu suçu da dün olduğu gibi bugün de seve seve kabul ettik-ediyoruz-edeceğiz!

Sonuç Yerine

TİKB, süreci çok boyutlu analiz etmek ve buradan doğru-devrimci sonuçlar çıkarmak yerine sonuçtan hareket etmeyi, yalan ve iftiralarla örülü burjuva, küçük burjuva siyaset yöntemini tercih ediyor.

Doğruları değil grubunun çıkarlarını esas alarak pragmatist siyaset izliyor. Bilindiği gibi pragmatist siyaset izleyenlerin amaca ulaşmak için baş vurduğu önemli araçlardan birisi de yalan ve iftiracılıktır. “Araç herşey amaç ise hiçbir şey” pragmatist felsefesinin buyurduğu siyaset tarzını

izledin mi yalan söyleme ve iftira atmaya da mecbursun.

Yalan ve iftiracılar ne olur? Aynı zamanda büyük bir bölücü olur!

Hiç kuşku yokki bu bölücüler bölücülüklerini gizlemek için hep başkalarını “bölücü” olarak suçlarlar.

TİKB’nin, tarihi ölümü orucu direnişi ve 19 Aralık için söylediklerini de felsefi olarak pragmatizm, düşünce yöntemi olarak öznelcilik, pratik-politik çizgi olarak sağ-liberal uzlaşmacı çizgisinden ayrı düşünemeyiz.

Bu çizgi sahipleri bazan sol görünseler de ancak bu, sağ çizgilerini gizlemek içindir. TİKB’nin 1995 sonrası hapishaneler cephesinde izlediği çizgi (CMK üyesi olarak) kendiliğindenci sağ oportünist çizgidir. Direnişlerin başlamasına şu veya bu gerekçeler ileri sürerek hep karşı çıkmıştır, ama direnişler başlayınca veya belli bir kesitinde direnişe katılmak (1995 SAG’si hariç) zorunda kalmıştır.

TİKB’nin kendi defterinde hataların karşısında “özeleştiriyi yap” diye bir kanun yoktur. Özeleştirinin yanında geçilmez. Ne söylemişlerse doğru söylemişler, ne yapmışlarsa hep doğru yapmışlar. Bir başka ifadeyle TİKB, “ne bilinirse ben bilirim, ne varsa benim bahçemde var”, diyen tipik benmerkezci bir harekettir. Burnundan kıl aldırılmaz! Bu, monolitik(tekçi) parti ve örgütlerin ortak özelliğidir!

Bu ben-merkezci anlayışları onlara başka devrimci örgütlerin başarısı karşısında sevinmeyi değil sevinmemeyi getirir. Kendi örgütleri dışında sağlanan başarı karşısında hazımsız olurlar. Onu başarısız göstermek için binbir türlü oportünist teori üretmeye çalışırlar.